

Hic Liber Conscriptus est
post obitum D. Wicholdi Abba.,
tis qui obiit Anno ^{1158. 19/2} ~~MCLXXIV~~
et uti habetur hic pag. 14 D. Pnc.,
positus Adelbertus hunc librum
dedit S. VITO.

STAATSARCHIV MÜNSTER

gesperrt bis _____

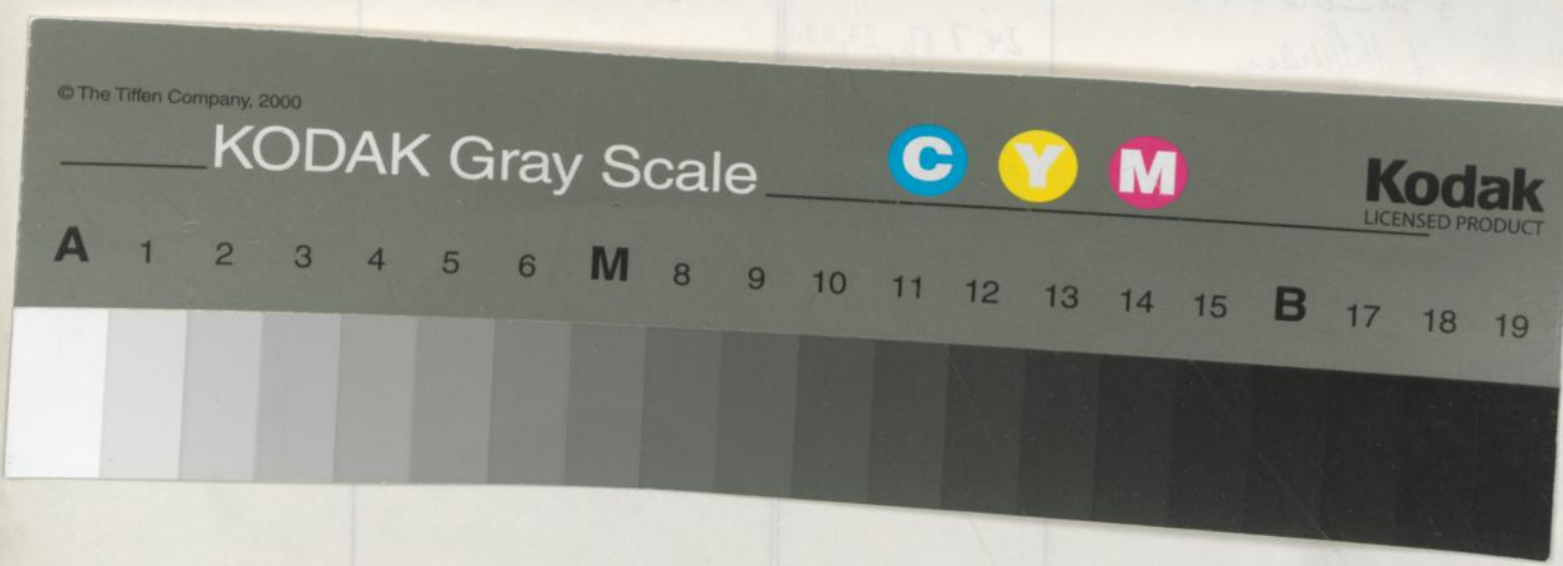
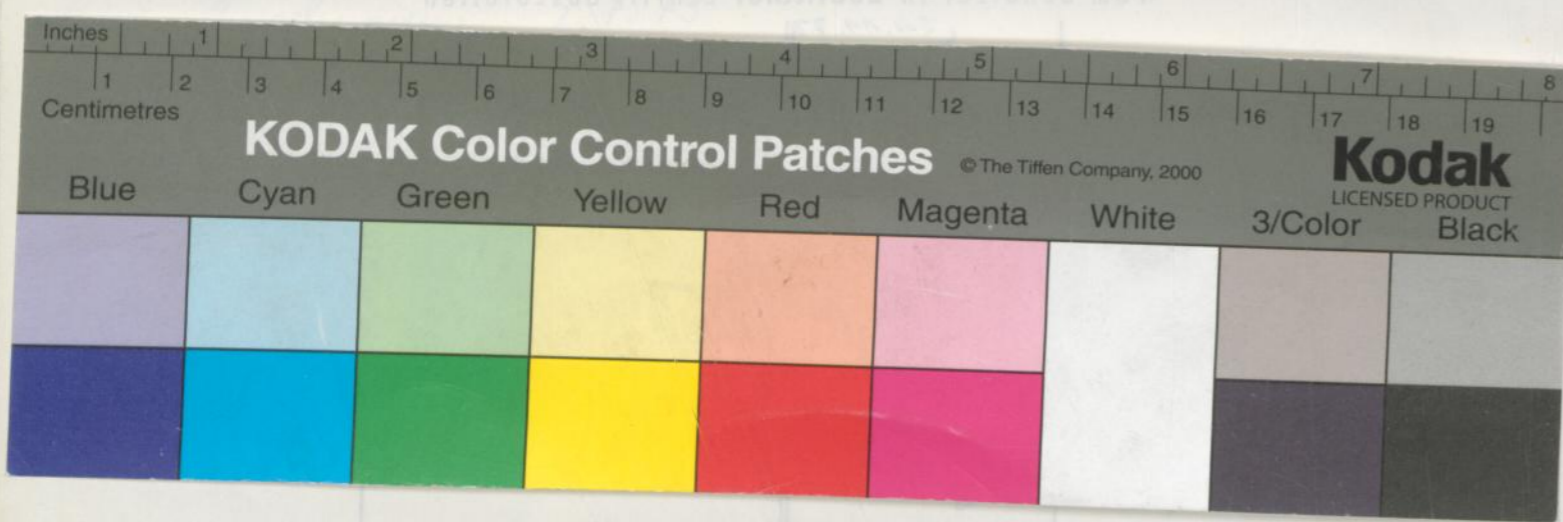
Msc. I

Nr. 133

Blatt: IV-V; Seite: 1-383

Msc. I Nr. 133

Vom Benutzer in deutscher Schrift auszufüllen
Name des Benutzers
Zeit und Dauer der Einblendung
von - bis

I

brief pag 103

Msc. I 133.

- p. 99. Ordo consecrationum ecclesiasticarum - De purificatione sancte Marie i. e. yppanti (post eius S. Symonis, quod yppanti dicitur Grece.) - alle für und fürher gewunden. Loculitoren in befunden kirchen sind in Rom.
- p. 106 (10). In ecclesia Romana de eis qui dicuntur cardinales.
- p. 122. Ad S. Labinam - Ordo in dominica Dei Palmarum.
- p. 136 (13). Nimmis certe pro imperatore pro rege Francorum (Frankenreich)
- " 146. In gestis pontificum.
- " 144. Infra civitatem Romanam - In suburbanis.
- " 145. Romana consuetudo - legimus Konfessionen der römischen kirchen - Juxta morem gallicane ecclesie, que consuetudo apud nos (volgo in Corvey)
- " 196. Ordo dedicationis ecclesie.
- " 205 (20). Alphabetum Graecum.
- " 252. Ordo qualiter sacri ordines fiant.
- " 268. Ordinatio episcopi.
- " 269. In ecclesia episcopus ordinatur.

... ..

Msc. I 133.

- p. 256. Orationes dicende super archiepiscopum a domino papa.
- " 286. Ordo ad regem benedicendum. *Warty 7.33.99.*
- " 302. Ordo Romanus ad benedicendum imperatorem. *Pertz 2. 2. 27.*
- " 306. Benedictio regine
- " 321. Ordinatio abbatisq[ue] canonicam regulam profitentis.
- " 325. Ordinatio abbatisq[ue] monasticam regulam profitentis. Capitulum est canonic Theodori Anglorum archiepiscopi.
- " 347. Ordo excommunicationis.
- " 358. Iudicium aque frigide.

Msc. I 133

II

- T. 98 In nomine patris et filii et spiritus sancti.
Incipit ordo consecrationum ecclesiasticarum.
De purificatione sancte marie ... *de Barty 84^r-86^r*
- 105 Denunciatio mortis I. III. VII et X.
- 107 Ordo ferie quarte quadragesime. In capite ieiunii *85^r-94^r*
- 122 Ordo in dominica die Palmarum *94^r-98^r*
- 135 Item ordo de eadem die. aut hodie: De hoc in quibusdam codicibus ordinum ita invenimus scriptam.
- 136 Feria III ebdomade maioris. *pl. 70^r-3*
- ~~137 Feria V maioris ebdomade~~ *Parascostes*
- 137 De officio divinis a cura domini: in octava Pasche.
- " Feria V maioris ebdomade *de 7. 144 (9) = Barty 88^r 7/2*
- 167 Ordo in nocte Parasceven. *71^r-75^r 1/2*
- 171 In sabbato sancto *192 ordo ad aqua pas = 78^r-87^r / 100^r-104^r*
- 187 Ordo confirmationis *190 benedictio acri*
- 190 In vigilia resurrectionis domini
- 192 Die sancto Pasche *191 benedictio acri (105^r ben. pas. rem) / 192 ordo ad aqua pas = 78^r-87^r / 100^r-104^r*
- 194 In octava Pasche. *[195] Trüffenzzeit; Rogationes*
- 196 In vigilia ascensionis
- Sabbato in vigilia Pentecostes
- In adventu spiritus sancti (in nocte Pentecostes) *de Barty*
- 197 In quatuor temporibus
- 15^r-25^r 198 Ordo dedicationis ecclesie *202 De aqua. 208 De p. p. p. p.*
- 25^r-26^r 227 Reconciliatio violata ecclesie *27 De p. p. p.*
- 230 Benedictio minoris, quod quis offert ecclesie honori
- 231 Benedictio minoris *234 Non. cridis metallizate*
- 236 Bon. vestim[en]ta sacerdotalium atque regium ordinis. *de Barty*
- 249 Ordo in dedicatione baptisterii *27^r/x*
- 252 Ordo qualiter sacri ordines fiant (ostiarum, acolit[arum], subdiacon[arum], diacon[arum]) *28^r/x 28^r/x 28^r/x*
- 30^r-32^r 262 Ordo ad presbiterium faciendum
- 32^r-33^r 268 Ordinatio episcopi
- 33^r-34^r 269 Ordo qualiter in Romana ecclesia episcopus ordinatur
- 39^r 286 Orationes .. dicende .. super archiepiscopum a domino papa ante pallium.

p. 272. Vis sancte rogationum ecclesie.

57^r-62^r 288 Ordo ad regem benedicensium
 62^r-63^r 302 Ordo Romanus ad benedicensium imperatorum.
 63^r-64^r 306 Benedictio regine
 64^r 308 Missa ad sponsam benedicendam
 53^r-56^r 311 Consecratio sacre virginis [sancti. Ord. sancti. monialis]
 57^r-58^r 321 Ordinatio abbatisse canoniarum regularium profitentis.
 47^r-51^r 325 Ordinatio abbatisse monasterium regularium profitentis
 57^r - 331 Benedictio velaminis virginalis
 51^r-57^r 332 Ordo ad virgines velandas
 56^r-57^r 333 Consecratio vidue
 47^r-48^r 337 Ordinatio abbatis ex causis Theodori.
 65^r-66^r 347 Ordo excommunicationis
 66^r-67^r 352 Satisfactio et emendatio et reconciliatio; de reconciliatio
 - 354 Ordo inclusionis
 117^r-118^r 358 Fidditium aque frigide
 117^r-117^r 366 Benedictio ferri in Johanne
 - 369 Item alie benedictiones sive ad ferrum sive ad
 aquam calidam

- 373 Ordo ad signum ecclesie benedicensium
 9.12^r - - Exorcismus salis
 725^r - 374 Exorcismus aque

7. 380 fuda.

se contemderante III
 hospitalite
 susceptionem
 bl. 50 ut om̄i orditis
 vrantibus nobis propit. [nobis
 et am. Rand. vortopbrum]
 - quia levite
 - 50' . Et ad cel.
 pot. ci. regularum dicitur.
 - permissit. dicit. Dicit.
 mulieribus intra equos uindas
 - - - - his: quoscunque ierit
 Non om̄i non Al.
 percipiat. Al.
 Dat. gurg. gurg.

bl. 57 Quod si ordinatio abbatisse
 infra monasterium suum facta
 fuerit, imponatur: T. D. seu deum
 (om̄i.)
 ampliatum ... unum est professi-
 onis et sanctionis ap̄tis. Tunc
 dicitur ep̄s hanc prefationem
 nobis. Al.
 custodiat. P. Al.
 percipiat. P. Al.
 qui vivit.

7. 327. 3. 14: contemderante se
 7. 328 3. 13 in hospitalitate
 - 3. 4 v. u. susceptionem
 329 3. 11: et cum orditis
 - 3. 6 v. u. vrantibus propitatus
 7. 330 p. 7: quia levite
 - 3. 4 v. u.: et ad celestium
 - 3. 3 v. u.: et ei regnum
 7. 331 3. 2. permissit. Dicit.
 } - 3. 4: mulieribus. Requie
 in ordinatione abbatisse
 canonice.
 - 3. 9. percipiat. P. Item oratio.
 Annuntium domine fons benedictionis.
 Requie in ordinatione prescripta.
 Si ordinata fuerit infra mona-
 sterium, imponatur: T. D. seu deum ...
 - 3. 9 v. u. Si alibi - et supra
 332 3. 13 applicetur ... unum est.
 Tunc dicitur hec Prefatio
 - 3. 6 v. u. nobis. P. Al.
 33 v. u. custodiat. Alia
 7. 333 p. 8 v. u. percipiat. P. Quadragesimo
 - 3. 4 v. u. qui vivit et regnat

W. Bamberg ~~27~~ Msc. lit 54

nos. Msc. I 133

fol. 51 Adunatio abbatialis... fol. 321^r

cani diaconi vel tribus prioribus
exemplum probare. Por. (ros) Alia

cani Britus vel diaconus de sorobis
7. fol. 322: exempl. pe. Por. et. in no. eiusdem
spiritus sancti. Alia

fol. 52

Rf: Lfll, pater noster ^{Am Anfang}
knigebuch der Resp. in roter Schrift
begonnen: C, H, D

V (ros)

Ⓢ (ros)

dispensa ministras
suis seruitus complereat

dispensa ^{den} ministris
7. 323 3. 4: Seruitus eius dignanter
compleat

et gravitatem actuum 1-3. gravitatem actuum ei

7. 324 3. 16: Sequitur oratio

~~constitutus~~ om.
constitutus, da ei ^{ut}

- l. 17: constitutus, ut ei

diratus hoc oratio

7. 325 3. 9: diratus oratio

operibus
imponatur

- 3. 13: bonis operibus
- 3. 18: imponatur

Adunatio abbatialis non regulari proprietatis

Inquis: fol. 49 abun

7. 325 3. 3. 4 inter.

prostermet
cani presibus his

7. 326 3. 4: prostermet

Deo meo sperantem in te

- 3. 6: can presibus istis

(om.)

- 3. 7. In vno sp

Custodiat animam suam et

- 3. 8: et non tradat eam

hinc autem gubernet
adivva eam

- 3. 10: Cust.

capite dicens

aps.: In Responsoria vno p. vno p. 4.

placemus. P.

- 3. 13: adivva illi

- 3. 16: capite dicit

et cum subditis... P. Alia 7. 327 3. 3: et subditis... P

- 3. 3 v. 4: placemus. Alia

3. 14 ff: In ibroggeratum
Varianten bei d. Abt. v. Bamberg
fol. 49 in G. Bamberg

Bamberg IV Korvey
Dedicator ecclesie

Bl. 16^v recondatur dia-

f. 9 / P. 202 recondatur archi-
diaconus

- 17^v Ky amen. Qui
creator spiritus. Deinde..

- 204 f. 9: Ky amen. Et
claudatur oratio ecclesie.
Deinde..

- 18^v Deus qui ad salutem
(Hollpandigw Gubertigh)

- 208 f. 9. nix aufangmorte

19^v Deus invictis virtutibus
(Hollpandigw Fugl)

- 209 f. 4: nix a

19^v obum: imponit vinum
in istam aquam dicens

- 209 f. 4: AD imponit ~~vinum~~
vinum dicens

20^v .. P. 19^v / 20^v

f. 211 210

20^v

20^v vultu sui sunt aperti

f. 211 f. 3 vultu sui aperti
(sunt f. 3)

21^v ob

Bl. 21^v cum calce et regula
P. 211 f. 8 - 66

f. 213 f. 8 cum calce et regula

f. 22 Bl. 23^v

non tabula

f. 220 f. 3 v. r. Deinde

f. 223 f. 6 famulatus. Per
(Deus hinc cum in ista
mentum).

Bl. 28 .. v. d.

f. 250 f. 10 oratio vintoria
Canonicus f. ps.
et dicit oratio mea

Regul. Regamus te dominum

f. 251 f. 11: Domine deus
pater ..
(Deus hinc cum in ista
mentum)

id ..

A. 1. Bamberg v. H. 1.

Q. 122: plab. s. v. Leonige te
gestina talis v. H. 122^z.

H. 123^z ob. =

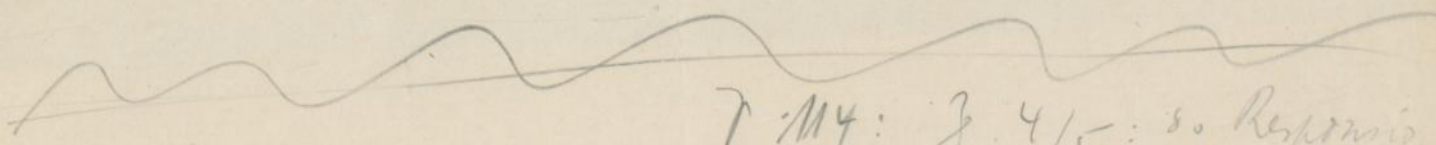
H. 123^z.

Indicium aque calidae

1.37^z Exor. talis: "Scaris"

— "Vend. talis": "Vithis hie"

374: Exorismis aque: "Disub"

T. 114: J. 4/5: s. Responsio
sacerdotis v. Bamberg
123 v. vita principis

T. 120 J. 10: s. Exorc. die v.
Bamberg. J. 10, s. Sepher
vitis dicitur hinc perorata.

T. 121, 1 s. d. - Art. - Bamberg

T. 122, s. Benedicere
Cueris ad dandim catechizandis
s. d. Art. 122 (15 vers) v. Bamberg

T. 124: Mundi conditor: (v. Bamberg)
9 Te domine (p. T. 129): 11/
Deus cuius filium (T. 130) 1.
Bamberg 9 Benedicere talis (v. 125)

T. 131 teni qui filium
omni genitor v. Bamberg
et hie.

H. 15^z: Visitationis super
infirmum

T. 167: In mitione alii dicitur

IV

SS. Stephani et Titi in Corbeja de a^o 1177

M. 1

133

№. I. 133.

nr. 383 Hoff. Pergamenturkunde
(Bibl. 1-90, 96 381).

75

De...
...
...
...
...

...
...
...

II
Tana Documenta Ecclesia SS
Stephan & Viti in Corbeja et
Pontificale Antiquum.

...
...
...

**A N N O
DOMINICE IN
CORBIE.**

800. xxii. In dictione. xv. viii kl Septēbris. ii. feria. Monachi. qui in loco qui Hetha dicitur. per septem annos prius demorabantur. inde egressi cum crucibus et reliquiis. in hunc locum peruenierunt. locog. ab epō. Babuado. qui tunc presens ad erat Corbie. nom inpositum est. E rectoq. tentorio. atq. illius crucibus cū reliquiis. locum dedica uerunt. in honore & nomine scī STEPHANI proto martyris. in fodientes C. v. cem xxi. ubi nunc altare esse dinoscitur.

DOMINVS LIVVICVS impe rator augustus KAROLI magni filius. tradidit monas terii locum. & HVEKI cū omnibus terminis suis. ERES BYRC & MEBBIAM abbati olas & cetera predia in aquil lone. IVDITHA imperatrix ab eodem viro suo hec optu y

DOMINVS LIVVICVS II. cys rex. die dedicationis HEOIELE in dotē altaris

obtulit. Tradidit etiam HEMMOTHORP. Abbatiam VISBIKE. Decimas cum decimilibus cœliis in ep̄atu ASHEBKVGGI. Time as in LICIACO. NEMMA REGIA hec ab eo optinuit.

DOMINVS LOCHA RIUS imperator tradi dit RYGLAN insulam. cum tota circumiacente p uincia flauorum.

**NOMINA FR
TRVM. NOVE.
CORBIE.**

**C O N S T R U C T O R
P R I M V S L O C I
N O S T R I .**

SCS ADALHAR DVVS. ABBAS. anti-iii. Hrodradus. Werinhardus. Aldricus. Magnerus. Eiloldus. Berncuuardus. Sigericus. Hramuuardus. Wahala.

DOMINVS VVARIVS ABBAS. P̄F̄VIT AN NI. xxx. ois. iiii. die. xv. kl Oct. Ragenhardus. Surthardus. Fritharicus. Asulfus. Bynico. Eastgerus. Cristinus Bilo. Sigericus. Celo. The odulfus. Folkerus.

Haleegerus. Heloco. Houlfus. Halecuuardus. Dendi. Wala. Hildibodo. Adal dagus. Hildiuuardus. Theodulfus. Theodboldus. Adhilhardus. Adalgerus. Avo. Heriuuardus. Wifardus. Adalmarus. Rikhardus. Adaloldus. Saxolfus. Gerhardus. Fritharicus. Gerho. Helmricus. Marguuardus. Frithudagus. Biniki. Oyo. Gerolous. Agicus. Werinhardus. Ragenhardus. Hethenricus. Heremannus. Wido. Deddo. Wendildagus. Ragenhardus. Marguuardus. Gerhardus. Eodus. Gothet. Hrodgarus. Adalgarus. Gerlo.

DOMINVS ADALGARIVS ABB. P̄F̄VIT AN NI. xx. & vii. id. Iah. Eoledagus. Wiltharvus. Brun. Godeschaleus. Marguuardus. Warinus. Ledmannus. Bovo. Dthaldus. Gerbertus. Thiadricus. Erph. Vnuwanus. Rethulfus. Wiebertus. Alfgerus. Adaloldus. Manuuerus. Gothet. Saru. Ekkricus. Wido. Abbo. Vuudulfus. Alfredus. Hogerus. Waldricus. Bodo. Henricus. Daddo. Folkhar

uus. Eltharvus. Gerbertus. Boso. H. ioldus. Thidulfus. Ragenhardus. Reddagus. Hitharvus. Walh. Ebertus. Irminhardus. Aven. Wikgerus. Manuuerus. Odila. Walh. Wendildagus. Lutharius. Eolebertus.

**DOMINVS THANCMARVS
ABBAS. P̄F̄VIT AN NI. viii. id. Iah. Sept.**

Bruni. Herimannus. Thiamarus. Bardo. Walh. Lantfridus. Othbertus. Hilliuuardus. Hildibertus. ANNO DON AVO ABBAS. P̄F̄VIT AN NI. xv. id. HOVEOIBK. Euo. Simi. Asic. Baldgerus. Thiadbern. Hildiuuardus. Alfricus. Bovo. Brunharvus.

DOMINVS BOVO ABBAS. P̄F̄VIT AN NI. & iiii. kl. HOVEOIBK. Wiehbertus. Alibertus. World. Horicus. Hogerus. Guntharius. Geroldus. Hofed. Rannverus. Erph. Brun. Godesfridus. Vuudolfus episcopus. Euricus. Dodo. Thiatbertus. Geldulfus. Lutwardus. Hrodradus. Bodo. Deddi. Heltharvus.

DOMINVS GODSCALE

ABB. P̄VIT AN̄. xv. d. ii. id. ian̄.

Gerulardus. Boso. Brummann.
Irminharius. Thiatmarus.
Boso. Baddo. Thiatmarus.
Thiadricus. Adalhard. Brim
hard. Adaluard. Thiadulf.
Ordulfus. Hrodolo. Thiatber
tus. Luitgerus. Agilgerus.
Folemarus. Redulfus. Macha
rius.

DOMINVS BOVO ABB. P̄VIT AN̄. xvi. d. v. k. iulii.

Guntharius. Ludulfus. Walh.
Cristinus. Bili. Thiatbern.
Bovo ep̄s. Aildagus. Hrod
gerus. Werimarius. Hthol
dus. Deddo. Bermarus. Bad
do. Addasto. Adulfus. Hthar
dus. Saru. Marguuardus.
Auen. Thurfri. Euricus.
Luthari. Godeschaleus.
Arnold. Helmdag. Gerber
nus. Bernhard. Waltbar.
Helmdag. Adalgerus. Wi
rimmarus. Wiungus.
Folemarus.

DOMINVS FOLEMARVS ABB. P̄VIT AN̄. xxv. d. vi. non̄. octobris.

Rathubodo. Wido. Amu
lung. Thiatgerus. Adia.
Bernharius. Thiatmarus.
Folchar. Bolla. Rainbtus.

Cristinus. Oddo. Bovo. Al
fricus. Brim ep̄. Hatholo.
Alia. Wlfhard. Ailo.
Helmwercus. Hatholdus.
Oddo. Ludulf. Walh.
Bunico. Beia. Hogerus.
Hosad. Ramolo. Godeschal
cus. Thiado. Hildini. Re
dulfus. Folemarus. Hoger.
firtharicus. Benni. Margu
ardus. Thiatfrio. Folema
rus. Rodoldus. Sigebert.
Redulfus. Marguuard. Rot
gerus. Wido. Adalricus.
Thiatmar. Widukint. *Widukint*
firtharicus.

DOMINVS BOVO

ABB. P̄VIT AN̄. vi. d. iiii. idus. iulii.

Godeschaleus. Sine. Thiat
gerus. Herimann. Dendi.
Bernrad. Folemarus. Ail
bertus. Hosad. Biniki.
Hirimann. Galmarus.
Hogerus. Tada. Asi.
Hogerus. Thancmarus.
Ereh. Hogerus. Bodo.
Deeo. Warm. Ailbold.
Rainmarus. Thiatmar.
Walh. Redulfus. Bern
radus. Thiadric. Eulfus.
Eilbertus. Thiadulfus.
Walt. Thiatgerus. Hel
mdag. Thiadric. Alfricus.

Ekkiardus. Hogerus. heio.
Helmwercus. Luthari.
Amulungys.

DOMINVS GEREN ABB.

P̄VIT AN̄. xvii. d. xiii. k. aprilis.

Atbertus. Bern. Asi.
Adalhard. Aldwinus.
Folemarus. Geroldus. Fol
emarus. Thiadricus. Bern.
Rotholdus. Hildibold.
Ailbertus. Hosad. Ynu
anus. Ruoddag. Folemar.
Haruth. Burchard. Bovo.
Hathuercus. Osdagus. Go
deschale. Walt. Hein
hard. Adalward. Thia
dricus. Bernharius. An
dered.

DOMINVS LIYDOL

FVS ABBAS. P̄VIT AN̄. xxvi. d. i. id. av̄.

Bola. Garla. Adoldus.
Wego. Ruodus. Thiad
dagus ep̄. Thancmarus.
Wlfstus. Godeschaleus.
Alfricus. Thiadricus. Asu
ad. Redmann. Folchar.
Wighard. Wduth. As
culf. Avo. Alfricus. Ma
mwercus. Thadulfus.
Thadricus. Anna. Mein
harius. Adaluard. Thia
dulfus. Ailbern. Ailbert.

Gaimuercus. Bernharius.
Heremannus.

DOMINVS THIAMARVS ABB.

P̄VIT AN̄. xviii. d. iiii. id. ian̄.

Sigibertus. Odila. Oddo.
Hunold. Hosed. Godesfrid.
Wernbold. Mainhold.
Oddo. Martuard. Adalric.
Berenmarus. Herimannus.
Hadda. Bernhard. Hadhol
thus. Bilis. Alfricus. Bavy.
Thiam. Radulfus. Wik
kerus. Geio. Folered. Thia
dricus. Rainuuardus.

DOMINVS HOSER ABB.

P̄VIT AN̄. xiiii. d. non̄. decembris.

Godeschaleus. Thiatmarus.
Folemarus. Hauuardus.
Alfricus. Aillald. Wigher
Brim. Godesfrid. Walh.
Rainold. Gerold. Thidric.
Rothard.

DOMINVS WALD ABB.

P̄VIT AN̄. iiii. d. id. ian̄.

Euerhardus. Bernharius.
Othgerus.

DOMINVS ORVTD

MARVS ABBAS. P̄VIT AN̄. xxvii. d. xv. k. martii.

Ludulfus. Thiatmarus.
Bernhard. Thiatdagus.

Fritharicus. Bern. Asmundus.
Conradus. Marquardus. Xpo
forus. Rukgerus. Folmarus.
Herini. Bernhardus. Silbtus.
Hessi. Bernar. Richardus.
Hildi. Biso. Herimannus.
Fritharicus. Luitbgerus. Ber
nhardus. Wernboldus. Walt
hardus. Haulfus. Esich. Re
inhardus. Bernhardus. Conradus.
Hildalach. Bernhardus. Thi
atmarus. Meinuercus.
Gerardus. Gerro. Wirinberg.

**DOMINVS. ROTH
ARDUS. ABB. P. F. ANN.
III. P. V. ID. I. VII.**

Thiatmarus. Thiadulfus.
Ludulfus. Bernhardus. Thi
atmarus. Reinmarus. Ar
nolfus. Wigulfus. Bru
nig. Bernhardus.

**DOMINVS. ARNOLPHVS
ABB. P. F. ANN. V. P.
VI. NON. OCTOB. IS.**

Saracho. Ralo. Wiela.
Godefridus.

**DOMINVS. SARACHO.
ABB. P. F. ANN. XV.
P. V. ID. IAN.**

Wido. Witmannus. Hym
bertus. Bern. Brancho.
Thiatmarus. Henricus.
Herimannus. Godeschalcius.
Meran. Wideo.

DOMINVS. WERN

HERVUS. ABB. P. F. ANN. VIII. P. VIII. K. IAN.
Wili. Walo. Ramuuar
dus. Thiemmo. Haleco.
Sigebedo. Gerbrat. Henric.
Heremannus.

**DOMINVS. FRITHERICUS. ABB.
P. F. ANN. III. ANN. P.
V. IDVS. IV. LII.**

Dico. Marequardus.

**DOMINVS. MARCWARDUS
ABB. P. F. ANN. XVI. P.
XV. K. FEBR.**

Grogbertus abbas. Thit
marus abbas. Henricus
abb. Warmundus abbas.
Windolfus abbas. Luitge
rus abbas. Henricus abbas.
Hilinus abbas. Euerhar
dus. Robertus. Adalbertus.
Bernhardus. Buso. Radulfus.
Luitlo. Watterus. Beringe
rus. Gerhardus. Adalbero.
Engelherus. Folmar. Fol
marus. Gerhardus. Walte
rus. Geruugus. Hunoldus.
Geroldus. Heremannus. Bece
linus. Adalbertus. Heil
uuardus. Walker. Adalma
rus. Godefridus. Luitlo. Adal
bertus. Erminoldus. Hereman
nus. Francho. Wolstammus.
Euerhardus. Anno. Anno.

Richardus. Bodo. Idulfus.
Geldolfus. Thidricus. Adal
hardus. Benno. Wido. Wi
do. Reinuere. Abbo. Wi
telinus. Hartmidus. Mem
hardus. Watterus. Thidricus.
Haleco. Geroldus. Thidricus.
Luitbertus. Brunuuardus. Rot
hgerus. Hartmannus. Adelge
rus. Albricus. Folcandus.
Bonifacius. Hugo. Beringe
rus. Ermbertus. Luitbertus.
Adalbertus. Godeschalcius.
Herimannus. Luitwinus.
Watterus. Goderannus.
Ludolfus. Henricus. Erem
fridus. Hildigerus. Elicho.
Wittheroldus.

**DOMINVS. ERKENOTUS
ABB. P. F. ANN. XII. P.
NON. OCTOB.**

Gebehardus. Burchardus. Roth
thulfus. Luitbrandus. Thiet
marus. Heremannus. Arnoldus.
Luitgerus. Heremannus. We
rinherus. Richbertus. Eken
cus. Adolfus. Godefridus. Bur
chardus. Thidricus. Adelbertus. Bur
chardus. Odalricus. Albericus.
Conradus. Herboldus. Rothus.
Morardus. Riebertus. Watter
rus. Reinuuardus. Adalbertus.
Henricus. Arnoldus. Ekke
hardus. Bertholdus. Theinhardus.

Henricus. Henricus. Rothulfus.
Iohannes. Gumbtus. Ludolfus.
Ludolfus. Gerbertus. Reinhar
dus. Thidricus. Gelpertus.
Hugo. Sigefridus. Adelbertus. Hi
thebrandus. Burchardus. Ysico.
Sifridus. Watterus. Conradus.
Henricus. Elungus.

**DOMINVS. FOLCWARDUS. ABB.
P. F. ANN. VIII. P. III. IAN.**

Reinhardus. Henricus. Bertholdus.
Thegenhardus. Henricus. Ber
tholdus. Bruningus. Luikol. Bru
no. Conradus. Hechinricus. Bur
chardus. Folcbertus. Haleko.
Henricus. Euerlandus. Siberus.
Reinhardus. Reinherus. Rot
landus. Henricus. Conradus.
Herboldus. Rothardus.

**DOMINVS. ADALBERO. ABB.
P. F. ANN. SEPT. V. P. III. K. IAN.**

Godeschalcius. Wernherus. Adolphus i plenaria fecit
Robertus. Horicus. Adelber
tus. Conradus. Adelbertus. Cono.
Meinwardus. Frithericus. Bruningus.

**DOMINVS. HEINRICUS. ABB.
P. F. ANN. III. ANN. P.
IDVS. OCTOB.**

Abraham. Martuuardus.
**DOMINVS. HEINRICUS. ABB.
P. F. ANN. VIII. IDVS. OCTOB.**

Dns wunfobolens xxviii abbas

Veniens ad nos quidam hōmēs qui morabantur in villa Wolmere. in p̄chia vilesen uux opt̄u suē castm q̄ d̄
Bachusen in Dioce Bīmen Elger. v̄x̄ eius Luēdis qui manifeste rē cog nouerūt se suam q̄ paciēm esse cōvōcā
suales ecclē Cobayon qui ab ipsa ecclē tanta bona hnt̄ quāta potint̄ duobus ann̄s s̄m̄are in Helmenē lica. Sōc̄
Alzetis in Bilgen cres filii. v̄x̄. ioh̄. t̄rel filioe adstūm. Godefridu Elgeri. filii s̄m̄ar̄ qui ham̄. nōie. eius
In vilesen filia sua v̄ilburs̄. v̄x̄. dōm̄ ARHOLDVS Magon
n̄ Sūhelen in bonis mōn̄ach̄.
de Saltede Joh̄ fil̄ eius Thibet
Sis eius filia.

hysse redit. car. In
hsimede. x. tal. In
sredelare. G. tal. In
olthorp. W. tal. In
crinchus. x. tal. In
apide s̄. Gida. m. tal.
u Wenigese. u tal.
Falkenkage. 1. tal.
Wbodesse. 11. tal.
Liche s̄. Andree. 100.
Kahle. 11. tal. In ledhe. 110.
Lrel Wile. soluit cast.
vuy s̄. 7 nulli v̄det̄ u
custodi. p̄ ex. sol. est mal
diuata. Arnold̄. h̄. m.
areas suas uux uexam ule
que soluit. Custorie. scem
mixta r̄m̄ scelp̄e quadi uul
libi q̄ fuit militarij posses
sio. s̄. ioh̄. due arce que fu
erut. Arnold̄. gunggen. q̄
una solui hospitali m̄. s̄. dē.
Alra f̄gurtano u leus. s̄. usus
Arslam dūm uua. s̄. uux malen
dūm om̄. arei. s̄. uux scelp̄e
dūm arei qm̄ red̄. Culre.
s̄. ioh̄. m̄. arei qm̄ red̄. s̄.
Joh̄. dūm. s̄. dūm. arei qm̄
red̄. dūm. opus. s̄. uux arei
qm̄ red̄. h̄m̄. m̄. h̄m̄.

hysse redit. car. In
hsimede. x. tal. In
sredelare. G. tal. In
olthorp. W. tal. In
crinchus. x. tal. In
apide s̄. Gida. m. tal.
u Wenigese. u tal.
Falkenkage. 1. tal.
Wbodesse. 11. tal.
Liche s̄. Andree. 100.
Kahle. 11. tal. In ledhe. 110.
Lrel Wile. soluit cast.
vuy s̄. 7 nulli v̄det̄ u
custodi. p̄ ex. sol. est mal
diuata. Arnold̄. h̄. m.
areas suas uux uexam ule
que soluit. Custorie. scem
mixta r̄m̄ scelp̄e quadi uul
libi q̄ fuit militarij posses
sio. s̄. ioh̄. due arce que fu
erut. Arnold̄. gunggen. q̄
una solui hospitali m̄. s̄. dē.
Alra f̄gurtano u leus. s̄. usus
Arslam dūm uua. s̄. uux malen
dūm om̄. arei. s̄. uux scelp̄e
dūm arei qm̄ red̄. Culre.
s̄. ioh̄. m̄. arei qm̄ red̄. s̄.
Joh̄. dūm. s̄. dūm. arei qm̄
red̄. dūm. opus. s̄. uux arei
qm̄ red̄. h̄m̄. m̄. h̄m̄.

In vilesen filia sua v̄ilburs̄. v̄x̄. dōm̄ ARHOLDVS Magon
n̄ Sūhelen in bonis mōn̄ach̄.
de Saltede Joh̄ fil̄ eius Thibet
Sis eius filia.

uenis archie. s̄. h̄. v̄x̄. dōm̄
BERNHARD Latherburnensis ep̄c̄
s̄. h̄. Euerwin regular̄ canom
eius sacdos. Werthebold p̄br̄. 1 m̄.
Gerlag p̄br̄. 2 m̄. Folco sacdos 1 m̄.
Iohannes sacdos 1 m̄. Hartward sac
1 m̄. Bernhard gūsus. Ordm̄ sac
dos 1 m̄. Gūy. Hermann̄ mona
chi. Adelhendis gūsa. Thierburgi
gūsa. Gerthrudis monacha. Heubi
nrius m̄. Godescalc̄. Wernis. Philip
pus. Euerthebold. Henric. Thideric.
Ebbika. Lambtus. Albermus. Gant
goldus. Othetrus. Dupo. Suant
bildis. R̄thulfus. Gerwie. Here
mannus. Exno. Arnolds. Adebungis.
Bernhard. Smile. Raburch. Cuningunt.
Iythrudis comissa. V̄fo.
Conradus. Adelbertus. Bernhard.
Bertha. Euerhard Bauenbergensis ep̄c̄.
Wernher. Andensis ep̄c̄. Heremann.
Hildeneh ep̄c̄. Ertheric. Nonaster
fil ep̄c̄. Harrywig Brem̄sis arch ep̄c̄.
Heremann Fordenis ep̄c̄. Dōn. Victor
z̄. Margr̄. hild abb. s̄. herem̄ abb.
Conrad abb. Folemar s̄. fr̄ ei. H. Echeno.
Bernh. Alwinds. Henric. Garg
Gethit. Liefgart. Wolbrat. Volpt.
Hilda. Gethit. Bernhard. Euerhard.
Gethit. hilelin. Thidic. heremann.
Waltherys. Gerthrudis. Ludovic
comes. S. lare. Ricclint. Welsol. Judi
tha melusa. Ermingart. Garhili. dnakt.

Hu sunt redd̄ re volatūm hōm̄ et arnobus filii ruti
dūm dūm m̄. de duobus mōs. s̄. lura de d̄rc̄len m̄. ali
tens monete. s̄. m̄. Luchingen quix m̄. ad falcam
De. ccc̄m̄. h̄. h̄. et neu. x. s̄. q̄. are. s̄. mōn̄ete. dab̄. s̄. p̄. d̄. mōn̄is
In. d̄. m̄. m̄. q̄. s̄. s̄. m̄. m̄. m̄.

Godeschale. Harrywig. Vizzo. Fran
na. Belding sacdos. Hildegundis.
Sifrid. Hermod. Conrad. Wil
helm. Ludtha. bathewerk.
Gisla. Bertwif. Eppo. Gethit.
Gerthradi. Wladrut. Bernhard
laue. Bertha laue. Bernhard. Luer
bard. Thideric. Wolpt. Hilde. Ber
told. Thidic. Ernest. Kilnt. Henric.
Iohel. Lungardis. Ava. Hildeburgis.
Helmwig. Arthelheidis. Therman.
Rokkerus abb. Burchard. abb. Er
nest. Godescalc̄. Arthelbt. Reinherus
p̄br̄. Regelm̄dis. Wilgart. Remolt.
Regelm̄dis. frenken. Gisla. Berthet.
Volpt. Hilde. hildegunt. Helmburch.
Rethgart. Gūprath. Siburch. Haleko.
Ermingart. Erminadunt. Kerstine.
Woltburch. Woltbure. Cuningunt.
Burchart. Rukker. p̄br̄. Bert
hold. Therman. Bruno. Sifrid. Sy
mos. Eubard. Bernhard. Bertha.
Bernhard. Arthelbt. Sophya. Eyko.
Lodwice. Thidic. Avela. Gerthrad
gūsa. Erhelndis. Ermingart. Er
mendrut. Erhelut. Ermingart.
Helmburch. Ava. Lungart. Hild
burch. Wolt. Wolt. Erming
Cuning. Gethit. Gerthrad. Hily
ona. Hildegunt. Thierburg. Gethit.
Thil. Adelvyich. Ratham. De
burch. Maceca. Bernhard. Ber
tha. Eubard. Bernh. Cono. Adel
trus. Gode. Gemma. Joh̄. Ertheric.

Hu sunt redd̄ re volatūm hōm̄ et arnobus filii ruti
dūm dūm m̄. de duobus mōs. s̄. lura de d̄rc̄len m̄. ali
tens monete. s̄. m̄. Luchingen quix m̄. ad falcam
De. ccc̄m̄. h̄. h̄. et neu. x. s̄. q̄. are. s̄. mōn̄ete. dab̄. s̄. p̄. d̄. mōn̄is
In. d̄. m̄. m̄. q̄. s̄. s̄. m̄. m̄. m̄.

8. *Indem...*
Indem d̄. s̄. ep̄c̄. h̄. m̄.
s̄. p̄. Euerhard. d̄. m̄.
p̄. m̄. ecclē. o. n̄. a. b̄. s̄. m̄. v̄. uis
v̄. l̄. b̄. v̄. uis. d̄. m̄. s̄. h̄. m̄. Al
l̄. n̄. 7. cō. n̄. e. m̄. ecclē. cō. n̄. m̄.

Wichart. Vdo. Sole cū affu s̄m̄o salin flou
lin. oateka. Bernat. Cuningunt. ne q̄. t̄. m̄. a. p̄. n̄. a. s̄. h̄. m̄.
Euerhart. Sifrid. Fluene. Wel. v̄. v̄. a. h̄. m̄. s̄. r̄. o. c̄. a. t̄. b̄. e.
dericus. Winemar p̄br̄. h̄. m̄. Wer. hem m̄. e. dyoc̄. s̄. is. p̄. a. b̄. l̄.
here. p̄. Hildbrant. Conradus. a. r̄. e. g. n. o. n. t. s̄. e. 7. s̄. m. o. s.
Ide. Ida. Imma. Oda. Oda. hylana. v̄. i. t̄. e. e. c̄. e. s̄. d̄. b̄. e. l. h̄. m̄.
hylana. Eilike. Folemar. Wole obhgaros = n̄. s̄. h̄. m̄. a. s̄. d̄.
max. Rabodo. Helmb. hildgunt. v̄. o. l. v̄. a. e. c̄. c̄. a. n̄. e. m̄. s̄. o.
Herfrith. Godescalc̄. Conrad. Si. v̄. a. l. b̄. r. a. s. c̄. a. r̄. e. t̄. v̄. e.
gehart. Gerthrat. Gisla. Othel p̄. n̄. e. s̄. a. c̄. o. m̄. p̄. e. c̄. i. a. n. s̄. m̄.
rie. Gegenuad. Hatheburgh. n̄. i. v̄. e. c̄. h̄. l. i. g. e. n. t. o. n. n̄. t̄.
Werhere. Firtheric. Siburch. d̄. e. e. c̄. e. t̄. b̄. e. l. h̄. m̄. s̄. q̄.
herebert. Folewin. Herem. v̄. i. s̄. o. l. r̄. e. c̄. i. p̄. i. e. t̄. c̄. a. m̄. e. n̄.
Berthar. Weremburch. n̄. v̄. i. e. e. c̄. c̄. a. d̄. n̄. o. t̄. s̄. o. l̄. i.
win. Gmeno. hildbrant. h̄. o. l. b̄. i. d̄. o. s̄. p̄. o. f̄. i. c̄. t. a. q̄. u. o. d. a. t̄.
Henric. Windibig. Ava. Gerbt. v̄. p̄. h̄. o. s̄. p̄. i. a. s̄. q̄. d̄. e. e. a. u. t̄.
Herebord. Wikant. lohan. d̄. p̄. u. o. i. d̄. e. b̄. e. b̄. a. u. t̄. e. u. s̄. a. u. t̄. o.
anul. hildbrant. Ernest. Lohann. F. v̄. i. e. c̄. c̄. a. d̄. a. b̄. i. n. u. a. t̄. o.
Godeschale. Conrat. lordan. Rie. e. l. u. s̄. e. c̄. c̄. e. q̄. s̄. q̄. d̄. e. s̄. t̄.
burch. Ida. Johanna. Engelhart. v̄. s̄. e. c̄. e. c̄. a. i. t̄. b̄. i. s̄. o. l. i. d̄. s̄. o. l̄.
Hereman. Helmburch. Bruning. u. t̄. i. a. a. t̄. i. u. i. c̄. h. a. l. e. i.
Lutfrid. Conrat. Bess. ep̄c̄. 3. v̄. o. s̄. o. l. i. d̄. o. s̄. r̄. e. l. i. q̄. o. d̄. e.
Bernhard. Haleko. Henric. b̄. i. t̄. i. a. r̄. a. s̄. t̄. i. o. c̄. t̄. a. u. a. t̄. p̄. e.
duy. Brada can. Clemens pr. h̄. c̄. h̄. e. J. u. e. r̄. e. i. t̄. e. s̄. p̄. n̄. t̄. e. t̄.
rie. Firtheric. Erhelbert. lica. 1. s̄. m̄. m̄. s̄. i. ḡ. u. l. i. f̄. e. a. m̄. d̄. m̄. u.
Artha comissa. d̄. p̄. i. a. n. t̄. b̄. h̄. e. r̄. t̄. e. r̄. e. i. t̄. u. i. p̄. d̄. a. r̄. o. n. i. s̄. f̄. a. b̄. i. t̄. d̄. m̄. u.
Woltburch. Amle. Rikm. La co. u. d̄. a. t̄. u. o. s̄. e. n̄. b̄. i. ḡ. e. a. n̄. o. t̄.
mitilla. Riemor. Sophya. Ludolf. m̄. c̄. e. c̄. p̄. i. n̄. o. s̄. b̄. b̄. o. p̄. e.
Lutfrid. Gerlach. Conrat. Conrat. f̄. e. s̄. t̄. u. i. b̄. a. u. t̄. a. p̄. l. i. p̄. e.
hildgunt. Windilmat.

Gerolt. Rabodo. Regembodo abb.
Thidic. Henric. Conrad. Engelbr
berthulf come. Ludolf. Rothalt
come. Arthelbt. Roth. Rothard. Wol
brat. Wolbrat. Dudo. Wernherus.
Othry. Ludtha. Metthildi. hillelin.
Arthelbt. Hylan. Oda. Gormon. J.
Hilda. Bruno. Berthold. Cono.
Alberu. Ertheric. Oda. Iohannes.
Berthet. Gerthrudis. Rembar
das ep̄c̄. W̄. h̄. m̄. Sifrid. Brem̄sis
Waldere. Gerhart. Arthelgius.
Sifrid. Rebrat. Adeloeh. Ther
mar. Godefrid. Cuergis. H̄. v. o. o.
Lahart. Bertolt. Aluerid. Wl
wineg. Meregardus. Heremann.
Arthelbt. Godefrid. Aluauus.
Karl. Sifrid. Wolpt. Godesch.
Margareta. Bertherb. Herbae
dus. et eoz om̄ b̄n̄factoz. Memfri
dus. Folemar. Oethildis. Ludtha.
Rothalt. Aluun. Gerlag. Co
no. Folemar. Waldere. Haleko.
Henric sacdos. Bernh. oec̄s. Ger
lag. Eskwin. Clengea. Sigehar
dus. Odelricus. Gisla. Reinhold.
Heremannus. Oda. Wiklan
dus. h̄. m̄. Wiklan. Lodwicus.
Leuold. Sifrid. Cong. Henne.
Bernhard. Arnold. Thidic. Conrad.
Meregardus. Remh̄t. Ḡ. areburch.
Rikkart. Rikfrith. Hildgunt.
Hildburch. Ekkeleb canomeus.
Lunb. abb. Bernhard canome.
Erngardus abbas es a.

Iste sunt decime p̄ncipes eccē Cobey s̄re
 r̄cūm̄ces M̄iebergi Wolm̄gn̄. r̄
 Corbide videls sey villay decime In
 onēchusen. f̄ hiddūhusen. f̄ strukie In
 heddēh̄ f̄ kerne r̄ i doela s̄c. v. villay
 decime f̄ lere f̄ vassenbiche f̄ hōbzgēh̄
 f̄ mulēch̄ i v̄ vdeuwardūh̄ f̄ manēh̄
 f̄ dodūh̄ r̄ Gembūca mayoci f̄ r̄ m̄may
 m̄ villay s̄c villay tū decime f̄ v̄ d̄cep
 f̄ sindowēch̄ r̄ f̄ h̄ archy s̄c duay vil
 lay f̄ elngēh̄ r̄ f̄ emēch̄ s̄c. v. villay
 decime f̄ helsen f̄ Langēh̄agē f̄ h̄ m̄sch̄
 f̄ wengērich̄ f̄ Gidūh̄ s̄c m̄ villay
 decime f̄ malēh̄us̄ f̄ wīdēh̄ f̄ sarma
 r̄ich̄ r̄ f̄ helmeſtide s̄c v̄ij villay de
 cime f̄ Gūſte f̄ Recheſtich̄ f̄ hōlch̄
 f̄ osth̄ f̄ brūh̄ardēſt̄ f̄ ſcapeb̄ḡ r̄
 h̄ m̄neſh̄agē. p̄c̄ h̄ac̄ ſum̄m̄a decimay
 decime f̄ ſtengērd̄h̄ r̄ f̄ Lechb̄ne deq̄h̄
 n̄ facim̄ m̄cionē Sup̄ dēc̄ decime m̄m̄a
 ones ſep̄m̄ q̄ fiēnt̄ f̄ Lūſte r̄ f̄ Dula
 f̄ l̄ien ſec̄ l̄ece ſūme r̄ neceſſaria r̄
 Goḡcomat̄ia r̄ iudicūm̄ f̄ mederike p̄n
 neaa ſobli viro Comit̄ de Cūſtēne
 q̄ vateb̄ac̄ ad ſup̄dēc̄ d̄m̄

ſos h̄en̄ oyleſ d̄eus bekendorpe recog
 noſcim̄ f̄m̄a teſtūc̄ l̄it̄az q̄ b̄o ecc̄ cor
 beien̄ indeh̄ v̄nā domū i Bilue d̄idūſen
 v̄q̄ domos m̄enerichge. domū i broleu
 eltorpe. domū i greſtete. Duay domos
 i tangendorpe v̄nā domū i tellicūc̄ f̄
 domū i grecharchellen. Centum. a ſol̄dor
 i bardeuich̄ r̄ centū. v. ſol̄dor i bucheſige
 f̄m̄a cenſum̄. r̄ m̄r̄ l̄m̄ d̄ m̄ ſalua l̄m̄
 In domo hououē i domūys duay ſar̄ta
 ſum̄ i accuac̄ū ad d̄er̄c̄er̄a m̄ant̄ ſū it̄ m̄
 ſam̄ domū q̄z v̄nā noē ſurthp̄anne
 r̄ alia v̄oēchp̄ame r̄ q̄z d̄ant̄ onchalſt
 due m̄ar̄ca denarioz q̄ q̄d̄ b̄o ſi r̄m̄a p̄
 tectiōne h̄um̄i r̄ cuſtodia. Venabili r̄o
 ſre p̄p̄ito ad m̄an̄ ecce ſua p̄ d̄e am
 cabli r̄ bono cū ſanore r̄ ſignam̄m̄
 ſca q̄ m̄z nol̄ m̄ h̄edes n̄r̄i meli m̄r̄ed nob̄
 r̄elerauim̄ r̄eūſd̄. ad ē noticia n̄r̄m̄ ſiḡl
 ſū f̄m̄a ſep̄to r̄em̄dēns teſt̄m̄ d̄ur̄m̄ f̄ p̄o
 uerdū. Datū lunēbz̄ āno d̄i q̄i c̄c̄ n̄o
 In oct̄a ſa feſta cor̄ x

ſog Ludolf da ḡra p̄p̄s. Willeb̄ḡis abbat̄ia cor̄ q̄ d̄ic̄t̄ om̄ lacu
 ſe or̄arie recognoſcim̄ r̄ renore p̄ſent̄ public̄ p̄ſt̄am̄ q̄d̄ ecc̄
 cor̄b̄ tenent̄ annuat̄ m̄ die t̄ra d̄yonif̄u m̄ar̄m̄ p̄ſolūc̄ d̄im̄
 ſiā m̄r̄ca b̄reniet̄ p̄ondis r̄ d̄ur̄ḡer̄ p̄ bonis ſal̄. camp̄a r̄ mo
 ſa m̄ ſo m̄ m̄ q̄ ſl̄ḡar̄ d̄iat̄ ol̄ m̄ d̄m̄ole r̄ p̄ v̄no m̄r̄o
 m̄ ſar̄ m̄ h̄e. ſi d̄m̄ m̄ ſi b̄. i nob̄ d̄r̄ula r̄o ſi b̄ an̄ ſua p̄ſt̄ac̄
 p̄p̄o ſib̄e an̄ om̄bz̄ poſt̄ an̄. ſi. an̄. r̄o. teſtim̄on̄t̄ noſ. d̄il
 ſol̄bz̄ abbat̄. ſa. ſiḡilli. n̄r̄i m̄m̄m̄. n̄r̄i m̄r̄o. p̄ſent̄e h̄ay
 f̄ecim̄. nob̄. ſe. d̄atū. r̄. d̄atū. ſi. lacu. ſe. m̄r̄e. d̄m̄o. d̄i.
 .ij. .ccc. .lxxx. .ij. .m̄. .lxxx. .d̄c̄. .lxxx.

Handwritten marginal notes in a smaller script, possibly a continuation or commentary on the main text.

Fragment of a document from the reverse side of the page, written in a similar medieval script. The text is partially obscured and difficult to read due to the angle and wear of the parchment.

Pro salute confidam sine fine Redime omnia nomina viri Stephanus

FRATRUM

Arthelr. Willehelms
 Jofes. Bertholt. Bea
 tholt. Thiderie. Hve o.
 Giso. Conrad. futherio.
 hermannus. Karolus Conva
 bus. Esqr Jofes thetmarus
 Sifrid. Heremann Lembez
 Richar. Herowann. Suetber
 engelhard Thiderie.
 Nyoro. Nyoro. Oltwe. Wdo.
 Conrad. Wdolfi Ludiger. Lypald
 boman. Cono Hermannus. Janc
 Conno. Wdlich. Huetmann. Wdnel
 wimar. Wdicku.
 Jofes. Wigan. Fr. W. Conk.
 Berthold. Anhelbech. Helm
 burch.
 Reginald. comilla. Hunott.
 Wernhaimich. Bernot
 Gandrat. Luthelt. Wern
 htr. Luthelt. Odwin.
 Wernher. Godfr.
 Wdiker.
 Hildegudif. mclusa. Rdoz. nra

Alas. Spid. Juchug.
 homie. Ozo. Jurdhal.
 Otto. huncie. Juch.
 Redmit. Albert. Th.
 Berthold. Sifra. Bernho. Ludoif
 Frederic. Titelberg.
 Alberus. Albay. Willehelms
 Hermannus.
 Herma. futherio. G. Selt.
 Albas. Albas. Wltheimannus
 Thider. Cono. hannon.
 Ludoif. Bernicus. hannon.
 Bernicus. Otto. Lequinus.
 Galdo. Juchud. L. St.
 cherus. Jcharnes. herfrid
 Bernicus. Flozennus.
 Biald. Hmann. Bern.
 colius. Jofes. Ludoif.
 Loring.

In libro vite Carbantur q tua vite.

Defendunt meo leones pro curia.

FRATRUM

Abbas de Salmt
 Decretum ab eadem p
 anno 1111
 R. D. S. R.
 S. J. W. G. G. G. G. G. G. G.
 Anetua. Willyand. Leobius. Cona
 dus. Th. d. d. d. Jofanis. Bernicus
 Th. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
 Th. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
 Charo. Carbaro. G. Selt.
 Galdo. Juchud. L. St.
 Bernicus. Jcharnes. herfrid

Quot vas d. d. d. d. d.
 qu huc liba d. d. d. d. d.

C O R B E U

Collacōes eccliar

& Hilghenbarch in filiabz

Prmo amssfeldē kiltmāssen
 hildeffen sidageshusen
 hemelen Alax in schonen
 maguntinensis diocesis
 lūterfen

Item diocesi colomensi scolre
 & niemtshusen Capella s Johis
 ppe zeghen

Item diocesi paderbornesi
 lychteringe Eccliam s Egidij
 ppe boxariam Cerberiam
 Godelen Amelringessem
 Beuerlingen Haddenbarch
 Erden Tulen Haren Hud-
 lon Vassenbede Westhem
 Membarch ppe horn
 Bodelsen Albrachtse

Item in diocesi halbstadeti
 Croppenstede Schorff Nym
 dorpe Gromge apud sōm
 mathiam nigenstete

In diocesi Myndensi hoven
 helen horen Tunderen

In diocesi Osnaburgesi Mepe
 Lothen Bocklo asschedorp
 Vnsuede Vredun krippen
 doep Visbeke Bernstorp
 Belhem Soggen Werle
 Biphem Bächhem orthe
 knethe Capla s
 Lōnghen

De reformatioe monstery
 Cozbrunsi

E N S I U

Vici Osnaburg Westwold
 Vnsuede Wedde Sallinge
 Vlachtwede Vreftchenlo

In diocesi thremensi Ochtmude

In diocesi Tuedensi Lmgquard
 in ecclis s Annexis

Hec ecclie spectant ad
 Collacōem Abbis

Since reformatione
 Anno m cccc i reformati
 monasterij nri p paderbornē
 abbas pōm s michahē & hemich
 p quēdam monasterio hilly abbas
 hōm

NOMINA
BERGVS

FRONTORV
BERCH.

ppost
 Brumggus. Heruuig.
 Hartmann. Reinhard.
 Adaluuard. Iohannes.
 Lampertus. Ludolfus. Iohes.
 Ludolfus. Cuerehardus. Iohes.
 Hermannus. Rothardus. *ppost*
e r p m a d a n n o M D C C I O
Waldard ppost
Waldardus lous ppost
Waldardus alen ppost
Waldardus ppost
in mact mact

NOMINA
GRONI

FRONTORV
GGE

Herthencius. Walther.
 hardus. hugo. Euer.
 Landus. Wernher. hugo.
 Thiederie. Sigehardus.
 Gisbertus. henric.
 Rothard. henricus.
 Otto. *ppost* a mocht

Adam. Verberus. Waltherus
Frubere. Bertold. Sigehardus
Wernher. Conrad. Henric. Albero
Ottavian. Silhard. Godofred
Witig. ppst. Frubere. Moht

**NOMINA FRATRUM
KAMI NATI**

Reinhardus. Thiederic.
Athelbertus. Raptus.
Gernandus. Thietmarus.
*Lucgardus Althardus de Hambaha
Althardus*

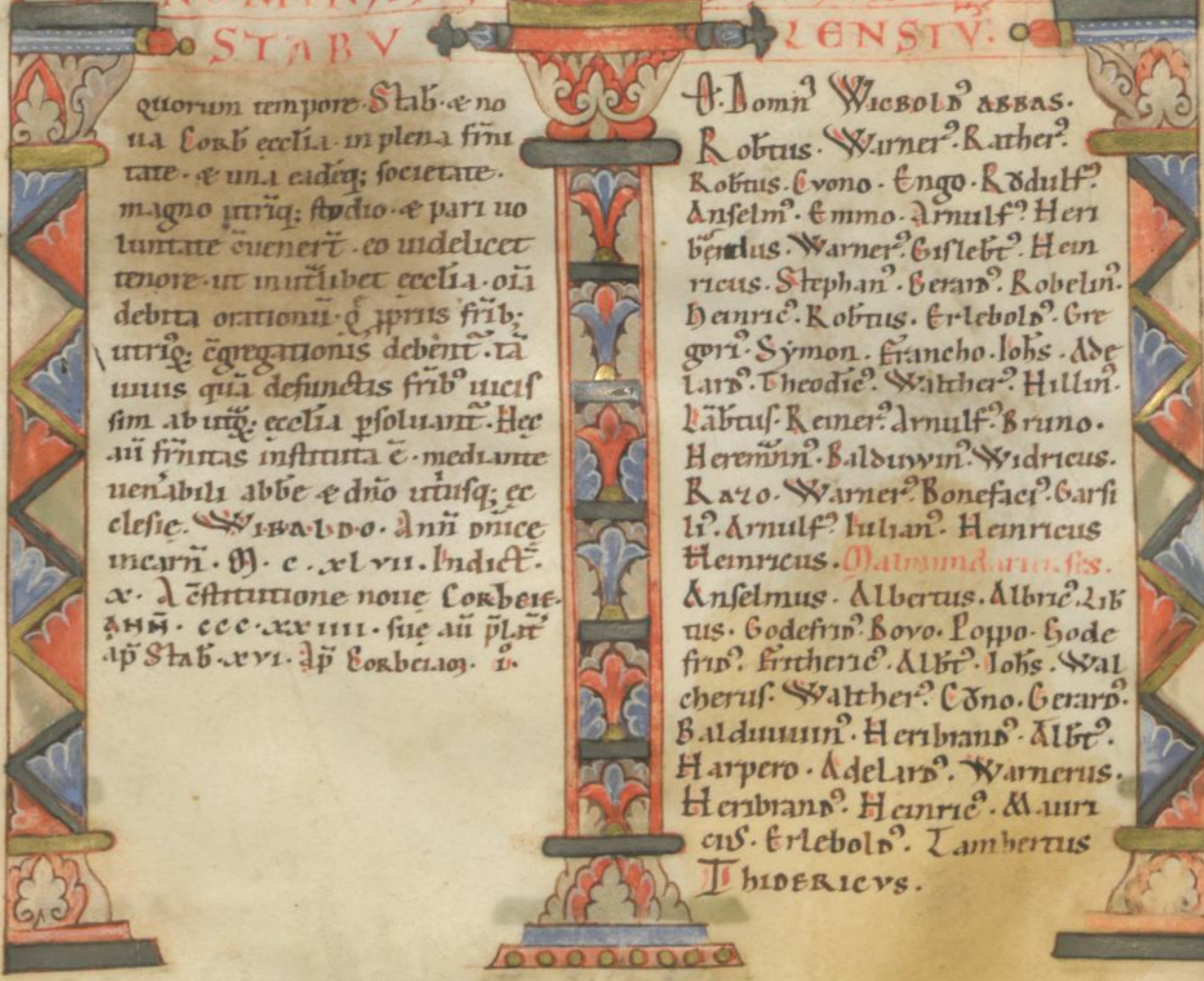
*Adelburgardus Helmigis
Adalhardus Reinwardus Athelhardus
Elyabet.
Elyabet de fancia moralis
Medemich*

**NOMINA FRATRUM
STABV TRVNRORU
LENSTV.**

quorum tempore Stab. e no
ua Corb ecclia. in plena fru
tate. e una eadq; societate.
magno utiq; studio. e pari uo
luntate euenerit. eo uidelicet
tempore. ut multibet ecclia. oia
debita orationu. e ppriis frib.
utiq; egregationis debent. ta
uius qua defunctis frib. uicif
sim ab utiq; ecclia psoluunt. Hec
au fructus instruta e. mediant
uenabili abbe. e dno utiq; ec
clesie. *S. wab. d. o. Anni pnce
meant. M. c. xl vii. Indict.
x. Astitutione none Corber.
344. ecc. xxiii. sue au plat
ap Stab. xvi. ap Corber. i.*

S. Donn' Wicbold' abbas.
Robtus. Warner'. Rater'.
Robtus. Cyono. Engo. Rddult'.
Anselm'. Emmo. Arnulf'. Heri
bertus. Warner'. Gislebt'. Hein
ricus. Stephan'. Gerard'. Robelun'.
Henric'. Robtus. Erlebold'. Gre
gori'. Symon. Francho. Iohs. Ade
lard'. Theodie'. Walther'. Hillun'.
Lambus. Keiner'. Arnulf'. Bruno.
Hermin'. Baldwyn'. Widricus.
Raro. Warner'. Bonifaci'. Garfi
li'. Arnulf'. Iulian'. Henricus
Henricus. *Matthund. un. sis.*
Anselmus. Albertus. Albric'. Lih
tus. Godesfr'. Boyo. Loppo. Gode
fr'. Fritheric'. Albr'. Iohs. Wal
cherus. Walther'. Ceno. Gerard'.
Baldunum'. Heribrand'. Albr'.
Harpero. Adelard'. Warnerus.
Heribrand'. Henric'. Mauri
cus. Erlebold'. Lambertus
Thidericus.

SANCTVS PETRVS APOSTVS XPI

Inchoatio reformationis
ibid, anno M cccc i

NOMINA FR. M. NR. OR. NO
VE. CO. BEL.

Dns fransiscus abbas & lre
primus i reformatione anno dni 1701

fr. h. nra f. m. f. uoy
fr. timang f. m. f. m. f. uoy
fr. uenno f. m. f. m. f. uoy
fr. henric f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes w. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy
fr. iohannes f. m. f. m. f. uoy

SANCTVS BONIFATIUS ARCHIEPVS M. A. RTVR.

NOMINA FR. M. NR. OR. V.
FURDEN SIM.

alt

S T I B O R I U S F P G U C O N F E S S O R

NOMINA
PATER
FR. M. R. O. R. U. M.
BRVNN.

S A T V R N I N A V I R G O

NOMINA SO
RORVM
CONRARU
BERISE.

Regelindis abbissa.
 be Hogardis. te Sophia
 Gerthrudis pp. Bikinga.
 Sophya. Gufindrit. met
 hit. Regewiz. hathewih
 Beatrix. Gerthrit. Ges
 thrudis. Kunigunt. Al
 hett. hech.

Reganuuiz.

NOMINA FRO. NRORV. HAR. OL.

DES SEN.

Domnus Wibrus ppositus
 reuerendus uir. Gilla porista
 Iuditha. Liuchrudis. Osterlindi.
 Salome. Waldbgis. Adelheidis.
 Wendelmudis. Hermendrudis.
 Johanna. Iuditha. Ethelindi.
 Oethelt. Gerthn.
 aua. Odethilt. Berta. Suthrecm
 luthburg. Gerthrudis.
 frs. Herimann. Hezelut. Gerbe.
 Thitmarus. Thichardus.
 Nomina defunctor. frideric.
 ppositus. Petrus ppositus. Ruoth
 hardus. Walce. Nentherus.
 loico. Reinher. sac. Iouerus.
 Ruodolfu. Uneduuun.
 thegenherus.

Gilla. Gerthrudis. frethe
 run. Emica. Ruothidit.
 Richlindis. Crimgardis. Hilde
 gardis. Odilia. hildegardis.
 Encela. Gersumdis. Volesuundi
 Ida. Oda. Wendelbgis. Elisabeth
 folquinus. Wudikind. Godescalers.
 Luthgardis. Iuditha. Wilbod. Weim
 hard. Bereward. Thidericus. hilde
 brand. Berthold. Wuuehch. Adellher
 dit. Gaveudis

NOMINA FRO. NRORV.

MOGON. OTIENSIO.

SANCTVS. IACOBUS. APOSTOLVS.

NOMINA. FRONTRORVM.

MOGONO. TIENS.

BENEDICTVS. WICPER. CONFESSOR.

NOMINA. FRONTRORVM.

OBRES. OWELDE.

hanc pp. hanc. grad.

N O M I N A F R O N R O R V

B V R E S F E L O E

HENRICVS eſc.
 Henricus abbas. Hithard abbas.
 Berner abbas. Robt abbas. Rodulfus.
 Tibolo. Godeschale. Guimar. Gunther.
 Hübr. Wigand. Wlfr. Ekhard. Ken
 eico. Nict. Gsilbr. Eico. Ekhard.
 Berthold. Hugo. Godeschale. Arnolt.
 Bruno. Adelbr. Heremian. Iohs. Hyeo
 las. Hartnack. Daniel. Wlfiam. Cesa
 rus. Thideric. Thechar. Almar. Ger
 bodo. Sigehard. Helmuug. Berthold.
 Volker. Walther.

N O M I N A F R O N R O R V

N O R F E I

Warmundus abbas. Wlclm. abbas.
 Henric. Harduuirt. Hemo.
 Hystold. Reinbold. Landuuart.
 Herimann. Widekind. Bernigus.
 Thechar. Thideric. Thideric.
 Menhard. Berewelp. Conradus.
 Adalbero. Buzzo. Rækerus.
 Gerhardus. Eilbert. Odo. Hugo.
 Bruno. Wlfiam.

SANCTVS VIGVS

NOMINA FERONORV
A LDES L EUE

SUPERVS PRINCEPS APORV

NOMINA FERM NRORV HA
SVN GE

Comadus .abbas. Werher?
Ddmar? pull?

S. DIONYSI BODUS. CONFESSOR.

NOMINA FRATRUM
DE MONTIBUS TRIVNORVM
ES. DIS.

S. GEORGIUS. MARTYR.

NOMINA SOCIORVM NRARVM
VPPOLITANORVM ET DESB.

*Sophia pascua Sophia de Bassa
Alberich Adelhe Luogardis ngera
Sophia zacharia*

SANCTA MARGARETA VIRGO MARTYR

NOMINA SOPHIA RORV NRA

Werendridis abbissa. A
 Luitgardis abbissa. Lucia.
 Beatrix. Werendis. Weren
 dridis. Thit. Osterlunt. Lande
 gardis. Luitgardis. Regelint.
 Kunigundis. Oechit. Gilla.
 Athelheath. Aethit. Sophia.
 Luditha. Bertha. Hathemuech.
 Werendrit. Oechit. Oda. We
 rendrit. Luitgardis. Hathemue.
 Luitgardis.
 Oechidis. Bertradis. Luitgardis.
 Athelheath. Cunigunt. Cunigunt
 Luitgardis abbissa Gilla pp
 situsa Oechitoul Gilla Loua et
 Iudica Iudica Gilla Luit
 gardis

Ekkehard⁹ sacerdos. Rem
 bold⁹ sac. Widold⁹ sac. Coza
 Otto sacerdos sacra

VIRGO MARIS STELLA VIRTUTVM REGIA CELTY

NOMINA FROM NOSTRO VNOVENS
BREOE

Gydo. abbas. ^{Henricus abbas} Henricus.
 Witekindus. ^{Henricus abbas} Henricus abbas.
 Cunigunt. Wigand. Gerlacus. Bupt.
 Henricus. Gerlacus. Lodeuicus.
 Henricus. Bodo. Reinhardus.
 grad. Wabaco grad. Wecel. Odmar.
 Walethard. yman. Jakes grad. La
 wud. Tuda. Wethard. Henric. Ouer.
 Ota. Ota. Oudran. Gebeno. Abh.
 grad. Jakes. Wunher. grad. Henric.
 hnd. Jakes. Oudran. grad. Henric. pfd.
 yman. Ota. Alced. Wud. regus.

SANCTVS MARIAE VIRGINIS

NOMINA FRON
HOMBVR

NOSTRORV
GENSV

Thiermoio abbas.
Gueno abb. Wikihvs
abbas. Hartwig. Kenulard.
Winnar. Wolqadus. Aſen.
Ludolf. Volbr. Gunter. Isil
br. Henric. Colmar. Hartm
ns. Bruno. Hartwig. Hartm
ns. Marbodo. Helmyad. Ad
br. Sifro. Bruno. Berewic.
alter Johannes

SANCTVS MARIAE VIRGINIS

NOMINA FRON
GEROVI

NOSTRORV
ENSIVO

Rikardi comissa.
Hermann abba. Euerhard abb.
Wernher ass.

SANCTUS CRISTO FORVS

NOMINA FRON
REINEBV. OSTRORV
SENSIV

BEATUS PETRUS APOSTOLVS

NOMINA FRON
COLONI ENSIVM

BRVNO pposit maioris eccle.
Thucie decan maioris eccle.
Adolf pposit Heremann? Adolf?
Heremann?

SANCTVS HERIBERTVS
NOMINA FRONOSTRORVM
TVICENSIV

Gerlacus abbas. haryn abbas.
Anstus. Lamo. Phylipp. Albero.
Bertrud. Radolfus. folpr. Adelhar-
dus. Adeltrus. Geldolfus. Wilhelm.
hermann. Thedden. Geruue. Dav.
Garemann. Otto. Plegm. Sibodo.
Regnbodo. Ricolf. Godesfr. Ivlo.
Rudolfus. henric. henric. Ameln-
cus. Adelhard. Hermann. Gozwin.
Albero. Cunrad. Winne. Winc. Ry-
dolfus. Werenlo. herbord. Engelb-
rus. Rikolfus. Rduulf. Sibodo. Th-
pold.

SANCTVS ZYDGERVS
NOMINA FRONOSTRORVM
WERDONENSIV

Nomina sanctorum
Abbatu Exempy de
sancti diti Corbeus
tissimo Imperatore lode-
Sanctus Adthardus abbas p q
Waring abbas scandy sedit
habuitq sub regimine suo
Adalgarius abbas tunc
Tanckmar abbas sedit me
Ano abb. sedit annis m,
Bonio abb. cepit annis xi
Godesgalm abb. sedit annis e
Bonio 89. cepit annis p q
folkmarg cepit annis p p v,
Bonio abb cepit annis v

et reuerendorum prim
regalis monasterii
constructu a clemen-
wico karoli magni
sedit et cepit annis e. l. filio,
et cepit annis p p e
lm frater; i
cepit annis p e
sibus orto,
Gerkung abbas sed annis p p j,
ludolp 89 abb. sed annis p p j
Thietmar cepit annis p m
Hossed abb. cepit annis p
Walo abbas cepit annis m,
Druthmar abbas cepit
annos p e e n i

SIGEBER GENSIV

Notgerus Abbas regit anno m
 Arnolds Abbas sedit anno quing
 postea factus epus spirensis
 Sarago Abbas regit anno xv
 Wencig Abbas regit anno xviii
 Fredricus Abbas regit anno m
 postea fuit depositus
 Marrewandis Abbas regit xxx
 anno habuit xxviii fratres
 Erbenbertus regit anno cxxv
 Hoftmanus regit anno cxxviii
 Adalbero Abbas sedit anno cxxv
 plenam gessit
 Hunnicus Abbas sedit anno m
 Hunnicus Abbas in manserunt
 Witolboldus Abbas regit anno cxxviii
 Comadus Abbas sedit anno cxxviii
 qui et omni episcopi

Widelindus Abbas sedit pro
 anno: hic edificavit castrum
 Brunsvicus Otto epus paduensis
 et Adelphus et Albertus omnes
 de Swaldburg destruxerunt
 Thetmarus sedit anno cxxv
 Hugobus sedit anno cxxviii
 Hemarus sedit anno cxxviii
 Thymmo sedit anno cxxviii
 Hunnicus de homborch Abbas
 sedit anno cxxviii: tempore eius
 sanctus d. epus Wernherus
 Doperus regit anno cxxviii
 Theodoricus de Galenich Abbas
 vii vici fundavit sedit anno
 cxxviii: hic edificavit castrum
 Vorfennarille

Abates Corbey
enses

O SENBRU GENSIV

Hunnicus Spiegel Abbas postea
 epus pad factus sedit xxxviii
 Reynard de Galenich Abbas sedit
 anno cxxviii
 Ernestus dux de sale non ut
 abbas sedit ut miles
 Bodo de pumint Abbas sedit
 anno cxxviii
 Theodoricus depositus de anno
 Arnolds vocatus Abbas
 Wulfricus de Halmund Abbas
 Theodoricus Vinste Abbas
 Manicus Spiegelburg Abbas
 Hunnicus de marlesborch Abbas
 Hemarus Storch Abbas
 Brunnicus Bannich Abbas

regit anno cxxviii
 Franciscus Fittler Abbas
 regit quadraginta tribus
 annis obiit anno qua
 Draximo septimo Altra
 t. p. h. a. m. l.
 Casparius ab he-sell
 pastor primus arthemen
 deinde in abbatem postu
 lato Corbeien an. 1547
 obiit anno 1555 regit
 et annis octo sepultus in
 choro
 Keruecius a Boichholtz ex
 pastore gladbachan ecclesie
 postulatus in abate Cor
 beien an. dñi 1555 die
 4. mens. aprilis an. stat
 us trigesimo presu
 amnis xxx et obiit 25 Martij
 Ao 1585 sepultus in choro

Abates Corbeyenses

SANCTI CRISPINVS ET CRISPINIANORVM
NOMINA FRONTONIS POST RORUM

BVRGENSIV

Teodorus à Bernickhausen
Cellarius: Electus est 14 Aprilis
Anno 1585. Anno vero 1600
confirmatus in Abbatem Corbeiacensi
Anno 1606. 24 Junij in festo Johannis
Baptiste, à R^{ati} in X^o fratre Nicolao
Eps^o Aconensi et Suffraganeo Monasteri
ensi consecrata fuit R^{ati} sua
vna cum R^{ati}: patribus Johanne Abbate
Stemmenensi et Hermanno Abbate In
marien Münster. Altariibus R^{ati} D^{omi}
Leonardo Abba. in Amekhoff paderborna
fide vmonis Bürfeldensis: et Herman
no Abbate Hildej in S^o Gothardo.
Presentibus alijs Religiosis: Nobilibus Eccl^{ie}
fialitibus et secularibus multis Corbeia
Eodem tempore et anno: sc^{ilicet} 23 Junij
Fidelis Suffraganeus, totum templum
cum cimiterio reconstruxit, postmodum
Altare in Medio Naui in honorem
Beatis^{simae} Virginis Mariae consecra
uit: Reliquijs Impositis de capillis
B^{ea}tae Virginis. D^{omi} S^{an}cti
ano. de capilla S^{an}cti Egidij et
S^{an}cti Mariae Magdalene

Die eadem prope iuvrim in Alton
loco. fuit ab antiquo chor^o S^{an}cti Joannis
qui cum ruinam minueret à R^{ati}
D^{omi} dicta fuit restauratus et dilatatus
tribus Altariibus Erectis, consecratis et
vbi sequitur dedicatis
Medium Altare et summum Ibidem
S^{an}cti Johanni Baptiste et Euangelista
dedicatum. cum Reliquijs Religijs de
S^{an}cti Johanni Baptiste et Euangelista de
ligno S^{an}cti crucis, de pollice S^{an}cti stephani
prothomarty: de S^{an}cti Sebastiano et S^{an}cti Klopere
Altare versus Ambitum
S^{an}cti petro et paulo Apostolis. In cuius
Reliquijs. de S^{an}cti apostolis petro paulo et
Bartholomeo, de S^{an}cti luca Euangelista
de S^{an}cti Nicolao. S^{an}cti vrbano et S^{an}cti pmonella
Ab Altera parte versus meridiem
S^{an}cti thoma ap^{osto}li Impositis Religijs
de S^{an}cti iacobo minori, de S^{an}cti Mattheo
de S^{an}cti laurentio: de sepulcro
et S^{an}cti Felicitate.

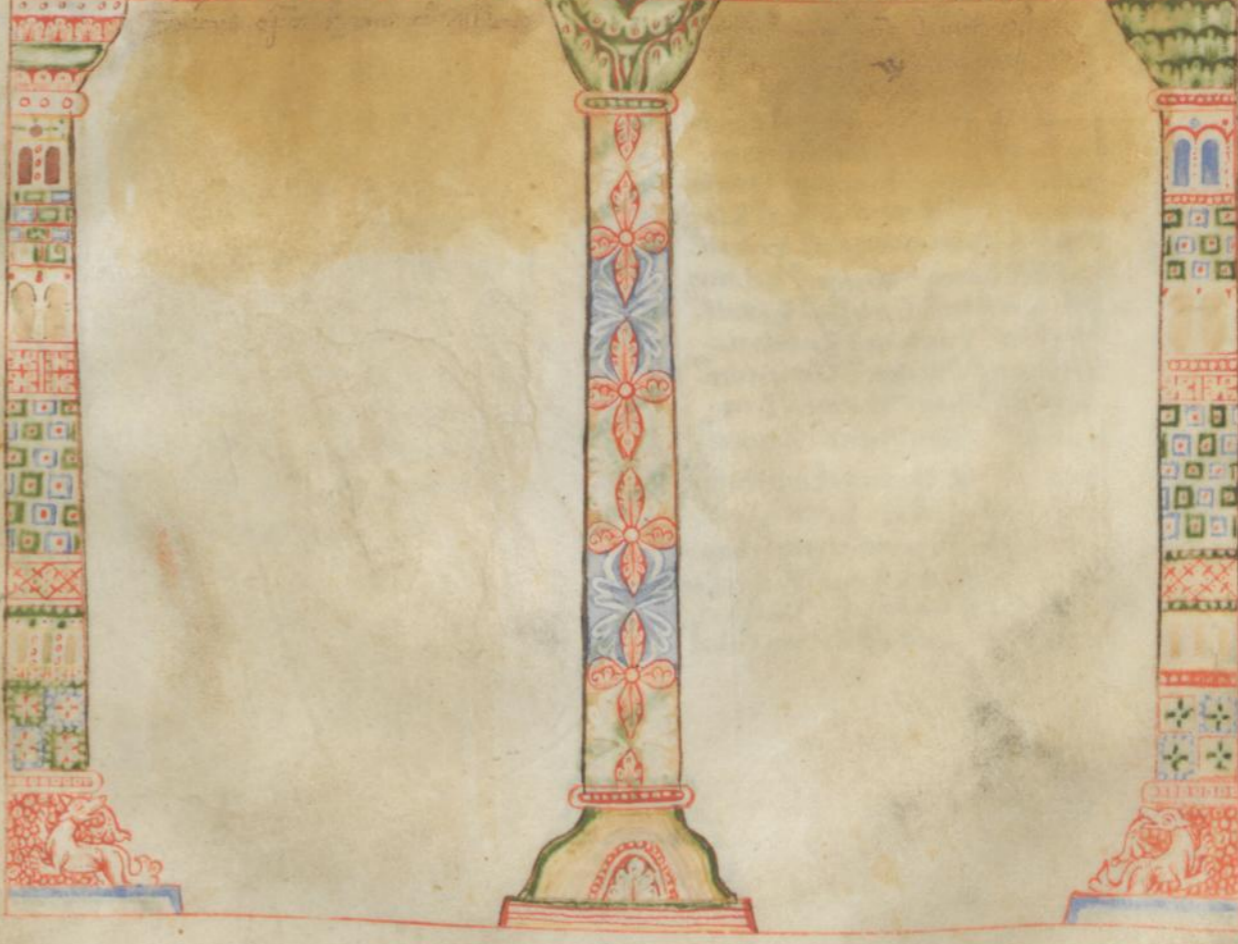
1608

Abbas CORBEIA
CENSES

Idem eps Aconensis consecrauit altare in eccl^{ia} q^{ue} fuit dilatata) Fursienals. 22 Junij q^{ue} fuit octava
S^{an}cti viti e^t 21 autem reconstruxit Templum cum cimiterio. In Luchteringen consecrauit altare Ibidem
noviter Erectum. Acta oia ut supra Regnantibus paulo v. pontif. max: et Rudolpho R^{eg} Imperato
semper Augusto

MAVRITIO ROSEO MERVISTI REGNAROPHEO
NOMINA FRONTONIS POST RORUM

MAGESTRE BVRGENSIV

SANCTVS IOHANNES BAPTISTA

ITEM IN MONTE PARVO NOROUIAN

Döy abbas Arnold. Engelmar. Euer. Womlo. Wülmus. hemric. Bertold. Bernhart. David. Euerhart. Sifrid. Arnold. firthenc. Adalbr. Iohannes. Bruning. Ekkebt. henric. Esic. Henric. Labert. Rüd. dagus. Ristker. oiangold. Lindolf. Adalbr. Conco. Wieger. helmwig. Gus. Heuehard. Gerhard. Rüdulf. Euerhard. Euerhard. Bertoldus. Henrich. Walter. Thaneward. Lindger. Iohan. Walthar. Geru. Henric. Labus. Sifrid. henric. Henric. Wylradus. Engelbold. Wilhelm. Iohes. Bernhart. Luchart. Heremimus. Lu. thart. Keder. Arnold. Gerhar. dus. Keder. Ludolf. Wilhel. m. achuf. Ludolfus. Wichbol.

SANCTVS CIPRIANVS EPS

NOMINA FRON POS TRORV NIVWEN BVRGENS

Döy abbas Arnoldus. Sigobodo. Euerhard. Rehis. henric. Thideric. Taino. Henric. Conrad. Thideric. Thiedolf. Todilo. Thideric. Horch. Eilward. Eric. Thideric. Henric. Beringer. Adalbracht. Burchard. Beruh. hartwig. Godefrid. Heruard. Alexander. Bertholt. Herman. Iohanz. Otto. Tiemmo. Esyk. Euerhart. Hildeward. Conrad. Thiermar. Hechnrich. Conrad. Otto. Iohan. Henric. Hagono.

BEATVS S. YEPBA NVS PROTHO.

NOMINA FRATRORUM NOSTRORUM
 HALVERSTADENSIS

Fratericus episcopus. Ludolfus episcopus. Othmarus episcopus.
 Sotus episcopus. Ludolphus episcopus.

Otto. Lentfirdus. Johannes.
 Arnoldus. Cono. Anno. Gartagus.
 Conradus de Bombochus. Sunherus.

S. PETRVS PRINCEPS APOSTOLORUM.

NOMINA FRATRORUM NOSTRORUM
 ELSENENSIS BVRGENSIS

Ludolfus. abbas. Albero.
 Vilhardus. Gylarus. Theleuus. Fuchoricus.
 Johannes abbas. Heljus abbas.

Tidencus abbas. Conradus abbas.
 Bernardus. Fredericus. Johannes Henricus.
 Ernestus. Hugo. Albertus. HUGO abbas & rectorum.

MATER XPI. VIRGO. MARIAM.

NOMINA FRON NOSTRORV.

SVBVR GENSI.

Ludolfus abbas. beatus. sifridus. hugo.
 hemricus. Gerhardus. Johannes. Johannes.
 hmanus. Bertrudus. hmanus. Godofridus.
 Bertrudus. hemanus. Johannes. Cosfildus
 albas. Conradus. hmanus. albas
 de r. p. m. a. n. o. n. e. h. m. a. n. u. s. h. o. r. t. u. s.
 f. i. n. g. p. i. e. d. e. r. f. o. n. t. a. n. e.

ANCTVS. PAN. CRATIUS. OR.

NOMINA FRON NOSTRORV.

HAOER STEVENS.

BEATVS MARTYR

NOMINA SORORVM
GERBICENSIVM

SANCTVS IOHANNES BAPTISTA

NOMINA SORORVM
GERBICENSIVM

SANCTVS PAVLVS. V. S. ELECTIONIS.

NOMINA FRATRUM AD MONACHOS
MERS. BURCH.

SANCTA MARIA PERPETVA VIRGO.

NOMINA CANONICORVM
PHIROE NESHEI

*Willelm' de holte
Ludigerus. Schol' ep'
Hermann de walle. S. 11. 12.*

SANCTVS MICHAEL ARCBANGELVS
NOMINA MONACHORVM

HILDE NESSEI

Goderam. Ab. pm. Sibr. Abt. Gegen
ward. Conrad. Conrad. Thideric. Bur-
chard. franco. Richard. Ramin. Thide-
ricus. abbes. Joia. frim. frucheria. Lamo.
heyuyic. Wemhard. henric. henric. Bi-
telbt. fridelo. Jordan. Lwo. hehus. Ber-
hard. Nicolang. Ederic. Ludolf. hey-
thof. Wenemar. Richard. Conrad.
Ernell. Lodewic. Thideric. Urban.
pat. alt. Gomer. abbas. Greding. abbas

Hugold. abbas. henric. Conrad. Leno.
Berold. herman. Johs. Johs. Johs. Margit
luthr. Bernolt. Jacobi. Beroldo. Rogem-
bodo. Johs. heymeric. Therman. Conrad.
Conrad. Berhard. Godeschal. Thideric. Bur-
chard. Godefrid. Sifrid. henric. Bruno.
Johs. Thideric. Burchard. Johs. Rudolf. Wi-
dekann. henric. Ylao. henric
Elisabeth. Sophia. Sophia. Elisabeth.
Juthra. Machildig.

SANCTVS GODEHARDVS PRESBYT.
ITE NOMINA FR. M. NORV.

IN HIL DENESE

Fideleric. abb. Ezzo.
Arnold. abt. horuimus.
geniuar. franco. emacys. Annoz.
theodericus. Heremanns. Eilbert.
Godefridus. Edmarus. Vicmannus.
Werherus. Sifrid. Volchardus.
Comadus. Teodericus. bertold. Ludolf.
Lypold. abbas. d. spiroc. hartman. abt.

Wichmann. hermann. hanzic. *pat. com. G.*
St. Gild. Guntz. Lant. Guntz. Chualery

SANCTVS ADRIANVS MARTYR

NOMINA SOCIORVM NARV
ZAME SPRING

BEATVS INNOCENTIVS PAPA

Ludolfus. ad a or ro.

NOMINA SOCIORVM NARV
GANDERE RESHGEI

Gachthedis abba. Berta. ol
thelbildis. Gachthedis. hache
wigis. Sophia. Kachowigis
Kellemburgis. Kellemburgis.
Gachthedis. Achellheydis. Gysla
Athelheydis. Bta. hildegundis
Berta. Lucia. Luotrudis. Lucel
dis. Gertrudis. Gachthidis. Ger
trudis. Berta. Berta. Beatrice
tilindis. Berta. harnegardis.
Gachthidis. Sophia. Lucia. Bea
trix. Lucia. Lucia. Engelli. rike
ce. Euece. Achellheydis. Hildego
dis. Gerthodis. Lucia. Cathia.
Gysla. Margareta. Helburgis
heylwigis. Olbern. Gachthid. E
lisabeth. da. Beatrice. Lucia.
Windelmot. Lucia. Addegundis
Beate. Mechidis.

BEATA DEI GENITRIX

IT E NOMINA FRONORV
G ANDE RESBEL

Mebeth. Athethech.

SANCTVS GEORGIUS

NOMINA CANONICORV
B A U E N V R C B.

SANCTVS. M. S. B. A. H. E. Z. A. R. C. H. A. N. G. E. L. V. S.

ITE. NOMINA. BAVEN. FRONOR. GURGENS.

B. E. A. T. V. S. G. O. R. G. O. N. I. Z. S.

NOMINA. MINDEN. FRONOR. SIVM.

MEDMARS ep̄c. Conradus decanus. Anno. Waelder. Arnolt. Chünah. Reimar. Rddprech. Herman. heiden rich. Reinhart. Godesfrid. Hartman. Helmrich. Snelhart. Volchmar. Jen rich. Eppo. Kemvart. Giderich. Vol chmar. Chymant. Bruno. Vide chint. Chünrath. Svolcqm ep̄c. henc

B. G. A. T. V. S. P. E. T. R. V. S. A. P. O. S. T. O. L. I. C. U. S.

NOMINA
FRONORUM
WENS.

Thimo. abbas. Wiberus.
Rudigerus.

S. A. N. C. T. V. S. V. I. G. I. S. M. A. R. T. I. R.

NOMINA
FRONORUM
WENS.

ppoe Embuca
Nozouit mny
507 508

Gisla. Ludgardis. Ludibta. Guda.
hildegundis. Ludgardis. Hilde-
burgis. Oda. Ana. Irmingardis.
hildewara. Gisla. Gisla. Aleidis.
Bia. Yoda. helewich. Beatrix.
Lutgardis. hudelbetr. Oecthilt.
Margareta. Lutgardis. Cunegundis.
Tietbertus sacerdos. Absalon. Saec.
Göthila. Aleidis. Fiseeka. Göda.
Berthradis. Gisla. Luditha. Mechtel-
dis. Cunegundis. helewich. Berth-
hofsuent. Heilewich. Gisla. Fren-
kuma. Giserthradis. Yoda. hil-
deburgis. Ida. Gerthradis. Bia.
heila. Gerbgis. Gerbgis. Aleidis.
Lutgardis. Bertha. heilewich.
Thidela. hildegundis. luditha.

SANCTVS MICHAEL HER.

NOMINA. FRM. NRORV.

LIVNE. BVRCB.

Donni Jnderus abbas
 Fredericus for Ludolfus
 bos Johannes niper

SANCTVS IOHANNES B.

NOMINA. FRM. NRORV.

VLLGS. SEN.

Doy Sigefridus abbas.
 Bertholdus. Bernhart. Gerhar-
 dus. Godefrid. Eric. Sifrid.
 Walther. Stephan. Ekkehart.
 Ludeger. Johanne. Iohs. We-
 rendag. Hreo. Rigmur. Euer-
 hardus.

SANCTA FELIX TRAS.

Nota her bona fuerunt impignozata Anno 1721 7 7to Febr^{is}

NOMINA FRONORV.

SVVAR. L. R.

Abbatem franciscu & Capitulū suū redempti ppe pefromatiōe p lras sigl

CCCC	herem flon de pachy	CCCC	flon sup agros i linc
CC	flon bona zu ygenhus	CC	flon zu molendio nro
CC	flon linc i luytichhe Sessione	CC	flon linc linc ma zu stale
CC	flon i pad sup pefioe	CC	flon sup linc agros
CC	flon sup een iugl Suidel	CC	flon sup vng moly siluy
CC	flon sup pefioe in padborn	CCCC	flon i hoyer sup pefioe
CC	flon sup decima i hoyer	CC	flon sup agros de rimmho ue
CC	flon sup pensioe padborn	CC	flon vna linc i Gadelem
CC	flon sup lignatu	CC	flon sup pefioe i hoyer
CC	flon sup bona i Oyltichhe	CC	flon sup linc i luytichhe
CC	flon hand was Suidelhus palle	CCCC	flon sup pefioe i pad
CC	flon flon Suidel dehn atto	CCCC	flon sup agros i linc
CC	flon i huldich sup pefioe	CC	flon sup linc i linc
CC	flon sup pefioe zu pad	CC	flon sup bona ystichusen
CC	flon sup siluy i berichhus	CC	guld sup 2 iugl sup linc
CC	flon sup fecund		
CC	flon sup fimmia massche		

BEATVS. EGIDIVS. CONFESSOR.

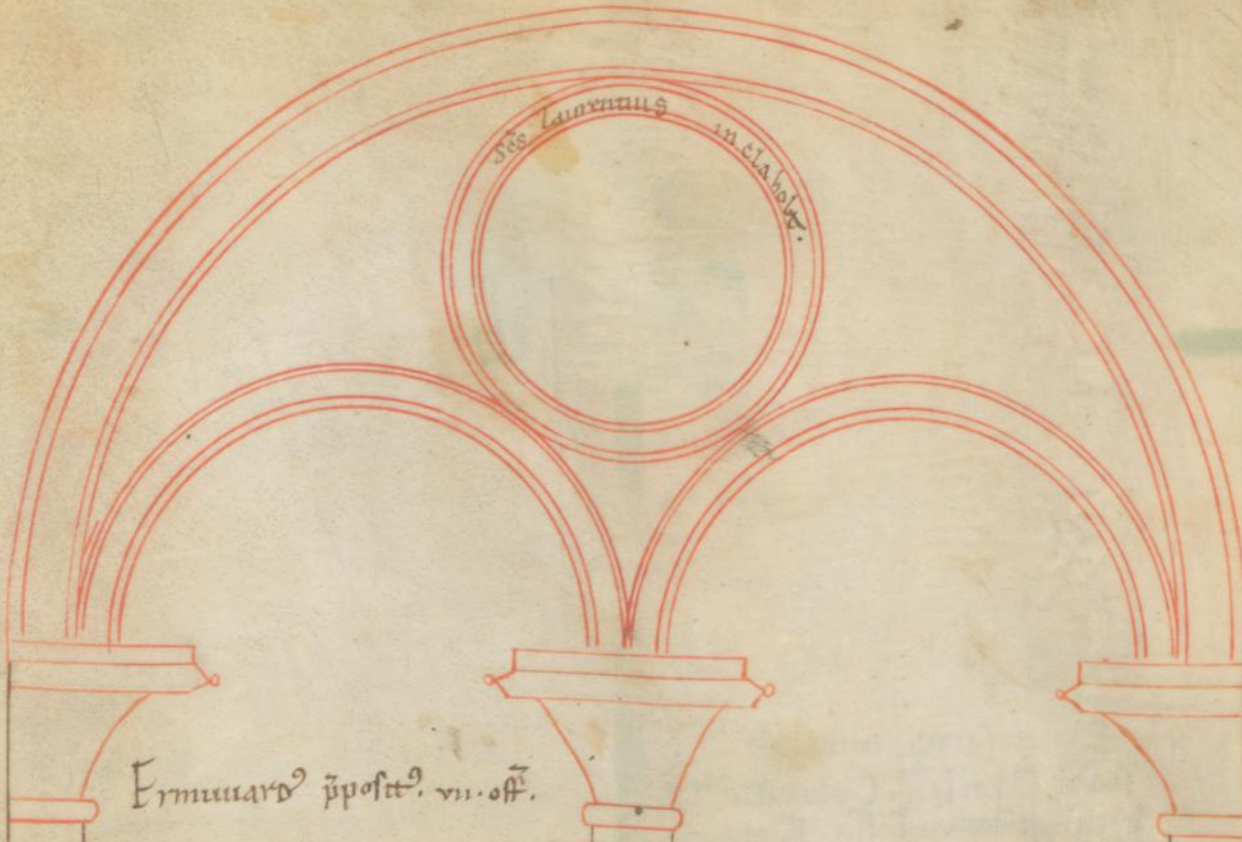
NOMINA. FRONDORV. B. RVNES. WICENS.

L flor sup agros in lura
 CCC flor sup lura i Spale
 L flor sup agros prope Melindun
 CCC flor sup vni i beatephus
 L flor sup lura in Greflen
 L flor sup lura i Spale
 CCC flor sup i pensio hovez
 CCC flor sup i op dez loe
 L flor sup lura luchsinge
 L flor sup pensio i hovez
 L flor sup Quab i beatephus
 L flor sup i pensio hovez
 L flor sup i masu in lura
 L flor sup lura i Gohsmine
 L flor sup lura i luchsinge

L flor sup lura magnos
 CCC flor sup vadi ap hovez
 L flor sup off Es vati s flor
 L flor sup agros restob hovez
 CCC flor vna lura sup partit
 lanchingen
 L flor sup scama i hovez
 L flor sup vni masu in lura
 CCC flor sup lura i luchsinge
 Sama ex postore
 nisi in in al Guld i lura
 i guld
 L flor pensio i fassell
 CCC flor sup lura luchsinge
 L flor sup lura Galem
 L flor vna lura i Greflen
 L guld redding i hovez
 L huj guld i bene in lura
 min sum CCC

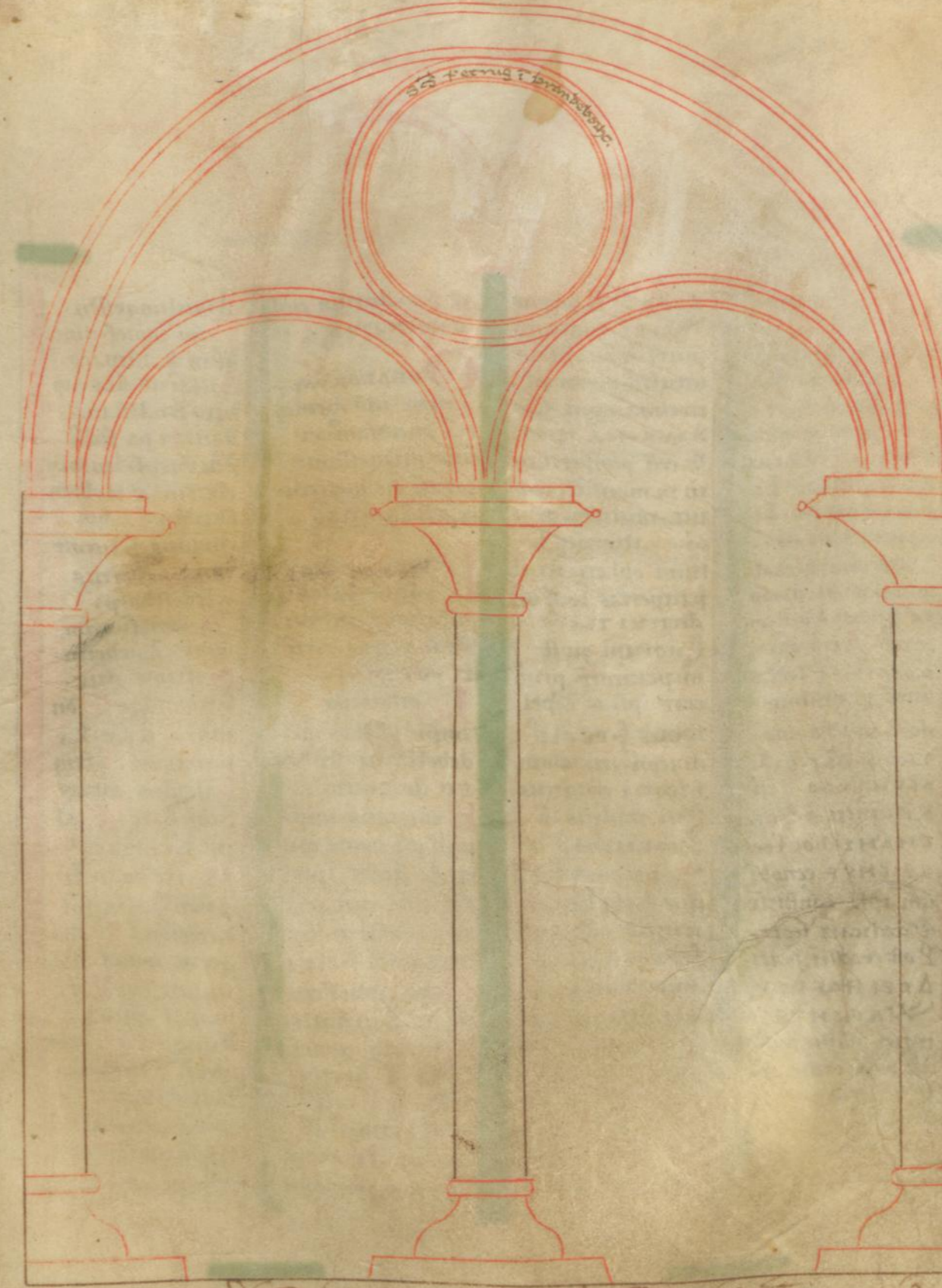
soroz nre ad
 scam **Cecilia**. Colome.
 Kunigunt abbissa. Ben
 sunt. Sophya. Berlunt.
 Sophya. Gerhilt. Iutta. Al
 hett. Ivitta. Xpina. Gekhilt.
 Euele. Sophia. Alhett. Oda.
 Ida. Alhett. Aluerat **Cer**
thrudis. Antiphona. Al eth
 ildis. Elysabeth. Sophia. Sco
 lastica. Guoda. Ermingart.
 Methilt. Demot. Heilwibe.
 Ivitta. Xpina. Olberch. Ioya
 chari. Godfrid. Walthere.

Ermuuaro pposit. vii. off.

de noua eccia causticoz z ipden.

Demirius de era abbas. Rudolfus prior. Bernardus pte et comitatus pte con Corbyens Aeroma
 nam eadem immediate pmentis. ordo ba bnda paderbrens Spocis. Hermannus pte. Henric
 decan. totius capituli ecclie sa pntu apud Corbyem que noua ecclia dicitur eiusde dyocesi. Vm
 uer p pte fidelibz hie pntet hie inspectu uel audire et eadem in dno salu. Non est nouu nec
 mfoli. si que pte aliquo abom epu inoportunitate addito statu suo disticta vident cu se
 amque reddite oportuna adpntum statu sunt ordinaoe pntet et pntet reuerent. Conuicis
 ergo pte fidelibz tam fuerit qm pntet inuocet. Et pposita immo pntet per motu amicaltem
 ampuentia conuicta quatuor macta hinc inde. hoc abbas et conuent pntet pntet Corbyens expe
 dit. et hoc decan et capitulo supra ecclie sa pntu apud Corb que noua ecclia dicitur expe
 sup eo ad nos abbas et conuent et capitulo decan et capitulo aduocabim. pte qd eade noua ecclia dicit
 ta ecclia sa pntu hinc inde reuerentia pntet pntet et unanimum voluntate pntet am
 coltem immo firmam ordinaoem de stabitem et ducto dno q bonoz om est pntet pntet dno dno
 sedm foandm unum mnt pntet que tal e. abbas decan et capitulo supra mnt unum pntet. abbas et
 quatuor nos assistent. ad noua eccliam supra mnt cu omi iure tam ecclie Corbyens qm nre et in noua
 ecclie reuon. ad mntet et pntet ibidem subiecta pntet pntet pntet et decan pntet pntet
 dno conuicta collegiu sicut erat fuisse pntet qm plurimie reuicta pntet Corb. de motu an
 coessioe et rationabilis mntet et laudabilis obmctm. nos ad abbas pntet et abbas nos pntet pntet
 capitulo eccliam sa pntu hinc inde. postm da. decan et capitulo ad pntet locu reuonem pntet mntet
 abbas pntet conuicta coessio. pntet mntet ad hinc inde et saluare de salu cu ad noua eccliam de mntet
 et approbat iure pntet cu esse. Decan et capitulo reuonem ad pntet in mntet articulo nos hie pntet
 mntet abbas et om pntet et pntet aliqui ordinaoem aliam pntet ut dno ad mntet immo nos
 mntet articulo pntet mntet mntet et fidelis assistent. pntet nos. decan et capitulo pntet pntet que
 pntet pntet pntet quibz mntet mntet pntet ecclie Corb. que pntet die qm capitulo honore
 conuent pntet mntet sa ualim. nisi fore impedimcti nec nos quibz mntet habet pntet. pntet
 cu mntet pntet mntet Corb. de pntet noue ecclie de mntet et hie reuonem et pntet pntet q
 pntet conuicta pntet de eadem noua ecclia uidebant quodam de pntet ordinao sup pntet
 cu deliberare pntet hie quibz. abbas et pntet de. pntet. decan et capitulo pntet mntet
 pntet mntet mntet quibz capitulo noue ecclie pntet de mntet ad mntet in mntet
 duo sunt dyocesi reuonem salu et mntet sicut sony illud mntet habuisse

colleboru itaqz pntet immo pntet hinc inde ordinaoem memoriam et pntet
 hie om pntet et mntet ab ordinaoem hinc inde reuonem. hoc pntet. abbas
 et conuentus Corbyens de nos pntet. Decan et capitulo pntet noue ecclie
 pntet mntet pntet pntet ad mntet et pntet mntet de mntet
 reuonem. nota sup hie et pntet Anno Sin. gullelmo. Duacensino. octo
 fimo quito. pntet pntet

Dns Ludewic
imp̄r. auḡ. e
mit hāc marā a q̄
da Bernharo comi
te ita distinctoꝝ.
Ab oriente termina
t fluuio. Wisera
Ab Aquilone. Be
sincison. e. Al
bantes son.
A Oerdie. Hvol
non. e. Oeimgo
tes son. Ab deci
dente. Lvt oꝝ
besseu. Electis
autē p̄batissimis
de Gallia mo
nachis. cū scō. A
bernarro. dñi
Reliquis. s. Ste
phanu. hoc loc
beimesse cenobi
um ipsi constrū
e dedicari fecit.
Post excessū beati
Adelhardi.
Warihus
regie p̄cipie via
Abbas ordinat.
Qui dono prefati
diue memorie
Imperatoris. e
Hildeuici

abbatis. corpus
viri. septennis
pueri. monasterio
intulit. e mox pa
trocinio tantū or̄is
sava sia. rerum
suarū prosperitate
in m̄ mensū excre
uit. multorū q̄ se
oꝝ. aliorūq̄. fide
lium oblationibꝫ
paupertas loci n̄
decreuit.
Quorum post
imperatorē prim
erat ipsius capel
lanus. Gerold
diacon. uir omni
scientia eruditus.
Qui traditis. s.
Stephano e
vito. omibꝫ
que habebat. in
terque obtulit
Hvooloon. e
argenteā Erveoꝝ.
xii. librariū ma
gnāq̄. copiā libro
rum. iam xxi
pauper. se ipsum
abnegans. liber
tatem secularē
seruitute dei.

e Sanctorum eius
nobilitari t.
Donatorum
autem idō memo
riā annotam. vt
sine inmissioe
preciū eis mercede
rependamus.
Ludewicus
imp̄r. dedit
piscationē in Wi
sera. eꝝe dicit
Hvooxar.
Lotharius
imp̄r. slauos q̄s
debellaui scō vi
to donauit.
Henricus imp̄r
pius. cū uxore oꝝah
ulde dedit ipen
sas auri. gemariū
ad fabricandū
altare sc̄i Sivi
Otto comes tra
didit Burstalli.
Thuring comes
forste. e. Duthe
resten. Amu
lung comes. Bi
kethop. Hathu
wig mater eius

Amulungessen.
E sic ames. uine
as in kastanico.
Bilidrud sua con
iux. Budin. uel
dan. I da sedi
cūx eius. Immin
chusan. e. Helmen
skethen. I bin
chiadus. Sturme
thi. Ebertus
Medesthorp.
Arnulfus im
perat. Tacheim.
Sifridus dux.
Brunonige. Cdn
radus rex. Ka
minitam. I tem
Sifridus comes
Seonlar. Wal
pi. Budrike.
Marebodo fr
elvon. Ia fol
keresson. Rode
gerus comes. We
ingotessen. Wle
manni comes.
Dungon. Hathu
wih comitissa.
Beuerunge. Te
remannus. Oy
lenhusen. Thi
ethart. e

Hathwif.
Rimbike.
Vfied Stale.
Albheffen. He
genhusen. Fole
hart. Lotvry.
Reclint. Lte
re castruoy.
Item Ludewicus
imp̄r. ecclesiam
Eresburch e mep
pian cū ecclesius
subiectis
Ludewicus sc̄ds
Abbatiam in Huf
beke cū singulis
basilicis ad ipam
spectantibꝫ. ac
decimas
Idem tradidit
hereditatem in
Westerwolt cū
ecclesius imbi
existentibus in
p̄tatem huiꝫ
ecclesie corbein
Item Asschen
doꝝp cū eccis
s' subiectis

Has decimas tenet
ecclesia n̄ra.
Decimā de curia
Luthardessen
Decimā de curia
Beueruggen
Decimā de curia
Dassburoh
Decimā de curia
Oulenhufen
Decimā de curia
Butelesthorp
Decimā de curia
Giumunde
Decimā de curia
Godrike
Decimam de curia
Ounehufen
Decimā de curia
Belderinchusen
Decimā de curia
Widuelage
Decimā de curia
humburstele
Decimā de curia
folmareshem
Decimā de curia
Luthmareshē

Decimā de curia
Lutherssen
Decimā de curia
mersch
Decimā de curia
Ercelen
Decimā de curia
Brumelincthorp
Decimā de curia
Leciaci
Decimā de curia
Kastinaci
Decimā de cur
hottepe
Decimā de Huelon
Decimā d' kestike
Decimā de Hen
Decimā de curia
Croppenstede
Decimā de cur
Hementhorp
Decimā de cur
Holthufen
Decimā de curus
Gronigge
In fresia q̄ndā
possessionē quo
cat Oerthen

Item in eodem
loco ecclesiam
de Lingued In
sulā Hōgianam
et piscationem
hocwar
Maginellus Comi
nissa in mansos in
dalenhusen Totiq̄
monte haddendbach
cū villa e om̄ iure
p̄diū q̄ suū i Culm
gen
Amenigh Comes
tradidit maiore p̄te
ville e agroꝝ in tid
lyxen e i hestern
Memhard tradi
dit vni mansum
in helm merdeshusen
e duas hopas in
firmerdighufen
Heroldus Comes
tradidit kathwin
hel. p̄e drendellor
th

Hof henry dei gra...
inuentibus p[ro]p[ri]et[ar]iis...
2 xxviii fia...
noti in oppido n[ost]ro hueru...
re ex vna & d[omi]na elizabet...
kathelme ex pre...
aliquo regis...
su p[ro]p[ri]et[ar]iis...
passit...
indiciu sup...
hellede p[ro]p[ri]et[ar]iis...
nathaburde...
p[ro]p[ri]et[ar]iis...
bet...
de...
años & ampl[us]...
milog...
ruber & si...
alud...
r[ati]o...
uoz...
q[ui]...
assetu...
eade...
talo...
n[ost]ra...
d[omi]na...
manu...
eade...
ullus...
dote...
&...
car...
curat...

inuenta & placita...
r[ati]o ad imp[er]atoris...
ce...
b[on]a...
valeat...
eade...
p[ro]p[ri]et[ar]iis...
fidelis...
aliqui...
soluerit...
d[omi]ni...

A dei gra...
omnibus...
am et omne bonu...
coram nobis...
decto...
sua...
nuenda...
nulli...
nari...
officiis...
pleno iure...
nullis...
batus...
quod...
l'capuando...
bet & officio...
quod...
capti...
imperet...
gracionis...
feodorum...
sunt...
phap[er]u...
ofmact...
enes...
ratio...
nacionem...
curat...

genuae heura regio

Hu sunt redditus quos ego...
mveni...
uat...
m...
la...
mequus...
stangit...
tota...
eius...
v[er]o...
cantam...
atem...
bonos...

Curia loten...
m[er]ito...
ben...
hinc...
Curia longge...
m[er]ito...
vi...
de...
Loten...

Debitum...
vi...
&...
tam...
tingit...
Loten...

Curia hellede...
modios...
arietes...
familia...
valent...
ans...
Curia verbe...
modios...
quoy...
loz...
pionaz...
las...
&...

Curia metestorp...
Curia wep...
Curia vreden...
Curia meppen...
Curia wertere...
Curia sproentorp...

Curia metestorp...
Curia wep...
Curia vreden...
Curia meppen...
Curia wertere...
Curia sproentorp...

Curia sproentorp...

Curia bronchusen...
Curia lutholt...
Curia golda...
Curia salgen...
H[ic] sunt redditus...

Curia miteu...
Curia hoteloueshorn...
Curia ymmichusen...
Curia volmisen...
Curia vosten...
Curia papenhemi...
Curia dalbinth...

Curia scenie...
Curia hochusen...
Curia monckehusen...
Curia bodelike...
Curia lutmarfen...

Curia ammelugfen...
aliguns...
manfi...
u[er]o...
omnium...
hospitium...

Curia beuerunge...
Curia hemmetorp...
Curia natu...
ut...
&...
v...

Curia soluit...
Curia erkle...
Curia slemberse...
Curia anelefen...

Hrongen...
quoy...
tios...
ne...
aut...
quibz...
manfi...
Croppentere...

Ammetorp...
m...
m...
Setorp...
v...
v...

Curia sproentorp...

IN NOMINE PATRIS ET FILII ET SPIRITUS SANCTI

Incipit ordo consecrationum ecclesiasticarum. De Purificatione scē marie. In est ypapanti dñi. & aliis festiuitatibus eius. In gestis pontificalibus legitur quod Sergius papa precepit letanias fieri. in die presentationis dñi in templo.

Ita enim scriptū est. vt in diebus annuntiationis dñi. assumptionis. ac natiuitatis. scē m̄ genitricis MARIE. sc̄i Symeonis. qd̄ ypapanti cū gressu. cū letaniis exeat in sc̄o Adriano. et ad sc̄am MARIAM populus occurrat. Ipsa q̄ die aurora ascendente. perdit omnis clerus & ppls cū letaniis et aniph. ad eccliam sc̄i d̄ an̄i expectantes pontificem. Ingressus pontifex in sacra. i. induit se uestib. nigris. & clerus sum̄ liter. Deinde ex iussu pontificis inchoat sc̄d̄m. Exsurge dñe. cum ps. Deus auribus.

Et egreditur pontifex de sacratio cum ministris
inuens primo scola ut dicat glam. Deinde ua-
dit ad altare. orat. usq; ad expletionē glē. Post
orationē osculato altari. diacono similiter hinc
& inde. dicit scola. v. Opus qd̄ opatus es indi-
ebus eoz. & repetita. a. stans pontifex ante al-
tare dicit. Dñs uobiscū. &. Et cū sp̄s tuo. &
ille. Orem⁹. et diaconus. Flectam⁹ genua. Si-
tam infra. lxx. uenerit. Sequit⁹ or̄.

ERVDI q̄s dñe plebē tuā. & que extrinsecus
annua tribus deuotione uenerari. iterius as-
sequi grē tue luce concede. P. Te exorcizetur
sal. et aqua. ad asp̄gendū cerō. & dicant⁹ he
sequentes orationes in benedictionē eoz. P. Recio

sa ē in c̄spectu dñi. &. Mors scōz ei⁹. Oremus.

Scā maria mat̄ dñi nr̄i ih̄u xp̄i. et uirgo p̄petua
cū om̄ib⁹ sc̄is. int̄cedere digneris p̄ nob̄ peccatorib⁹.
ut meram⁹ a dō adiuuari & exaudiri. q̄ in trinita-
te p̄fecta uiuit ⁊ r. p. A. m̄. Sequit⁹ bened̄ cerōz.

Benedic dñe ih̄u xp̄e hanc creaturā cere supplican-
tib⁹ nob̄. & infunde p̄ crucis tue sc̄e uirtutem be-
nedictionē celestē. ut q̄ eā ad repellendas tene-
bras humano generi t̄buisi. taliter signaculo

100
crucis tue fortitudinem & benedictionem accipi-
at. ut in q̄b̄cūq; locis accensa fuerit. siue posita.
discedat. contremiscat diabolus et fugiat pauidus
cū om̄ib⁹ ministris suis de habitacionib⁹ illis. nec p̄su-
mat ampli⁹ inquietare seruientes deo uel illudere.
P̄inde supplices q̄s te dñe. ut mittas sem̄ angelum
tuū Raphaelē. q̄ euulsit ⁊ repulit a sara &
tobia demonē mortiferū & infestantē. sic c̄terat
illū et dis̄pat de cunctis habitacionib⁹ colenti-
um dñi. de basilicis. de domib⁹. de angulis. de lec-
tulis. de resectoriis. de uniuersis locis in q̄b̄cūq;
dō famulantes habitant & requiescunt. dormiunt.
iugilant. ambulat⁹ et consistunt. nec ualeat ampli⁹
inquietare. uel pauores immittere sup̄ illos. q̄s sc̄i
crismatis tui unctione fecisti eē munito. Benedico
te cera in nomine d̄i nr̄i & sc̄e trinitatis. ut sis ex-
terminatio diaboli. et om̄iū c̄tubernaliū suoz.
P. d. h. i. x. f. o. i. q̄ cū eo uiuit. **Alia.**

Benedico te cera. in nomine sc̄e trinitatis. ut sis ubiq;
diaboli effugatio. atq; om̄iū c̄tubernaliū suoz
ext̄minatio. adiuuante eadē sc̄a et indiuidua
trinitate. que in unitatis essentia uiuit & reg-
nat d̄s. P. **Item Oratio.**

Omp̄s sempit̄ne d̄s q̄y hodierna die unigenitum
tuū. ulnis sc̄i symeonis in templo sc̄o tuo sus
cipiendū p̄sentasti. tuā supplices deprecam̄ elem̄
tiam. ut hos cereos q̄s nos tui famuli in tui no
minis magnificentia suscipientes gestare cupi
mus luce accensos. benedicere. & sc̄ificare. atq̄
lumine sup̄ne benedictionis accendere digneris.
quatin̄ eos tibi d̄no d̄o nr̄o offerendo digni. &
sc̄o igne tue dulcissime karitatis succensi. in
tēplo sc̄o gr̄e tue rēpresentari mereamur. **¶. Alia.**

Dñe d̄s omp̄s. creator celi & t̄r̄e. Rex regū. et d̄ns
dn̄antū. exaudi nos famulos tuos clamantes
& orantes ad te. p̄eam̄ te d̄ne sc̄e pat̄ om̄pe c̄ne
d̄s. q̄ om̄ia ex nihilo creasti. & iussu tuo p̄ ope
ra ap̄ū. hunc liquorē ad p̄fectionē cere ueni
re fecisti. & q̄ hodierna die petitionē iusti sy
meonis implesti. te humilit̄ deprecam̄. ut has
candelas ad usus hominū. & ad sanitatē cor
porum ⁊ animarū. siue in t̄ra. siue in aq̄s. p̄ in
uocationē tui sc̄issimi nominis. & p̄ intercessionē
sc̄e MARIE genitricis tue. cui hodie festa
deuote p̄colim̄. ac p̄ p̄ces omnū sc̄oz tuoz.
benedicere & sc̄ificare digneris. ut hęc plebs

102.
tua illas honorifice portans in manib; cantando.
teq; laudando. tu exaudias uoces illi. de celo sc̄o
tuo. ⁊ de sede maiestatis tue. p̄piciq; sis omnib; cla
mantib; ad te. q̄s redemisti p̄cioso sanguine tuo.

Uñe ih̄y xp̄e. l̄ix uera. **Alia OR.** Qui uivi
q̄ illuminas omnē uenientē in hunc mun
dum. effunde benedictionē tuā sup̄ hos cereos.
& sc̄ifica eos lumine gr̄e tue. et concede p̄pici
ut sic hęc luminaria igne uisibili accensa no
cturnas depellant tenebras. ita corda nr̄a in
uisibili igne id ē sc̄i sc̄e splendore illustrata.
omniū uitioꝝ cecitate careant. ut purgato
m̄tis oculo ea cernere possim; q̄ s̄ tibi placita.
& nr̄e saluti utilia. quatin̄ p̄t hui; sc̄i cali
gosa discrimina ad lucē indeficientē p̄ueni
re meream̄. **¶** te ih̄u xp̄e saluator; q̄ in t̄nita
te p̄fecta uiuis ⁊ r. d̄s. **¶** er oia sc̄la sc̄loꝝ.
¶ Am. **D**ñs uobiscū. **¶** Et cū spū tuo. **S**ur
sū corda. **¶** Habem; ad d̄m. **G** r̄as agamus
d̄no deo nr̄o. **¶** O ignū & iustū est. **PREFATIO.**
¶ & iustū ē equum ⁊ sat. **N**os t̄ d̄o omp̄i.
rerūq; omnū creatori laudes assiduas p̄sona
re. & munificentie tue indefessas semp gratias

psoluere. Qui inter ceteras mundane conditio-
nis creatas. de liquore acris per apertam efficaciam. ce-
rei preciosam fieri uoluisti substantiam. ut tibi in-
de debiti honoris famulatus existeret. et no-
bis usus necessarius pueniret. **U**nde inmensam cle-
mitiam tuam domine supplices obsecramus. ut super has
candelas benedictionis tue lumen infundas. ut
omnes eas in christi uite manibus portantes. eisdem sacri-
tium spiraminis gratia. quod beatus symeon repletus
fuerat imbui mereamur. quod hodierna die unigeni-
tum tuum dominum nostrum ihesum christum. lumen eternum a pa-
rentibus in templo presentatum in ulnas suas accepit.
ac reuelante se uero sancto ita prophetando benedi-
xerit. dimitte seruum tuum domine. secundum uerbum tuum
in pace. quia uiderunt oculi mei factum tuum. quod tibi eterno
patri. sanctoque spiritui coeternum. et coequalle uiuit et reg-
nat in secula seculorum. **A**men. **Finis prelatione.**
Omnes sempiternus deus. qui per moysen. **Sequitur oratio**
seni famulum tuum purissimum olei liquorem ad lu-
minaria ante conspectum tuum uigiliter accendenda
preparari iussisti. benedictionis tue gratiam super
hos cereos benignum infunde. quantum sic amministretur.
lumen exterius. ut te donante lumen sancte tui nostris

104
non desit mentibus interius. **P.** **Tunc aspergantur**
cerei aqua benedicta et thure adoleantur et illuminentur.
et interius canantur a clero. A. Hodie beata uirgo MARIA.
Post hoc accipiunt omnes singulos cereos de manu
pontificis ut eduntur. et dicit sacerdos hanc orationem.
Omnes sempiternus deus. qui unigenitum tuum ante tem-
pora de te genitum. scilicet temporaliter de MARIA uirgi-
ne incarnatum. lumen uerum et indeficientem. ad depellen-
das humani generis tenebras. et ad incendendum lumen
fidei et ueritatis in mundum misisti. ecce propitius. ut
sicut exterius corporali. ita etiam interius luce spirituali
mereamur irradiari. **P.** eundem. **Oratione expleta.**
elevatis sanctorum reliquiis. et uexillis clerici circum
ecclesiam et canunt. A. Ave gratia plena. **In atrio.** Ad
orna thalamum tuum syon. **Ingressi ecclesiam canunt**
A. Vos inducerent. **cum psalms.** Benedictus dominus deus israhel. **Sequitur oratio.**
Domine ihesu christe qui hodierna die in nostre carnis sub-
stantia inter homines apparens. a parentibus in
templo es presentatus. quem symeon uenerabilis senex
lumine sancte tui irradiat agnouit. suscepit et be-
nedixit. propitius. ut eisdem sancte sancti gratia illuminati.
atque edocti. te ueraciter agnoscamus. et fideliter
diligamus. **Qui cum patre et spiritu sancto.**

Sedm̄ romanos. aũ cū appropinquauerint intro
sc̄e MARIE. faciende sunt letanie. His exple
tis. ingresso pontifice in sac̄rũ. inchoat scola
ad introitũ. *ã. Suscepim̄ n̄s m̄iam tuã. Ipsa die
ñ cantat̄ Ḡia in excelsis d̄o. si infra. lxxx. et
uenerit. Deicep̄ pagit̄ missa ordine sup̄.*

A De nunciatio mensis. *l. iiii. vii. x. xxi.*
Anua nob̄ dilectissimi ieiunioꝝ ē celebranda
festiuita. q̄ mensis illi sollemn̄is cursus indicat.
Quarta ḡ. e. vi. fr̄a succedente. solitis tandem
euentib; exeqūm̄. sabbatoꝝ die hic sacra acturi
uigillas. ut p̄ obseruantiã cõpetentẽ d̄no purifi
catis m̄tib; supplicantes. beatissimo petro ap̄to
suffragante a p̄sentib; piculis exui mereamur
pariter et futuris. *Itẽ denuntiatio eorundem.*

H ac ebdomada nob̄ m̄sis illi *¶ m̄sum.*
recensenda s̄ ieiunia. Qua p̄p̄t̄ fidẽ ur̄ẽ dilecti
onis hortam̄. ut. iiii. x. vi. fr̄. solitis eadẽ p̄cessio
nib; exquentes. sabbatoꝝ die uigiliis sollemn̄ib;
expleamus. q̄tin̄ ap̄licis suffragantib; meritis. p̄pi
cationẽ di n̄ri p̄seuerentia debite seruitutis
obtineat. *De. iiii. tẽporib; ieiunioꝝ. l. iiii. vii.
x. m̄sis. In. i. m̄se. iiii. vi. fr̄. & sabbato.*

106.
prima ebdomada mensis. primũ ieiuniũ celebratur.
Sedm̄ tẽpis ieiuniũ. iiii. m̄se. sc̄da ebdomada m̄sis.
iiii. vi. fr̄. & sabbato ēsumat̄. Terciuũ tẽpis ieiuniũ.
vii. m̄sis. iiii. ebdomada. iiii. x. vi. fr̄. & sabbato cõ
plet̄. Quartũ tẽpis ieiuniũ. iiii. x. vi. fr̄. & sabbo
pximo añ nat̄ d̄ni celebrat̄. Et si uic̄ natalis
d̄ni sabbo euent. i. antecedente ebdomada sup̄
dictũ ieiuniũ die sabbi celebrat̄. Quando. xii.
lectionẽ legunt̄. & cū missis & oblationib; ipsa ieu
nia ēsumant̄. & tẽ sacri ordines in ecclesia romana
de eis q̄ dicunt̄ cardinales tradi ēsueuer̄. Et i ipsi
i. sup̄dictis m̄siũ tẽpib; q̄licũq; die don̄ ap̄licis
uoluerit. ad sacro ordines parrochiano clericos
benedic̄. Et hic ē ordo. In sabbo hora. iiii. t̄ q̄li uo
luerit. ingredit̄ pontifex. & sex sacerdotes seu
leuite i sacriariũ. & induunt se uestim̄tis religio
nis in q̄b; debent celebrare missa. & sollemn̄ia. ca
nente interi clero. *ã. ad introitũ. ad ipsũ diem
p̄tin̄. Ipsa finita. dicit̄. Kyrt. Dem̄ pontifex. Ore
or̄s. Et diacon̄. Electam̄ g. & idẽ. Leuate. P̄sequi
sacerd̄ or̄. i. sic in sac̄m̄tario ētinet̄. Tẽ p̄nunci
at lector. lect̄ libri. & leḡ. Dem̄ resp̄. Inde sac̄
dos & diacon̄ ut sup̄. & die or̄. sup̄ unãq; q; lectionẽ.*

sicut supra. Expleta autem lectione que est Dani-
hel. cant Bened. Et dū ben can. q̄ ordinandi s̄t
stent ī pogio sub ḡdib; et tē descenden ad eō archi-
diae. reuertit eos. Si enī diaconi ordinandi s̄t.
dat eis oraria et dalmat. Si v̄ p̄bri. oraria et pla-
netas. Porro oraria q̄ danda s̄. p̄mū p̄ totā noctē
sup altare sint reposita. & de altari ab archidiae
tollant. ⁊ ipse sup eoz colla ponat. Benedictioē
cōpleta. incip̄ cler̄s letan. ⁊ dū canit. q̄ ordinan-
di s̄. an̄ altare semp p̄strati iaceant. astante
sup eō pontifice inclinato capite ad altare.
Letania finita. pontifex ascend̄ ad altare. &
stans uersus ad orientē. c̄secrat illō. Finita c̄-
secrat. benedictōq; incenso. diae impon̄ eugt.
p̄ea missa celebrat. ordine suo. Or̄ p̄ eō n̄ ha-
bet sup pplm̄ in m̄se p̄mo. q̄a illud offic̄ frequen-
ter circa noctē d̄nicā solet finiri. inq; minime
genu flectitur.

ORDO FERIE QUARTE QUADRAGESIME. In capite
ieiunii. ueniū ad collectā. hac die flectam̄
gen̄ p̄nunciat. sup pplm̄ cū inclinat capiti. Is
primū p̄monere debet sacerdō ōs xp̄ianos ex sa-
cris scriptaz̄ testimonius. q̄tin̄ incip̄ ieiunii.

108
ad ueram confessionem. uerūq; penitentiam. festi-
nanti accedunt. Deniq; amonendi s̄. ut incena d̄ni
redeat. ad r̄conciliationē. Si v̄ int̄ ē causa timeri
aut cuiuslibet occupationi. aut ita forte hebes ē.
ut ei hoc sacerdō psuadere nequeat. iungat ei
tam̄. q̄dragesimalē quāq; annualē penitentiam.
⁊ r̄ciliet eū statī. Sic aū statī sacrificiū offerre
n̄ debent n̄ ep̄i ⁊ p̄bri q̄b̄ clauēs regni celesti t̄di-
te s̄. sic nec iudicia ista aliū usurpare debet.
Si aū necessitas euenerit. ⁊ p̄br̄ n̄ fuerit p̄sen̄. dia-
conus suscipiat penitentiam. ac det se. in cōmuni-
onē. Deniq; cū sacerdō suscepit penitentē. si laic⁹
ē. dimisso baculo. ⁊ q̄sq; ille ē. siue laic⁹ siue cle-
ricus. siue monachus. supplicet se inclinet ante
sacerdotē. Tē sacerdō dicat hanc orationem.
Dñe ōs om̄ps. p̄pici⁹ esto m̄ peccatori. ut di-
gne possim tibi gr̄as agere. q̄ me indignū
p̄pter tuā misericordiam ministrū fecisti sacerdo-
talis officii. & me exiguū humilēq; mediato-
rem c̄stituisti. ad adorandū ⁊ int̄cedendū ad
d̄n̄m nr̄m ih̄m xp̄m. p̄ peccantib; ⁊ ad peniten-
tiā reuertentib;. ideoq; d̄n̄ator d̄n̄e. q̄ om̄s ho-
mines uis saluō fieri. ⁊ ad agnitionē ueritatī

uenire. qui non uis mortem peccatorꝝ. s; ut conuer-
tantꝝ. ⁊ uuluaꝝ. suscipe orationē meā. q̄ fundo an-
te c̄spectū clemētie tue. p̄ famulis ⁊ famulabus
tuis. q̄ ad penitentiā ⁊ misericordiam tuā c̄fugerunt. *P.*
Deinde iubeat eū sacerdos sedere c̄tra se. ⁊ colloq̄
incipiat eū eo de p̄p̄tis uicis siue exhortationibꝫ
ne forte. p̄ uerecundia. aut ignauia. siue obliuioꝝ
aliquā p̄tēdū in corde remaneat. p̄ qd̄ iterū diabo-
lus eū ad uomitū peccati reducat. Consideret
etiā sexū. etatē. c̄ditionē. statū. p̄sonā. ⁊ sedm̄ h̄.
ut s̄ uisū fuerit. singla q̄q; diuideret. ⁊ aliq̄s a
cibus abstinendo. alioꝝ elemosinā dando. n̄ nullo
sepiꝫ flectendo genua. siue i cruce stando. aut
aliud aliq̄d huiusm̄. qd̄ ad anime salutē p̄tinet.
Non omibꝫ ū una eadē discretio sit. unicuiq; horū.
hoc ē int̄ diuitē ⁊ pauperē. liberū ⁊ seruū. infantē
⁊ puerū. iuuenē adolescentē ⁊ etate senē. hebetem
⁊ stultū. scientē et ignarū. laicū ⁊ clericū. mona-
chū ⁊ ep̄m. p̄br̄m ⁊ diaconū. subdiaconū ⁊ lectore. i gra-
du. in c̄uigio ⁊ sine c̄uigio. int̄ uirginē ⁊ feminā.
int̄ canonicā ⁊ sc̄imonialē. int̄ debiles ⁊ infirmos.
int̄ sanos ⁊ egs. de q̄litate peccatorꝝ ⁊ hominum.
int̄ continentē ⁊ in c̄tinentē. uirū uoluntate.

110.
uel casu. uel in abscondito. quali conpunctione
emidet. necessitate ⁊ uoluptate. loca ⁊ tēpora
discernat. Adtendat etiā sacerdos. ut salui sint
om̄s. ⁊ n̄ pusillanimes. q̄a potentes potent̄ torm̄
ta patient. Post ista om̄ia scrutata. et peniten-
tem corroboratū. introget eū sacerdos. ita dicens.
Credis in d̄m. patrem. et filiū. ⁊ sp̄m sc̄m. *R.* Cre-
do. Credis q̄a iste tres p̄sone. unū d̄s sit. *R.* Credo.
Itē. Credis q̄a in ipsa carne in qua modo es re-
surgere habes. ⁊ recipere siue bonū. siue malum
p̄ ut gesseris. *R.* Credo. *Item.* Vis dimittere illis
q̄ ante peccauerūt om̄ia. ut ⁊ t̄ d̄s dimittat pec-
cata tua. ipso dicente. si n̄ dimiserit̄ hominibꝫ
peccata eorꝫ. nec pat̄ ur̄ celestis dimittet uobis
peccata v̄ra. Si uult dimittere. suscipias ei con-
fessionē. ⁊ indicas ei penitentiā. si n̄ uult. n̄ susci-
pias. Volens ū dimittere his q̄ in se peccauerunt.
c̄fiteat̄ omnia peccata sua. in hec uerba.

CONFITEOR tibi d̄ne d̄s pat̄. creator celi ⁊
terre. tibiq; bone ac benignissime ih̄u xp̄e.
una eū sp̄s sc̄o. corā sc̄is anglis tuis ⁊ omibꝫ
sc̄is. corā hoc altari. ⁊ sacerdote tuo. q̄a in pecca-
tis c̄ceptus. ⁊ in peccatis natꝫ. ⁊ in peccatis nutritꝫ.

& in peccatis post baptisma usq; ad hanc horam
sui conuersatus. Confiteor etiã q̄a peccaui nimis
in supbia tam uisibili quã inuisibili. in uana gl̄a.
in extollentia tam oculoꝝ q̄ uestiũ. & omniũ
actiũ meoꝝ. in inuidia. in odio. in auaritia.
tam honoris. quã pecunie. in ira. in tristitia. in
accidia. in uentris ingluuie. in luxuria sodo
mitica. in saeclegis. in piuris. in adulteris. in
furto. in rapina. in oĩ genere fornicationis in i
mundicijs turpissimis. in ebrietatib; in cõmes
sationib; in fabulis ociosis. in luxuris. in osculis
& aplexib; in mundis. in femorib; & genitalib; me
is. in homicidijs animo optati. in fide. spe. & ka
ritate. accipiendo corpus et sanguinẽ dñi semp
indigne. in exhortacionib; & adulationib; mali
gnis. in ignorantia. in negligentia. in usuris. in
surreptionib; in dispensatis male reb; eccl̄asticis.
in subtractis elemosinis. in paupib; exaspatis. in
hospitalitate & receptione pauperũ. in despectio
ne p̄pinq̄uoꝝ. in obp̄ssione pauperum. in afflictio
ne familie in cõmisse. ñ uisitando infirmos sedm
euglicũ p̄ceptũ. & in carcere positos. ñ sepelien
do mortuos. ñ uestiendo paupes. ñ recreando

112
esurientes. non potando sicientes. sollempnitatib;
secoꝝ & dñicis ac festis dieb; debitũ honorẽ et
celebrationẽ ñ impendendo. nec sobrie & cas
te in eis uiuendo. cõsentiendo seniori malo. ñ
adiuuando apud illũ uel solatia dando. no
cendo poti; q̄ adiuuando petentes. seniorib;
& magistris ac p̄ncipib; detrahendo & blasphe
mando. amicis & benefactorib; mei; fidẽ & debi
ta obseq̄a ñ rependendo. animalũ & pecudiũ
cõcubitus cõscientia in munda itiendo. in eccl̄e
siã di supbe itrando. stando. sedendo. iacendo.
& egrediendo. ac ociosis fabulis. & sceleratis ac
tibus ac t̄pibus colloq̄is in ea cũ alijs insisten
do. uasa sc̄a ad ministeriũ di polluto corde
& manib; in mundis tangendo. orationẽ & psal
modiã atq; officiũ diuinũ negligent in eccl̄ia
dñi faciendo. in cogitacionib; pessimis. in medita
cionib; pueris. in suspicionib; falsis. in iudicijs
temerarijs. in cõsensu malo & cõsilio iniquo. in cõcupi
centia carnali. & delectatione ac pollutione
in munda. in uerbis ociosis. superfluis. luxuriosis. atq;
cõtumeliosis. in m̄datijs. in falsitatib; in iuram̄ti
multimodis & diuersis in detractionib; assidujs. in

rixis ac discordis seminandis. in irrisiōibus. in ocio-
sitate. in cōtentione. in dolo sitate. in malignitate. in
sufurratione. in inani leticia. in omni malo lingue.
in mīmurationib; in blasphemis. in scurrilitatib;.
in cachinnis. in sōnolentiis. in maledictis. in cui-
cus. in t̄piloq̄is. in stultiloq̄is. in insultacionib;. in
dissimulatione. in uigiliis deo cōtrarius. in cōcupiscen-
tiis carnalib;. in cogitationib; luxuriosis. in delecta-
cionib; in mundis. in cōsensu diaboli. in t̄nsgressioē
p̄ceptoz dī. in negligentia. in p̄positi mei. in dile-
ctione dī et p̄ximi. in uisu. auditu. gustu. odo-
ratu. et tactu luxurioso et imundo. et oimodis co-
gitatione. locutione. uoluntate. et actione p̄ditus
sum. Quia in his et in aliis omnib; uitiis quib; huma-
na fragilitas cōtra dñm et creatorē suū. aut cogi-
tando. aut loq̄ndo. aut op̄ando. aut delectando
aut cōcupiscendo peccare potest. in omnib; me pec-
casse. et reū in cōspectu dī sup̄ om̄s homines esse
recognosco et cōfiteor. ideo supplico uos om̄s sc̄i an-
geli dī. et om̄s sc̄i. et te uenerande sacerdos. in cō-
cōspectu hec om̄ia cōfessus sū. ut testes m̄ sitis
in die iudicii cōtra diaboliū inimicū et hostem
humani generis. hec om̄ia me cōfessū fuisse.

114.
Obnixē etiam te sacerdos dei exposco. ut intercedā
p̄ me. et p̄ peccatis meis. ad dñm dñm nr̄m. quā de
his et de aliis scelerib; meis. ueniā et indulgentiā
p̄ merita et intercessionē om̄iū sc̄oz assequi merear.
Responsio sacerdotis. **M**isereat̄ tui om̄ps d̄s.
Am. **E**t dimittat̄ t̄ om̄ia peccata tua. **A**m.
Liberet te ab om̄i malo. **A**m. **C**onseruet te in
om̄i ope bono. **A**m. **E**t p̄ducatur nō partē ad ui-
tam cōt̄nā. **A**m. **A**b om̄i malo custodiat nos
dñs. **A** d̄s. **P**recauendū ē tam̄ sacerdoti de
sup̄scriptis uitiis. ut ei exhortacionis gr̄a ad
memoriā reducat. ne qd̄ aduersante diabolo.
occultū remaneat. Quo facto. sup̄ genuū stans.
extensis manib;. blando ac flebili uultu respi-
ciens sacerdotē dicit. **M**ulta quodē et in nu-
merabilia s̄ alia peccata mea. que recordari
nequeo. in factis. in dictis et in cogitationib;. pro
quib; misera mens mea cōpungit̄. et acri int̄dū pe-
nitentia cruciat̄. ideoque cōsilii tui. immo iudi-
cii. quod ministr̄ ac medi⁹ int̄ dñm et peccatorē ordi-
natus es. supplex deprecor. et ut p̄ eisdē peccat̄ me-
is intercessor existas. humili t̄ imploro. **Quib; dicti.**
se int̄rā. p̄sternat. et gemit. atq; suspiria. uel

lacrimas: p[er] ut deus dederit. ab intimo corde. p[er]du-
cat. Sacerdos u[er]o p[ro]clat e[um] aliqu[ot]isp[er] lacere. p[ro]strat[us].
iuxta q[uo]d uiderit e[um] diuina i[n]spiratione e[st] punctu[m].
Deinde iubeat e[um] surgere. & e[um] steterit sup[er] pede[m]
suo. e[um] tremore & humilitate p[ro]stollet iudicium
sacerdotis. Et indicat ei sacerdos abstinentia[m] si-
ue obseruantia[m]. p[ro]pendens subtilit[er] p[er]sona[m] q[ui]ta-
te[m]. modu[m] culpe. intentione[m] animi & corp[or]is ua-
litudin[em]. & inbecillitate[m]. Precepta au[tem] sententia
sacerdotis. iteru[m] p[ro]sternat se penitenti pedib[us] illi.
petens p[ro] se oratione[m] fieri. ut suggerat ei diuina
miseratio uirtute[m] e[st]ant[em] obseruandi q[ui] ei iun-
cta s[un]t. & ita reuerent[er] sacerdoti iudicio obt[em]peret.
ac si ab ipsi[us] diuine maiestatis ore oportuna sa-
lutis sue medicamina suscep[er]it. S[ed] et hoc scien-
du[m] e[st]. ut e[um] ueneris[us] serui & ancille ad peniten-
tia[m]. n[on] eo cogatis tantu[m] ieiunare q[ua]ntu[m] diuites.
q[ui]a n[on] s[un]t in sua potestate. ideoq[ue] medietate[m] pe-
nitentie eis i[m]ponite. Te imponat sacerdos. vii.
psalmos penitentiales. id e[st]. **D**ne ne in furore
p[ro] Beati q[ui] ps. Dne ne i. ii. ps. Miserere mei ds.
ps. Dne exaudi. ps. Depfundis. ps. Dne exaudi. ii.
Sequit[ur] or[atio] dnica. et preces. **15** **r** **e**.

Dne conuertere & eripe anima[m] mea[m]. Saluu[m] me
fac p[ro]p[ter] misericordiam tua[m]. **R**espice & exaudi me dne ds
ms. **I**llumina oculos meos. ne unq[ui]am obdormia[m] i[n]
morte. neq[ua]ndo dicat. i. m. p. **A**b occultis meis.
munda me dne. & a. **D**elicta iuuentutis mee. &
Pro p[ro]p[ter] nom[en] tuu[m] dne p[ro]p[ter] i. **D**elictu[m] meu[m] cognitu[m]
t[ibi] feci. & **D**ne an[te] te om[n]e desideriu[m] m[eu]m. **E**xaudi o-
ratione[m] mea[m] & deprecatione[m] mea[m] dne. aurib[us]. **C**om-
placeat t[ibi] dne ut eruas me. d. **D**ne miserere mei.
sana a. **M**iserere mei ds miserere mei. q. **D**ne auer-
te facie[m] tua[m] a peccatis meis. & **N**e memineris
iniquitatu[m] nr[ost]r[um] antiquo[rum]. cito. **R**edime nos
ds salutaris nr[ost]r[um]. & p[ro]p[ter] **N**e t[er]ras bestias aias e-
fidentes t[ibi]. & aias. **D**ne tu scis insipientia[m] meam.
& d. **I**n multitudine misericordie tue exaudi me. in.
Exaudi me dne. qm b. **N**e avertas facie[m] tua[m]
a puero tuo. q. **I**ntende aie[m] mee[m] & liba ta.
p[ro]p[ter] i. **D**ne uide humiliu[m] mea[m] & l. **N**e p[ro]da[m]
e[um] ip[s]us ds aia[m] mea[m]. & **R**edime me dne.
& mis[er]ere mei. pes ms stetit i[n] uia r. **C**lamau-
i ad te dne. dixi tuis spes mea. p. **I**ntende
ad deprecatione[m] m[eu]m. q[ui]a. **L**iba me a p[ro]sequen-
tibus me. q. **E**duc de tribulatione aiam.

Dñe exaudi orationē meā. **Oratio.** **D**ñs uobiscum.

Exaudi q̄s dñe supplicū **Sequuntur orationes.**
p̄ces. & cōfiteū t̄ parce peccatis. ut parit̄ nob̄
indulgentiā tribuas. & pacem. **Ps.** **Alia.**

Exaudi dñe p̄ces nr̄as. ut q̄s reat̄s cōscientie accu
sat. indulgentia tue miserationi absoluat. **Ps.** **At.**

Da q̄s dñe famulo tuo. cōtinuā purgationis sue ob
seruantia penitendo gerere. ut hoc efficaciter
implere ualeat. **Gr̄a** eū tue uisitationi. & p̄ueni

Preueniat h̄c famulū tuū **Alia.** **At** & subsequē **Ps.**
q̄s dñe mīa tua. & om̄s iniquitates ei celeri in
dulgentia deleantur. **Ps.** **Alia or.**

Ad esto dñe supplicationib̄ nr̄is. nec sit ab hoc fa
mulo tuo. clemētie tue longinqua misratio. sa
na uulnera. ei q̄; remitte peccata. ut nullū iniqui
tatib̄ ate sepat̄. tibi dño semp̄ ualeat adherere. **Ps.**

Dñe d̄s h̄c. q̄ peccatis nr̄is offenderis. **Alia.**
satis factione placaris. respice q̄s ad h̄c famu
lū tuū. q̄ se t̄ grauit̄ peccasse cōfiteat̄. tuū ē enī
ablutionē cōminū dare. & ueniā p̄stare peccanti
bus. q̄ dixisti te penitentiā malle q̄ mortē. ecce
ergo dñe. ut famulus tuus penitentię t̄ excubias
celebret. & correctis actib̄ sui. cōferri s̄ ate simpl

terna gaudia gratuletur. **Ps.** **Itē oratio.**

Ad esto dñe supplicationib̄ nr̄is. et huius famuli
tui cōfessionē benign̄ assume. ut q̄ auxiliū tue mi
serationis implorat. & sc̄ificationis gr̄am p̄cipiat.
& que pie p̄cat̄ obtineat. **Ps.** **Oratio.**

Precor dñe mię tue maiestati. ut famulo tuo
peccata cōfiteū debita relaxare. & ueniā p̄stare
digneris. & ei p̄teritor̄ cōminū culpas indulgeas.
q̄ humeris tuis ouē p̄ditā reduxisti. q̄q; publi
cani p̄ces cōfessione placat̄ exaudisti. tu etiā huic
famulo tuo placare. tu huius p̄cib̄ aspira. ut icon
fessione placabili p̄maneat. fletus ei & peucio p̄
petuā misericordiam tuā celerit̄ exoret. sc̄isq; altarib̄
& sacrariis restitut̄. spei rursū eterne. ac celesti

gl̄e mancipet̄. **Ps.** **Quib̄ dicitur iubeat sacerdos pe
nitentiē surgere de tra. & n̄ surgat de sedili suo.
& si loco t̄ temp̄ egruit. ecclesiam ingressi sup̄ ge
nua t̄ cubitos utq; in uox̄ decantes. ps.** Dñe ne
i fur̄ es benedic aīa. usq; renoū. ps. Misere
mei d̄. usq; ōs iniquit̄ meas dele. ps. Q̄d gl̄aris.
usq; uidebt̄ it̄. D̄s in noīe tuo. **Deū. kyriet.**
Pat̄ nr̄. P̄ces. Saluū fac seruū t. lūstra fa
cie tuā sup̄ s. t. & saluū me. f. mīam tuam.

Mitte eis dñe auxilium de scō. Et de s. *ORATIO.*
Dñs cui indulgentia cuncti idigent. mem̄to famu-
li tui. q̄ lubrica t̄reni corporis ē fragilitate nudat̄.
da q̄s ueniā c̄fidenti. parce supplic̄. ut q̄ sui me-
ritis accusat̄. tua miseratione saluet̄. *P. Ad m̄i-
sā p̄gess̄. A* De necessitatib⁹ mei. *ORATIO.*

Om̄ēs sempit̄ne d̄s. c̄fidenti t̄ famulo tuo. p̄ tua
pietate peccata relaxa. ut ñ plus ei noceat c̄sci-
ent̄e reat⁹ ad penā. q̄ indulgentia tue pietat̄
psit ad ueniā. *P. Lectio. Lauamini. OR. Saluū
fac seruū t. IR. Dñe ñ scdm̄. Eugt. Duo homines.
OF Miserere m̄ dñe. f. magnā. mis. SECRETA.*

P̄rā q̄s om̄p̄e ⁊ misericors d̄s. ut hec salutaris obla-
tio famulū tuū ⁊ p̄p̄is reatib⁹ indefinēt̄ expedi-
at. ⁊ ab om̄ib⁹ tueatur aduersis. *P. cō Ab occulū mei.*

Om̄ēs et misericors d̄s. q̄ omnē animā *P. cōm.*
penitentē ⁊ c̄fidentē maḡi uis em̄dare q̄ p̄dere.
respice p̄p̄ic̄ sup̄ famulū tuū. ⁊ p̄ hec sacram̄ta
que sup̄sim⁹ auerte ab eo irā indignationis tue.
& dimitte om̄ia peccata sua. *P. Tē mittendus
ē cin̄ sup̄ cap̄ penitentū ⁊ dicendū. Mem̄to ho-
mo q̄ puluis es. ⁊ in puluerē reuerteris. Statimq̄
ip̄onendū ciliciū ⁊ dicendū. Contere cor tuū*

& humilia animā tuā incinere et cilicio. cor enim
c̄ritū ⁊ humiliatū d̄s ñ despiciat. *Seq̄t̄ oratio.*
Assit q̄s dñe huic famulo tuo īspiratio gr̄e sa-
lutaris. que cor ei fletuū ubertate resoluat.
sicq̄ macerando c̄sciat. ut iracundie tue motus
idonea satisfactioe cōpescat. *P. P̄ hanc c̄ficiend̄
ē de ecclia. ⁊ tali modo increpand⁹. Ecce eice-
ris hodie a sinu mat̄r̄ tue ecclie. p̄p̄t̄ peccatū tuū.
sic adā p̄m⁹ hō eiect⁹ ē a paradyso. p̄p̄t̄ īnsgres-
sionē suā. ⁊ In sudore uult⁹ tui. ⁊ p̄ eo q̄ obedisti. Eodē
die fit collecta ad scām anastasiā. ⁊ in p̄mis. agū*

Om̄ēs sempit̄ne d̄s. parce *bened̄ cineris.*
metuentib⁹. p̄p̄iciare supplicib⁹. ⁊ mittere di-
gneris sc̄m̄ anḡl̄m̄ tuū de celis. q̄ benedicat ⁊ sc̄i-
ficet cineres istos. ut sint remediū salubre. om̄ib⁹
nom̄i sc̄m̄ tuū humilit̄ implorantib⁹. ac semet ip-
sos. p̄ c̄scientia delictorū suorū. accusantib⁹. atq̄ ante
c̄spectū diuine clem̄tie tue. facinora sua deplo-
rantib⁹. ⁊ serenissimā pietatē tuā supplic̄t̄ obni-
xerq̄. flagitantib⁹. p̄rā q̄s p̄ inuocationē sc̄i tui
nominis. ut q̄cūq̄ eō sup̄ se aspseris. p̄ redēptio-
ne peccatorū. corporis sanitatē. ⁊ anime mede-
lam percipiant. *P. A l i a. OR.*

Dſ qui non mortē ſ; penitentiā deſideras peccatorum
fragilitatē cōditionis humane benigniſſime miſe
ratus itende. & hos cineres q̄s cauſa, p̄ferende hu
militati. atq; p̄merende uenie capitib; impone
re cupim; benedicere tua pietate dignare. ut
q̄ nos cinerē eē. & ob p̄uitatis nr̄e meritiū ī puluerē
reuerſuro; cognoſcim;. peccatoꝝ oīum ueniā. & pre
mia penitentib; rep̄miſſa miſericorditer eſeq; meream;. **P.**

Dſ q̄ humiliatione flecterī & ſatis factione **ALIA.**
placaris. aurē tue pietati inclina p̄tib; nr̄is. & ca
pitib; ſeruoꝝ tuoꝝ horū cinerū aſp̄ſione attactis.
effunde grām tue benedictionis. ut eō & ſpū con
punctionis replas. & que iuſte poſtulauerint
efficaciū t̄buas. & eceſſa p̄petua ſtabilitate. mane
re itacta decernas. **P. OR.** **O**mp̄s ſemp; d̄s q̄ n̄ini
uiti ī cinere & cilitio penitentib; indulgentie tue
remedia p̄ſtituſti. ecede p̄pici. ut ſic imitem; eos
habitu. q̄m uenie p̄ſequam; obtentu. **P. Seq̄t. A.**
Exaudi nō dn̄e. **es** Saluū me fac d̄s. **Interī ponant; cine
res ſup capita. ſic ant; reſtat.** In mitem; b. **Seq̄t. OR.**

Concede dn̄e nob; p̄ſidia militie xp̄iane. ſc̄is īcho
are ieiunius. ut c̄tra ſp̄iales neq̄ual; pugnaturi.
c̄tinentie muniam; auxiliis. **P. Ad p̄ceſſ; canat.**

122.
A. Iuxta ueſtibulū. **A.** Parce dn̄e. **& E** m̄deus in meli;. **H**is ſinu
tis. ſeq̄t; letania. de hinc ſtatio ad ſc̄am Sabinam.

ORDO INDICA DIE PALMAR; & OR.
Dominica indulgentie. que diuerſis uocabulis
distinguit;. idē dieſ palm; & ſiue florū atq; ramorū.
oſanna. paſcha petri. ſiue cōpetentiū & capitolaui
um. ſtatio ad ſ. iohannē. Primit; canit;. iii. q̄ ſini
ta. faciunt letaniā. & expoſiti ī medio palm; ut
ali; arbor; ramū. & oliua. p̄mū benedic; ſalē &
aq̄. et benedicendo cōmiſcet. Deīn; icip; cantor.
A. Oſanna filio d̄o. benedict; q̄. **Seq̄t; ORATIO.**

Dſ que diligere & amare iuſticia ē. ineffabilis
grē tue dona in nob; multiplica. & q̄ feciſti nos
in morte filii tui ſperare que credim;. fac nō eō
de reſurgente p̄uenire q̄ tendim;. **P. Lectio liꝝ**
h̄ diebus illis. **V**enerūt filii iſrl;. **Exodi.**
in heli ubi erant duodecī fontes aquarū. & ſep
tuaginta palme. & caſtra metati ſ iuxta aquas.
P̄fectiq; ſ de heli. & uenit oīs multitudo filiorū
iſrl; in deſertū ſy. qd; ē int; heli & ſina. q̄nto
decimo die p̄ q̄ egreſſi ſ de t̄ra egypti. et m̄mura
uit oīs c̄gregatio filioꝝ iſrl;. c̄tra moyſen & c̄t;
aaron in ſolitudine. Dixeruntq; ad eos filii

isrl. Utinam mortui essemus p manum dñi in terra
egypti. qñdo sedebam sup ollas carniū. ⁊ comedeba
mus panes isatitate. Cur eduxistis nos in desertū. ut
occideretis omnē multitudinē fame. Dixit autē dñs
ad moy sen. Ecce ego pluā uob panē de celo. Egrediat
ppls ⁊ colligat q sufficiat p singlos dies. ut tēptē eū utrū ambulet i lege mea. an n̄. Die
autē sexta parēt qd inferat. ⁊ sit duplū q col
ligere solebat. p singlos dies. Dixerūtq; moy ses ⁊
aaron ad om̄s filios isrl. Uespe scietis qd dñs e
duxerit uos de t̄ra egypti. ⁊ mane uidebitis glām
dñi. Audiuit enī murm̄ ur̄m c̄t dñm. Nos v̄
qd sum̄. q̄a mussitatis c̄t nos. ⁊ ait moy ses. Da
bit uob dñs uespe carnes edere. ⁊ mane panes
isatitatis. eo qd audierit m̄murationes ur̄as
qb̄ m̄murastis c̄tra eū. Nos enī qd sum̄. Hec c̄t
nos ē murm̄ ur̄m. s; c̄t dñm. Dixerūtq; moy ses ad
aaron. Die uniuise c̄gregationi filioꝝ isrl.
Acceditē corā dño. audiuit enī m̄mur ur̄m.
Cūq; loqueret̄ ad omnē c̄ty filioꝝ isrl. respexerūt
ad solitudinē. ⁊ ecce glā dñi. apparuit
in nube. *Sequit̄. A.* Collegert̄. *Sedm̄ matheū.*
⁊ it̄. Cū appropinquasset̄ iherosolimis.

124
Ex orlilo te Exorcismus florū ⁊ frondū.
Om̄s creatura florū ⁊ frondiū. in nomine
patris omp̄is. ⁊ in noīe ihu xpi filii ei. om̄s uir
tus aduersari. om̄s exercit̄ diaboli. om̄s sp̄s in
imiel. oīs incurtio demonū. eradicare ⁊ explā
tare ab hac creatura florū. ut q̄ ad dī grām s̄t
festinantes uestigia eoz n̄ seq̄ris iudico t̄. ⁊ d.
*P*er oīa sela seloꝝ. *A. m̄. Dñs uobiscū. Et cū*
*spū tuo. S*ursū corda. *H*abem̄ ad dñm. *G*ras
agamus dño dō nr̄o. *O*ignū ⁊ iustū ē. *Ps̄m̄. Sicut bnd̄.*
*Q*uæternē d̄s. *M*undi c̄ditor om̄iumq; creatarū.
mirabilis dispositio. d̄s q̄ int̄ ipsa mundi p̄
mordia cū ex nihilo cuncta c̄deret. ligna q̄q; fru
ctifera ⁊ diuiso usui c̄grua t̄ra p̄ducere iussisti.
ac p̄ maledictū iudicē arboris uniuersa nobis
p̄ obedientiā unigeniti tui i benedictionē c̄ueru
sti. benedic et̄a hos mutigenarū arborū ramos.
int̄ q̄s ^{hec} p̄cipue arbor oliue pinguedine cuncta
p̄cellit. p̄ qm̄ et̄a cū mundi crimina diluuiō
q̄ndā explarent̄ diffuso colūba ramū eidē refe
rens. pacē t̄re reddidit̄ nunciavit. Hec n̄ ⁊ inno
cent̄ turba. s̄v̄ s̄cō afflata. unigenito tuo dño
nr̄o ihu xpo. p̄ t̄oci mundi tui salute passuro.

obuiam currens. palmarū & huius arboris ramō
abscedē ac uestes ei' substernē. iā quasi trium
phatorem de mortis principe ostendebat. Te dnē
supplicū deprecamur. ut q̄ annua deuotione eidem
receptoris nr̄i sacratissimā passionē p̄uenire ni
tūm. ipso adiuuante palmā uictorie tenentes.
atq; oleo miē intrinsecus resurgentes. in ei' sc̄a
resurrectione p̄miū uite & immortalē coronā
accipere mereamur. *P.* eundē. *Sequē oratio.*

Omēs sempitēne d̄s q̄ in diluuii effusione noe
famulo tuo ostendisti p̄ os colūbe gestatus ramū
oliue pacē tr̄is reddidit. te supplices deprecamur.
ut has spatulas palmā seu frondes arborum.
q̄s ante c̄spectū gl̄e tue offerim'. ueritas tua
sc̄ificet. & deuot' ppl̄s in man' eas suscipiens be
nedictionis tue grām c̄sequi mereat. *P.* *Ant.*

Om̄ps sempitēne d̄s flos mundi. odor suauitatis
et origo nascentiū. q̄ om̄ia legi & p̄phetarū ora
cula. ī filii tui dn̄i nr̄i ihu xp̄i humilitate de
clarasti. q̄q; ei ueniēti iherosolimā. deuotā cū
ramis palmarū ac m̄sticis laudib' hodierna
die obuiā fecisti t̄bā. p̄cedere. respice p̄pici' ad
debitā ppl̄i tui op̄ seruitutē. & hui' creature

nouitatem. tua uirtute sc̄ifica. ut sicut tunc prio
ris ppl̄i grat' t̄ fuit hui' deuotionis affectus. ita
nos ī ueritate c̄fessionis nominis ei' hec eadē p̄re
uoluta tēpora frequēntantes. purificatis sensib; di
gnū t̄ deferam' obsequium. ut uelut florū uarie
tate pius uernantes studis. sarcina carnis de
posita. cū odore bonorū operū. in celesti hierl̄m
eidē filio tuo dn̄o nr̄o ualeam' occ̄erere. Qui t.

Petam' te dnē sc̄e pat' *Benedictio solū oliue.*
om̄pe c̄ne d̄s. ut hanc creaturā oliue q̄ ex li
gni materia p̄dite iussisti. q̄q; colūba redien
ad archā. p̄prio obtulit ore. benedicere & sc̄ifi
care digneris. ut q̄cūq; ex ea acceperis. accipias
s̄ p̄tectionē anime & corporis. si atq; dnē. nr̄e sa
lutis remediū tue gr̄e sacramtū. *P.* *OR.*

Auge fidem uite sperantiū d̄s. & supplicū p̄c̄
clementē exaudi. ueniat sup̄ nō multiplex
misericordia tua. benedicant' & hi palmites oliua
rū. et sic ī figura ecclesie multiplicasti noe e
gredientē de archa. & moy'sen exeuntē de e
gypto cū filius isrl̄. ita nō portantes palmas
& ramos oliuarū. bonis actib' occ̄eram' obuiam
xp̄o. & p̄ ipsū in gaudiū introeam' c̄ternū. *P.*

DEVS qui p̄ oliuē ramū pacē terre nunciare **OR.**
iussisti. p̄rā q̄s ut hos oliuē. ceterarūq; frondi
um ramō tua celesti benedictione sc̄ifices. ut
cuncto pp̄lo. p̄ficiant ad salutē. **ITEM BE**

BENEDIC q̄s dñe **HE D PALMAR V. VOLIUT:**
hos palmarū seu oliuarū ramō. & p̄rā ut qd̄
pp̄ls tuus tua ueneratione hodierna die cor
poralit̄ agit. hoc sp̄ualit̄ sūma deuotione p̄fi
ciat. de hoste uictoriā reportando. & sūmopere
misericordiā diligendo. **ORATIO.**

Om̄ps sempit̄ d̄s redēptor q̄ de celis ad trā de
scendere. et ad passionē uoluntatis tuę uenire
dignat̄ es. ut humanū gen̄ tuo p̄cioso sangui
ne liberares. adesto ecclie tuę uoti & supplica
tionib; nr̄is. tu enī dñe mansuet̄. mansueti a
sellu terga insidens. ad passionē nr̄e redēptio
nis spontaneus aduenisti. cūq; t̄ ramis arborei
occurrentib;. discipuloꝝ t̄bis certatū sterneret̄
uia. & triumphatib; psalmodiis. cū uoce lau
dis occurreret̄ plurimoz catūe resubstantes
parit̄ & dicentes. osanna filio d̄i. benedict̄ q̄
uenī in noīe dñi. t̄ in monte oliueti uia con
strata ē. tu q̄ndā noe ī archa sup undas

124
diluuii gubernasti. & columbe ministerio per
oliuē ramū pacē terre redditā nunciare uolu
isti. s; & iacob patriarcha ī ministeriū gl̄e tue
erigens lapidē ex hui; arboris ramis oleū bene
dictionis in cacum̄ tituli infudit. unde un
xisti reges & p̄phetas tuos. tu enī es xp̄c fili; d̄i.
t̄ cōpetit fructū unctionis et pacis. in cui; inef
fabile laudē psalmista cecinit dicen;. unxit
te d̄s d̄s tuus exultationis p̄ participib; tuis. q̄
pp̄t supplices te dñe deprecam̄. ut benedicas hos
ramos arborū. quos tui famuli suscipientes ma
nib; in occursum tuū p̄perare teq; benedicere et
glorificare desideras. ecce hierlm̄ sedens sup a
sinā rex mansuet̄ aduenisti. adueni q̄ rogam̄
& nobis. & in mediū nr̄i esiste. ut te aduenire ī
nr̄is cordib; sentiam̄ & q̄ nos tē reparasti p̄ crucē.
merū lapsos repara p̄ eandē beatificā passionem.
oris nr̄i c̄fessionē ac ieiunū humiliationē liben
suscipe. & fructū nos uiriditatis habere c̄cede.
q̄tinus tuis umbrib; irrigati. meream̄ tibi suauē
fructuū ubertate placere. & sic illi t̄ p̄cesserunt.
obuiā cū arboreis frondib; egressi. ita nō te re
deunte in sc̄do aduentu. cū palmis uictorię.

leta mereamur occurrere. Saluator mundi. q̄.
Wequū et salutare. **Te** dn̄e **PREFATIO.**
inter cetera mirabiliū tuoz p̄cepta laudare &
benedicere. q̄ lamehe sem̄ iustū dedisti noe. cui
reuelasti p̄ sp̄m̄ aquas diluuii futuras cognosce
re. cui archā ad nr̄am salutē testat̄ mat̄ ecclia
de qua emissa columba uolans sp̄ualis oliue
fructuosū surculū retulit. quā ad se reuertē
tē noe gaudens suscepit. de cui rami unctione
iacob electus titulū erexit. dn̄o uouū uouit. et
oleū desup̄ fudit. Hec ē inditio rami illi. ma
nantis de celo gr̄e. seu et ppli uasa repleuis.
hec ē gr̄a. que & uiduā benedixit in oleo. hec
ē inditio rami illi plantauit sec̄ deēs aqua. cui
foliū n̄ defluit. p̄ qd̄ eoudie p̄ lauacriū baptis
maus ecclia p̄reat. & nr̄a delent̄ peccata. Hec
ē dn̄e tua plantatio bona ualde. & tuas uita &
resurrectio mortuoz. q̄ q̄riduanū lazariū resus
citasti ā mortuis. P̄pterea & t̄ba cū ramis pal
marū obuiant̄ t̄ clamabat. osanna benedictus
q̄ uen̄ in noīe dn̄i. rex isrl̄. Qua p̄pt̄ q̄s dn̄e de
mentia tuā. ut nō famulos tuos. q̄ hui rei gr̄am.
& fidem ueritatis p̄cepim̄. eruas de ore inferni.

130
& adiutorio gr̄e tue. nobis tribuere digneris.
ut iuste y pie. sc̄eq; uiuentes. cū electis et sc̄is
tui facias habere consortiū. **P. SEQUITUR ORATIO.**
Deys cui fili' p̄ salute generi humani. de celo
descendit. ad terras. & appropinq̄nte hora passio
nis sue. iherosolimā in asino uenire. & a t̄bis rex
appellari ac laudari uoluit. benedicere hos
flores et arborū ramos dignare. ut om̄s q̄ eos la
turi s̄t. ita benedictionis tue dono repleantur.
quous & in hoc seclō hostis antiq̄ tēptam̄ta su
perare. et in futuro cū palma uictorie & fruc
tu bonoz operū t̄ ualeant apparere. **P. c. Ant.**
Os q̄ filiū tuū ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m p̄ salute
nr̄a in h̄e mundū misisti. ut se humiliaret ad
nos. et nos eleuaret ad se. cui etiā dū iherlm ue
niret. ut ad impleret scriptas. credentiū pploz
t̄ba fidelissima deuotione uestim̄ta sua. cū ramis
palmaz in uia p̄sternebat̄. prestes ut illi fidei
uia p̄parem̄. de q̄ remoto lapide offensionis. et
petra scandali. frondeat̄ ap̄ te opera nr̄a iusti
cie ramis. ut ei uestigia sequi meream̄. Qui t.
Deinde spargatur aqua bened̄ sup ramos.
et post aspersionē. dicatur hec oratio.

Deus qui filium tuum unigenitum, p[ro] redemp[ti]one n[ost]ra dignatus es dirigere. ut et populum tuum ab initio in peccati profunda demersum a morte ad vitam reuocares. & cyrographo letali deleto sanguine filii tui gentibus innouares regnum. deus qui dispersa congregas. & congregata conseruas. qui populis obuia christo ramos portantibus benedixisti. benedic etiam hos ramos palmarum et oliuarum ceterarumque frondium. quos tui famuli ad nomen tuum benedictionem fideliter suscipiunt. ut in quocumque loco induci fueris. tua benedictione in eo manentes consequantur. et omni ualitudine aduersa effugata. dextera tua protegat quos redemit. P[ro]p[ter] e[um].

Omnes gentes qui unigenitum tuum ab ihericho montemque oliuarum ad iherosolimam direxisti. cui turba mirabiliter occurrit. alii uestimenta sua sternentes alii ramos de arboribus cedentes oliuarum. alii palmas in manibus suis deferentes. te obnixis precibus humiliter deprecantur. ut hec germina arborum ita sanctifices. ut illa loca ubi deportata fuerint sanctificata efficiantur. quo omnis iniquitas seu illusio demonum abscedat. & uia nos semper dextera protegere dignetur. P[ro]p[ter] e[um]. *Deinde d[omi]n[us] sacerdos palmas in populum. canendo antiph[on]a. Ante sex dies. O RATIO.*

132.

Omnes sempiternus deus. qui dominum nostrum ihesum christum hodierna die super pullum asine sedere fecisti. & tribus populo uestimenta uel ramos arborum in uia prosternere & osanna in laudem ipsius decantare docuisti. da quos ut illorum imitari possimus. innocentiam. et eorum merita consequi mereamur. P[ro]p[ter] e[um]. *Tunc uadunt ad ecclesiam. debent celebrare canentem per uiam. A. Cum appropinquaret dominus. Cui audisset populus. Turba multa. P[ro]p[ter] e[um]. Cantate domino cantem nouum. e. & alias A. huic festiuitati congruas. Ut autem peruenierint ubi statio est crucis. clerici quoque reuerentem per omnia in ordine suo cum baiulis et reliquo ornatu. et infantes paraphoniste in loco competenti subsistentes imponant. Fulgentibus palmis prosternunt. Respondit scola ex parte populi. A. Occurrit tibi. Tunc ueniant scolastici lento gressu ante crucem. et cum omni reuerentia casulas et cappas interiora iactantes. prius adorant crucifixum. clero interim canente. A. Pueri hebreorum. His recedentibus. continuo ueniant ex alio latere pueri laici. kyrieel cantem. et sequendo vexillum quod ante eos portat. ueniant ante crucem. et annuente edituo. iactent ramos palmarum in terram. prius adorando crucifixum. et clero interim canente.*

Pueri hebreorum tollit. *His recedentibus. ex scola infantel
paraphoniste iuxta crucē canant ymnū. Glā lab.
clero, psequit eundē. v. Eo ordine secunt alii. v.
His finit. incipit scola baiolis. ā. Omis collaudat
nom tuū & dicent. benedictis ē uenī in noīe dñi. ps. Lauda
hierlm. Glā pat. Te, pternat omis pls hinc inde
flores & frondes. clero canente. ā. Cū anglis & pueri.
His ita pactis. ueniat epē & sacerdos ante crucē
et pstratus intrā eū oī plo. adoret crucifixū. cle
ro interī canente. ā. Scriptū ē enī pcutā p. Surgen
aū epē. & sacerdos dicat hanc orationem.*

Os qui miro dispositionis ordine ex reb' etiā in
sensibilib' dispensationē nrē salutis ostendere
uoluisti. da q's ut deuota tuorū corda fidelium
salubrit' intellegat' qd' mystice designat in
facto qd' hodie celesti lumine afflata redeptori
obuiā pcedens. palmarū atq; oliuarū ramō ue
stigis ei' turba pstrauit. Palmarū ḡ rami de
mortis pncipe triūphos expectant. surculi v'
oliuarū spūale unctionē aduenisse qdā
clamaſt. Intellexit enī iā tē illa hominū
beata multitudo pfigari. q'a redeptor nr' reb'
humanis edolens. p' uolē' hui' mundi uita. eū

134.
mortis principe pugnaturus. ac moriendo trium
phaturus. & ideo talia obsequen' amministrauit. q'
in illo & triumphos uictorie. & mie pinguedinem
declararet. Quod nos q'q; plena fide factū & si
gnificatū retinentes. te dñe scē pat' ompe cōne
dōs p' eundē dñm nr̄m ih̄m xp̄m suppliciter exo
ramus. ut i' ipso atq; p' ipsū. cui nos m̄bra fieri
uoluisti de mortis impio uictoriā reportantes.
ipsi gl'e resurrectionis participes ēē meream'.
q'yi tecū. *Data oratione. crucē & uexilla seqn
do honorifice p'grediant' ad ecclīā. clero p' uia
canente. ā. t. & de p'senti fest. siue v'sū isto
i' laudē saluatoris cōposito. Magnū salutis gau
dium. letet' omē selm. Ihs redeptor gentiū. sanauit orbē
languidū. Cū intuerint aū portā ciuitatis v' ecclīe.
omī plo canente kyriel. p'm' scole im
ponat. &. Ingreddente dño. psequente omī clero pa
rit' & &. v. cū glā. Qd' si tanta restat uia. di
cant. ā. mat' eidē diei usq; ad regiā ecclīe. Ingre
dientib' ū ecclīam. imponit cant. ā. Ceperunt or
turbe. ps. Benedictus dñs d's. cū glā. Seqt' oratio.*
Ad iuuua nos d's salutaris nr'. & ad beneficia re
colenda qb' nos instaurare dignatus es. t' bue

uenire gaudentes. **P.** Deinde agatur missa ordi-
ne suo. Ministri uero et clerici populi teneant palma
in manibus usque ad expletionem missae. Intermittunt
aliquam salutationem in passione. id est dominus uobiscum
quod non legitur in ordinibus sed in parasceue tantum.
ubi recitatur officium sacerdotale. Ideo autem haec
ebdomada maior dicitur quia in ea maxima ad-
hibenda est parsimonia. siue quod maius officium
celebratur in ea. **ITEM ORDO DE EADEM DIE.**

Quanta reuerentia haec consuetudo a deuotissi-
mis uiris excolitur. libet hic pariter inferere.
Hodie praeparatur quaedam portatorium honestissime.
in quo intermittitur sanctum euangelium. quod intelligitur
christus et statuitur in ecclesia ante aram. unde clericus
processurus est. Deinde adunantur palmae et flores
atque diuersa genera frondium seu oliuarum. Super
que datur benedictio a sacerdote. Qua finita dan-
tur a custodibus palmae populo. canitque. **A.** Pueri hebre-
orum tollentes ramos. Deum suscipiunt diaconi super septem
portatorium cum euangelio. baiolantes iugum domini
suaue. non est leue. procedente aqua benedicta cum
candelabris. atque timiamateris. cum aliis ornamen-
tis. in super eam laicorum scola cum uexillis atque sa-

De hoc in qui
busdam codicibus
ordinetur ita in
uenerunt scrip-
t. v. 7.

136.
nonibus a longe precunte. Excunte autem clero.
et populo ab ecclesia. inchoat. **A.** Cum appropinquaret dominus.
A. Ceperunt omnes tibi. **A.** Cum audisset populus. Cum ingressi fuerint
ciuitatem aut cenobium. **dr. &** Ingrederentur domino. **A.**
Collegerunt pontificem. **v.** Unus autem. **H**is finitis. ante
atrium ecclesie. seu loco competenti. subsistit scola
cum baiolis et reliquo ornatu. et clericus seu populus expe-
ctant in actu inchoantes. **A.** Ceperunt omnes tibi. **R**e-
spondit scola. **A.** Cum angelis et pueris. **H**ac finita. ca-
nantur a duobus cantibus. **v.** Iste est rex. **R**espondit scola
aspiciens siue inclinans se ad sanctum euangelium. **G**la-
rius. **H**is finitis cantibus scolae. **A.** Pueri hebreorum uestimenta.
Iste prosternit omnes populus hinc in flores seu frondes.
canendo. **A.** Osanna filio dauid. **E**t sic intrant ad mi-
sam. **M**inistri uero tenent palmas usque ad expletionem
FERIA. IIII. ebdomae maioris. **I**n missa.
id est praedie cene domini. hora. III. conueniunt omnes
priores. tam ciuitatis quam de suburbanis. et omnes clericus
cum populo. in ecclesia statuta infra urbem expectan-
tes pontificem. qui septem in ecclesia maiores orbis sollemp-
nes ipsa die complet hoc ordine. Dum ueniens de
sacratio processerit cum ordine suo. ante altare ad
orandum super oratorium. mox ut surrexerit dicit.

OREVS. y diae. Flectam gen. Leuante. OR. Deus
 aq y iuda. pt am seqt y die OR sollempnes. Orm
 dilectissimi nob in pmi p ecclia di. et ceteras p
 ordinē. tantū, pse intmittit. p impatore ū die
 OR, p rege francoz. ad utumū, p iudis n flectunt
 genua. Q' b' expletis. osculato altari egreditur.
 P'ri ū eccliaz siue de urbe. siue de suburbani.
 uadunt p ecclias sua. ut hoc ordine. fr. vi. hora
 iii. cuncta cōpleat. hoc scientes. ut ubi ponti
 fex de se intmisset. ipsi illū cōmemorent. Post
 ta ū hora. viii. ingredit ad missā hoc ordine.
 Die scola ad intmū. In nomine dñi. y pontifex siue
 pbr dat OR. P'rs q's ompc d's. legit lect esay. p
 phet. Hec die dñs d's. Dicit filie syon. GR. Non
 auerta facie tua. P'ra die al OR. D's q' p nob filiu
 tuū. Iuē t' esayē pph. In dieb' ill. Dix' esayā. Dñe
 q's credid' a. GR. Dñe exaudi. cū suis ūsib; y. t' ū
 get y p nunc diae sine salutat. ita. Passio. o. h.
 i. x. scdm luc. Qua plecta. explet missa ordine

PE OFFICIIS DIVINIS. ACEHA DHI. IH. ISVO.
 ERIA. y. maioris ebdom. surguſ oct. ecclia
 ad uigilias hora noctis viii. y tangit cāpane si
 gnū. sic alius dieb; y p hęc n tangit ad mat. n in

scā nocte pasche. y tunc omni lumine ecclesia de
 corat. Uenientib' aū omib' in eccliam in fra cho
 rū more solito. Dñe labia mea apies. y os in ad
 uctoriū meū n dicat. nec gla pat. nec inuita
 toriū. s; cantor incipiat. A. Zelus dom' tue. & reliqs
 p ordinē. In fine psalmoz. n dicat gla. nec i. &
 nec in ullo loco. nec finis subthāt. P'ri. iii. ps. di
 eat. v. plenit. n subthendo finē. Lector bened
 n petit. nec pontifex. aut p' more solito bened
 cōplet. tu aut n die. s; exūbis lect finē facit.
 Lect legant. iii. de lamentacionib; hierem. iii.
 de tētatu s' Aug' in ps. lxxiii. iii. de aplo ubi
 ait ad corinth. Ego accepi a dño. qd y tēdidi uob.
 viii. itaq; ps. viii. lect. viii. & p omia cōplen
 da. s. Accendunt in q'bdā locis hac nocte. xx.
 iii. lumina. y extinguunt p singlas lect. y &
 que simul p. iii. noctes fiunt. lxxii. Lumina
 aū ecclie ap rom. ab initio cant' noct' incho
 ant' extingui. hoc tñ ordi. ne. ut ab initio
 ipsi ecclie incipias paulatū tutari. ut p ac
 to. i. h. uideat eoz pars tēa cē extincta. me
 dio ū noct'. iterū. iii. tēo ū expleto. exceptis
 vii. lapadib; nihil luminis relinquatur.

Secuntur mat. in q̄b̄ similit̄ n̄ dicat̄ d̄s̄ in adiu
toriu. nec gl̄a p. s̄. ā. tantū sup̄ mat̄ laudes.
et extinguant̄. vii. lapades hoc ordine. In ini
cio. i. ps̄. sit custō sep̄ parat̄. in loco dextere
partis ecclesie. p̄e lapades. At ubi audierit
i. ā. tenen̄ cannā in manu sua. tunc lapada
i. In fine ū. ps̄ isti tunc alia sinistre partis.
Sic una ex parte una. alia ex alia parte tu
tent̄. usq; ad euḡl̄m. In euḡlio ū. an̄ bened̄
n̄ dicat̄. lectio. s̄. ūs̄ tantū. et statū tunc me
diana lapas. ut benedict̄ absq; lumine psal
lat̄. benedict̄ finito. cū ā. n̄ dicat̄ kyriel. nec
ene nō. neq; p̄ces. neq; ōr̄. alta uoce more so
lito. s̄. secū tacite. fact̄q; signo a p̄ore. om̄s̄ pa
rit̄ surgat̄. sicq; finiant̄ uigil̄ noct̄. atq; mat̄.
Mat̄ completo. uad̄t p̄ oratoria ps̄ canendo.
cū ā. sine gl̄a. Eodē die altaria tēpli ⁊ pari
etes siue pauimenta ecclesie lauant̄. ⁊ uasa d̄no
sacrata purifica. n̄. Ad p̄mā aut̄ n̄ dr̄. d̄s̄
in adiu. s̄. t̄m̄ ps̄. sine gl̄a. ⁊ sine kyriel.
ae sine p̄cib̄. s̄. tam̄ in choro cōmunit̄ st̄et̄.
⁊ ita finiat̄. Similit̄ eodē die. iiii. vi. viii.
agat̄. Eadē die. hora. viii. q̄ndo dies lon

140.
giores sunt. seu hora. v. q̄ndo breuiores. faciant
excuti ignē de lapide foris basilicā si ibidē ora
toriu habuerint. in porta ibi excutiunt̄. Sin
ū in loco q̄ cōsiderauit̄ p̄or. ita ut exco possit
candela accendi. ⁊ benedict̄. *OR.*

Ds̄ q̄ p̄ filiu tuu. angularē scilicet lapide
caritatis tuus fidelib̄ ignē cōtulisti. p̄ductū e
silice nr̄is p̄ futurū usib̄. nouū h̄c ignē sc̄ifica.
⁊ cede nob̄ ita p̄ h̄c festa paschalia celestib̄
desideris in flāmari. ut ad p̄petuē karitatis
puris m̄tib̄ ualeam̄ festa p̄tingere. *OR.*

O h̄c d̄s̄ pat̄ om̄p̄e lum̄ indeficiens. et sc̄e
conditor om̄iū. benedic hoc lum̄. qd̄. at̄ sc̄ifi
catū atq; benedictū ē. q̄ illuminasti om̄nē mun
dū. ut ab eo lumine accendam̄ ⁊ illuminem̄ i
gne claritatis tue. ⁊ sic ignē illuminasti moy
si. ita illumines corda nr̄a et sensus nr̄os. ut ad
uitā cōnā p̄uenire meream̄. *ALLIA.*

D n̄e sc̄e pat̄ om̄p̄e cōnē d̄s̄. benedict̄ibus
nobis h̄c ignē in nomine tuo. ⁊ unigeniti filii
tui. d̄i ac d̄ni nr̄i ih̄u. x̄. et sp̄s̄ sc̄i. cooperari di
gnare. ⁊ ad iuuua nos. q̄ uiuis ⁊ regnas. *ORATI*
DEHIAT QS̄ OM̄P̄E DEVS. P̄ INCESSANTER.

sup hoc incensū. Larga tue benedictionis infusio. ⁊
hē nocturnū splendore inuisibilis regnator atten-
de. ut n̄ solū sacrificiū qđ hac nocte litatū est.
archana luminis tui. ammixtione resulgeat. s;
in q̄cūq; loco exhuī aliqđ sc̄ificationis misterio
fuerit deportatū. expulsa diabolice fraudis neq;
cia uiruis tue maiestatis assistat. **P.** De hoc igne
nouo illuminata candela in arundine debet po-
ni. ⁊ a mansionario ecclie p̄sente pp̄lo portari. et
de ipso igne cū uo in eadē ecclia ⁊ loco ū accen-
dit. Lāpas una seruet. usq; in sabbatū sem̄. ad il-
luminandū certū. q̄ eodē die benedicendū ē. Acci-
pit q̄ mansionari⁹ por. iā factā candelā i manu
sua illuminatā ut p̄dixim̄ incanna. p̄sente cū
pp̄lo cū simplici silentio. ita ut summas candelas
que illuminat. altare uers⁹ inclinata respiciat
illā eccliam q̄ s̄ ingressuri. q̄ in p̄s. absq; lumi-
ne erit. p̄paratis añ altare. vii. lāpadib; ita cōpo-
sitis ut absq; ulla retardatione manu mansio-
nariū cū eadē candela possit accendi. deinceps
p̄paratis custodib; oī lumine decore ecclia. ⁊ uia
ingrediant. ad miss̄. sic in faciemario cū uentur.
Missa expleta. cōmunicat. ordine cōuenito.)

142.
et seruant de sc̄o usq; in crastinū. S; et ipsa ecclia
usq; ad uigilē illuminata p̄maneat. Et sic in isto
die taxauim̄. sic ⁊. vi. fr̄. faciendū ē. Simil. ⁊ sab-
batū sc̄o. ea tantū ratione. ut ad horā nonā exēso
igne ut dixim̄. a mansionario. v. fr̄. portet. vi.
ab archidiacon. sabb̄ ab ep̄o iuniore. Sim̄ autē hic or-
do i monast̄ agit. v. fr̄. ipse ignis a custode ecclie
vi. a p̄posito. sabb̄o ab abbe. portet. Ipsa fr̄. v. ma-
ioris ebd. mane p̄mo mansionariū ordinat. oīā
q̄ s̄ necessaria ad c̄secutionē crismati. apullas. iiii.
de oleo mundissimo plenas ponentes in sacratio.
i. ad oleū p̄ infirmis. atterā ad c̄sma. iiii. ad oleū
ad cathecuminō ungender. maximā ū illā. q̄ ad
crisma debet fieri. de albo serico. alias autē de a-
lio serico cooptas. ⁊ pontifex p̄uideat de balsa-
mo. Mediante autē hora p̄ma diei. ep̄e c̄cilium
sollepnib; uestimtis induit cū p̄bris cetisq; ad h̄
dispositus celebret scđm canonū statuta. Facto
autē c̄cilio. hora. iiii. sonet signū. ut oī ueniant
in eccliam. in q̄ crisma debet c̄secrari. Tē egredit
penitens de loco ū penitentia gessit. ut gremio
p̄sente ecclie. Sedente autē pontifice p̄ forib;
ecclie penitentib; in atrio cū archidiacono

missum illis prestolantibus. ante q̄ eos offerat.

postulat. archidiaconus his uerbis.

Ad est o uenerabilis pontifex dies, p̄tationis
diuine & salutis humane. qua mors interitū
& uitā accipit etna p̄ncipiū. q̄ndo in uinea
dñi sabaoth. sic nouorū plantatio faciēda est
palmiū. ut purgetur exccratio uetustatis. Quā
uis enī ā diuitiis bonitatis & pietatis dī nihil
tēpis uacet. nē tam et longior ē p̄ indulgen
tiam remissio peccatorū. et copiosior p̄ grām
assūptio renascentiū. Augem̄ renascentis. cres
cimus reuersis. Lauant aque. Lauant lacrimę.
Inde ē gaudiū de assūptione uocatorū. hinc
leticia de absolutione penitentiū. inde ē qd̄
supplex grex tuus. postea q̄ in uarias formas
criminū neglectu mandatorū celestiu. & mo
rū p̄babilū transgressione cecidit. humiliat̄
atq; p̄stratus. p̄phetica ad d̄m uoce clamat.
dicens. peccaui. impie egi. iniquitatē feci. miserere
mei. dñe. cu anglicā uocē non frustratoria au
re capiens. beati q̄ lugent. qm̄ ipsi cōsolabunt̄.
manducauit sic sēptū ē panē doloris. lacrimis
stratū rigauit. cor suū luctu. corp̄ afflixit.

124
ieiunius. ut anime sue reciperet quā pdiderat sa
nitatē. Unicū itaq; ē penitentię suffragiū. qd̄ e
singulis p̄dest. & in cōmune succurrit. *Hic q̄ dū
ad penitentię actionē tantis excitat̄ exēplis.
sub cōspectu ingemiscētū ecclie uenabilis pon
tifex prestat̄ & dicit. Iniquitates meas ego cognosco.
& delictū meū corā me ē sēp. A uerte faciē tuam
ā peccatū meū. & Redde m̄ leticiā sal t. &
Ep̄o ita supplicante. & miām dī afflicto corde
poscente. diaconus ex parte penitentiū dicat.*

Redintegra in eis aplice pontifex. q̄cqd̄ diabo
lo scindente corruptū ē. & orationū tua
rū patrocinantib; meritis. p̄ diuine rēciliatio
nis grām fac homines. p̄ximo dō. ut q̄ antea in
suis s̄ p̄uersitatib; displicebas. iā nē placere
se dño in regione uiuorū. deuicto mortis p̄nci
pe ḡtulentur. *Idē diē pontifex. uenite. et diaconus
ex parte penitentiū. Electam̄ gen̄. & flectens
gen̄ penit. Idē diē diaconus ex parte pontificis. uenite. Similit̄
uenite uenite. & sic ad mediū atrii. solent̄ ue
niant. Q̄ndo aut̄ dñs ep̄c̄ annunciauit. uenite
uenite. hēn. p̄sequi diaconus. Electam̄ g. mor̄ eū di
aconus penitentię corruat̄ ad pedes ep̄i. sicq; p̄*

strati laceant. usq; dñi ep̄e surgens inuolat. ut
teri diae. leuate. p̄sequite clero. ã. Venite filii
audite me timorē dñi docebo uos. P̄. Benedicā dñm. usq;
infinē. Quā diu ū p̄s cantū cū. ã. semp ma
nuati penitentes. a plebesanis archidiacono
& ab archidiae reddunt ep̄o. y ab ep̄o restitun
tur ecclie gremio. p̄strato oī corpe in t̄ram. De
inde imponat ep̄e. ã. Cor mundū crea in me dñs.
y sp̄m r. ps̄ Misere mei dñs. s. Iē. p̄sternat se ep̄e
una cū penitentib; in oratorio. clero faciente
letan. qua finita. dicat kyrie. y erect. a t̄ra
ep̄e dicat. Pat̄ nr̄. y p̄ces. Saluos fac seruos
y ancillas tuas dñe. dñs n̄s. s. Conūtere dñe
usq; q̄. & d. **M**itte eis dñe auxiliū de sc̄o. y.
Illustra faciē tuā sup seruo t. saluo fac eo dñe
ne ofundant qm̄ inuocauer̄ te. **D**ñe uide
humil meā. y l. m. **E**xaudi me dñe qm̄ beni
gna ē m. **H**c moneri iniquitatū nr̄y a. c.
Adiuuā nos dñs sal nr̄. Et p. **D**ñe exaudi orat̄.
D esto dñe supplicationib; nr̄i. **SEQUIE OR.**
et me q̄ etiā miā tua p̄m̄ indigeo clem̄ exau
di. y quē n̄ electione meriti. s; dono gr̄e tue
c̄stitisti hui; opis ministrū. da fiducia tui.

146
muneris exequendi. & ipse in nr̄o ministerio.
qd̄ tue pietatis est operare. P̄. **A**uia.
Dñs misericors. dñs clemens. q̄ sc̄dm multitudinē
miserationū tuarū penitentū peccata deles.
et p̄teritorū c̄minū culpas uenia remissionis e
uacuas. maiestātē tuā supplices deprecam̄. ut his
famulis y famulab; tuis longo squalore peniten
tie maceratis. miserationis tue ueniā largiri di
gneris. ut nuptiali ueste recepta. ad regale m̄sā
unde eieci fuerant introire mereantur. P̄. **A**t.
Dñs humani generis. benignissime conditor.
& misericordissime reformator. q̄ in reparatione lap
sorū etiā me q̄ miā p̄m̄ indigeo seruire effec
tib; gr̄e tue p̄sacerdotale ministeriū uoluisti.
ut cessante merito supplicis mirabilior fieret
indulgentia remittentis. dñs q̄ iusticie leges mie
sēp̄ multiplicatione moderaris. dñe delinquentib;
penitentia adhibes. dñe etiā malis p̄uidencie tue
dona n̄ subtrahis. y uindictā miserando suspen
dis. q̄ hominē in uidia diaboli abet̄nitate deie
ctū. unici filii tui sanguine redemisti. uiuifica hō
famulo; tuos. q̄s t̄ nullaten; mori desideras. et quō
n̄ dereliquisti deuō assume correctos. Moueat

pietatem tuā fletus iste merorū. tu eorū medere
uulnerib⁹. tu benignā iacentib⁹ manū porrige.
ne ecclia tua aliqua sui corpis portione pua
ta temeret. ne grex tuus detmētū sustineat. ne
de familie tue dāpno inimic⁹ exultet. ne re
natas lacrimis salutarib⁹ animā sedā mors
possideat. Tibi q̄ humiliam⁹ om̄s. t̄ dn̄e suppli
ces fundim⁹ p̄ces. tibi fletū nr̄i cordis offerim⁹
tu parce cōfiteantib⁹. ut iminentes penas. futu
riq; iudicii sententiā te miserante n̄ incidas.
nesciant qd̄ t̄ret in tenebris. qd̄ stridet ī flā
mis. & ab errorū uia. ad iter iusticie iā reuersi.
nequaq; ultra nouis uulnerib⁹ sauciant. Ppi
ciare q̄ dn̄e tremētib⁹. atq; supplicib⁹. sub sententia
tue expectatione. ad humilitatē iacentiū sub
leuandā dexterā salutis extende. nobis quoq;
seruis tuis. q̄s aplice clauis sacerdotalisq; of
ficii ministros n̄ electione meriti. s; dono gr̄e
tue cōtulisti. da fiduciā tanti muneris exequē
di. et ipse in nr̄o ministerio qd̄ tue potestatis ē.
opare. Agnosce piissime pastor oues tue rede
ptionis. y cōstrictas uinculis peccatorū ecclie
tue p̄cib⁹ exoratis absolue. redeant ad unita

149.
tem ecclie tue. & post illā dirā inopis exiliu fa
mē redeuntēs ueste splendida ornate gaudeant
se pat̄no receptas cē cū uiuo. nihil de honore ad
optionis. nihil de hereditatis sorte pdiderint.
s; integrū sit eis atq; p̄petuū. & qd̄ gr̄a tua cōtu
lit. & quod misericōdia reformauit. **℟. ALIA.**
Ds sub cui⁹ oculis om̄e cor trepidat. om̄s cōsci
entia pauescunt. p̄p̄tate om̄iū gemitib⁹ y cun
ctoꝝ medere languorib⁹. ut sic nemo nr̄m ē li
ber a culpa. na nemo sit alien⁹ a uenia. **℟. OR.**
P̄s q̄s dn̄e his famulis tuis dignū peniten
tie fructū. ut ecclie tue sc̄e a cui⁹ integritate
deuiarant peccando. ad missorū ueniā cōsequēdo
Maiestatē tuā q̄s dn̄e. **℟. Y**reddant̄ innoxii. **℟.**
sc̄e pat̄ om̄pe cōne d̄s. qui n̄ mortē. s; peccatorū
uitā sēp̄ inquiris. respice flentes famulos tuos.
attende p̄stratos. eorūq; planctū in gaudiū. tua
misericōdia cōuerte. scinde delictorū sacco. et
indue eos leticiā sp̄uale. ut p̄ longā p̄terita
tionis famē. de sc̄is attarib⁹ tuis faciantur.
Ingressiq; cubiculū regis. in ipsi⁹ aula benedicant̄
Ds q̄ cōfiteant̄ t̄ **℟. OR.** nom̄ gl̄e tue sēp̄. **℟.**
corda purificas. y accusantes suas cōscientias

ab omni uinculo iniquitatis absoluit. da indulgentiam reus. & medicinam tibi uulnerum. ut per cepta remissione. omnium peccatorum. in sacramentis tuis sincera deinceps deuotione permaneat. et nullum redemptionis eterne sustineant detrimentum. **Bene** huius ihesu christi. **dictio super penitentes ad huc pertinet.** quod dignatus est suis discipulis dicere. quaecumque ligaueritis super terram erit ligata in celo. & quaecumque solueritis super terram erit soluta in celo. de quorum numero quous indignum & peccatorum uinculis astrictum me esse sua dignatione uoluit. ipse uos largifluis pietatis sue dono. ac mee simul paruitatis ministerio ab omnibus absoluere dignetur excessibus uere fragilitatis. interius exteriusque contractis. **Am.** Et sic peccata uel mundi sua redemptione atque in maculati sanguinis effusione dignatur et expurgare. ita quoque uorum peccaminum maculas non dedignetur misericorditer emundare. eisdem sancti sanguinis inuentione. quod fusus est in peccatorum remissionem. **Am.** **D**e uotionem quoque uestram ita deinceps adiutorio gratie sue non dedignetur corroborare. quatenus et in hoc seculo subrepentium laqueorum delictorum ualeatis euadere. &

150.
in futuro uitam eternam possidere. **Am.** **A**d iuuante domino nostro ihesu. qui nos fecit cum non essemus. & redemit cum peccati essemus. ad laudem & gloriam nominis sui. per omnia secula seculorum. **Am.** **B**enedic. **S**ic principali sententia **Absolutio penitentium.** constat. quia in multis offendimus os. unde ingemiscimus. ita principali sententia consolamur. quia si confiteamur peccata nostra. fidelis & iustus est ihesu christi. redemptor & redemptor noster. quem habemus aduocatum iustum apud patrem. & est propitiatio pro peccatis nostris. & impellat pro nobis fideliter confitentibus. & dimittat nobis peccata nostra. & emundat nos ab omni iniquitate. Quia propter fratrem nostrum confitentem tibi peccata tua pro ecclesiastice potestatis auctoritate quam dominus noster ihesu christi tradidit discipulis & apostolis suis dicens. accipite spiritum sanctum. quorum remiseritis peccata remittuntur eis. & pro eosdem apostolos suos ipsorum successoribus; quorum uices licet indigni tenemus. et si non merito tamen nomine atque officii susceptio eandem potestatem donauit. & in se credenti. fideliter dixit. fiat tibi secundum fidem tuam. gratia et potentia sua. in uirtute sancti spiritus. quod est remissio peccatorum omnium. dimittat tibi omnia peccata.

liberet te ab omni malo. conseruet in omni ope
bono. ⁊ pducat te ad uitā cōnā. ⁊ ad scōꝝ con
fortiū supnoꝝ ciuiū. *A m. SEQVVR OR.*

Prs q̄s dn̄e his famulis tuis. sc̄dm̄ piissimā miām
tuā. iuxta libitū eoz̄ absolutionis peccaminū
suoz̄ fructū. ut sint t̄ dignū habitacionis tue
tēplū. et mereant̄ deinceps. cū iustis atq; sc̄is
in c̄spectu tuo astantib; absoluti manere ab
omniū criminū labe. *P. Absolutio general.*

Nos etiā sc̄dm̄ auctoritatē nobis idignis a dō cō
missā absoluiū uos uinculo peccatoꝝ uiroz̄. ut
mereamini habere uitā cōnā. *P. Hic asp̄gat cō
aqua benedicta. ⁊ purificet ita dicendo. Ex
urge q̄ dormis. exurge a mortuis. ⁊ illumina
bit t̄. xp̄c. Post hec surgant penitentes. ⁊ moncant̄
ab ep̄o. ut qd̄ penitendo diluerit. iterando n̄ reno
uent. Ipso die sonent̄ cāpane ad missā. ⁊ ad ce
teras horas. sic̄ mō ē sollempnib;. ut om̄s ueniant̄
ad eccliam. in q̄ crisma debet c̄sc̄ri. ⁊ sic̄ sileant̄
usq; in sab̄ sc̄m. Prī ū ⁊ ceteri clerici. hora. in
induunt se uestim̄tis sollempnib;. et diaconi dal
maticis. atq; subdiacon̄. albis sericis iduant̄. et
sunt i ordine suo singli in ecclia. expectantē*

152
usq; dum ueniat don̄ pontifex cū processione ple
naria ad miss̄ sic̄ dieb; sollempnib; solet. cū. vii. di
acon̄. ⁊ totidē subdiacon̄. ⁊ vii. cerosferariis. et cere
ostatis. ⁊ ii. turibulis cū incenso. Cantor autem
et scola. ut iussū fuerit imponat introitum.
Nos autē glari. cū ps̄ ⁊ ḡia ⁊ kȳr̄. Lē dicat pon
tifex. *Ḡia in excelsis dō. q̄ finito. diē orat̄ plenit̄
sic̄ alius dieb;. Pax uobiscū. Et cū spū tuo. Ore
ms. D̄s a quo ⁊ iudas. Ep̄la pauli ad corinth.
Conuenientib; uob in unū. Ḡia xp̄c factus est.
Ap̄t̄ q̄ ⁊ os. ante euangl̄m portent̄ candelas ⁊ in
censū sic̄ mō ē. legit̄ euangl̄m s̄ ioh̄. Ante diē
festū. P̄ lecto euangl̄o. facto ad ip̄lm̄ sermone.
dicat pontif. D̄ns uobcū. ⁊ Et cū spū tuo.
Ditem̄. of̄ Dextera d̄ni. Interi offerit̄ pb̄ri. et
ceteri q̄ uoluer̄. Seq̄t̄ secreta. ⁊ p̄fatio. et Te
igit̄. ubi dicat̄. Comunicantes ⁊ diē sac̄am̄
mū celebrantes. q̄ dn̄s nr̄ ihs xp̄c. p̄ nob̄ t̄dit̄
ē. s; ⁊ memoriā uenerantes. Seq̄tur. Hanc iḡ
oblationē seruitutis nr̄e. s; et cuncte fami
lie tue. q̄ t̄ offerim; ob diē. in q̄ dn̄s nr̄ ihs
xp̄c tradidit discipulis suis corpus ⁊ sanguis
sui misteria celebranda. q̄s dn̄e ut placatus*

accipias. *Itē* Qui pridie q̄ p̄ nr̄a omniū salu-
te pateret. hoc ē hodie. accep̄ panē in sc̄as ac uene-
rabiles manū suā. *Itē offerat pontifici oleū de am-
pullis q̄s offert ppli. ad unguendō tā infirmos
q̄ energuminos. ⁊ in ultimo. ante q̄ dicat. Per
quē hec oīa dn̄e sēp bona creas. exortiet ⁊ be-
nedicat. illud tā ipse q̄ om̄s pbi q̄ asst̄. ut
tantū possit a circūstantib⁹ audiri. ita.*

Exorcizo te ī mundissime sp̄e. om̄isq; incurſio
ſatane. ⁊ om̄e fantasma. ī noīe patris ⁊ filii. ⁊
sp̄e ſc̄i. ut recedas ab hoc oleo. ut possit effici
unctio ſp̄ualis. ad corroborandū tēplū dei
uiui. ut in eo possit sp̄s ſc̄s habitare. p̄ nom̄
oī patris omp̄is. ⁊ p̄ nom̄ dilectissimi filii ei⁹
dn̄i nr̄i ihu x̄. *et n̄ pagat̄ gelusio. Sc̄pt̄ bened̄.*

Emitte dn̄e sp̄m̄ tuū paraclitū de celis in hanc
pinguedinē olei. q̄ de uiridi ligno p̄ducere
dignat̄ es. ad refectionē corp̄is. ut om̄i tangen-
ti. tua benedictione sit unguentū salubre me-
dicinē celestis. uitam̄ mentis ⁊ corp̄is. ad euacu-
andos om̄s dolores. om̄sq; infirmitates. om̄emq;
cōtudinē m̄tis et corp̄is. unde unxiſti ſacerdo-
tes. reges. p̄phetas. et martyres. crisma tuum.

154.
perfectum dn̄e nobis ate benedictū. p̄manens
in uiscerib⁹ nr̄is. in noīe dn̄i nr̄i ihu x̄pi. *Per
quē hec om̄ia dn̄e sēp bona creas. ſc̄ificas bene-
dicis. ⁊ p̄ſtas nob. p̄ ip̄sū. ⁊ cū ip̄so. ⁊ ī ip̄so ē t̄ dō
pat̄ omp̄i. in unitate sp̄e ſc̄i om̄is honor ⁊ gl̄a.
⁊ om̄ia. P̄receptis ſalutarib⁹ moniti. ⁊ diui-
na iſtitutione formati audem⁹ dicere. Pat̄
nr̄ q̄ es in celis. ſc̄ificet̄ nom̄ tuū. *Itē reporte-
tur oleū in loco ſuo. ⁊ ſeruet̄. Miſſa ū ordine
ſuo agat̄. uſq; dū benedictionē ep̄ales ſoluant̄.**

Benedicat uobis dn̄s *Benedictio ī cena. d.*
q̄ p̄ unigeniti ſui paſſionē uet̄ pascha. ī no-
uū uoluit eueri. c̄cedatq; uobis. ut expurgato
ueteris ſer̄m̄i c̄tagio. noua in uobis p̄ſeueret
Et q̄ ad celebrandā redeptoris. ⁊ c̄ſperſio. Am̄.
nr̄i cenā. deuota m̄te eueniſtis. et̄narū dapiū
uobiſcū epulas reportetis. *Am̄. I* p̄ſiusq; o-
pitulante clem̄tia. mundemini a ſordib⁹ p̄e-
catorū. q̄ ad inſinuandū humilitatū exemplū.
pedes uoluit lauare diſcipuloꝝ. *Am̄. Quod
ip̄ſe p̄ſtare dignet̄. Et pax dn̄i ſit ſēp uo-
biſcū. Et cū ſp̄i tuo. Itē cōmunicet ſolus
pontifex ante altare. ⁊ diacon⁹ offerat ei*

calicē. & n̄ frangat oblatas. nisi eā solā. unde il
le cōmunicat. illo tantū die. Post q̄ cōmunica
uerit ep̄c. ponat diaē calicē sup altare. & ac
ceptā a subdiaē patenā ponat iuxta calicem
ā sinistra altaris. & statū a duob⁹ diaē utrūq; cō
opiat de sindone munda. q̄ p̄s ip̄parauerant.
in hora altaris e regione pontificē p̄ corporat ex
pansā. Tē don⁹ ep̄c uadat ad sedē suā cū diaē
et expectat. Expectante ū in sede sua pontifi
ce. ueniat ad sacrariū. xii. p̄bri. & clerici cete
ri. q̄ntū op⁹ sit ad deferendū cū omī decore
oleū c̄smat. & oleū cateuminum & neophitorū
usq; in eccliam an ep̄m. Siſ aū parati idem
p̄bi & clerici casulis & sollempnib; uestimtis. Tē duo
accol accipientes duā ampulas que ad crism̄
& oleū cateuminum c̄secrande s. in uolutas
albo serico ita ut uideri possint ā medio. tene
ant in brachio sinistro, p̄iectis sindonib⁹ sup
scapulā sinistra. ita ut p̄tingant ad scapu
lā dextrā. q̄nt⁹ dependentia possint retineri.
et p̄cedant. & ordinent se p̄bri & clerici rite et
ordinabilit. ita ut p̄mū eant duo acoliti cū
candelabri et ardentib⁹ cereis. deinde portent

156
due cruces. & inter illas crismale oleū. postea por
tent. ii. turibula cū incenso. & int̄ illa oleū cate
uminum. de in⁹ portet euangl. ut impleat oē bonū.
Postea sequit̄ bini & bini. illi. xii. p̄bri. testes et co
opatores sac̄ sei crismat̄ misterii. Tē subsequit̄ pu
eri in laude eide misterii. c̄cinentes hos uersū.

AUDI iudex mortuorū. una spes mortaliū. audi uoces
proferentium donū pacis preuiū. **O** redemptor sume car
men temet concinentiū. **A**rbor feta alma lucis hoc
sacrandū. ptulit. fert hoc p̄na p̄sens turba saluatori seclī.
Stans ad aram. immo supplex infula. **O** redemptor.
tus pontifex debitū p̄solutt omne ē. **O** secretor. **C**onsecrare tu
perennis patrie. hoc oliuum signū. uiuū uita contra de
monū. **O** redemptor. **L**ota mente sacro fonte aufugant̄
crimina. uncta fronte sacro sancto influant karimata
O redemptor. **C**orde natus ex parentis. aluum implens uir
ginis presta lucē. claude mortē karismatis consortib⁹. **O** red.
Sit dies hec festa nobis seculoz seculis. sit sacrata digna lau
de. nec senescat tempore. **O** redemptor. **U**enientib⁹ autē
eodē ordine in chorū. & stantib⁹ ad orientē uersis.
ū sibq; finitis. ordinent se lectores. ostiarii. acco
liti. & subdiaē. & stent in ordine suo. scdm̄ cō ḡd̄s.

ubi ascenditur ad altare. ita ut subdiaconus sit sexus
in eminentiori loco. et iuxta eum archidiaconus qui loquitur
ita involuta suscipientes. ut ordine ascendat. Et
dum pervenit ad archidiaconum. ille proferat eam ita involuta.
ante pontificem. Interi deferat unus subdiaconus vasculum
cum balsamo archidiacono. et ille pontifici ante
altare. Et ordinentur circa episcopum. hinc et inde eadem
candelabra. et cruces. et turibula. atque euangelium. nec
non et predicti. xii. presbiteri. testes et adiutores eadem misterii.
ita ut de archidiacono pro dorsum episcopi stent. presbiteri vero a
dextris et a sinistris cruces vero et cetera utriusque
inter illos media. His ita statutis curat se
episcopus. aut cui ille precepit. ita ad clerum quod ad
populum. et faciat sermonem de oratione. et in eis egre
sentem. Et curat se ad orientem. et iuret in consecra
tione principalis krismati. archidiaconus tenente ip
sam ampullam in sinistro brachio involuta in sindo
ne ut supra diximus. et primo miscet balsamum cum

Hec comixtio liquorum. fiat **I**n oleo. dicens.
omnibus punctis. pro precibus et custodia. salutaris in
secula seculorum. **A**men. **D**eum autem benedicat

Exoratio te creatura olei. **I**n voce.

per deum patrem omnipotentem. qui fecit celum et terram. mare
et omnia que in eis sunt. et omnes viros aduersarii. omnes ex
ercitus diaboli. omnesque incursum. et omnes fantasmas sa
tane. eradicet et effugiet a te. ut fias omnibus que exte
nguendi sunt in adoptionem filiorum per spiritum sanctum. in no
mine patris omnipotentis. et ihesu christi filii eius domini nostri.
qui cum eo uiuunt et regnant in unitate eiusdem spiritus sancti. **P**er omnia
secula seculorum. **A**men. **D**ominus uobiscum. **E**t cum **S**uris
corda. **H**abemus a. **G**ras agamus. **D**ignus.

Wequum et sal. **N**os tamen semper et ubique gratias agere
domine sancte patri omnipotenti eterne deus. qui in principio
inter cetera bonitatum et pietatis tue munera et
tam pro ducere fructifera ligna iussisti. inter
que huius pinguisissimi liquoris ministrum oleum
nascerentur. quarum fructus sacro krismati de
seruiret. Nam et de propheticis spiritu gratie tue sa
cramenta pronoscens uultus nostrum in oleo exhilaran
dos esse cantauit. ut dum mundi cetera diluuium
quandam explerent effuso. similitudinem futurum
muneris colubam demonstrans. pro oliuete ramum
pacem terris redditam nunciauit. Quod in nouissi
mis temporibus manifestis est effectibus declaratum. cum
baptismatis aquis. omnium criminum commissa

delentibus. hec olei unctio uultus nros iocun-
dos efficit ac serenos. Inde etiã moyſi famu-
lo tuo mandatuū dedisti. ut aaron frēm suū
p̄us aqua lotū p̄ infusione hui' unguenti cōsti-
tueret sacerdotē. Accessit ad hoc amplior ho-
nor. cū fili' tuus ih̄c xp̄c dñs nr̄. lauari se a io-
hanne undis iordanicis exegisset. ut se v̄ scō
in colūbe similitudine desup̄ misso. unigeni-
tum tuū inq̄ t̄ optime cōplacuisseſ testimo-
nio subsequentiſ uocis ostenderes. ⁊ hoc illud
ēē manifestissime cōp̄bareſ. qđ cū oleo laci-
cie p̄ 9 sortib' suis unguenduū v̄d̄ p̄pheta ceci-
nisset. Te q̄ de p̄cām̄ dn̄e sc̄e pat̄ om̄pe et̄ne
v̄s. p̄ eundem ih̄m xp̄m filiuū tuū dn̄m nr̄m.
ut hui' creat̄e pinguedinē sc̄ificare tua pie-
tate digneris. et sc̄i sp̄s ei admiscere uirtutē.
coopante potentia xp̄i tui. a cui' scō nomi-
ne crisma nom̄ accepit. unxiſti sacerdotes.
reges. p̄phetas. ⁊ martyres. ut sp̄ualis lauacri
baptismo renouandis. creaturā crismatis i
sacramtū p̄fecte salutis uiteq; cōfirmeſ. ut
sc̄ificationis unctioſe infusa. corruptione
p̄m̄e natiuitatis absorpta. sem̄ unicuiusq;

160.
templum acceptabilis uite innocens odore re-
dolescat. ut sedm̄ cōstructionis tue sacramtū. re-
gio & sacerdotali. p̄pheticōq; honore p̄fusi. ue-
ſtimento in corruptū muneris induant. ut sit hi
q̄ renati fuerint ex aq; ⁊ sp̄u scō crisma salutis.
eosq; et̄ne uite participes. ⁊ celestis gl̄e faciat
ēē consortes. *¶ e. Finita benedictione. dn̄s ep̄c
saluet c̄sma nudū. ⁊ minist' q̄ iuxta eū s̄. ⁊ ita
p̄ ordinē descendat. sic̄ ascendit. ⁊ deferat om̄ib'
coopta ad salutandū. ut a nemine nuda uide-
at. Hoc facto. sumo honore p̄curet. usq; dum
altera ampula ascendat. ⁊ iterū descendat.
ut ambe honorifice ad locū suū redeant. As-
cendat aut̄ altera sic̄ p̄or. usq; ad ep̄m. ⁊ halat
in ipsā ter sic̄ in p̄orē. ⁊ faciat exorcismū q̄si
lectionē legen.*
Exorcizo te creatura olei. *lectionē legen.*
in noīe v̄i patris om̄pis. ⁊ in noīe ih̄u xp̄i.
et sp̄e sc̄i. ut in hac inuocatione t̄ne potestati
atq; uni' uirtute ditatis. oīs neq̄ssima uirtus
aduersari. om̄is inueterata malitia diaboli.
oīs uiolenta occēſio. om̄e cōfusū ⁊ cecū fantas-
ma. eradiceſ ⁊ effugeſ. ⁊ discedat a creat̄a hui'
olei ad utilitatē hominū cōstruita. ut fiat

hec unctio diuinis sacramentis purificata. in ad
optionē carnis et sp̄e eis. q̄ ex eo ungui debent
in remissionē om̄iū peccatorū. ut efficiant̄ eorū
corpa. ad om̄em grām sp̄iāle accipiendā sc̄ifi
cata. *P. eundē d. n. q̄ uenōs ē. Sequē. Dñs uob̄*
O s̄ incrementorū et p̄fe *OREMVS. Jcū. & Etc.*
ctiū sp̄iāliū munerator. q̄ uirtute sc̄i sp̄e
tui. in becillarū m̄tiū rudim̄ta c̄firmas. te o
ram̄s dñe. ut uenturis ad beate regenerationi
lauacrū. t̄buas p̄ unctionē istis creat̄ purga
tionē m̄tis et corporis. ut si que illis aduersantiū
sp̄iū in hēserē macule. ad tactū sc̄ificati hui
olei abscedat̄. nullus sp̄iālib̄ nequitus loc̄
nulla refugis uirtutib; sit facultas. nulla in
sidiarib; malis latendi licentia relinquat̄.
s; uenientib; ad fidē seruis tuis. et sc̄i sp̄s tui
opatione mundandis. sit unctionis hui ip̄a
ratio utilis ad salutē. quā etiā in sac̄m̄to bap
tismatis. celestis regenerationis nauitate
sc̄i adepturi. *P. Tunc donus ep̄e. & qui iuxta*
cū s̄. saluent̄ eā. et descendat p̄ ordinē sicut
altera. et deferat̄ om̄ib; ad salutandū. His
ita pactis. eodē ordine et decore q̄ ascenderat̄.

162.
redant ambe ad sacrarium. Tunc ep̄e lauet ma
nus suas. et diaconi uadant ad altare. et discoopiat
sc̄a. et pontifex ueniens ad altare. diuidat ob
latas ad frangendū. et cōmunicet om̄is ppl̄s or
dine suo. et seruent̄ de ipsis oblatis usq; mane
de q̄b; cōmunicent absq; sanguine dñi. q̄ ea die pe
nit̄s c̄sumat̄. Et scola dicit. Agn̄ dñi. et cō. Dñs
ihs. cū ps̄ 106. et ita p̄ficiat̄ missa ordine suo.
Et ep̄e descendat ad sacrariū. mandans p̄br̄is
qd̄ uolunt. Tē crisma nouū misceat̄ cū ueteri
si qd̄ residuū sit. similiter uoleū. et diuidat̄ p̄ris.
& finita s̄. *Ad uesp̄ in cena dñi. ps̄ in aduūt*
n̄ dñi. s̄. A. Calicem salut̄. ps̄ Credidi. A. C̄v̄ his q̄ os.
ps̄ Ad oīa. A. Ab hōib; iniqs. P̄ Eripe me. A. Custodi
me a. ps̄ Dñe c. A. Considerabā. ps̄ Uoce mea. lectio
et v̄. n̄ dñi. s̄. tantū. A. Cenantib; aū. Magnific̄.
O s̄ cui cenā sacratissimā *OR. kyrieleyson.*
ueneram̄. ut ea digni iueriam̄. munda nos
q̄s a sordib; peccatorū. q̄ ad insinuandū humi
litas exemplū. pedes tuorū dignat̄ es hodie
lauare discipulorū. Qui. Cū aut̄ dñi. A. calicē
sal. duo accolui parau cū niḡs casulis. icipi
ant spoliare altaria. usq; dū finit̄ uespera.

que sic nuda usq; in mane sabbi pmaneat.
Expletis omib; pcedit dñs ep̄c cū omī alacri
tate cū pr̄is i clero. si uult ante t̄ p̄ cibū. ad
locū ū mandatuū facere uult. Unus subdiae
cū euglō. i pueri cū cruce. i duob; cereis arden
tib; i incenso. parati pcedit cū archidiae. in lo
cū ū fr̄es ad mandatuū cūueniūt. i p̄mo legit
eugl̄m scđm ioh. Ante diē festū. Deinde fr̄ib;
mutuo se lauantiū. canunt. **A.** Cena facta. dixit
ihs. **p̄s** Miserere mei d̄s. **A.** Post qm̄ surrexit dñs **p̄.** D̄s
miserat̄ nr̄i. **A.** Si ego dñs. **p̄.** Quā dilecta. **A.** In hoc co
gnoscant ōs. **p̄.** Dñe exaudi. **A.** Dñs ihs. **p̄.** Beati in macu
lari. **A.** Diligam; nos inuicē. **p̄.** Ecce qm̄ bonū. **A.** Mandatū
tuum nouū. **A.** Indieb; illis. **A.** Ante diē festū. **A.** Nos uocatus
me. **A.** Dñe tu m̄ lauas pedes. **p̄.** Lauacrū pedum
et fractionē panis. ep̄c siue p̄p̄nunciat hō
v̄. Suscepim; d̄s miām tuā. In medio tēpli tui. Tu man
dasti mandata tua. Custodire nimī. Tu lauasti pedes

A. discipuloꝝ tuoz. Opera manuū tuaz ne despicias in cōv̄.
o esto dñe officis nr̄e seruitutis. **ORATIO.**
q̄a tu pedes lauare dignatus es tuos disciplis
ne despicias opera manuū tuarū. que nob̄
retinenda mandasti. ut sic hic exteriora

164
abluunt̄ inquinam̄ta. sic ate omiū nr̄m in
teriora lauent̄ peccata. Q̄ d̄ ipse p̄stare d̄.

D̄s q̄ discipuloꝝ tuoz pedes abluens. **A.** **L.**
pio affectu eis exēplū p̄buiisti mandatuq;
dedisti. c̄cede. p̄picius. ut p̄obsequū mandatorū
tuoz. eoz obtentu de tuo letem̄ aspectu. **Q̄.**

A. **Annue** misericors d̄s. ut q̄ diuina **lit̄e** **lit̄e** **lit̄e**
p̄cepta uiolando paradysi felicitate decidi
mus. ad c̄nē beatitudinis redeam; accessū
p̄ tuoz custodiā mandatorū. Qui uiuis &
A. **Ab** hac nocte usq; in sabbm̄ sc̄m. n̄ nulli ser
ui oī imitantes ap̄los ieiuni p̄manent.
lit̄e benedict̄ olei. ad oēm languorē. q̄ uis
tēpe. et nulla in hui; olei bened̄ c̄clusio dicat̄.

Iamēq; inferat̄. Et quē hec oīa dñe sc̄p̄ bona
y tuo nomine d̄s pat̄ om̄pe. **S** **creas.**
et ihu xpi filii tui signo. i inuirtute sēs
sc̄i. hanc creatam olei. exoreilam; simulq;
sc̄ificam;. q̄a ita benign; dñs p̄ suos ap̄los decla
rare dignat̄ ē dicens. siq̄s infirmat̄ in uob;. in
ducat p̄bos i orient sup̄ eū. unguentes eū oleo
in noīe dñi. i oratio fidei saluab; infirmū. et
si in peccatis sit dimittant̄ ei. et uerū p̄ ipsū

omnia possibilis credentibus esse docuisti. & ut
cunctum scilicet ei claritate saluaret. sic per te locum
est. peccata et dabit uobis. querite et inuenietis. pulsa
te et aperiet uobis. Quia propter dominum tuam ineffabili bo
nitate coopta. summissis precibus. credentes nullum
aliud dominum nisi te dominum. quod diues es in misericordia. cele
ritateque subuenis. permissimum medicum imploramus.
ut a patris celis spiritus sancti uelocitate deducta. uirtutis
tue medicinam in hoc oleum benignam infundas. Descen
dat super hoc potentie tue donum. descendat clari
tas et origo uirtutum. descendat benignitas et pu
ritas sanitatis. exoretur crucis christi uexillo. be
nedicat dextera maiestatis tue. et corroboretur filii
tui domini nostri signaculo. Presto sint domine angeli
et archangeli. et omnis militia celestis. assistat apostolorum
et mirum et fidelium sacerdotum. ut etiam aliorum ser
uorum tuorum dignissima oratio. sub quorum presentia.
dum in tuo nomine domine patris inmisit hoc unguentum
compositionis atque permutationis dederim ueniendis
corporibus infirmis. cum uo pagus uisceribus eorum.
omnem tuam uolentiam fellis. Per sit patris misericordiam
febris et dysenteria laborantibus. per sit paraliticis.
cecis et claudis. simulque uexatis. Quartana. ter

166
ciana. cotidiana excutiat frigora. mitorum ora re
soluat. arenosa membra reficiat. demum inuis ad
scientiam reuocet. dolorem capitis. oculorum infirmi
tatem. manuum. pedum. brachiorum. pectoris. simulque
& intestinorum. atque omnium membrorum. tam intrinsecos
quam extrinsecos. medullarumque dolorem expellat. sonum
quietis infundat. et salutem conferat sanitatis. Si quod
uero maligna uel uenenosa nascuntur in corporibus
quorumcumque fuerint generata. tactus huius unguenti
omnes radices eorum artefaciat scabones. morsus uero be
stiarum. canum rabie. scorpionum. serpentium. uiparum.
atque omnium monstruosorum leniat dolores. et super in
ducta sanitate plagarum sopiat cicatrices. impetum
quodque demonum. et incursionem spirituum in mundorum.
atque legionum malignarum uexationes. umbras et
in pugnationes et in festationes. artes quodque male
ficorum. chaldeorum. augurum et diuinorum incantatio
nes. et uenena promiscua. que spirituum immundorum
uirtute nefanda. et ex eritio diabolico efficiun
tur. iubeas domine per hanc inuocationem tuam ab im
uisceribus eorum omnia expelli. ut exiens inimicus de
corporibus famulorum familiarumque tuorum omnium confu
sus et excrucietur. et nullam in eis maculam relinquit.

atuis seīs anglis constringat. et in inferno sicut eū
expectat digna sententia gehenne ignib' manci
pet. ne ultra adeo' habeat ingredi locū. s; saluati
famuli tui. ab his omib' malis referant honori
tuo laudes in ppetuū sēpitiā. y scias q̄a tu es
d̄s inseparabilis trinitas. regnan' in sc̄la sc̄loꝝ.

In nomine dñi nr̄i ih̄u. **In unctioē olei dicitur:**
xpi. unguo te oleo sc̄ificationis. ad repellendas
om̄s iniquitates. om̄sq; infirmitates. siue diaboli
cas infestationes. Presta dñe q̄s supplicib' tuis. ut
ī nullo loco corporis hui' infestatio inimici p̄su
mat latitare. s; p̄ sc̄ificationē liquoris hui'. atq;
p̄ inuocationē sc̄i nominis tui. tremebundus
discedat inimicus. atq; c̄fusus. om̄sq; infirmitā

O fugiat. crucē dñi nr̄i ih̄u xpi p̄sequente. **Et**
RDO IH HOCTE PARASCEUE H. **V**nde. x.
In nocte parasceuen. tēparie. id ē media no
cte ligneū signū pulset. Collectis om̄ib' in
ceclia. n̄ dicat vs̄ in adiut. s; ant. Astiterē regē
terre. **Ad ps̄ n̄ dicat G. LA.** **V**ersus dicat n̄ sub
trahendo finē. **lect. III. de lam̄at. III. de**
tractat. s. avē. III. de ap̄lo. lector benedict̄
n̄ petat. y de ipsa lect̄ finē faciat. lumina

168
ad p̄s exunguat. **Ante benedict̄ n̄ dicat lect̄. sed**
uers̄. Et ben. puat̄ y sub silentio dicat kyrie.
y p̄ces. sic finiant mat. Primā. III. VI. VIII. vesp̄a.
puat̄ canant eodē die. simulit̄ y cōplet̄. feria. VI.
parasceuen. missa n̄ cantat̄. In ipso aū die. hora. V.
deportet̄ lum̄ ut sup̄ ab archidiaē seu p̄posito. et
illuminant̄ lapades. VII. t̄ ut ali' ordo. illumi
nant̄ inde due candelē ad altare. ū officii agit̄.
Conueniunt̄ aū. os̄ cecliaſtici. nec n̄ y laici. y p̄
cedit don' ep̄c. t̄ q̄ uicē illi' tenuerit in ceclia sta
tuta. in ſta urbe. n̄ t̄n̄ in maiori. ū mos ē saluta
ferā salutare crucē. y p̄parant se p̄bi. y archidiaē.
y diaconi. t̄ ceteri q̄ntū op̄ ē ad ministrandū ep̄o.
ad missā. cū cantorib; y ministris. uestib; q̄drage
simalib' induti. id ē planctis fuscis. n̄ nudis pe
dib'. Non licet enī p̄m. diaē. t̄ acolitū ad
altare nudis pedib; ministrare. P̄cedentes
itaq; de sacrario. usq; ad altare absq; ullo
cantu. p̄strato oī corpe int̄ra diuiti' oratioē
cōpleta atq; osculato altari. uadit̄ ad sedē pon
tificis more solito. y mittit̄ parūū linteū sup̄
altare nudū. de sub euglō. Ante euglm̄ ū
n̄ portant̄ candelē t̄ incensū. Sedente aūt

ep̄o. statū ut annuit archidiaconus. ascendit sub
diaconū ad legendū. Et legit lect̄ in osee. Intri
bulatione sua. qm̄ sequitur cant̄. Dñe audiui. a.
& diē pontifex. OREONS. ⁊ diaē. Flectam̄. g.
& leuate. ⁊ ep̄e diē orat̄. Dñs aquo ⁊ iudas.
Seqt̄ alta t̄. Dixit dñs ad moysen. Seqt̄ tract̄.
Qui habitat. Cantat̄ hic aliq̄ tr̄. nuprime ep̄i
latū. Eripe me. Quo finito. legit̄ absq; saluta
cione. passio dñi nr̄i ih̄u xp̄i. sc̄dm̄ io h̄.
Egressus ih̄s trans torrentē cedron. nec incen
sum ibi portet̄. Hac expleta. statū duo diaconū
nudañt altare sindone. q̄ prius fuerat colliga
ta sub euglo. in modū furantis. Aliq̄ ū anquā
legat̄ pass̄ dñi ip̄arant sindones duā iuice co
herentes. ⁊ i eo v̄. ū legit̄. Partū s̄ uestim̄ta mea.
seindt̄ ipsas sup̄ altare ut furantes. ⁊ secū aufe
r̄t. Iē uen̄ pontifex an̄ altare. siue ut i alio ordi
ne legit̄. transit in dextera partē ecclie infra
tronū ⁊ diē. OREONS. ⁊ diaē. Flectam̄. g. ⁊ o
rat̄ diuissime. ⁊ p̄ea diaē. leuate. & diē or̄
sollepn̄es. sic in lib̄ sac̄m̄toꝝ cūnet̄. p̄nunciant̄
diaē. Flect̄. g. n̄ p̄ iudis tantū. Subdiaē autē
flect̄ r̄t̄ altare. ⁊ ibi g. flectat̄. n̄ tñ ad altare

170
terga uertant. Finis orationibus. omnes tacite ex
eunt. Notandū ū qd̄ in romana ecclia tot̄ igni ex
tingit̄ hac fr̄. hora. vi. ⁊ reaccendit̄ hora nona.
P̄ri ū ecclie. s̄ siue de urbe siue suburbanū. ua
dt̄ p̄ ecclias. ut h̄ ordine hora nona cuncta faci
ant. hoc tñ mutant̄. ut v̄ pontifex nominat
aplicū. ipsi nomineñ ep̄m̄ suū. Ad uesp̄m̄ ū tā
in ecclia ū pontifex diē or̄ qm̄ ⁊ incens̄. p̄ orat̄
ip̄arat̄ crux ante altare. in ip̄posito spatio int̄
ipsā ⁊ altare. sustentata hinc in a. ii. acolumis
posito an̄ eā oratorio. In cui⁹ laudē d̄r. A yoc.
c̄v̄ v̄. Popl̄e m̄s. Uenit pontifex sol̄. ⁊ adorata
de osculat̄ cruce. dein ep̄i. p̄ri. diaē. ac c̄cū
p̄ ordinē. dein ip̄s. Cantat̄ interī. ā. Ecce lignū.
cruceis. cū e. Beati immaculati. n̄e ā. Crucem tuā ad
oram̄ dñe. ps̄ Dñs miserat̄ nr̄i. n̄e ā. Dū fabricator
mundi. v̄. Crucis fidelis. Qua salutata ⁊ reposita
in loco suo. duo subdiaē. et p̄ri. ii. pores intrañt
ū positū fuerit corp̄ dñi. qd̄ p̄ die remansit. po
nentes illud i patenā. ⁊ subdiaē teneat an̄ ip̄s
calicē cū uino n̄ c̄fecto. ⁊ att̄ subdiaē patenam
cū corpe dñi. Quib; tenentib;. accip̄ un⁹ p̄br̄ p̄or
patenā. ⁊ att̄ calicē. ⁊ defer̄t sup̄ altare nudatū.

Tunc descendens pontifex ante altare inclinat
se. et iterum elevans dicit. **Oratio.** Preceptis salutari-
bus moniti. et Patris nostri. **Scilicet.** Libera nos quod
usque. Et omnia scelera scilicet. **Am.** Deum sumit de
sco. et ponit in calice. nihil dicens. nisi forte secre-
te aliquid dicere uoluit. Pax domini non dicitur. quia non se-
cunt oscula. Scilicet aut uinum per panem scilicet
tuum. Et communicat omnes cum silentio. et exple-
ta sunt uniuersa. **Uespam** aut dicit unquamque. **puatim.**
et sic uadunt ad mensam.

In sabbo sco ad uigilias media nocte surgen-
dum est. et sic in parasceue fiunt omnia. Dicuntur
viii. ps. viii. & lect. iiii. de lamentacionib.
asque. pronunciat Aleph. ab eo loco ubi dicitur **Mit-**
tetur dominus mutetur. iiii. de aplo ubi ait. **Christus** assistens
pontifex. iiii. de omel. **Candelae** sic super ac-
cendantur uel extinguantur.

Primo ubi mane ornetur ecclesia. cum omnibus utensi-
libus suis. **Prima** aut procedit ad ecclesiam que bap-
tizandi sunt. cum patris et matris. et ordinantur
ab accolito per ordinem sic spiritu sancti. masculi ad
dexteram. femine ad sinistram. et qui possunt
reddunt orationem dominicam. siue patris per ipsas.

172
& symbolum. Et facit crucem sacerdos cum pollice.
in frontibus singulorum. dicit. In nomine patris
et filii. et spiritus sancti. **Ordo ad catechumini facien-**
endum. **Primum** suffla in faciem eius ter. et dices.

Exi ab eo satanas. da honorem deo uiuo et
uero. da honorem ihesu christo filio eius. et spiritui
sco. et recede ab eo. **Deum** signa cum in fronte.
dicens. **S**igno te in fronte. in nomine ihesu christi.
ut credas in eo. **Ad oculos.** **B**enedico oculo
tuo. ut uideas claritatem eius. **Ad aures.** **A**ure.
ut audias uerbum ueritatis eius. **Ad nares.** **N**a-
res. ut percipias odorem suauitatis eius. **Ad pectus.**
Pectus. ut credas in eo. **Ad scapulas.** **S**ca-
pulas. ut suscipias iugum seruitutis eius. **Ad os.**
Os. ut confitearis illi. **Qui cum patre.** **Ita** facias
crucem in fronte eius cum pollice dicit.

Recipe signum crucis christi. tam in fronte. quam
in corde. sime fide celestium preceptorum. talis
esto moribus. ut templum dei iam esse possis. ingressusque
ecclesiam dei euasisse te laqueos mortis let agno-
sce. horresce idola. respue simulacra. cole dominum
patrem omnipotentem. et ihesum christum filium eius. qui cum eo uiu-
it. **Ita** fac crucem tam in fronte quam in pectore dicit.

Signum crucis saluatoris dñi nři in fronte tua
pono. **S**ignū crucis saluatoris nři dñi in pec-
tore tuo pono. **SEQVITVR ORATIO.**
Om̄ps sempit̄ d̄s. pat̄ dñi nři ih̄u xp̄i. respicere
dignare sup̄ h̄c famulū tuū. H̄. quē ad rudim̄
ta fid̄i uocare dignat̄ es. om̄em ceetate cordis
ab eo expelle. disrūpe om̄s laqueos satane q̄b̄ fu-
erat alligat̄. aperi ei dñe ianuā pietatis tue.
ut signo sapientie tue imbut̄. omniū cupidi-
tatiū fetorib; careat. ⁊ ad suauē odore p̄ceptoz
tuoz let̄ t̄ in ecclesia tua deseruiat. ⁊ p̄ficiat
de die in diē. ut idoneus efficiat̄ accedere ad
grām baptismi tui. p̄cepta medicina. **℟. Et.**
Preces n̄ras q̄s dñe clem̄ter exaudi. ⁊ h̄c electū
H̄. crucis dñice. cui cū imp̄ssione signauimus.
uirtute custodi. ut magnitudinis gl̄e rudim̄
ta seruans. p̄ custodia mandatorū tuoz ad re-
generationis p̄uenire gl̄am mereat̄. **℟. Et.**
Ds̄ q̄ humano generi ita es c̄ditor. ut sis etiā
reformator. p̄ptiare pplis ad optauis. ⁊ nouo
testam̄to sobole noue plus as̄be. ut filii p̄mi-
ssionis. qd̄ n̄ potuer̄t assequi p̄ naturā. gaudeas
se percepisse per gratiam. **℟.**

174
Exorcilo te creatura salis. **Exorcismus salis.**
in nomine d̄i patris om̄pis. et in caritate dñi
nři ih̄u xp̄i. ⁊ in uirtute sp̄s sc̄i. Exorcilo te p̄
d̄m uiuū. p̄ d̄m uerū. q̄ te ad tutela humani
generis p̄creauit. ⁊ p̄plo uenienti ad credulita-
te p̄ seruo suo c̄secrari p̄cepit. ut i nomine sc̄e
trinitatis efficiaris salutare sacram̄tū. ad effu-
gandū inimicū. **P**inde rogam̄ dñe d̄s nři.
ut hanc creaturā salis sc̄ificando sc̄ifices.
benedicendo benedicas. ut fiat om̄ib; accipi-
entib; p̄fecta medicina. p̄manens in uiscerib;
eoz in nomine dñi. H̄. I. X. q̄ uenit. **Benedict̄.**
Benedic om̄pe d̄s hanc creaturā salis tua
benedictione celesti. in noie dñi nři ih̄u x̄.
& in uirtute sc̄i sp̄s tui. ad effugandū ini-
micū. quā sc̄ificando sc̄ifices. ⁊ benedicendo
benedicas. fiatq; om̄ib; accipientib; p̄fecta
medicina. p̄manens in uiscerib; sum̄tū. in
nomine. d̄. H̄. **Iē de ipso sale da in os infan-**
tis dicens. **A**ccipe salē sapientie. in uitā
p̄piciatis c̄nā. **P**ax uerū. **E**t cū sp̄. t.
Os patrū n̄roz. d̄s uniuerse. **SEQVITVR. OR.**
conditor ueritatis. te supplices exoramus.

ut hunc famulum tuum. H. respicere digneris.
ppiet. & hoc pmu pabulu salis gustante. n̄ diu
tus esurire pmittas. q̄ min' cibo expleat' celesti.
q̄tin' sit semp dne spu feruens. spe gaudens. tuo
nomini seruiens. pduc cu ad noue regeneratio
nis lauachru. ut cu fidelib' tui. pmissionum
tuaru etna p̄mia c̄seq̄ mereat. P.

O s̄ abraham. **S** uū faciendo cruce i fronte.

Ds̄ ysaac. Ds̄ iacob. Ds̄ q̄ moysi famulo tuo i
monte synai. apparuisti. et filio isrl' de tra e
gypti eduxisti. deputans ei anglm pietati tue
qui custodiret eo die ac nocte. te qs̄ dne. ut
mittere digneris scm anglm tuu. q̄ similiter

custodiat & h̄c famulu tuu. H. et pduc eum
ad gram baptismi tui. **E** RGO maledicte
diabole. recognosce sententiã tuã. et da hono
re dō uiuo et uero. da honore ihu xpo filio ei
et spui sc̄o paraclyto. et recede ab hoc famulo
d̄i. H. q̄a istu sibi. ds̄ et dñs nr̄ ihs̄ xpc̄. ad sua
sc̄am gram et benedictione fonteq̄; baptisma
tis uocare dignat' e. et hoc signu sc̄e crucis
qd̄ nos fronti ei dam'. tu maledicte diabole
nuq̄. audeas uiolare. P. D. H. I. X. F. D̄i. q̄ cu. p.

176
D EVS. I. H. **L** I. T. E. O. S. V. P. M. A. S. C. U. L. O.

mortale p̄sidiu omniu postulantiu. libe
ratio suppliciu. PAX rogantiu. uita creden
tiu. resurrectio mortuoz. te inuoco sup h̄c
famulu tuu. H. q̄ baptismi tui donu peten.
etna c̄seq̄ gram spuali regeneratione desi
derat. Accipe cu dne. i q̄a dignat' es dicere.
petite i dabit' uob. q̄rite i uenietu. pulsate
i apiet' uob. petenti p̄miu porrige. i ianuã
pande pulsanti. ut etna celestis lauachri be
nedictione secut' p̄missa tui muneris regna

N ueli maledicte satanas. **H** E. I. P. C. I. P. I. A. T. P.
ad iurat' p nom̄ etni di. i saluatoris nr̄i filii
ei. cu tua uict' inuidia tremen' gemenq̄; disce
de. Hibil t̄ sit comune cu seruo di iã celestia
cogitante. renuntiaturo t̄ ac sc̄lo tuo. i beata
in mortalitate uicturo. Da q̄ honore adue
nienti spui sc̄o. q̄ ex summa celi arte descen
den. p turbatis fraudib' tuis diuino fronte
purgatu pectus. id e sc̄ificatu dō tēplū et ha
bitaculu pficiat. ut ab omib' penit' nexib' p̄
teritoz eminu liberat' serus di. gr̄as p̄enni
dō referat semp. et benedicat nom̄ scm eis.

in secula seculo R V O. **It e o m.**

Exorcizo te in munde spē. in noīe patrī ⁊ filii
⁊ spē scī. ut excas ⁊ recedas ab hoc famulo dī.
H. ipse enī t̄ imperat maledicte. dāpnate. q̄
pedib' sup mare ābulauit. ⁊ pet' mergenti de
xterā porrexit. **Has orat' sup femiā dicē. cru**
Dŝ celi. dŝ terre. dŝ **cem i fronte faciens.**
angloꝝ. dŝ archangloꝝ. dŝ p̄phetāꝝ. dŝ m̄r̄m.
dŝ uirginū. dŝ omniū bene uiuentiū. dŝ cui om
ne genu flectit. celestiū. terrestriū. ⁊ inferorū.
et cui oīs ling' ḡfitē. te inuocam' dnē sup hāc
famulā tuā. H. ut p̄ducere eā digneris ad grām
baptismi tui. **E**rgo maledicte.

Oŝ abrahā. dŝ ysaac. dŝ iacob. dŝ q̄ t̄b' isrl' de
egyptia seruitute liberatas. p̄ moy'sen famu
lum tuū. de custodia mandator' tuor' inde
seruo monuisti. ⁊ susannā de falso cōmine liba
sti. te supplex deprecor dnē ut liberet ⁊ hanc
famulā tuā. H. et p̄ducere eā dignerī ad grām
baptismi tui. **E**rgo maledicte.

Exorcizo te in munde spē. p̄ patrē ⁊ filiū ⁊ seō
scm. ut excas ⁊ recedas ab hac famula dī. H.
ipse enī t̄ imperat maledicte dāpnate. qui

178.
ceco nato oculos aperuit. ⁊ quadriduanum
lazarū de monumento suscitauit. **E**rgo mat.
Hanc orationē sup masculos ⁊ feminas dicet.

Eternā ac iustissimā pietatē tuā deprecor dnē
scē patr' om̄p̄e c̄ne dŝ. luminis ac ueritatis
auctor. sup hos famuloꝝ ⁊ famulas tuā. H. ut
digneris eos illuminare lumine intelligentie
tue. munda cō et sc̄ifica. da eī sciētā uerā.
ut digni efficiant' accedere ad grām baptismi
tui. Teneas firmā spē. c̄siliū rectū. doctrinā
scām. ut apti sis ad p̄cipiendā grām baptismi
tui. **E**. **Deinde ponens manū ⁊ tenens sup ca**
pita singloꝝ. tā mascul' qm̄ femiā dicit.

Nec te lateat satana. imminere t̄ penas. im
minere t̄ tormēta. imminere t̄ diē suppli
cii sempit̄ni. diē q̄ uenturus ē. uelud cliban'⁹
ardens. in q̄ t̄ atq; uniuersis anglis tuis. c̄nis
ueniet t̄teris. Et ideo p̄ neq̄tia tua. dāpnate.
atq; dāpnate. da honorē dō. da honorem
ihu xp̄o filio ei. ⁊ seūi scō. in cui' nomine.
atq; uirtute p̄cipio t̄ q̄cūq; es spē in munde
ut excas ⁊ recedas. ab hoc famulo dī. H. quē
hodie dn̄s n̄r ih̄s xp̄e ad suā scām gratiam

et benedictionē fontemq; baptismatis uocare
dignat' ē. ut fiat ei' tēplū p' aq'm regeneratio
nis in remissionē omīum peccatorū. in nomine
dn̄i nr̄i ih̄u x̄. q̄ uent' ē. *Dei' tangat singlōz
nares & ures de spūto oris sui & dicat.*

Efficta qd' ē ad apire in odore suauitatis. In autē
effugare diabole. appropinq'bit enī iudiciū dī.

*Postea tang' ei' pect' & int' scabellū. de oleo scō.
crucē faciendo cū pollice & uocato noīe ei' die.*

Abrentias satane. & Abrenuntio. Et omīb'
operib' ei'. & Abrenū. Et oīb' pōpīs eius.

*& Abrenū. Et unien' dicat. Et ego te in uo
oleo salutis in x̄ ih̄u dn̄o nr̄o in uita' cōnam
& am. Dei' sup' seminas similit' faciat & ipo*

*sita manu sup' capita singlōz canit. Cre
do in unū. Postea dicat ei' archidiaē. Orate
electi & flectite genua. leuate. Cōplete ora
tionē ur̄am in unū & dicite am. & Amen.*

*lterū diaē. Catecumini recedat. Siq's cate
cumīn' ē recedat. O's catecumini exeat' foras.*

*lterū diaē. Filii km̄i reuerimini ī loca ur̄a.
expectantes horā. qua possit circa uos dei
GRATIAO baptismum operari.*

130
EXULTE **BENEDICTIO CEREI.**

Exultet iam angelica turba celorum. exultent diuina
mysteria. et p' tanti regis uictoria. tuba insonet saluta
ris. Gaudeat se tellus tantis irradiatā fulgorib; et ceter
ni regis splendore illustrata. totus orbis se sentiat a
misisse caliginē. Letetur & mater ecclesia. tanti luminī
adornata fulgorib; et magnis p'pōz uocibus hęc aula resul
tet. *Qua p'pter astantes uos fr̄s km̄i. ad tam mirā sc̄i hu
ius luminis claritatē. una mecum queso dei omnipotentis
misericordiam in uocate. ut qui me non meis meritis intra
leuitarum numerū dignatus est aggregare. luminis sui
gratiā infundendo. cerei huius laudē implere precipiat.
Per dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m filiū suū. qui eo uiuit & regnat
deus. Per omnia secula seculoz. Am. P' h̄s uobiscū.*

*Et c. Sursū corda. Habem' a. GRAS agam' dn̄o deo
CEREI quia dignū & iustum est. IHSO. Dignū.*

Inuisibile d̄m omp̄em patrē. filiūq; eius unigenitū
dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m. toto cordis ac mentis affectu. & uocis
ministerio p'sonare. Qui p' nobis cetero patri. ad e' debitū
soluit. et ueteris piaculi cautionē. pio cruore deterfit.
Hęc sunt enī festa paschalia. in quib; uerb' ille agnus
occidit'. eiusq; sanguine postes consecrant'. Hęc nox est.
in qua primū patres nr̄os filios isrl' eduxisti domine.

de egypto. quos postea rubrum mare. sicco uestigio transire fecisti. Hec igitur nox est. que peccatorum tenebras. colupne illuminatione purgavit. Hec nox est. que hodie p[er] uniuersum mundum in xpo credentes. a uitio seculi et caligine peccatorum segregatos. reddit gr[ati]e. sociatq[ue] seculi. Hec nox est. in qua destructis uinculis mortis. xpc ab inferis uictor ascendit. Nihil enim nobis nasci potuit. nisi redimi potuisset. **O** mira circa nos tue pietatis dignatio. **O** inestimabilis dilectio karitatis. ut seruum redimeres. filium tradidisti. **O** beata nox. que sola meruit scire tempus et horam. in qua xpc ab inferis resurrexit. Hec nox est. de qua scriptum est. et h[uius] nox ut dies illuminabitur. et nox illuminatio mea in delictis meis. Huius igitur seificatio noctis. fugat scelera culpas lauat. et reddit innocentiam lapsis. mestis leticiam. Fugat odia. concordiam parat. et curuat imperia. **H**uius igitur noctis gratia. suscipe sc[ilicet] pater in censi huius sacrificium uesp[er]inum. quod tibi in hac cerei oblatione sollempni. p[er] ministrorum manus de operibus ap[osto]li. sacro sc[ilicet] reddidit ecclesia. **S**ed iam colupne huius preconia nouimus. quam in honore ui. rutilans ignis accendit. **Q**ui licet diuisis in partes. mutuat luminis detrimta non nouit. **A**litur liquantibus ceris. quas in substantiam preciose huius lapadis. apis mater eduxit. **O** uere beata nox. que expoliavit egyptios.

182.
ditauit hebreos. **N**ox in qua terrenis. celestia uingunt.
Orationis ergo te d[omi]ne. ut certus iste. in honore nominis tui consecratus. ad noctis huius caliginem destruendam indeficiens perseueret. in odore suauitatis acceptus. supernis luminaribus misceatur. **F**lammas eius lucifer matutinus inueniat. **I**lle inquam lucifer. qui nescit occasum. **I**lle qui regressus ab inferis. humano generi serenus illuxit. **P**recamur ergo te d[omi]ne. ut nos famulos tuos. omnem clerum et deuotissimum populum. una cum papa n[ost]ro. et gloriosissimo rege n[ost]ro. et eius nobilissima coniuge. et antistite n[ost]ro. nec non uenerabili abbati n[ost]ro. et cunctoque exercitu xpianorum. quiete temporum concessa. in his paschalibus festis. conseruare digneris. **E**t omnia n[ost]ra ih[esu]m xp[istu]m filium tuum. qui tecum uiuit et regnat in unitate s[an]cti s[an]cti deus p[ro] omnia secula seculorum. **A**men. **S**ecundum lecturam uigiliarum pasche cum cantu. **H**oc expleto. p[re]cedit pontifex. cum omni ordine sacerdotum letaniam. p[er]sequitur. usque ad fontes sustentat a duobus diaconibus. p[re]cedentibus. ante cum notariis cum duobus cereis. ardentibus staturam hominum habentibus in altum. cum thuribus et timiamate. et illi cerei ipso die septem ante ipsum p[re]cedit. donec omnia finiuntur. ut autem uentum fuerit ad agnum. illud cantum. usque dum episcopus annuit ut silerent. **P**ost letaniam astante clero.

164.
e populo. hora iā nona ut mos ē. benedicturus
fontē dicē pontifex. Dñs uobeu. & Et cū spū
tuo. et dicit. O REOVS. Sequitur oratio.

Omēs sēptīne dñs. ad esto magne pietatis tue
mysteris. ad esto sacramtis. ⁊ ad creando nouo
pplos. q̄s t̄ fons baptismati parturit sp̄m ad
opationis emittit. ut qd̄ nr̄e humilitati gerendu
ē ministerio. tue uirtutis impleat̄ effectu. **P**
Per oīa sela setoz. **A**m. Dñs uobeu. Et cū s.
ursū corda. **H**ab. **G**ras agam. d. d. H.
Wetne dñs. **Q**ui inuisibili potentia sacramtoz
tuoꝝ mirabilit̄ oparis effectu. ⁊ licet nō tan
tis mysteris exequendis sim̄ indigni. tu tam̄
gr̄e tue dona n̄ deserent̄. etiā ad nr̄as p̄ces
aures tue pietatū inclinast. Dñs cui sp̄s sup
aq̄s. int̄ ipsa mundi p̄mordia ferebat̄. ut iā
tē uirtutē sc̄ificationis aquaz natura c̄ci
peret. Dñs q̄ nocentis mundi c̄mina p̄aq̄s
regenerationis abluen̄. speciē in ipsa diluui
effusione signasti. ut unū eīdēq; elem̄ti myste
rio. ⁊ finis eēt uitis. ⁊ origo uirtutib. Respice
dñe in faciē ecclie tue. ⁊ multiplica īca rege
nerationes tuas. q̄ gr̄e tue affluentī imperii.

letificas ciuitatē tuā. fontēq; baptismatis aperi
toto orbe trarū gentib̄ innouandis. ut tue maie
statis imperio. sumat unigeniti tui grām de sp̄v
sc̄o. **Hic faciat crucē in aqua cum manv.**

Qui hāc aq̄ regenerandis hoīb̄ p̄paratā archana
sui luminis amixtione secundet. ut sc̄ificatione
c̄cepta. ab imaclato diuini fontis utero in nouā re
nata creaturā p̄genies celestis emergat. Et q̄s aut
sexus ī corpe. aut etas discernit in tēpore. om̄s
in unā pariat grā mat̄ infantia. Procul q̄ hinc
iubente te dñe. om̄s sp̄s in mund̄ abscedat. p̄cul
tota neq̄ua diabolice fraudis absistat. Hic hie
loei habeat. c̄rit̄ uirtutis amixtio. n̄ insidiando
circūuolet. n̄ latendo subrepat. n̄ inficiendo
corrūpat. Sit hec sc̄a et inocens creatā. libera
ab om̄i inpugnatōris icursu. ⁊ toti nequitie pur
gata discessu. Sit fons uiuis. aq̄ regenerant̄. unda
purificant̄. ut om̄s hoc lauachro salutifero dilu
endi. operante in eis sp̄v sc̄o p̄fecte purgatio
nis īdulgentiā c̄sequant̄. **Sup aq̄ faciat crucē.**
Vnde benedico te creatura aque. p̄ dñm uiuū.
p̄ dñm sc̄m. q̄ te in p̄ncipio uerbo sepauit ab
arida. cui sp̄s sup te ferebat̄. q̄ te de para

dy-so manare. *Hic diuidat aq̄ in modu hui fige.*
et quatuor fluminib⁹ totā trā rigare p̄cepit. *hērū*
faciat crucē. **B**enedico te. et p̄ ih̄m xp̄m filiv̄
ei⁹ unicū dn̄m nr̄m. q̄ te in chana galilee signo
amirabili sua potentia cūertit in uinū. Qui pe
dib⁹ sup te ambulauit. ⁊ a iohanne i iordane
uite baptizat⁹ ē. Qui te una cū sanguine de la
tere suo p̄duxit. ⁊ discipulis suis iussit ut cre
dentes baptizarent uite dicens. ite docete om̄s
gentes. baptizantes eas in nomine patris ⁊ filii. et
sp̄s sc̄i. *Hic mita uocē q̄si legens lectionem.*

Hec nobis p̄cepta seruantib⁹. tu d̄s om̄p̄e clemens
ad esto. tu benign⁹ aspira. tu has simplices aq̄s
tuo ore benedicito. ut p̄ter naturāle emunda
tionē. q̄m lauandis possus adhibere corporib⁹
sint etiā purificandis m̄tib⁹. efficacē. *Et de*
ponit cereus bened. siue illi duo ab eo illumina
ti. in fonte. ⁊ sacerdos sufflans in eū dicit.

Descendat in hanc plenitudinē fontis uirt⁹ sp̄e
tui. totāq; hui⁹ aque substantiā regenerandi
fecundet effectu. hic om̄iū peccatorū macu
le delectant. hic natura ad imaginē tuā con
dita. ⁊ ad imaginē sui reformata p̄ncipii.

186
cunctis uetustatis squalorib⁹ emundetur. ut ho
mo om̄is hoc sacramtū regenerationi igress⁹.
in uere inocentie nouā infantia renascat. *Et.*
Hic expletis. fundit c̄sma sup aq̄m in modū
crucis. dicit lenta uoce. Scificet⁹ ⁊ fecundet⁹
font⁹ iste ex eo renascentib⁹ in uitā et̄nā. Am̄.
Et miscet ipsū c̄sma cū aq̄. ⁊ asp̄git c̄cūstantes.
Hoc facto. q̄ uoluit accipiat i uase suo de ipsa
aq̄. anteq̄ baptizet aliq̄s. ut spargat⁹ i domib⁹
⁊ uinei ⁊ aḡs suis. Et ep̄c baptizet q̄t uoluit. ce
teri adiacē baptizent. cui ipse iusserit. Leuan
tes autē ipso. infantes. offert uni p̄ro. ⁊ ipse fac
crucē de c̄smate cū pollice i uertice eorū dicit.
Os om̄p̄e pat̄ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. q̄ te regenera
uit ex aqua ⁊ sp̄u sc̄o. q̄q; dedit t̄ remissionē
om̄ium peccatorū. ipse te linat c̄smate salutē
in eodē ih̄u xp̄o dn̄o nr̄o. in uitā et̄nā. *Et im*
ponit ei crimale dicens. Accipe uestē sc̄am
candidā ⁊ inmaculatā. q̄m p̄feras ante tri
bunal xp̄i. ut habeas uitā et̄nā. Pax tecū.
Leuati uestiunt. Ingestis pontificalib⁹ legit.
qd̄ siluest̄ p̄ c̄stituit. ut baptizatū linat
p̄br c̄smate. leuati de aq̄. p̄t occasionem

mortis. ne propter absentiam epi & difficultatem
eum sequendi. siue manus impositione migrasset.
ideo quantum potuit subuenit. Si autem episcopus adest.
statim confirmari eum oportet. & per eum communicare.
Si autem episcopus deest communicent a presbitero. Illud autem
omnino prouidendum est. ne baptizati ullum cibum
accipiant aut lactent. ante communionem.

ORDO CONFIRMATIONIS. Qui confirmandi
sunt. stant in ordine. & minores in brachium dex-
tris habeant. maiores. pedem ponant super dex-
trum pedem patris sui. Et nemo carnalem filium
aut filiam de baptismo suscipiat. & ad confir-
mationem habeat. ut sit discretio inter carnalem & spiritum
generationem. Et qui non est confirmatus. nullum ha-
beat ad confirmandum. Pontifex uero deuota ma-
nu super capita eorum dicat. **S**piritus sanctus super-
ueniat in uos. & uirtus altissimi sine peccato
custodiat uos. **Amen.** **O**mnis uobiscum. **ORATIO.**

Omnipotens sempiternus deus qui regenerare dignatus es
hos famulos tuos et famulas. quique dedisti eis
remissionem omnium peccatorum. emitte in eos septi-
formem spiritum tuum paracliticum de celis. **& Amen.**
Spiritus sapientie & intellectus. **Amen.** Spiritus consilii.

146.
& fortitudinis. **& Amen.** Spiritus scientie & pietatis.
Amen. Reple cor & eas spiritu timoris tui. et designa
eum signo crucis. in uita. propiciam eternam. **P. Te faciat
cruce de esma in frontibus; singulorum dicent.** **C**onfir-
mo te signo crucis. in nomine patris. & filii. & spiritus sancti.
Amen. Pax tecum. **& Et cum spiritu tuo.** **Sequitur oratio.**

Deus qui apostolis tuis seminum dedisti seminum. & pro eorum eorumque
successores ceteris fidelibus tradendum esse uoluisti.
respice propicius ad humilitatis nostre famulatum.
et presta ut quorum frontes sacro esmate delini-
uimus. idem spiritus sanctus adueniens. templum glorie sue di-
gnantur inhabitando perficiat. Qui uiuis. &
et die die. Humiliate uos ad benedictionem.

Omnipotens deus. qui uos fecit aqua baptismatis renas-
ci. ipse uos corroboret dono septiformis spiritus
paraclitici. quia sic benedicit homo qui timet
dominum. ut habeat regni celestis initium. **Amen.**

Benedicat uos ex syon. ut uideatis bona
iherosolymorum. omnibus diebus uite uestrae. et in omnibus
sumatis scutum fidei. ut mereamini in castris
eterni regis ascribi. **Amen.**

Custodiat uos in timore sanctissimo sui. et tri-
buat uobis pacis unitatem. et contra omnes

hostes uictoriā triumphalē. ut signaculū fidei
qđ tenet. usq; ^{in finem} impollutū custodiat. Amen.
Quod ipse. **B**enedictio. ⁊ diac. hie in pace. Post
hoc ingrediunt̄ ad missā. ⁊ cōmunicat̄ oēs infantes.
et p̄ea p̄ totā ebdomadā pasche ad missā ueniunt̄.
et parentes eorū p̄ ipsis offerunt̄. Hic aut̄ ordo bapū
mi in sab̄b̄ pent̄ celebret̄. Pontifex q̄ p̄grediens
ā fonte. uadit in sac̄riū. ⁊ cler̄ canit letaniā usq;
dū dr̄ Aḡs̄ d̄i. ibi breuit̄ sileat̄. ⁊ un̄ scole di
cat alta uoce. Accendite. ⁊ de c̄secrato igne in
cendunt̄ lumina. Tē cant̄ diē sollempniter. ky
riet. et ep̄c̄ plena p̄cessionē. vii. diac̄. subdiac̄.
ceroz p̄cedit ad missam. ⁊ diē. **G**ra in excelsis
dō. Ante eugl̄m n̄ portat̄ lum̄. s; incensū. Post
eugl̄m n̄ canit̄. oēs. nec agn̄ d̄i. nec cō. Cōmuni
cante aut̄ ep̄o. diac̄ cui iubet̄ leuat̄. ā. cū ps̄.
Laudate dñm oēs g. cū gl̄a. Ante magnific̄.
n̄ dicat̄ lect̄. nec v̄. s; tantū ā. Uespe autē.
Interī cōmunicat̄. ⁊ seq̄t̄ oēs. Sp̄m nob̄. P̄ea
descendit ep̄c̄. cū om̄i decore incubiculū suū
cū pace ⁊ gaudio. Ipsa die diurnalē cursum
separatū canunt̄. **U**bi autē bapūisma n̄ fit.
aqua benedicat̄ ā sacerdote. ⁊ spargatur

190
in omni domo. postea sic in sacramento
cāntē cantent. Hic aut̄ ordo bapūismi ī sab̄b̄.
pentecosten omnimodis celebretur.

HUIGILIA RESURRECTIONIS Dñi. ante me
diā noctē p̄pls n̄ ē dimittendus de ecclia. iu
xta canonū sanctiones. Ipsa nocte matu
na luce rūpente tenebras. surgentes in ecclē
siā ueniunt̄. ⁊ mutua karitate se inuicē oscu
lantes dicunt. Surrexit x̄pc̄. & Gaudeamus
om̄s. Sequit̄. Dñe labia mea aperies. & Et
os meū. h̄c. Dñs in adiutorij. **S**up uenite dr̄.
Alla. Secunt̄. iiii. ps̄. Beatus uir. Quare
frem̄. Dñe qđ m. cū singlis ā. lect̄. iiii. de
omet̄. matutiniū cū antiph̄. Infra albas sup
uenite dr̄. Surrexit dñs uē alla. iiii. ps̄. cū alla
hoc ordine. **F**eria secunda. **C** v̄ inuocare.
Verba mea. **D**ñe ne infur̄. **D**ñe d̄s meus. **FR. iii.**
Dñe dñs nr̄. **I** h̄ dñō 9. **FR. iiii.** **S**aluū me.
Usqueq; dñe. **D**ix̄ insipiens. **FR. v.** **D**ñe
q̄s h̄. **C**onserua me. **E**xaudi dñe. **FR. vi.**
Celi enarra. **E**xaudiat te. **D**ñe iur̄.
Sab̄b̄. **D**ñi ē t̄ra. **A**d te dñe t̄. **I**udica me.
Ad nullū cursū tentat̄ lect̄. t̄ & . vt̄ v̄.

sed p his cantur gr. Hec dies: et de alla tantū
p̄ma. **D**ie scō pasche induit sollempnibus
uestib; om̄s clerici. cūuenientes ad stationē. pri
mo canunt̄ terciā. dein̄ resp̄si aqua. que p̄die
collecta ē de fonte. tā ipsi qm̄ om̄s ppl̄s. p
cedunt̄ cū om̄i decore. cū crucib; ⁊ uiamate
ris. p̄cedentib; etiā euēḡiis. cantantes antiph.
p̄cessionales ⁊ uers̄. Postea ingrediunt̄ ecclesiam
cū. ā. Sedt̄ angl̄s. ⁊ uersib; suis. et ita īgrediun
tur ad missā. que coplect̄ ordine suo. et com
municant̄ om̄s. **Benedictio agni in Pascha.**

Dū uniuerse carnis. q̄ noe et filius ei⁹ de mundi
& in mundis animalib; p̄cepta dedisti. q̄q;
sic̄ holera herbarū humano generi quadru
pedia munda edere p̄misisti. q̄q; agnū in e
gypto moȳsi ⁊ p̄plo tuo in uigilia pasche
comedere p̄cepisti. in figura agni dñi nr̄i ihu
xp̄i. cui⁹ sanguine om̄ia p̄mogenita ubi de
mundo redemisti. et in nocte illa om̄e p̄mo
gentū in egypto p̄cutere p̄cepisti. seruans p̄p̄m
tuū agni sanḡne p̄notatū. om̄e d̄s omp̄c bene
dicere et sc̄ficare dignare has ouū munda
rū carnes. siue alioꝝ animalū. ut q̄cumq;

192
ex eis de famulis tuis fidelibus comederint. om̄i
benedictione celesti et gr̄a saturati. repleant̄ in
bonis. **Et cundē. BENEDICTI. LACTIS ET MELLIS.**

Benedic dñe has creaturas lactis et mellis. e
pota famulos tuos fonte p̄ueni. qd̄ ē sp̄c uerita
tis. et enuoi eos de hoc lacte et melle. Tu enim
dñe. p̄misisti patrib; nr̄is. abrahe. ysaac et iacob
dicens. inducā uos in trā p̄missionis. trā flu
entē lacte et melle. conuunge dñe famulos
tuos sp̄u caritatis et pacis. sic̄ cūunctū ē hoc
lac et mel. in xp̄o ihu dño nr̄o. q̄ tecū u. ⁊ r. ⁊

DIE SCō PASCHĒ. īp̄eri ad uesp̄. in cūuenien
tes in ecclesiam incipiunt. Kyrieleyson. et ueniūt
usq; ad altare. q̄ finito. cant̄ es cū alt. sequit̄.
Dix̄ dñs. Confitebor. Beat̄ v. gr̄ Hec dies. v. Confitem̄.
Alia Pascha nr̄m. v. Epulem̄. Inde melodia. Sequit̄
ā in ev̄. Et respicientes. **Le sacerdos die or̄. yde
scendit̄ ad fontē cū. ā. In die resurrect̄. p̄ q̄. secunt̄.
ps̄. Laudate pueri. In exult̄. cū alt. Dein̄ Alia
uente exult̄. Preoccupem̄. ā. Cito cunctes. Sequit̄ or̄.
Le uadit̄ ad crucē. canentes ā. Uidi aḡ. siue
Xp̄e resurgē. quā sequit̄ or̄. Hec ratio p̄ totam
ebdom̄. seruabit̄. Alia et ā. mutatis tantum**

diebus singulis. psalmos uero eosdem canunt. hęc
infra albas singulis diebus. ad uigilias legunt omnes.
Sabb infra albas albi. q̄ in sab̄ sc̄o baptulati
sunt. albis exuuntur. Benedictio aque.

Dñe sc̄e pat̄ om̄p̄e et̄ne d̄s creator generis huma
ni. nos q̄ p̄te redēpti sum̄. ⁊ p̄ gr̄am pietatis tue
in fonte aque baptismi renati sumus. dignare
q̄s huic creat̄e p̄ signū crucis sobrietatē in fun
dere. ut sicut p̄ fontē baptismi imbuti sumus.
ita sup̄ hanc aquā. quā post fontē sacrum ad
ablucendas albas offerimus. ueniat sp̄s sc̄s tuus.
q̄ in fonte baptismi. ⁊ in c̄fessione nominis tui
peccata extirpauit. q̄ uiuū ⁊ r̄. in unit̄ eidem. s.
Quanto aut̄ tēpe generalit̄ ab ecclia celebratur
aduent̄ sp̄s sc̄i. sup̄ aptos. tanto tēpe debet ser
uari unctio c̄sm̄tis apud unūq̄q̄. q̄ accipit manū
impositionē. Octo officia q̄ sunt in cōmemoratio
ne neophytor̄. distinguunt̄ a ceteris usq̄ pent̄. Pri
mū habet. 11. laudes. id ē. Alt. Hęc dies. ⁊ Lau
date pueri. q̄d in nullo alio sab̄ fit. usq̄ pent̄.
Sex media habet resp̄. ⁊ alla. Notandū est.
vers̄. R̄. os ēē de ps̄. Confitemini. q̄ sonat c̄fes
sionē laudis. q̄ tam̄ laus. alla c̄cluditur.

194
qui sunt. Confitemini. Dicat nunc is. Dicant nunc qui.
iii Dextera dñi. v Lapidē quē r. vi Benedictus ē. In fine
horū ūsuū. p̄posterus ordo ē. Benedict̄ q̄. v. p̄ponit̄
in. v. fr̄ ūsuū Lapidē quē r. q̄ ē in ordine psalmi
p̄or. s. vi. fr̄ cantat̄. q̄a p̄cipue sonat de passioē
dñi. q̄ ipsa fr̄ facta ē. hęc notandū. qd̄ p̄ illos
vi. dies paschales. añ q̄b̄ resp̄ cantam̄. alla sub
sc̄pt̄. Iuū ū q̄ secunt̄ usq̄ pent̄. alla tantū habet
⁊ p̄ dñico t̄ festiuo dies duo alla dicuntur.
In oct̄ pasche pont̄ act̄ aptor̄. ⁊ vii. epl̄as cano
nicas. ⁊ apocalypsin usq̄ pent̄. Tres ū es̄ canun
tur in noct̄nali officio. p̄ vii. dies baptismale.
eq̄b̄ unū in religione ducim̄. Deinceps q̄si cre
scentiū arborum frondes. multiplicant̄ et̄
recolunt̄ mores boni diuisor̄ opm̄ p̄ plures
es̄. In eadē dñica infra ciuitatē romanam
dant̄ agni certi. ab archidiacon̄ in ecclia p̄ mi
s̄a ⁊ cōmun̄. p̄plo ad subsumigandū in domi
b̄ suis. p̄ q̄cūq̄ necessitate. Similit̄ in sub
urbanis de certo benedictio facit̄. ad sub
sumigandū in domib̄. ⁊ ponendū in aḡs. ut
uincat̄. p̄t̄ illusiones diabolicas. siue con
tra fulgura ⁊ tonitrua.

ROGANDA consuetudo unū diē .vii. kl̄ mayi. in
terponit quē uocat ī letania maiore. n̄ in ie
iunio. Letania grece. Latine rogatio dicitur.
Potest enī serena mens. et aliena a uoluntate
mala p̄cari d̄m. quāuis manducet sobrie.
Hanc autē legim⁹ statuta ēē a scō Greg. p̄t̄ im
minentē yrbi celestis ire mucrone. Iussit autē
fieri letan̄ septena. ita p̄cipiens. Letania
clericorū extat ab ecclia ioh̄is bapt. Letania
uitorū ab ecclia s̄ marcelli m̄r. Letan̄ mona
chorū. ab ecclia m̄m ioh̄ et pauli. Let̄ ancilla
rū dī. ab ecclia m̄ cosme et dam. Let̄ cūga
tax. ab ecclia beati petri. et m̄. Stephani.
Letan̄ uiduarū. ab ecclia beati uitalis m̄r.
Letania paupm et infantū. ab ecclia beate
m̄r. cecilie. P̄ importunitate autē belloz pot
peuldubio uidi let̄ instituta ēē. et exq̄litate
tēpis colligim⁹ eā necessariā tē ad fruges con
seruandas. Ores autē dies rogat. q̄ celebrant̄
an̄ ascensionē d̄ni. iuxta morē gallicane ec
clesie. c̄stituit s̄ mamert̄ uienensis ep̄c. ob
incurtionē malaz bestiarū. que tē ḡuissime
afficiebat̄ pplm̄ dī. Que c̄suetudo apud nō

196
usq; hodie p̄ diuersitate calamitatum deuotissi
me recolitur. Antiph̄ ad reliq̄as deducendas. in
libro gradali et antiphonar̄ querentib⁹ occurrentib⁹.
H̄ viē ascensionis d̄ni legunt̄ lect̄. iiii. de ac
tub⁹ aploz. a p̄ncipio. et postea legunt̄ omelie
scōz patrū ad ipsū diē p̄tinentes.
Sabb̄o in uigiliis penitē. ieiuniū faciunt.
Et om̄e officiū diuinū et ordinē. tā lect̄
quā et bapuzmū. sic in sabb̄ scō pasche. Tan
tū hora. viii. ingrediunt̄ ad missaz sollemp
nia. ut hora. viii. om̄ia c̄sumunt. Legunt̄
autē lect̄. iiii. canunt̄ cantica. iiii. et sic de
scendit̄ ad fontes. canendo letan̄. Alii dicūt
letaniā noricā. R̄ ex scōs. y. Post ascensū
fontis. fiunt letanie ter reperendo usq; Aḡ.
dī. Tē dicat cant̄ alta uoce. Accendite et
accensis luminib⁹ p̄cedit ep̄c cū oī decore
ad altare et dic̄. Gl̄a in excelsis dō. et pagit̄
missa cū alta et tractu. ordine suo.
H̄ ad uent̄ y. sp̄s sc̄i. id ē in nocte penitē
dicunt̄. iiii. ps̄. cū antiph̄. sic in pascha d̄ni.
Legunt̄ lect̄. iiii. de actib⁹ aploz. alias le
gunt̄ omelie. Qd̄ in pascha dictū est de

noctibus baptismalibus; hoc et hic dicendum est.
ut. iiii. ps. p. vii. dies neophytorum omnimodis canant.
Et sic celebrant maiestatem spiritus sancti in penitentia. cele-
bremus in octavis. iiii. ps. canendo in nocturnis.
& ad finem ipsius diei alia dicendo. In ipsis diebus
non statim peracta quinquagesima die genu adorandum
curuam. sed & illa ad huc ebdomada stantes
domino supplicamus. & quibus intermissa repetentes ie-
iunia. tam alia cotidie personam. et laudes
ymnorum. missarumque celebrationes deo offerimus.
Tempus autem penitentiae a die resurrectionis currit
usque ad diem quinquagesimam. quod in leticia celebramus.
ieiunia relaxando & stantes orando. quod est sig-
num resurrectionis. Duas autem uarietates habet
ecclesia de ieiunio quod sit pro resurrectione domini. Aliqua
secundum uulgarem usum statuit terminum quadragesima-
lis ieiunii in festo sancti iohannis. aliqua uoluit omnes dies ha-
bere in leticia. Cur letari debeamus in diebus pen-
itentiae. habundantia exempla sanctorum. cur ieiunandum
sit. unumquodque in se recognoscit. Si uoluntate. licet
unicuique ieiunare ob deuotionem. Ab hac licen-
tia excluduntur. qui ipse penitentes in ecclesia non
sunt quattuor temporibus quando agunt. **I**minant.

196.
xii. lectionibus. solemus ieiunare pro ordinandis.
quod uis ordinatio non fiat. etiam si puenit in octauam
penitentiae. quando celebratur festum sancti spiritus. & neophytorum
ut autem hoc ieiunium celebretur in largitione sa-
croz ordinum. ecclesie primitiue mos obunuit.
h. iiii. fr. mensis. iiii. legunt. ii. lect. Quarta feria.
de est officium. & idem canit de penitentia. Sexta feria. legit
i. lect. Sabbatum quando benedictus datur. iiii. lect. legunt.
& iiii. & canunt. Proxima lectio ordinationi. de
camino ignis legit. Quattuor temporibus anni uoluit.
unumquodque iii. menses habet. pro unoquoque mense. singuli
dies ieiunio censeantur. & singulas orat genua flect-
timus. excepta octaua penitentiae. & de camino ignis ora-
tione. Oportet pro eo non haberi super populum in mense primo.
qua frequenter circa noctem dominicam solet fieri. in qua ge-
nu non flectit. Si autem ipsa ebdomada mense. iiii. eue-
nerit. ieiunemus. iiii. et vi. feria. & sabbatum usque ad nonam.
et lectio legantur. quae in mense. iiii. scriptae sunt. cum. & et
ben. et ix. Si uero tempore suo agitur. pronunciat lectio lector
libri. sin. non pronunciat. sed legit plane. sic epistola
pauli diebus dominicis leguntur. Similiter et in reliquis
ORDO DEDICATIONIS. In tribus temporibus.
ecclesie. Primum induat se tempore uestibus

saerif. et inter induendum. OLCAT.
Uirtutū celestium dñs de cui⁹ grē rore descendit
ut ad ministeria tua purgatis sensib⁹ acceda
mus. p̄ra q̄s ut incoꝝ traditione sollempniter
celebranda. tibi placitū deferam⁹ obsequiū. ℞.

Dñs q̄ ineffabilis obseruantia sacramta *ITE O-*
famuloꝝ tuoꝝ ip̄aras uoluntates. donis tuis
corda nr̄a purifica. ut qd̄ sc̄a ē deuotione tē
tandū. sinceris m̄tib⁹ exequam⁹. ℞. *Induc⁹ autē*
ep̄c. similit̄ ⁊ cler⁹ ueniat ad tentoriū inq̄ reliq̄e
preterita nocte fuer̄t cū uigiliis. fiantq̄ ibi
letanie. p̄t̄ q̄s. ante ingressū tentorii dicat
ep̄c hanc orationē. *N*yfer a nobis dñe q̄s
iniq̄tates nr̄as. ut ad sc̄a sc̄oꝝ puris mercam⁹
m̄tib⁹ intrare. ℞. *O R̄ p̄t̄ ingressū tentorii.*

Fac nos dñe sc̄oꝝ tuoꝝ tibi specialit̄ dicata
mēbra cōtingere. quoz̄ patrocinia cupim⁹ in
cessanter habere. ℞. *Sc̄q̄t̄ exorcism⁹ salis.*

Exorcilo te creatura salis. p̄ dñm uiuū. p̄ dñm
uerū. p̄ dñm sc̄m. p̄ dñm q̄ te p̄ heliscū p̄pham
in aquā mitti iussit. ut sanaret̄ sterilitas
aque. ut efficiaris sal exorcilatū in salutē
credentiū. ut sis omnib⁹ te sum̄tib⁹ sanitas

anime ⁊ corporis. et effugiat atq̄ discedat ab
eo loco q̄ asp̄sis fuerit om̄is fantasia ⁊ neq̄cia
uel uersitia diabolice fraudis. om̄isq̄ sp̄c̄ in
mundis. adiurans p̄ cū q̄ uenturus est. *Ben̄ salis.*

In mensā clem̄tiā tuā om̄pe cōne ōs. humili
imploram⁹. ut hanc creaturā salis quā in usū
generis humani t̄buisi benedicere ⁊ sc̄ificare
tua pietate digner̄i. ut sit om̄ib⁹ sum̄tib⁹ salis
m̄tis ⁊ corpis. ⁊ q̄c̄qd̄ ex eo tactū. uel resp̄sū fu
erit. careat om̄i immunditia. om̄iq̄ ip̄ugnatio
ne sp̄ualis nequicie. ℞ uirtutē. d. H. I. X. *Exorcism⁹*

Exorcilo te creaturā aque. in nomine *aque.*
dñi patris om̄pis. ⁊ in noīe ihu xp̄i filii eius
dñi nr̄i. et in uirtute sp̄c̄ sc̄i. ut fias aqua ex
cilata. ad effugandā omnē potestātē inimici
⁊ ipsū inimicū eradicare ⁊ explantare cum

anglis suis ualeas apostaticis. ℞ uirtutē eide
Oeus q̄ ad salutē *ORATIO.* d. H. I. X. q̄ uentis.
humani generis. maxima queq̄ sacramta in
aquare substantia cōdidisti. ad esto iuocati
onib⁹ nr̄is. et clem̄to huic multimodis puri
ficationib⁹ ip̄arato uirtutē tuę benedictionis
infunde. ut creatura mȳsteris tuis seruiens.

ad abigendos demones. morbosq; pellendos diuine
græ sumat effectū. ut q̄cqd̄ in domib; uel in locis
fidelium hec unda resp̄serit careat inmunditia.
liberet̄ a noxa. n̄ illuc resideat sp̄s pestilens. n̄
aura corrupens. discedant om̄s insidie. Laten-
tis inimici. ⁊ si qd̄ ē quod aut incolumitati
habitantium inuidet. aut quicq; asp̄sione huius
aque effugiet̄. ut salubritas p̄ inuocationem
tui nominis expectata. ab omib; sit impugna-
tionib; defensa. *P. hic mutat̄ sal in aq̄ dicendo.*
Fiat cōmixtio salis et aque. in nomine patris
et filii. ⁊ sp̄s sc̄i. *Sc̄pt̄ bened̄ p̄ cōmixtionem.*

Ds inuictę uirtutis auctor. ⁊ insupabilis imperu-
rex. ac sēp̄ magnificus triumphator. q̄ ad uerse do-
minationis uires rep̄mis. q̄ inimici rugientis se-
uitiā sup̄as. q̄ hostiles nequitiā potent̄ expu-
gnas. te dn̄e trem̄tes ⁊ supplices deprecam̄ ac pecu-
mus. ut hanc creaturā salis ⁊ aque dignanter
aspicias. benignus illustres. pietatis tue more
sc̄ifices. ut ubicūq; fuerit asp̄sa. p̄ inuocatio-
nem tui nominis om̄s infestacio immundi sp̄s
abigat̄. terrorq; uenenosi serpentis. peul pellat̄.
et p̄sentia sc̄i sp̄s nobis misericordiam tuā poscen-

202
tibus ubiq; ad esse dignetur. *P. eisdē sp̄s sc̄i.*

*Le ueniens ipsas reliquias in sereno cū honore
⁊ laudib; cū cruce ⁊ uiribulis. ac luminari-
bus exeat̄ canendo. A.*

*Surgite sancti de mansio-
nibus uestris loca sc̄ificate plebe benedici te et nos
homines peccatores in pace custodite. A. Cum iocundi-
tate exi- tis et cum gaudio deducemini. Nam et mon-
tes et colles exi- uent expectantes uos cum gaudio at-*

*que uia. In ecclesia recludit̄ archid. ⁊ illumina-
tur. xii. candelę p̄ circumū ei. Et p̄c̄ aū p̄forib;
imponat̄. A. Tollite portas principes uas. et ele-
uamini porte eternales. Ps. In h̄i ē t̄ra. Et circūiens
ecclesiam asp̄gat parietes aq̄ benedicta. clero re-
pente a p̄singlos. v. Le ueniens ad hostiū dicat.
Orem; Et diacon; flectam; g. Leuate. Sc̄pt̄ or̄.*

Om̄ps sempit̄ dn̄s. q̄ in om̄i loco dñationis
tue totus assistis totus operaris. ad esto sup-
plicationibus nr̄is. et huius domus cui es funda-
tor esto p̄tector. nulla hic neq̄tia c̄trarie po-
testatis obstat. s; uirtute sp̄s sc̄i cooperante.
fiat hic t̄ sēp̄ purū seruitium. ⁊ deuota liber-
tas. *P. eisdē. Et p̄cutat pontifex sup̄ lumi-
nare. cū c̄bura sua semel dicet̄.*

Lollite portas principes urās. ⁊ eleuamini por-
te cōnales. ⁊ introibit rex glē. Cui diaē dicit
dicat. Quis ē iste rex glē. ⁊ pontifex. Dñs for-
tis. dñs potens in plio. Et circueat sedo spar-
gens. ⁊ canat. ⁊. In circuitu tuo dñe lumen est
quod numquam de fiet et. ubi constitus ⁊ luci
dissimas mansio nes. ibi requies cunt sanctorū
a nime. **M**agnus dominus et laudabilis nimis. inci-
uitate dei nostri in monte scō eius. Ibi **Et ueniens**
iterū ad ostiū diē. Orem⁹. ⁊ diaē flectam⁹ g.
Leuate. or. **O** mps septēne dñs q̄ p filium
tūū angularem scilicet lapidem. duos edi-
uerso ueniens ex circueisione ⁊ ipituo pari-
etes. duosq; greges ouiu sub uno eodēq; pasto-
re unisti. da famulis tuis. p hec nrē deuotio-
nis officia in dissolubile uinculū karitatis.
ut nulla diuisione mōum. nullaq; puerfi-
tatis uarietate sequestrent. q̄s sub unī regi-
mine pastoris unius grex cōinet. unīq; te
custode ouilis septa cēcludus. ⁊ eundem.
Et p̄mittit sup lum sedo dicens. Lollite portā.
⁊ diaē respondit sic p̄us. ⁊ ep̄c diacono. Deñ
iii. circuitu aqm spargente ep̄o. canat. ⁊.

204.
Fundata est domus dñi. ⁊ ueniens. I diē. **Et ueniens**
ad ostiū diē. Orem⁹. ⁊ diacon⁹. flectam⁹ g. leu.
O mps ⁊ misericors dñs. **Seq̄t orat.**
q̄ sacerdotib⁹ tuis tantā p̄ ceteris grām
cōtulisti. ut q̄cqd in tuo nomine ab eis digne
p̄fecteq; agit̄ atq; fieri credat̄. q̄s in mensam
clem̄tiā tuā. ut q̄cqd modo uisitaturi sum⁹
uistites. quicqd benedicturi sum⁹ benedicas.
sitq; ad nrē humilitatis introitū. scōz tuoz
meritis. fuga demonū. ⁊ angeli pacis ingres-
sus. **Te p̄mittit. iii. sup lum. diē. Lollite**
portā. ⁊ diaē. Quis ē iste rex glē. ⁊ ep̄c. Dñs uir-
titū ip̄ ē rex glē. Aperi. Te ap̄to ostio. in-
trans eū ministris. ii. t. iii. cū mansionario
⁊ acolito. dicit. Pax huic domui. ter. ⁊ loj.
Et claudat̄ ostiū ecclie. Deñ incipit cler⁹
letaniā. ⁊ ep̄c p̄sternat se sup stram̄ta. usq;
dū dicat. Agnus di. Sacerdotes foris teneas
seruū. donec altare ⁊ om̄ia instrum̄ta eius
seificent. In letania ū canat. Ut domū istā
ad honorē tui nominis factā. regalē aulā
tibi dō nrō cōsecrare digneris te rogam⁹ au-
di nos. Surgens autē pontifex ab oratione.

A
B
Γ
Δ
Ε
Σ
Ζ
Η
Θ
Ι
Κ
Λ
Ξ
Ν
Ψ
Ζ
Ο
Π
Ϟ
ϙ
Ϛ
ϛ
Ϝ
ϝ
Ϟ
ϟ
Ϡ
ϡ

ueniat ante altare et dicat. Oremus. & diacon.

M flectam⁹ genua. Leuate. **ORATIO.**
agnificare dñe os n^r in scis tuis. ⁊ in hoc tē
plo t^o edificato appare. ut q̄ cuncta in filius
adoptionis oparis. ipse sēp in tua hereditate
lauderis. *¶. Deinde incipiat pontifex de sinu
stro angulo orientali scribere p̄ pauimū cū
cābutta sua. totū alfabetū grecū. usq; in dex
trū angulū occidentale. Similit^r alfabetum
Latinum. a dextro orientali. usq; in sinistrū
occident^r. Interī cantat. **Ā.** O quā metuendus est.*

*Benedictus dñs ds isrl. cū gla. Deñ ueniens ante altare
dicat ter. Ds in adiutoriū meū int^r. cū gla absq;
exorcilo te creatura salis. **Alia. ⁊ seqt^r exorcism⁹ sal.***

E in nomine dñi n^ri ihu xpi. q̄ aplis suis. ait. vos
estis sal t^re. et p̄ aplm̄ dicit. cor ur̄m sale sit
ēditū. ut scificeris ad ēsecrationē hui⁹ cecleie. ad
expellendas om̄s demonū tēptaciones. et omnes
q̄ ecce sūpserunt sis anime et corporis tutamen
tum. et sanitas & p̄ctio. ⁊ ēfirmatio salutis
ogamus et obsecram⁹. **Benedictio salis.** *¶ eud^r.*

R te dñe scē pat^r om̄pē cōne ds. ut hanc creaturā
salis. quā in usū generis humani tribuisti.

in signū sapientiē tue cōmutare digneris. ut qui
cūq; ex hac acceperint. om̄i febre fatuitatis ca
rentes. acite redeant. et inte roborent^r. atq; donū
grē tue. in uenire mereantur. *¶. **Itē o^r.***

Virtus tue inuictā fortitudinē dep̄camur
dñe scē pat^r om̄pē cōne ds. q̄ int^r om̄ia necessa
ria q̄q; p̄ xpm̄ dñm n^rm p̄creari iussisti. n̄ mini
mā grām ēferre dignatus es sal. ut ex illo possis
uniuersa ēdiri. que om̄ib⁹ ad escā p̄cundē tuū
filii dñi n^rm p̄creasti. ideo te supplices exoram⁹.
ut hoc sal aspiciere digneris. quatinus ex maiesta
tis tue uirtute. contra omnes spē inmundos ui
gorē possit accipere. expellat ab om̄i loco. ubi
tua fuerit inuocatione asp̄sum. q̄cqd potest ēē
pestiferū. exhibeat plenū salutis effectū. deter
reat om̄s prestigias inimici. et om̄ia monstro
soz genera longus faciat effugari. grauedines
om̄s. fantasiasq; cōpescat. & p̄ signum crucis
filii tui dñi n^ri ihu xpi tutelam fidelissimā
desiderantibus prestet. *¶ eundē. **Itē alia.***

Dñe ds pat^r om̄pē. benedic hanc creaturā
salis. ad effugandū inimicū. et ei salubrē me
dicinā inmitte. ut ad anime & corporis se

A
B
C
D
E
F
G
H
I
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
X
Y
Z

summentium proficiat sanitatem. **Exorcism' aq.**
Exorcizo te creatura aque. in nomine di patris.
& in nomine ihu xpi filii ei. & spc sc̄i. omnis
uirtus aduersari. et om̄is incurio diaboli. om̄e
fantasma. om̄isq; inimici potestas. eradice
et effugare ab hac creatura aque. **℟. e. li. 1. 1. 1.**

Exorcizo te creatura aque in nomine di pa
tris. ⁊ filii ⁊ spc sc̄i. ut repellas diabolu a ter
minis iustoz. ne sit in umbraculis hui' ecclie
et tu dne ihu xpc. infunde spm scm̄ in hanc
eccliam tua. ut pficiat ad sanitatē corpoꝝ
animaruq; adorantiu te. ut magnificetur
nom tuu ingentib; & increduli corde evertant
ad te. & n̄ habeant aliu d̄m p̄ter te solu d̄m.

Exorcizo te creatura aque. **Alius.** Q' uiuū
p̄ d̄m uiuū. p̄ d̄m uerū. p̄ d̄m scm̄. et p̄ d̄m
nr̄m ihm xpm. ut efficiaris aqua sc̄a. aq̄ bene
dicta. et ubicūq; effusa fueris uel aspsa. siue
in agro. siue ī domo effuges om̄ne fantasiam.
om̄neq; inimici potestatem. ut spc sc̄s habi
tet in domo hac. Prestante. d. q. cū pat. &

Dñe d̄s pat̄ **Benedictio aque.** eodē s. s.
om̄pe statutor om̄iu elementoz. q̄ per

208.
ihm xpm filium tuum dn̄m nr̄m. clementū
hoc aque in salutē humani generis eē uolu
isti. te supplices deprecam̄. ut exauditis oratio
nib' nr̄is. cā tue pietatis respectu sc̄ifices. atq;
ita om̄iu spūū immundoz ab ea recedat ī
curio. ut ubicūq; fuerit in nomine tuo as
persa. gr̄e tue benedictionis adueniat. et ma
la om̄ia te p̄piciante p̄cul recedant. **℟. e. at.**

Dñs q' ad salutē. **Benedictio cinerum.**
Om̄es sempit̄ne d̄s. parce meuentib'. p̄pici
are supplicib; et mittere digneris scm̄ anglm̄
tuu de celis. q' benedicat et sc̄ificet cineres is
tos. ut sint remediū salutare om̄ib' nom̄ tuū
humilit̄ implorantib'. ac semet ipso' p̄sci
entia delictoz suoz accusantib'. atq; ante ē
spectū diuine clem̄ie tue facinora sua de
plorantib'. uel serenissimā pietatē tuā suppli
cit̄ obnuxeq; flagitantib'. p̄s q̄s p̄ inuoca
tionē sc̄issimi nominis tui. ut quicūq; eos
sup se aspsent. p̄ redēptione peccatoꝝ cor
poris sanitatē. ⁊ anime tutelā p̄cipiant. **℟.**
**℟. e. miscat sal ⁊ cinis. et faciat ep̄c inde
cruicem ter sup aquam dicens.**

Hec cōmixtio salis. ⁊ cineris cū aqua benedicta
fit sc̄ificata ad c̄secrationē hui⁹ ecclie ⁊ alta
ris. in nomine patris. ⁊ filii. ⁊ s̄s̄ sc̄i. *Sequitur.*

Ds̄ in uicte uirtutis auctor. *Deinde imponit ui
num dicens.* **F**iat cōmixtio aque ⁊ uini ad
c̄secrationē huius ecclie ⁊ altaris. in nomine pa
tris ⁊ filii ⁊ sp̄s̄ sc̄i. *Pratio aque uino mixte.*

Om̄ patrē om̄ip̄m̄ fr̄s̄ km̄i in cui⁹ domo man
siones mutte s̄ sup̄lices dep̄cem̄. ut habitaculū
istud benedicere ⁊ custodire dignet̄. p̄ asp̄sionē
hui⁹ aque. cū cinere ⁊ uino mixte. ut tene
bras ab eo repellat et lum̄ infundat. ut nul
lā seueritā diabolo tribuat potestātē. s̄ pp̄ria
sit dom⁹ d̄i. ut nullā in ea inimic⁹ habeat li
centiā nocendi. *SEQUIVITUR BENEDICTIO.*

Om̄p̄e s̄p̄it̄ne d̄s̄. creator ⁊ c̄seruator humani
generis. et dator gr̄e sp̄ualis. atq; largitor c̄ne
salutis. mitte sp̄m̄ tuū sc̄m̄ sup̄ hoc uinū cū
aqua mixtū. ut armatū celestis defensione uir
tutis. ad c̄secrationē hui⁹ ecclie ⁊ altaris tui p̄
ficiat. *¶ Tē ingrediens ep̄e ad altare. p̄mo cum
pollice de ipsa aq̄ faciat crucē p̄ mediū dicens.*
Sc̄ificet̄ hoc altare. in nomine patris ⁊ filii.

210.
et s̄s̄ sc̄i. Am̄. Pax tecum. Et cū sp̄u tuo. *De
inde p̄. iiii. cornua altaris incipiens a dextra.
repetens q̄ sup̄. Deinde asp̄gat ipsū altare.
vii. incircum. cum yfopo. canendo anuph.*
*Asperges me d̄ne yfo po et mundabor lauabis me ⁊ super
nuem de albabor. ps̄. Misere mei d̄s̄. Deinde asp̄gat
ipsam eccliam ter incipiens ab oriente in dex
tera parte ⁊ canit. A. Similabo cum uiro sapienti.
ps̄. Exsurgat d̄s̄. ⁊. v. Secūdo circum canit. A. Tu d̄se
uniuersoz. qui nulla. h. ps̄. Tū d̄ne cui semp̄ humilium
et mansuetoz placuit deprecatio. Tercio circum canit
A. Hec est domus d̄i. f. Qui habitat. Deī asp̄gat
p̄ mediū ecclie in longū ⁊ latū. faciens crucem
sup̄ pauim̄. canendo A. Dom⁹ meā. d. ps̄. Harra
bo nom̄ tuū. f. cū gl̄a. Tē in medio ecclie dicat
ep̄e. Oremus. ⁊ diac̄. flectam⁹ g. Leuate. Sequit̄
D̄s̄ qui loca nomini tuo dicanda *Sō.*
sc̄ificas. effunde sup̄ hanc orationis domū gr̄am
tuā. ut ab om̄ib; hic inuocantib; nom̄ tuum.
auxiliū tue miē sentiat. *¶. ⁊ diē. Orem⁹. ⁊ di
cacon̄. flectam⁹ gen̄. Leuate. Sequit̄ oratio.*
Os̄ sc̄ificationū om̄p̄e d̄n̄ator. cui⁹ pietas si
ne fine sentit̄. d̄s̄ q̄ celestia simul ⁊ terrena*

complecteris. seruans misericordiam tuam pro populo
tuo ambulanti ante conspectum glorie tue. ex
audi preces seruatorum tuorum. ut oculi tui aperti su
per domum istam die ac nocte. hancque basilicam
in honore sancte et uictoriosissime crucis. et sancti. H.
sacris mysteriis instituta clementissimum dedica.
miserans illustra. proprio splendore clarifica.
omnemque hominem uenientem adorare te in hoc
loco placat. admittit. propitius respicere digna
re. et propter nomen tuum magnum. et manum fortem.
et brachium excelsum. in hoc habitaculo suppli
cantes libens protege. dignantur exaudi. eterna
defensione conserua. ut semper felices semperque in tua
religione letantes. constant in sancte trinitatis con
fessione fideque catholica perseuerent. P. D. H.
Per omnia secula seculorum. **A**men. **O**mnis uobiscum. **E**t
cum sanctis. **S**ursum corda. **H**ab. **G**lorias ag. D. D. H.
Quete reue deus. **A**desto precibus nostris.
adesto sacramentis. adesto etiam piis famulorum
tuorum laboribus. nobisque misericordiam tuam poscen
tibus. Descendat quoque in hanc ecclesiam tuam quam
sub inuocatione sancti nominis tui in honore
sancte crucis in qua coeternus tibi filius tuus. dominus

212
noster ihesus christus pro redemptione mundi patri dig
natus est. et sancti. H. indigni consecramus. sancti spiritus tui
septiformis gratie ubertate redundans. ut quotiens
cumque in hac domo tua sanctum nomen tuum fuerit in
uocatum. eorum que te inuocauerint. ac pro domino pre
ces exaudiantur. O beata et sancta trinitas. que omnia
purificas. omnia mundas. et omnia exornas. O be
ata maiestas. que cuncta implet. cuncta con
tes. cunctaque disponis. O beata et sancta manus
dei. que omnia sanctificas. omnia benedixit. omnia locu
pletas. O sancte sanctorum deus. tuam clementiam humillima
deuotione deposcimus. ut hanc ecclesiam pro nostre
humilitatis famulatum. in honore sancte et uicto
riosissime crucis. et sancti tui. H. purificare. be
nedicere. custodire. consecrareque pro peccata sanctifica
tionis tue ubertate digneris. hic quoque sacer
dotes sacrificia laudis offerant. hic fideles populi
uota persoluant. hic peccatorum onera soluantur.
fidelesque lapsi reparentur. In hac ergo domine que domo
tua. spiritus sancti gratia egroti sanentur. infirmi re
cuperentur. claudi curentur. leprosi mundentur. ceci
illuminentur. demonia ceciantur. cunctorum hic de
bilitum incommoda te domine annuente pellantur.

omniumq; uincula peccatorum absoluantur. ut omnes qui hoc templum beneficia petunt iusta ingrediuntur. cuncta se impetrasse letent. ut cuncta misericordia precamur. perpetuo miserationis tue dono gloriamur. **P. Tunc ingrediatur ad altare dicatq; scola.** Introibo ad altare dei. ad deum. qui iustificat iuuentutem meam. **E. Iudica me ois.** **D. E. faciat maltham de calce et regula. cum aqua benedicta. ad occidendas scorum reliquias. et seruetur ad tempus.** **A. Quia uero remanente. fundit ad basim altaris. et altare tegat linteis a diacono. uel presbiteris. et episcopo deferat incensum super illud dicens.** Dirigat domine. Tunc de oleo scificationis faciat crucem per medium altaris. et in quatuor angulis ter. dicens. **Scificetur hoc altare in nomine patris et filii. et spiritus sancti. Amen. Pax tecum. Et cum spiritu tuo.** **In prima unctione canitur.** **A. Erexit iacob lapidem in. ps. Quam dilecta. in secunda. Mane surgens iacob. e. l. ps. Fundamenta. in tertia unctione. Edificauit moyses altare domino uocis. Ds noster refugium. Semp autem incensum incircum altaris ferat a presbitero. Tunc de esmate faciat crucem per medium. et in quatuor angulis dicens. ut supra. et canitur. **A. Unxit te dominus oleo****

214.
leticie pre confortibus tuis **E. ructauit. et dicit episcopus.**

Consecretur et scificetur hoc altare quod domine ad laudem et gloriam nominis tui. et in honorem et uenerationem omnium sanctorum. per istam unctionem et nostram benedictionem. Qui uiuis. **Et unguat de ipso esmate parietes ecclesie in. xii. locis. iii. in oriente. iii. in meridie. iii. in occidente. iii. in septentrione. incipiens in dextera parte. et dicat per singula loca.** Scificetur hoc templum in nomine patris et filii. et spiritus sancti. **Amen. Pax tecum. Et cum spiritu sancto. Interi canitur.** **A. Scificauit dominus tabernaculum suum. hec est u. ps. Cantate domino. A. Lapidem preciosum ois m. ps. Lauda iherusalem. Tunc redeat et incensum super altare offerat canendo. Dixit ysaac ad filium suum. Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni quem benedixit dominus. **Sequitur prefatio in consecratione altaris.** **D**eus patris omnipotens **consecratione altaris.** misericordiam deprecemur dilectissimi fratris. ut hoc altare sacrificiis spiritualibus consecrandum. uocis nostre exoratus officio. presenti benedictione scificetur. et in eo semp oblationes famulorum suorum studio sue deuotionis inpositas. benedicere et scificare dignetur. ut spirituali placatus incenso. precanti familie sue promptus exauditor assistat.**

p dñm nr̄m ih̄m x. f. suū. qui cū eo uiuit. **Te die.**

Orem. **Adi.** Flectam̄ gen̄. **Leuate.** **ORATIO.**

O s̄ om̄pe incui' honore altare hoc sub inuocati-
one tui nominis c̄secram̄. clemens et pp̄tū' p̄ces
humilitatis nr̄e exaudi. et p̄rā ut in hac men-
sa sint tibi libamina accepta. sint grata. sint
pinguia. & sc̄i sp̄s tui rore pfusa. ut om̄i tēpo-
re supplicantes tibi familie tue in hoc loco an-
xietates releues. egrotudines cures. p̄ces exaudias.
uota suscipias. desiderata c̄firmes. postulata
c̄cedas. ut ad donū gr̄e tue. sani illibatiq; pue-
nire mereant. **℟.** in unū eide. **P** **ER** omnia
sela seloz. **A** m̄. **D** n̄s uobiscū. **E** t cū s. **S** ur
sū corda. **H** abem̄ a. **G** r̄as agam̄ d. d. h.

W **E** TERRE OS. **E** t ut pp̄nsiori cura
& attentiori famulatu tibi seruitutis officia de-
feram̄. hoc p̄sertim in tempore q̄ religiosarum
mentū habitu ultra parietū ornatū delegisti.
& in quo sc̄oz tuoz. h. mento habet̄. p̄ quoz sa-
cra reuerentiā et honorē. sacratissimo nomini tuo
hoc altare dedicam̄. Horū iḡ dñe efflagitatus
p̄cibus. dignare hoc altare celesti sc̄ificatione p̄-
fundere & benedicere. Assistant angeli clari

216.
tatis. et sc̄i sp̄s illustratione p̄fulgeat. Sit illis
q̄q; apud te gr̄e. cui' fuit illud qd' abrahā pat̄
fidei. in nr̄e figurā redemptionis filiū immolaturus
extruxit. quod ysaac in conspectu tue maie-
statis instituit. quod iacob dñm magna uideñ
uisione crexit. ut hic orantes exaudias. hic ob-
lata sc̄ifices. hicq; sup̄ posita benedicas. hinc
q̄q; benedicta distribuas. Sit q̄ ecclie tue titu-
lus sempit̄nus sit mensa celestis. sp̄ualiq; con-
uiuio p̄parata. Tu q̄ dñe pp̄rio ore tuo hostias
sup̄ illud impositas benedictio. et benedictas su-
scipito. atq; nobis om̄ib' tribue. ut participatio-
ne carū uitā acquiramus sempit̄nam. **℟.** **Sc̄pt̄**

D iſe sc̄e pat̄ om̄pe c̄ne os. clemens **oratio.**
& pp̄tū' p̄ces nr̄e humilitatis exaudi. **I** respi-
ce ad huius altaris holocaustū. qd' n̄ igne uisibi-
li p̄betur. s; infusū s̄s sc̄i gr̄a in odore tue sua-
uitatis ascendat. et legitime se sum̄tib' eucha-
ristia medicabilis fiat. **I** ad uitā pficiat sc̄pt̄
M aiestatē tuā dñe humi **Alia** **S** n̄a. **℟.** i. eide.
lter imploram̄. ut hoc altare sacre unctioni
libamine. ad suscipienda ppli tui munera in-
unctū. potenter benedicere & sc̄ificare digneris.

et quod nunc a nobis indignis sub tui nominis in
uocatione in honore sc̄i. H. sacro sc̄i crismatis ē
unctione delibutū placeat tibi. atq; altare ma
neat p̄petuū. ut q̄cqd̄ deinceps sup̄ eo oblatum
sacratūq; fuerit. dignū t̄ fiat holocaustū. atq;
hic omniū offerentiū sacrificia. ate pio dño be
nigne suscipiant. & p̄ ea peccatorū nr̄oz uincula
absoluant. macule deleant. uenie impetrent.
gr̄e acq̄rant. q̄tinus una cū sc̄is & electis tuis
uitā p̄cipere meream̄ eterna. **℟. Tē canat. A.**

Confirma hoc deus qd̄ op̄atus es in nobis. a tēplo sc̄o tuo.
quod ē in iherusalem. **AEVIA AEVIA.** **Deñ unguat oleo**

sc̄o sup̄ altare tabulā. dicens hanc p̄fationē.

Lapidem hunc fr̄s km̄i inq̄ unguentū sacre unc
tionis effundit. ad suscipienda ppl̄i sui munera
& sacrificia orem̄ ut dñs consecret atq; benedicat
& qd̄ ē unctū a nobis sit unctū in nomine eius.
ut plebis oblata suscipiat. et altari p̄ sacrā un
ctionē p̄fecto dū p̄p̄tationē sacroz inponimus.

ipsi p̄p̄tatores dei ēē meream̄. **℟. cū q̄. v. Bene**
onim̄ omp̄em fr̄s dilectissimi dictio tabule.
uotis exultantib; deprecem̄. ut q̄ p̄ omnē mundū
fidē sparsit. et cœliam c̄gregauit. q̄ et Lapi ex

216.
cusus sine manibus. angularē conpagē solidauit.
hanc petrā serenus illustret. cāq; c̄no lumine ir
rigatā. ita multiplicib; ac diuersis charismatib;
locupletet. ut sup̄ illa āministrandā corporis
sui hostiā benedicat. et suscipiat c̄secratā. Qui
Supplices tibi dñe **ALIA.** **S**c̄i cū dō. p. uiuit.
pater omp̄e eterne os. p̄ces effundim;. ut metal
li hui; expolitā materiā. sup̄nis imbuendā sac
ficus ipse tue dotare sc̄ificationis ubertate di
gneris. q̄ q̄ndā scripsisti lapideis legē intabuli.

Exaudi nos d̄s salutaris nr̄. ⁊ p̄cū nr̄arū **℟.**
libenter accipe uota. & hoc altare ad celebra
nda mysteria p̄paratū. odore unguenti celestis
asp̄ge. & aromata illi diuine sc̄ificationis in
funde. & sicut lapidē iacob patriarche unguenti
p̄fusione dicasti. sic sup̄ hē q̄q; lapidē altari co
aptandū celestis gr̄am benedictionis inmitte.
ut dū tibi sup̄ eū sacri corporis mysteria c̄se
crant. peccantib; peccata deleant. merentib; in
fluat gr̄a sempit̄na. **℟. P**er oīa secula se
culoz. **A**men. **D**ñs uobiscū. **E**t cū spū
tuo. **S**ursū corda. **H**abemus ad dñm.
Gr̄as agamus dño dō nr̄o. **O**ignū ⁊ iustū ē.

Quæternæ dñs. **Q**ui post offendicula lapsusq; primi
hominis instituti t̄ offerri p̄piciatoru deliniam̄
ta libaminis. ut culpa q̄ precesserat p̄ supbia. futis
tempib⁹ expiaret̄ p̄ munera. q̄b⁹ honorarent̄ altaria.
honorificaret̄ et templū. **A**ssit iḡ misericordie tue i
effabilis pietas. ⁊ sup̄ h̄c lapide op̄e tue benedi
ctionis infunde. ut te largiente referat p̄miū
q̄sq; intulerit uotū. p̄ cū q̄ se angulare lapide

O & saxū sine manib⁹ excisū nominari uoluit.
s̄ om̄pe uniuersarū rerū. **Alia** **D**ñm̄ n̄m.
rationabilis artifex. q̄ int̄ ceteras creaturarū
formas. lapideū metallū ad obsequiū tui sa
crificii c̄didisti. ut legis libationi pararet̄ al
tare. annue dignant̄. ut q̄c̄qd̄ hic oblatū
sacratūq; fuerit. nomini tuo. assurgat religi
oni. p̄ficiat spei. innitatur fidei. sit honori. &

Habitator sc̄arū n̄tū dñs. cui anima **Itē** **At.**
fidelis hospitiū. cui mens pia ē t̄plū. t̄ p̄ces
effundim⁹. t̄ supplicam⁹. ut hanc domū tuam
quā p̄ inuocationē nominis tui pio sc̄ifica
mus officio. misericordia tua ⁊ p̄tectione custodi
as. dona habitatorib⁹ eius id ē sacerdotib⁹.
clero. atq; om̄i plebi. bonæ uoluntatis studiū.

220
& pii operis effectū. Sint in ea semp uiri grauedi
ne insignes. femine caste. prudentes pueri. p̄be
uirgines. p̄sexu suo atq; etate laudabiles. ut dū
sc̄ificatā p̄ inuocationē tuā habitant domum.
ipsi te habitatorē habere mereant̄. **Benedict**

Dñs q̄ sup̄ mysticā petrā apostolice **ponē. ecclie.**
dignitatis edificate p̄ncipaliter ecclie tue
portas inferni nūqm̄ p̄ualcuras ēē. p̄misisti.
cunctos ab eadē remoue placat̄ errores. ut
q̄s aduersus eā p̄sūptio falsitatis extollit.
sēs ueritatis euincat. Dirige q̄s eā dispensati
one celesti. ut que ante mundi p̄ncipiū intua
semp ē p̄sentia p̄parata. usq; ad plenitudinem
gl̄amq; p̄missam te moderante p̄maneat. et
intuoz cordib⁹ fidelium p̄petuā tibi c̄strue man
sionē. ut plebs hec que delecto int̄ā uultu.
benedictionis tue postulat donū. etnū atq; p̄ci
piat p̄miū. **P̄ r̄s q̄s dñe.** ut hec basilica. cuius
hodie nunciam⁹ encenia. que tua dedicatio
ne subsistit sollempnis. tua semp fiat habita
tione preclara. **Deinde teneant subdiaco
ni & acoliti lintamina adusiū altari. et
benedicat ea pontifex. iuxta h̄c modum.**

Dñe d's om̄pe qui ab initio hominib' utilia et ne-
cessaria creasti. uestim̄ta q̄q; pontificalia sacer-
dotib' ⁊ leuitis tuis. et ornām̄ta ⁊ lintheamina fa-
cere moy'sen famulū tuū p̄ q̄draginta dies do-
cuisti. siue etiā ea que maria texuit. & fecit
in usū ministerii tabernaculi federis. sc̄ificare

Dñe qui digne t' seruentiū desideras famulatū.
respice pp̄tū ad humilitatis nr̄e seruitutē. et hec
lintheamina tue uirtutis usib; p̄parata. celestis
uirtutis benedictione sc̄ifica ⁊ c̄secra. quā sup̄
ea. sp̄s sc̄s tuus descendat. q̄ et ppli tui oblatio-
nē benedicat. & corda siue corpora sum̄tūū be-
nignus reficiat. **℟. AUA. E**xaudi dñe p̄ces
nr̄as. et lintheamina hec aliq; indum̄ta. nec n̄
& uasa sc̄i altaris atq; ecclie. cunctaq; sac̄ mi-
nisterii usui p̄parata. benedicere & sc̄ificare
digneris. **℟. Itē bened. ad om̄ia instrum̄ta ecclie:**

Om̄pe sc̄pt̄ne d's. rex regū. et dñs dn̄antū. sa-
cerdos om̄nū. pontifex uniūsoꝝ. p̄ quē una
cū patre. sc̄oq; sp̄u facta s̄ uniuersa. xp̄e ihu.

benedicere. consecrareq; digneris uasa hec cū his al-
taris lintheaminib' ceteris cunctis. & quē admodū of-
ficia tabernaculi testimonii olī cū archa oraculi.
scilicet clausos cherubin. colūnas. candelabrū. alta-
re aureū. argenteas bases. deauratas tabulas. holo-
causta. hostias. encū altare cū basis encis. tentoria.
funes. oleū unctionis. et cetera in figurā nr̄i tēpori
p̄ manus sc̄oꝝ sc̄ificasti sacerdotū. ita nē manens
sacerdos sacerdotū sc̄dm ordinē melchisedech. ua-
sa hec ⁊ om̄ia instrum̄ta altaris hui' ecclie que
int̄ nr̄as palmas habent. benedicas. purifices.
c̄secres & c̄sumes. q̄b' int̄ nos eternā unitatē in
sumo meatu sine fine c̄stare credim'. **℟. te ihu.**

Om̄ps et misericors **Itē ad instrum̄ta ecclie ben**
d's. q̄ ab initio utilia et necessaria hominib' crea-
sti. tēplaq; manu hominū facta. nomini tuo sc̄o
dicari. tueq; benedictionis loca uocari uoluisti.
q̄q; p̄ moy'sen famulū tuū uestim̄ta pontifica
lia & sacerdotalia seu leuitica. et alia q̄q; diū-
si generis ornām̄ta ad cultū et decorē tabernacu-
li et altaris tui fieri decreuisti. exaudi pp̄cius
p̄ces nr̄as. et om̄ia hec diuisarū specierū ornām̄-
ta in hui' basilice usū. uel altaris. ad honorem

& glam tuam pparata. purificare & scificare. be-
nedicere. et csecrare p nre humilitatis seruitute
digneris. ut diuinis cultib' sacrisq; ministeriis
apta sint. hisq; in cessione corporis et sanguini
ihu xpi filii tui dni nri dignus tibi pareat fa-
mulatus. *¶ Te cat pontifex ad hostiu ecclie. ubi
letanie t laudes circa feretru celebrant. et p
forib' dicat hanc or.* *D* s q' sacrandoz tibi
auctor es muneru. effunde sup hanc orationi
domu benedictione tua. ut ab omib' hic inuo-
cantib' nom tuu. defensionis tue auxiliu sen-
tiant. *¶ Et facto silentio. faciat ep'c uerbu ad
plebe. de honore eccliastico. et de pace uenien-
tiu ac redemptiu. de decimis y oblationib' ec-
clesiaz. ac de anniuersari ipsi ecclie de dedica-
tione. y annuntiet ta clero qua p'plo in cuius
honore cstructa et dedicata sit ecclia. uel etia
nomina scoz ibi req'escerunt. Domin' au y con-
structor ipsi ecclie. amonend' e de dote illius
et q'le honore uel cura ecclie et pbro exhibe-
re debeat. Iuo au pfitente in omib' se uelle
ita agere. pontifex hec cfirmari a dno postu-
lans. anteqm intret eccliam. dic' hanc or.*

224.
*D*omum tuam qs dnt clemente ingredere. et
intuoz cordib' fideliu p'p'ua t cstrue mansi-
one. et p'is ut dom' hec que tua subsistit dedica-
tione sollepnis. tua fiat habitacione sublimis. *¶*
*Dein cu crismate signu faciat crucis insup limi-
y nomine patris y filii. y sp's sc'i porta sis nari.
benedicta. csecrata. scificata. csignata. y dno do
comdata. porta sis introit' salutis et pacis. porta
sis ostiu pacificu. p cu q' se ostiu y ostiariu appel-
launt. Qui. e. p. Te accipiens feretru cu pbis. in-
grediu eccliam. canendo. A. Ingreddimini benedicti
dei parata est uobis a dno habitacio sedis uestre seo et po-
puly fidelis cum gaudio insequitur iter uestrum. ut oratis
pro nobis maiestatem domini. ps Cantate dno c. cu &
Sancti dei dedit uobis dominus locum istu ut faciatis in
eo mirabilia. V' benedicta gloria dni. de loco sancto suo.
ut faciati. *¶ Et cu intuerit. expanso uelo it' p'lm y
altare. pontifex recludit reliquias in altari. ca-
nendo. A. Exultabunt sc'i in gloria. letabunt incubilibus
suis. P' Cantate dno cant' nou. laus eius in ecclia scoz.
Scit' or. anteq' reliqe claudant. *O* EYS qui
in omi loco dominationis tue clemens ac be-
nignus dedicator aff'istis. exaudi nos qs. y ecclie**

ut inuolabilis huius loci permaneat consecratio. et
beneficia tui muneris uniuersitas scilicet ecclesie que sup-
plicat mereatur. **Te ponat esma in .iiii. angulis**
effusionis. faciens crucem. dicatque. In nomine patris
et filii. et spiritus sancti. Amen. Pax tecum. Et cum. s. t. **Deinde**
imponat. .iii. portiones corporis domini. et .iiii. incensi.

et canat. a. Sub altare domini sedes accepistis. intercedite pro
nobis ad dominum qui uos elegit. Exultabit sancti in gloria. **Scilicet**

Dicitur que altaria nomini tuo dicanda scilicet. **or.**
pater quod ut quod nostra fragilitas non meretur. in cessione
beati. h. huc spiritus tui plenitudo descendat. que et
munera nostra scilicet. et indulgentiam nobis tue
pietatis obtineat. et in unum cetera. **Te confirmet**
tabulam cum esmate de subter. dicens ut supra. In no-

Omine pater. et ponat eam super reliquias. et det hanc **or.**
scilicet que ex omni coaptatione sanctorum ceterum maiestati
tue edificabit habitaculum. da edificationi tue in
cetera celestia. et pater. ut quorum hic reliquias pro
amore amplectimur. eorum semper meritis adiuuemur. **P.**
Deum linat eam cum calce. que ante fuerat preparata. et
linatam desuper unguat esmate. dicens ut supra.
In nomine pater. et eadem dicens mutat esma. pater. in
cornua altaris. **canatque. a.** Corpora sanctorum in pace se-

putta sunt. et uiuent nomina eorum in eternum. Gloria pater

et filii. et spiritus sancti. **Te dicom uestiant altare et canant.**
Circumdate syon leuite altare domini uestite uestimentis
albis. estote et uos canentes ymnu nouu dicens benedictus
dys. **ps** Mirabilis deus in sanctis suis. deus in ipse. d. **a.** In uela

mento clamabunt sancti tui domine aeterna. aeterna. aeterna. **Te offe**

rat incensum. et dicat. v. Dis tua adoret te os. et kyn

et. et patris nostri. et sequuntur preces. **F**undata est

domus domini super ueracem montem. Bene fundata est

super os colles. **D**omus in templo sancto suo. Dominus in ce-

lo sedes eius. **D**omus mea dicit dominus. Domus orationi

uocabitur. **E**xultabit sancti in gloria. **L**et. **E**xultent

iusti in conspectu domini. **E**t d. **P**rocciosa est in conspectu

domini. **o**mnis. s. e. **L**etamini in domino et exultate. i.

Iusti confitebuntur nomini tuo. **I** hab. **F**iat misericordia tua

domine super nos. que a. **E**xurge domine adiuua nos.

et l. **D**omine deus uirtutum excite nos. Et ostende.

domine exaudi orationem meam. Et clamor meus. a. u.

Domine uobiscum. Et c. **O**remus. **D**escendat quod

domine deus noster sanctus sanctus tuus super hoc altare. qui et

populi tui dona scilicet. et summu corda puri

Omnipotentis sempiterni. **h**ic **orati**. **f**icet. l. i. cetera.

os. altare hoc nomini tuo dicatur. celestis

uirtutis benedictione sc̄ifica. et omnib⁹ in te spe
rantib⁹ auxili tui mun⁹ ostende. ut hic et sac̄m
toꝝ uiros. ⁊ uotoꝝ obtineat effectus. *℟. Tē reuertit
ep̄e in sac̄m donec ornet̄ eccl̄a ⁊ accendant̄ lu
minaria. ⁊ incipiat̄ cantor. Terribilis ē. et p̄cedit
pontifex cū ordinib⁹ suis sic c̄suetudo ē in festiuita
tib⁹. ⁊ p̄ agit̄ missa sollempnē cū. Gl̄a in excelsis deo.*

*Et totū hū ebdomada sicut ibi missa publice.
Et obseruatio uiolante eccl̄ie. Primū uenit
ep̄e ante ipsā eccl̄iam cū clero ⁊ p̄plo. dicant̄
hanc orationē.*

*O m̄p̄e ⁊ misericors d̄s. q̄ sac̄
dotib⁹ tuis. Quere in dedicatione.
A ufer ā nobis q̄s d̄ne om̄s iniquitates nr̄as. ut ad
loca tuo nomini purificanda. puris mercam̄
m̄tib⁹ accedere. ℟. Tē uiret ipse pontifex cum
clero. ⁊ agant̄ letan̄. Q̄b⁹ p̄ actis dicat. O reos.
et diaē. flectamus genua. Leuate.*

*O s̄ q̄ peccati ueteris hereditaria morte inq̄ po
steritatis genus omne successerat xpi filii tui
d̄ni nr̄i passione soluisti. dona pp̄ici ut c̄firmē
eide facti sic imaginē t̄rni patris nature
necessitate portauim⁹. ita imaginē celestis. gr̄e
sc̄ificatione portemus. Eide x̄ d̄ni nr̄i. q̄. uicū.*

226
*Et benedicat aquā cū sale. ⁊ uino ⁊ cinere. ⁊ emū
cat ter in inspecus aq̄ spargē ⁊ Lauan̄ se purifican̄
loca c̄taminata. ⁊ canat̄ ā. Asp̄g me. e. Misere mei.
Deū dicat hanc p̄fationē. D̄m induitorē cri
minū. d̄m sordū mundatorē. d̄m q̄ c̄retū pec
catū originalib⁹ mundū. aduent⁹ sui nitore purga
uit. fr̄s km̄i supplices deprec̄m. ut cont̄ diaboli fu
rentis insidias. fortis nobis pp̄ugnator assistat. ut
siqd̄ c̄ uirosa calliditate cotidianis insectacio
nib⁹ maculatū in isto loco iuenit̄. atq; corrup
tū. efficiat̄ celesti miseratione purgatū. q̄a sic
uicū ē. solidū p̄fectūq; q̄ssare. ita auctoris nr̄i
collapsa restituere. nutantia stabilire. Q̄ cū p.
O s̄ cui⁹ bonitas ut n̄ habuit p̄nci *Sect̄ ORAT̄.*
piū. ita nec t̄minū habebit. q̄ diuina natura
li pietate plenus eligis in nobis magis restitue
re p̄dita. q̄m p̄cutere peritura. ⁊ siqd̄ aut ne
glegentia polluit. aut ira cōmittit. aut stimu
lat ebrietas. aut libido subuertit. clementi paci
entia sustinet. ut hoc ante p̄ gram purifices.
q̄m p̄cutas p̄ furore. ⁊ operis tui puidus pla
stes eligis potū erigere iacenta. q̄ punire d̄ap
nanda. te supplices deprec̄m. ut in hui⁹ taber*

naeuli receptaculo negligentie plagas aspicias. et
altare tuum quod insectantur est inimici fraude pollutum.
per infusionem gratie celestis purifices. purificatumque possi-
deas. Absint in posterum omnes nequitiarum spirituales. et e-
liminentur. exanguantur antiqui serpentis inuidia. et
cum suis fraudibus; diaboli temeraria appellat. Effera sit seculi
macula quam ingressit. et pennibus quandoque supplicium
deputandis. operum suorum semina seculum colligat pe-
nitentia. Nihil in posterum noceat preteriti culpa con-
tigit. nihil sit quod remaneat inimici fraude pollu-
tum. quandoque per spiritum tui infusionem constat esse pur-
gatum. Resurgat ecclesie pura simplicitas. et can-
dor innocentie hactenus immaculatus dum recepe-
rit gratiam resurgat ad gloriam. ut populi istius fi-
delium turba conueniens dum petitionis ingerit
uota. uotoz se sentiat obtinuisse suffragia. Et in
unum eadem. *Scilicet. A. Exurgat deus. cum eodem ps. Et ante
reliquie recludantur. dicit episcopus. Oremus et diaconus.
flectamur. g. leuare. O* *scilicet qui in omni loco domina-*
tionis tue. Quere hanc uocem. in dedicatione altaris.
Scilicet in estimatione. A. Confirma h deus. v. Harabo
scilicet qui ecclesiam tuam. In nomine tuum. Gloria pat. O. R.
sciam de omnibus finibus mundi congregata. per tui

230
lateris ammirabile sacramentum cunctarum gentium
matrem dixisti esse perfectam. quam etiam populoz uarieta-
te depictam martyrum tuorum meritis decorasti. bene-
dic que sanctorum tuorum. H. optulante suffragio tam
altare quod eorum exornatur te iubente reliquus.
quam ecclesiam. atque fidelium tuorum tibi pie in ea of-
ferentium uota scilicet. Qui cum deo. *Benedic mi-*
seris quod quis offert ecclesie honori.
O *scilicet* cuius uerbo et potentia facta sunt omnia. cui dono precepimus
quod ad uite remedium possidemus. te supplices obnixis
precibus exoramus. ut de sede maiestatis tue huic ob-
lationi fidelium scilicet accedat. Suscipe de ma-
nu famulorum tuorum munus oblatum. quod a tua clementia
benedictum in usum huius seculi maneat consecratum.
Sint hec in conspectu tuo libenter accepta. sic quando
abel alipni tui uel melchisedech. munera tibi
placuerunt oblata. et quia in honorem tui amoris
ecclesiam tuam sumis decorare nituntur obsequium tu-
is dominum magna pro paruis recompensa. ut deuotionem
eorum accipiens. peccata dimittas. fide eorum repleas.
indulgentia foueas. misericordia protegas. aduersa
destruas. prospera concedas. Habeant in hoc seculo bo-
ne actionis documentum. karitatis studium. sci-

amoris affectum. & insituro cum scis angelis ad
ipiscant ppetuū regnū. **Benedictio cruceis.**

Primū fiat benedictio salis et aque. deinde letania.

Benedic dñe ihū xpē. hanc crucē tuā p qm̄ eri
puiisti mundū a potestate demonū. et supasti
passione tua suggestorē peccati. q̄ gaudebat in
p̄uaricatione p̄mi hominis p ligni uiciti p̄sup
tionē. Quuis. **Alia oratio.** **R**ogamus et
obsecram⁹ te dñe scē pat̄ omp̄e cōne os. ut di
gneris benedicere hoc lignū crucis. ut sit reme
diū salutare generi humano. sit soliditas fidi.
pfectus bonoz operū. redēptio animarū. sit sola
men et p̄tectio ac tutela cōtra scia iacula mi
micoz. **P**er oīa sc̄la sc̄loz. **A**m. **D**ñs uob.

Et cū s. **S**ursū e. **H**ab. **G**ras agam. **D. D. H.**
Wet̄ne d̄s. **C**ui sc̄m et t̄ribile nom̄. int̄ ceterā
uisibiles creaturas. ligna q̄q; fructifera lau
dare ac benedicere non cessant. q̄ in figuram
unigenite sapientie tue. ligno uite a p̄nci
pio paradisi uoluptatis ornasti. ut eidem fru
ctus sacro sc̄o mysterio. p̄oplasti parentis nr̄i
genus mortē cauere. ⁊ uitā ammoneres custo
dire ppetuā. q̄q; nos uiciti arboris tactu.

232
iuste morti addictos. eiusdem cocine tibi sapien
tie tue. dei et dñi nr̄i ihū xp̄i. innocia morte ad
uitā misericorditer reuocare dignatus es. te supplices
exoramus. ut hoc singulare signū qd̄ ad exem
plū p̄mi illi⁹ sacratissimūq; uexilli de p̄cioso filii
tui sanguine triūphalis. fidelū tuoz deuotione
cōpactum ē. celesti tua benedictione sc̄ficare di
gneris. ut om̄ib⁹ hic genu flectentib⁹. ac tue maie
stati supplicantiū largior et cordis ēpunctio. &
indulgentia cōcedat̄ admissoz. atq; incedente ip
sa uictoriosissima unigeniti filii tui passione. ⁊
t̄ placita postulare. ⁊ cici⁹ ualeant postulata p̄
cipere. **D**a q̄s clem̄tissime pat̄. in q̄ uiuim⁹. moue
mur ⁊ sum⁹. ut quotiens t̄umphū diuine humi
litas. que sup̄biā nr̄i hostis deiecit oculis in
tuem. quotiens nr̄e recolim⁹. et cōtra hostē ipsū
fiduciā fortitudinis. ⁊ maiore t̄ deuote humili
tatis grām cōsequim⁹. q̄m̄ in illo tremēdo tue ma
iestatis examine. cū pauentib⁹ clem̄tis. celozq;
uirtutib⁹ cōmotū. signū illud glorificū redēpti
onis nr̄e apparuerit in celo. ipsi de morte ad ui
tam transire. ac ppetua beate resurrectionis
gaudia uidere mereamur. **P** eundem. **D.**

Rogamus te dñe suppliciter inuocantes. ut signū
istud scē crucis sit salus credentib⁹ uite. p passionē
crucis tue. ⁊ p signū scētatis tue. Signū sit dī uiuū.
signū salutis. signū beate trinitatis. signū celestis
glē. signū saluatoris ihu xpī dñi nrī. Hec est
crux saluatoris x. crux patarchar. crux pphe
tarū. crux aploꝝ scōꝝ. crux mīm xpī. crux
ecclie dī. crux omīū credentū in scām et pfe
ctā trinitatē. **Et.** **T**e dñe q̄s q̄das animab⁹
salutē p signū crucis tue. ut in locis ac domib⁹
ubi crux ista fixa maneat fugent demones. et i
mundi spē. ac pestifer pellat inimicus. morbisq;
carant ⁊ inmundiciis. ac om̄s aduersē potestates
cognitione tua sis pcul depulse. ⁊ uirtute bene
dictionis tue. sit benedicta hec crux et scificata.
& mundata dignant. ⁊ in quocūq; loco maneat i
tuo nomine om̄s errores meridiani ⁊ nocturni.
et om̄s terrores liuoresq; serpentes excludant. ab
scendantq; insidie inimici. ⁊ fantasmata perant. **Et.**
O s̄ q̄ beate crucis patibulū. qd̄ prius erat **Alia.**
selestis ad penā. eueristi receptus ad ueniā. cēe
de plebi tue cui uallari p̄sidio. cui ē armata
uexillo. Sit ei crux fidei fundamentū. spei suffragiū.

234.
in aduersis defensio. in pperis uiuamen. sit ei in
hoste uictoria. i ciuitate custodia. in cāpis p̄fectio.
i domo futura. ut pastor p̄cā in futuro gregē ser
ues incolumē. q̄ nobis agno uincente euerfa est
in salutē. qui tecū. **Alia.** **S**cificā dñe ihu xpē
istud signaculū passionis tue. ut sit inimicis tui
obstaculū. ⁊ credentib⁹ uite p̄petuū efficiat uicto
rie uexillū. Qui cū p. **Et aspergat eā aqua scā.**
addens odorem incensi. dicatq;. **S**cificetur
istud lignū in nomine patris. ⁊ filii. ⁊ sp̄s scī. ⁊ be
nedictio illi ligni sit in loco isto. in q̄ scā m̄bra
saluatoris suspensa s̄. ut orantes inclinantesq; se
ppt̄ dñm ante istā crucē. inueniant anime. ⁊ cor
poris sanitatē. **Et e.** **Benedictio crucis metalli.**
Et e. **Excelsus sabaoth.** **Et e.**
D fortissime emmanuel. d̄s pat̄ ueritatis. pa
ter sapientie. pat̄ beatitudinis. ⁊ pulchritudini.
pat̄ illuminationis. atq; uigilationis nrē. qui
mundū regis. q̄ regna cuncta disponis. q̄ es bonoꝝ
omīum attributor. cui om̄s gentes. ppli. tribus.
⁊ lingue seruiunt. cui om̄s angloꝝ legio famula
tur. qui largiris famulis tui fidem et laudem
noīs tui. ut debita oblata p̄soluant. cui prius

fides offerentiū cōplacet. deinde sc̄ificatur obla-
tio. q̄s exorabile m̄ie tue pietatē. ut t̄ sc̄ifices
hoc signū crucis atq; c̄secres. qd̄ tota m̄is deuotio-
ne famuli tui religiosa fides c̄struxit. tropheū
sc̄ilicet uictorie tue ac redemptionis nr̄e. qd̄ in a-
more xp̄i triūphalis gl̄a c̄secrauit. aspice hoc
signū crucis insupabile. qd̄ diaboli ē exinan-
tio potestatis. mortalū restituta libertas. q̄ li-
cet aliquando fuerit in penā. s; n̄c uersa in bono.
rem p̄ gr̄am. ⁊ que q̄ndā reos puniebat suppli-
cio. n̄c noxiōs absoluit a debito. ⁊ t̄ p̄ hoc qd̄
placere potuit. n̄ id p̄ qd̄ tibi placuit nos re-
dimere. Nullū t̄ debitū amplū mun̄ ē. qm̄
qd̄ tibi corpus t̄ dedicauit affixio. nec tibi
ē magis familiaris oblatio. qm̄ que familia-
ri manū tuarū extensione sacra ē. Illis
q̄ manū hanc crucē accipe. q̄b̄ illā ample-
xus ē. ⁊ de sc̄itate illi sc̄ifica hanc. ac sicuti p̄
illā mundus expiat̄ ē a reatu. ita offerentiū fa-
muloz tuoz anime deuotissime huius crucis me-
rito. ⁊ obsecrationib; huius sc̄i m̄ris tui. h; cuius reliq̄e
in p̄senti cœlia c̄nunt. om̄i careant p̄ peccato
peccato. ⁊ tue uert̄ crucis obtentu c̄nutescāt.

226
successibus assiduis triumphatores. Radice hic uni-
genti filii tui splendor diuinitatis in auro. emi-
cet gl̄a passionis ei; in ligno. i; cruce ruolet nr̄e
mortis redēptio. in splendore cristalli nr̄e uite
purificatio. sit suoz p̄fectio. spei certa fiducia. cō-
simul cū gente ⁊ plebe fide c̄firmet. spe ⁊ pace
c̄societ. augeat tūmphis. amplificet in sc̄lis. p̄fi-
ciat ei; ad p̄petuitatē tēporis. ad uitā c̄nitatis
ut eos tēporali florentes gl̄a muniat. ⁊ ad p̄pe-
tuā redēptos coronā. ⁊ ad regna celestia potenti
uirtute p̄ducat. P̄rs p̄ p̄piciationē sanguinis
ei; p̄ ipsum datore q̄ se ipsū dedit redēptionē. p̄
mutis. q̄ se hostiā. p̄ delictis offerre dignatus est.
q̄ exaltatus in ligno crucis sue. p̄ncipat̄ ⁊ pote-
states humiliavit. q̄ tecū sydero sedet in thro-
no. i; dissolubili conexione sp̄c sc̄i. p̄ infinita.
Benot uestiū sacerdotal atq; sequentis sc̄la.
ordinis.
Om̄p̄e sc̄pit̄ne d̄s. q̄ p̄ moȳsen
famulū tuū pontificalia atq; leuitica uesti-
menta ad explendū in tuo c̄spectu ministerium
coz et ad decorē seu laudē nominis tui fieri de-
creuisti. adesto p̄pici inuocationib; nr̄is. ⁊ hec i-
dūnta sacerdotalia. desup gr̄a tua irrigante

tua ingenti benedictione p̄ nr̄e humilitatis seruitu-
tē. purificare. benedicere. & cōsecrare digneris. ut di-
uinis cultib⁹ & sacris ministeriis apta & benedicta
existant. His q̄q; sacris uestib⁹ sacerdotes uel leui-
te tui induti. defensi ab om̄ib⁹ in pulsiōib⁹ seu
tēptacionib⁹ malignoz sp̄iū eē mercant. tuisq;
eos ministeriis apte & cōdigne seruire & inherere.
in hisq; placide et deuote tribue p̄seuerare. **℟. h̄c**

D h̄c d̄s pat̄ omp̄e rex. et magnificus triū **BEHEO.**
phator. q̄ p̄ sc̄os patres nr̄os qui in sacerdotali or-
dine t̄ placuerunt. diuersi generis ornām̄ta. &
uestim̄ta sacerdotalia fieri. & his ornari sacerdo-
tes t̄ seruientes iussisti. exaudi p̄pitiuē orationē
nr̄am. et has planetas seu podetm̄ ac cingulū.
orariāq; tua dextera. benedicere. cōsecrare. sc̄ifica-
re; et purificare digneris. q̄onius hęc uestim̄ta
ministeriis tuis leuitis ac sacerdotib⁹ ad diuinū
cultū ordinandū explendūq; p̄ficiant. sc̄isq;
altarib⁹ tuis munde & ordinate in his sacri ue-
stib⁹ ministraturi. ī rephensibiles in actu & uic-
tu. interi⁹ exteri⁹q; appareat̄. tibi; soli d̄o puro
corde & mundo corpe. om̄ib⁹ dieb⁹ uite sue. in re-
phensibilit̄ sc̄oz patrū exempla sequentes serui-

238
re ualeant. hisq; sacris ministeriis. secundū tuā
uoluntatē q̄ndo t̄ placuerit expleat̄. celestis re-
gni gl̄am. cū om̄ib⁹ sibi cōmissis p̄cipere mere-
antur. **℟. Benedictio stole. mappule. planetę.**

D s̄ inuicte uirtutis triūphator. & om̄iū rerū
creator ac sc̄ificator. intende p̄pici⁹ p̄cc̄s nr̄as. et
hanc stolā siue mappulā. uel planetā. leuitice
ac sacerdotalis gl̄e ministeriis tuis fruendas. ore
tuo benedicere ac sc̄ificare cōsecrareq; digneris.
om̄sq; eius uirtutes. tuisq; ministeriis a nobis indi-
gnis cōsecrandos. aptos. et t̄ cū eis deuote & ama-
biliter seruientes. gratos efficere dignare. **℟.**

D h̄c d̄s omp̄e q̄ ab initio homi **℟. ad stolā.**
nib⁹; utilia & necessaria creasti. et uestim̄ta pon-
tificalia. aliaq; ornām̄ta & linteamina sacer-
dotib⁹ et leuitis in usū tabernaculi federis fieri
moysi famulo tuo iussisti. cuiq; sp̄ū sapientie
ad id p̄agendū replesti. hoc ornām̄tū in usū
ministeriū tui. sc̄ificare. benedicere. cōsecrareq;
atq; ministros altaris tui q̄ illud portauerint.
septiformi sp̄ū sc̄o dignant̄ replere digneris. atq;
castitatis stola. & indum̄to leticie sēpterne. et
beata facias cū bono fructu ministeriis cōgruenti.

in mortalitate uestiri. **Benedictio corporalis.**

Omp̄e sempit̄r̄ ōs benedic lintheam istud. ad regen-
dū inuolucndūq; corp̄ et sanguinē filii tui.
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. Qui tecū. **Aua.** **D**ñe ōs q̄
iā sc̄ificare dignatus es hoc gen̄ specierū. q̄ndo
eo dignat̄ es inuolui. corp̄ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i uni-
genti tui in beata passione. c̄cede q̄s p̄ eundē
dn̄m nobis q̄mq; indignis famulis tuis. ut p̄
sens lintheū celesti benedictione sc̄m̄ ⁊ aptū
fiat dn̄ico sepulchro. altari uidelicet tuo. ut
placabil̄r̄ possit in eo imponi corp̄ ⁊ sanguis
eiusdē dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. q̄ ē uita om̄iū fidelit̄
sumentū. ⁊ uiuit ⁊ regnat. **At.** **C**lem̄tissi-
me dn̄e. cui⁹ inenarrabilis uirt̄. cui⁹ mȳsteria
archanis mirabilib⁹ celebrant̄. t̄bue q̄s ut
hoc lintheam tue pp̄ciationis benedictione
sc̄ificetur. ad c̄secrandū sup̄ illud corp̄ ⁊ san-
guinē dn̄i. **H. i. x. q̄ tecū.** **Prefatio eucharisti-**

Omp̄e sempit̄r̄ ōs benedic lintheam istud. ad regen-
dū inuolucndūq; corp̄ et sanguinē filii tui.
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. Qui tecū. **Aua.** **D**ñe ōs q̄
iā sc̄ificare dignatus es hoc gen̄ specierū. q̄ndo
eo dignat̄ es inuolui. corp̄ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i uni-
genti tui in beata passione. c̄cede q̄s p̄ eundē
dn̄m nobis q̄mq; indignis famulis tuis. ut p̄
sens lintheū celesti benedictione sc̄m̄ ⁊ aptū
fiat dn̄ico sepulchro. altari uidelicet tuo. ut
placabil̄r̄ possit in eo imponi corp̄ ⁊ sanguis
eiusdē dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. q̄ ē uita om̄iū fidelit̄
sumentū. ⁊ uiuit ⁊ regnat. **At.** **C**lem̄tissi-
me dn̄e. cui⁹ inenarrabilis uirt̄. cui⁹ mȳsteria
archanis mirabilib⁹ celebrant̄. t̄bue q̄s ut
hoc lintheam tue pp̄ciationis benedictione
sc̄ificetur. ad c̄secrandū sup̄ illud corp̄ ⁊ san-
guinē dn̄i. **H. i. x. q̄ tecū.** **Prefatio eucharisti-**
REOVS FIS **aus. idē uasculi eucharisti-**
dilectissimi. ut d̄s omp̄e hoc uasculū corp̄is
filii sui dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i gerulū. sue benedic-
tionis tutamine. suiq; filii dn̄i nr̄i munere.
ac sc̄i sp̄s uirtute implere dignetur.

Omp̄e sempit̄r̄ ōs trinitas **CONSECRATIO.**
inseparabilis. manib⁹ nr̄is op̄e tue benedictionis
infunde. ut p̄ nr̄am benedictionē hoc uasculū
sc̄ificet. ⁊ corporis xp̄i nouū sepulchrū sc̄e sc̄i
gr̄a pficiat. ⁊ eundē. in unū eidē. **Bened. Patene.**

Consecr̄m̄ et sc̄ificam⁹ hanc patenā. ad c̄ficiendū
in ea corp̄ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. patientis cruceon
p̄ salute om̄iū nr̄m. Qui cū p̄. **Et unguat eam**

Consecrare et sc̄ifi **CRISMATE IN CRUCEM.**
care dn̄e patenā hanc p̄ istā unctionē et nr̄am
benedictionē. ad c̄ficiendū in ea corp̄ dn̄i nr̄i
ih̄u xp̄i. patientis cruceon p̄ salute om̄iū nr̄m.

OREOVS **I. q̄. t. ii. PRefat. Calicis.**
dilectissimi nobis. ut d̄s ⁊ dn̄s nr̄ ih̄s xp̄e hunc
calicē in suū ministeriū c̄secrandū. celestis gr̄e
isp̄uatione sc̄ificet. et ei ad humanā benedictio-
nē. plenitudinē diuini fauoris accōmodet. **ET**

Consecrare ⁊ sc̄ificare digneris **unguat eū CRISMATE.**
dn̄e calicē h̄c ad c̄ficiendū in eo sanguinē dn̄i
nr̄i ih̄u xp̄i. patientis cruceon p̄ salute om̄iū nr̄m.

Omp̄e sempit̄r̄e ōs. **Sequit̄ OR.** **I. q̄ tecū.**
manib⁹ nr̄is op̄e tue benedictionis infunde.
ut p̄ nr̄am benedictionē hoc uasculū sc̄ifi

centur. et corporis et sanguinis dñi nr̄i ih̄u xp̄i. nouū
sepulchrū. sēs sc̄i gr̄a pficiat. Et eund. inuñ eidē.

Ds q̄ moȳsi famulo tuo in oreb monte. seruanda
pp̄lo tuo p̄cepta disponen̄ tēplū sc̄m tuū q̄l̄iter
edificet instituit. sacra q̄q; uasa q̄ in ferri altari
tuo deberent instar uasoz celestū fieri docuisti.
p̄cam̄ ut h̄c calicē inq̄ celebraturi sum̄ sacro sc̄a
mysteria emissionē sc̄i sēs tui celesti benedictionē
sc̄ifices. gratūq; et acceptabile habeas atq; bene
dicas. ut digne uasculis tuis socias. et acceptabile
t̄ deferat famulatū. et digne tuis mysteris esse
creatur. Et. inuñ eidē. **Alia.** Om̄p̄e sēpt̄ d̄s.

dignare calicē istū in usū ministerii tui pia de
uotione formatū ea sc̄ificatione pfundere. qua
melchisedeche famuli tui sac̄tū calicē pfudisti.
ut qd̄ arte. et metalli officio n̄ potest dignū tuis
altarib̄ in tē. fiat tua benedictione p̄ciosū. Et.

O h̄c d̄s q̄ dū filio isrl̄. **Benedictio turibuli.**
ob rebellē sui cōumaciā durū uastaret incendū.
aaron sacerdotē tuū int̄ uiuō ac mortuos oran
do stantē. tibiq; incensū offerentē exaudire di
gnatus es. ppl̄inq; de incendio liberare. benedic
q̄s hoc turibulū. et p̄s. ut quotiens t̄ in eo of

ferimus incensum. nos ipsos xp̄o tuo efficias boni odo
ris acceptabile tēplū. q̄ uenturis ē. **Item.**

D h̄c sc̄e pat̄ om̄p̄e c̄ne d̄s. q̄ in deserto p̄fane mul
titudinis murmuratiōē flamma mutante cū
aaron sacerdos tuus repleto de altaris igne tui
bulo. tue maiestati p̄ illius liberatione humili
supplicaret incenso placatus p̄cib̄ ei clementer
annuisti. benedic q̄s hoc turibulū tua maiestate
et p̄s. ut qd̄ in eo tibi offert̄ incensū. sit fuga de
monū. repulsio fantasmatū immundarū abscissio
cogitationū. sitq; in illius odore nr̄a t̄ oratio sēp̄
accepta. Et. **Benedictio incensi uel umiamatis.**

O s̄ om̄p̄e. d̄s abrahā d̄s ysaac. d̄s iacob immitte
in hanc creaturā incensi t̄ umiamatis uī odorū
tui atq; uirtutē. ut sit seruis et ancillis tuis mu
nimentū. tutelaq; defensionis. ne intret hostis in
uiscera eoz. nec habitū ibi t̄ sedē possit habe

D h̄c d̄s om̄p̄e cui astat exercit̄. **Alia.** **S** re. Et.
angloz. dignare respicere et benedicere hanc cre
aturā incensi. ut om̄s languoz demonūq; infidie
odorē ipsius sentientes. fugiant et separent̄ a plas
mate tuo. qd̄ filii tui p̄cioso sanḡne redemisti.
ut nūqm̄ ledant̄ a morsu serpentis antiqui. Et.

Dñs qui moysi famulo tuo. p̄ sp̄m̄ sc̄m̄. reuelare **NUMA.**
dignatus es. que ad cultū sc̄larū necessaria decreuisti.
ex quib; timiama boni odoris. ad op̄ ecclie tue ob
causā religionis iugit̄ p̄manere iussisti. ut mysti
ce nobis significationē sp̄ualiuū uirtutuū fraglan
ostenderet odore suauitatis. tua ḡ q̄s̄ omp̄c̄ d̄s̄.
in m̄se magestatis dextera hanc creaturā benedi
cere ex diuersarū rerū cōmixtione c̄fectā digna
re. ut uirtute sc̄i sp̄s̄ om̄s̄ immundoz sp̄uū fantas
maticos incurs̄ effugare. om̄sq; morbos reddita
sanitate expellere. ubicūq; fum̄ aromatū ef
flauerit mirabilē possit. atq; in odore fraglan
tissimū t̄ dño p̄petua redoleat suauitate. **P.**

Orem̄ dilectissimi nobis **Prefatio capsarum.**
d̄m̄ patrē omp̄c̄m̄. ut q̄a om̄ia p̄ unigenitum
filiū suū in uirtute sc̄i sp̄c̄ ualde bona creauit.
ipse nobis indignis ad c̄secrationē hui' capse reli
quias sc̄oz̄ suoz̄ c̄dendis parate rore gr̄e sue clem̄
ter infundere dignet̄. **P. eundē. Benedictio.**

Dñs inestimabilis. d̄s̄ ineffabilis. d̄s̄ mirarū. iocū
c̄solationis. q̄ moysi famulo tuo p̄cepisti ut iu
x̄ta exemplar. qd̄ ei in monte demonstraſti ar
chā de lignis in putribilib' c̄strueret. et eā auro

244

mundissimo circumdaret. in qua urna auro man
na celeste plena cū tabulis testam̄ti digito maieſta
tis tue scriptis. in testimoniuū futuris generationib;
seruari deberet. q̄q; nr̄is eadē sacratius intelligē
da manifestaſti. dū corp' unici filii tui ope sp̄c̄
sc̄i de incorrupta uirgine c̄ceptū. i anima ratio
nali uiuificatū. om̄i plenitudine diuinitatis re
feristi. te supplicet̄ imploram̄ omp̄c̄ d̄s̄. patrē d̄ni
nr̄i ih̄u x̄. ex q̄ om̄is patr̄itas in celis; i m̄tra no
minat̄. ut hoc uasculū sc̄oz̄ tuoz̄ pignibus
p̄paratū eisdē sc̄is tuis intercedentib; celesti be
nedictione p̄fundere digneris. q̄tinus qui eoz̄
patrocina req̄runt ipsis int̄uenientib; cuncta
sibi aduersantia te adiuuante superare. et om̄ia
cōmode p̄fitura abundantia tue pietatis me
reant̄ inuenire. i sic illi d̄nē te inspirante sp̄u
aliū neq̄uarū uersucias cauere. & humanit̄ ex
quisita torm̄ta n̄ solū contēpnere. s; etiā penit̄
cuincere xp̄o d̄no c̄fortante potuerit. ita ipsoz̄
merita uenerantib; et reliq̄as humilit̄ amplec
tentib;. c̄tra diabolū i anglos ei. c̄tra fulmina
et tēpestates. c̄tra grandines i uarias pestes. c̄tra
corruptū ac̄rē & mortes hominū uel anima

lium. contra fures et latrones. siue gentiliū in
cursiones. cont̄ malas bestias et serpentū atq;
reptantū diuissimas formas. cont̄ maloz homi
nū ad inuentiones pessimas. eorundē scōz tuoz
p̄cib; cōplacat. dexterā inuictę potentie tue
ad depulsionē nocuoz et defensionē p̄ficuorū
semp; ubiq; ppici⁹ extende. Et eundē. **Auia.**

Dōs om̄pē q̄ ut murm̄ in sani ppli cōpesceres. et
sacerdotū aaron t̄ placitū cōphares. uirgā ei⁹
aridā germinare. ⁊ flores fructifero p̄ducere fe
cisti. eandēq; in arā testam̄ti p̄ signo uirtutis tue
poni iussisti. s; nobis in eodē presagio xp̄m in ara
crucis are factū. crassima resurrectione refloresce
re. ⁊ in ecclia nouissimo tēpore suscitanda siue
puitā seu p̄ mortē die ac nocte fructificare de
monstrasti. te q̄s indulgentissime generis huma
ni p̄uisor. ut hec uascula scōz tuoz receptaculo
p̄parata. gratuita grā sc̄ifices. et ubicūq; in tuo
nomine plata fuerint. incedentib; habitatoz
eoz meritis. cuncta aduersa repellas. ⁊ nullifi
ces. ⁊ om̄a utilia multiplices atq; custodias. q̄u
nus fideles tui magnitudine. siue numero si
tate beneficiorz tuoz. in parte modica reliqui

246.
arum. integra scōz corpora se p̄cepisse gratulent̄.
⁊ p̄ temporalia loca ipsoz p̄cib; impensa. ad cōna
cū eis gaudia possidenda fiducialit̄ animent̄. Et.

Dñe sc̄e pat̄ om̄pē cōne d̄s. q̄ p̄ uni **Auia.**
gentū tuū filiū. uas electionis beatū paulum
apl̄m appellari uoluisti. ⁊ ipso euigilante ac
dicente fidelib; uos estis tēplū di uiuū. ⁊ sp̄s dei
habitat in uob;. ⁊ sciat unq̄sq; ur̄m suū uas pos
sidere in sc̄ificatione ⁊ honore. omnib; dñi nr̄i
ihū xp̄i m̄bris eandē sp̄m c̄cessisti. te humilit̄
imploram⁹. ut in hanc capsā scōz tuoz m̄bris
uel ex uuis ut pignorib; artificiose cōpactam
⁊ ornata. rotē diuine sc̄ificationis infundas.
⁊ n̄ solū ad illoz p̄sentā uenientes. ⁊ ibidem
supplicet̄ exorantes exaudias. s; et q̄ppia de
memoriis eoz p̄ benedictione reportantes.
aut fideliter accipientes. in mense pietat̄ tue
grā cōsolari. resouere. uitari. ac remunerare

Dōs om̄pē **Auia.** digneris. Et eundem. D.
d̄s indefectiua clem̄tia tuā ut hoc in
strumētū. scōz tuoz reliq̄is honorificū. dex
tera tue maiestatis dignant̄ extensa mise
ricors ⁊ placidus benedicas. ut quicumq;

coꝝ patrociniā. uel cōminuſ expectantes. uel emi-
nus recolentes. pietati tue de quocūq; necessitate
supplicauerunt. optata cici' cōsolatione ac iuuā
munc potiant'. *P.* **Prefatio ciboru. idē ūbraeuli**

Oremus fr̄s km̄i dñi rectorē ac gu **altaris.**
bernatorē om̄iū sc̄loꝝ. ut in memor omn̄iū deli-
ctoꝝ nr̄oꝝ ⁊ facinoꝝ iuuentutis ⁊ ignorantie. siue
p̄uaricationis mee. istud instrumētū ad honori-
ficentiā nominis sui cōpactū. placidus ac miseri-
coris illustratione uultus sui benedicere ⁊ sc̄ifica-
re dignetur. **Consecratio.** **O**mp̄e sēpt̄ d̄s.
q̄ moȳsi famulo tuo fideli p̄cepisti. ut duo che-
rubin sup̄ arcā testam̄ti collocaret. qm̄ extensi
ad atteritū alis p̄tererent. uersis uultib' in p̄pi-
ciatoriū. q̄s ineffabilem̄ clem̄tiā tuā. ut hoc regim̄
uenerandi altaris tui. in quo ipse unigenit' filius
tuus dñs nr̄ ihs xp̄c q̄ ē p̄pitiatio p̄ peccatis nr̄is.
fidelium̄ manib' immolat'. et sub q̄ sc̄oꝝ tuoz cor-
pora q̄ ueracit' fuerunt archa testam̄ti tui.
receptacula uidelicet sēs sc̄i. p̄ eundē ē sub-
stantialē t' filiū. q̄ fact' ē nobis sc̄ificatio et
redēptio. in uirtute eidē sp̄e ueritatis. uniuersa
antiqui hostis falsitate cū satellitib' suis de

246.
pulsā. cū omnibus ornām̄tis ad ipsū umbraculū p̄u-
nentib'. ⁊ ab ipso dependentib' aut eide suppositi-
tua sc̄a benedictione p̄fundere ⁊ sc̄ificare. atq; ad
tutionē pigneriū sc̄oꝝ. ac roboranda siue mul-
tiplicanda uota fidelium̄ tuoz diutino tēpore
cōseruare digneris. annuente eodē. *v. H. PRE-*

OREMVS dile **FATIO II HERABII CIBOR.**
ctissimi indulgentiā omp̄is d̄i. ut p̄ positus
humane fragilitatis admissis. cōsueue misericordie
sue munere. hoc repositoriū sacris usib' p̄paratū.
p̄ unigenitū ūbū. uirtutē sc̄ilicet ⁊ sapientiā suā
in sp̄u sc̄ificationis cōsecrare dignetur. **CONSECR.**

Qs omp̄e d̄s. indefectiuā. **PREFATIO II HER-**
Dñi omp̄m fr̄s dilectissimi uoti **TABULE.**
exultantib; de p̄cem. ut q̄ p̄ omnē mundum
fidē sparsit ⁊ eccliam cōgregauit. q̄ et lapis ce-
cisus de monte sine manib; angularē cōpagem
solidauit. hanc petrā seren' illustret. eāq; cōno-
lumine irrigatā. ita multiplicib' ac diuersis
carismatib' locupletet. ut sup̄ illā am̄nistran-
dā corporis sui hostiā benedicat et suscipiat
consecratam. Qui cū dō p̄. **CONSECRATIO.**
Exaudi nos d̄s nr̄. et p̄cum nr̄arū libenter

accipe uota. et hoc altare ad celebranda diuina
mysteria pparatū. odore unguenti celestis asperge.
et aromata illi diuine scificationis infunde. et
sic lapidē iacob patarche erectū. unguenti p
fusione dedicasti. et angelicis uisionib; p scalā gra
dus ecclie figurasti. sup hē q̄q; lapidē altari co
aptandū. celestis grām benedictionis immitte. ut
dū t̄ sup eū sac̄ corporis et sanguinis unigeniti tui
c̄scerantur. petentib; peccata delcant. merentibus
influat grā sempiterna. Et cundē. *Et aspergat eā
aqua benedicta. addens incensū. et unguat eam
crismate in crucē dicens.*

*In nomine patris et
filii et sp̄s sc̄i. Amen. Pax tecū. Et cū. s. i.
OR DO IH DEDICATIONE BAPTISTERII. Primū
flat aq̄ benedicta. cū letania. Deinde or̄.*

Om̄es semper d̄s. fons omniū uirtutū. et plenitu
do grarū. dignare hoc uasculū sacro bapuzima
ti pparatū. maiestatis tue p̄sentia c̄scerare.
ut q̄ ubiq; tot̄ es. etiā hic adesse te nr̄is p̄cibus
sentiam. Et. *At.* Om̄p̄e sempit̄ d̄s. hoc baptiste
riū celesti uisitacione dedicatū sēs sc̄i tui illu
stratione sc̄ifica. ut q̄scūq; fons iste loturus est.
trina ablutione purgati. indulgentiā omniū

delictorū tuo munere consequantur. Et. *Alia.*

Multiplica dñe benedictionē tuā. et sp̄s tui mu
nere fidē nr̄am corrobora. ut q̄ in hęc fluentia de
scenderint. in libro uite asseribi mereant. in regno
t̄ deo patri in resurrectione tradendi. Et. *Alia.*

Proptiare dñe familie tue. et benigni humilita
tis nr̄e uota sanctifica. et om̄s in hoc fonte rege
nerandos. uniuersali adoptione custodi. Et. *D.*

*Itē aspergat aqua benedicta. et addat incensum.
CONSECRATIO CIMITERII. Canan̄. vii. ps̄.
et illuminent. iiii. candelę. et dicit orationē.*

D̄s qui es tot̄ orbis conditor. et humani gene
ris redēptor. cunctarūq; creaturarū uisibili
um et inuisibiliū p̄fectus dispositor. te suppli
ci uoce ac puro corde exposcim̄. ut hoc cimiteri
um siue poliandriū. in quo famulorū famularūq;
corpora req̄scere debent. p̄ curricula hui' uite
labentia. sc̄ificare. purgare atq; benedicere di
gneris. q̄q; peccatorū remissionē. p̄ tuā magnā
miām uite fidentib; p̄stitisti. corporibus uero
eorū in hoc cimiterio quiescentib;. et tubā p̄mi
archangl̄i hic expectantib;. consolationem per
petuam largiter imperare. Et. *Alia.*

Dñe scē pat̄ om̄p̄e. trina maiestas. et una deitas.
pater et fili. nec n̄ sp̄e sc̄s. iusticie auctor. uenie lar
gitor. bonoz dator. sc̄tatis origo. karissimū distri
butor. omniūq; ad te uenientū pius receptor. p̄s
pp̄tū. ut hoc cimiteriū in honore nominis tui cō
positū. benedicere sc̄ficare c̄cedas. q̄ abrahe bea
to patriarche famulo tuo. terrā a filius ebron cō
paratā causa sepulture benedixisti. et q̄ pp̄lo is
rahelico p̄missionis tellurē in euo duranti c̄
cessisti. famuloz famularūq; tuarū corpib⁹ i hoc
cimiterio intrantib⁹ quietis sedē. ab om̄i incursi
one maloz sp̄iū tutelā tribuas. ut post ani
marū corpoz q; resurrectionē coadunatā. te
donante atq; c̄cedente beatitudinē sempit̄
nam p̄cipere mereantur. **P. A. L. I. A.**

Dñe d̄s. pastor c̄ne gl̄e. lux et honor sapientie.
custos et uigor prudentie. salus egrotantium.
ualtudo potentiū. mestoz solamen. uita iusto
rū. gl̄a humiliū. te flagitam⁹. ut hoc sc̄oz
tuoz cymeteriū ab omni spurcie inq̄nam̄
to sp̄iū immundoz custodire. mundare. bene
dicere digneris. atq; corpib⁹ humanis huic
loco aduenientib⁹ sinceritatē p̄p̄tū tribuere.

252
non desinas. & quicumq; baptismi sacramentū p̄ce
perint. & in fide catholica usq; ad uite t̄minū p̄se
uerauerint. atq; decurso hui⁹ cui t̄mino. corpora
sua in hoc cymeterio requiei cōmdauerint. angū
tibus c̄crepantib⁹ materia corporis et anime u
nita. p̄mia celestū gaudioz s̄ptina p̄cipias. **P.**

ROGATIOVS **Benedictio sepulchri. & loculi.**
Te dñe scē pat̄ om̄p̄e. et̄ne d̄s. ut digneris
benedicere et sc̄ficare hoc sepulchrū et loculū
in eo collocatū. ut sit remediū salutare in eo qui
esecra. et redemptio anime ei⁹ atq; tutela. et munu
men c̄tra secula iacula inimici. **P. I. I. E. O. J.**

Sc̄ficetur istud habitaculū dñe d̄s p̄ nr̄am
supplicationē. & fuget ab eo immundus sp̄e
p̄ uirtutē dñi nr̄i ih̄u xp̄i. placidaq; sit requi
es corpoz in eo post modū quiescentiū. te p̄
regente. q̄ uiuis & regnas. **P.**

QUOD QUALITER SACRI ORDINES FIANT.
Mensis primi. iiii. vii. & octimi sabbatoz die.
in xii. lect. p̄ quā ant̄ ad introitū dixerint.
dat ep̄c. oꝝ p̄ lect. deinde archidia. sine casu
la. habens p̄ manib⁹ eoz q̄ ordinandi s̄ nomina.
et uocatis eis. humilit̄ alloq̄t ep̄m. die eius.

Postulat hęc scēa cecilia reuerende pat̄. hos uiros
ordinibꝫ aptos. cōsecrari sibi a uirgine p̄trinitate. *Et*
Uide ut natura. scientia. & moribus tales ep̄i.
p̄te introducant. immo p̄ nos tales in domo dñi
ordinent̄ p̄sone. p̄ q̄s diabolus p̄cul pellatur.
& clerus dō n̄rō multiplicet̄. *Et diaconꝫ 1.*

Quantiū ad humanū spectat examen. natura. scien
tia. & moribꝫ digni habent̄. et p̄bi coop̄atores effici
in his dō uolente possunt. *Tunc imponit scola.
lecturā p̄strato ep̄o. & ordinandis sup̄ tapetia.
Qua finita. uocant̄ denuo nominatū. ut benedi
cant̄ ab ep̄o. De domo scēe marie eligimꝫ. H. ad
ostiarium. ad eundē titulū. De titulo sc̄i Stepha
ni. H. ad lectorē. De ecclesia sc̄i petri. H. ad ex
orcistā. De monasterio s̄ benedicti. H. ad aco
litū. Psalmista id ē cantor potest absq; cōscien
tia ep̄i. sola uisione p̄bri officium suscipere.
dante ei p̄bō & ep̄o antiphonar̄ in manꝫ et di
cente. **V**ide ut qd̄ ore cantas. corde cre
das. et qd̄ corde credis. operibꝫ p̄bes. *Ostiaru
cū ordinant̄. p̄ qm̄ ab archidiacono instru
ti fuerint q̄liter in domo dñi debeant euerſa
ri. tradat eis ep̄e clauē eccleē de altari dicens.**

254
Sic agite. quasi rationē reddituri deo. p̄ his rebus
que his clauibꝫ recludunt̄. *Et tradat eis archidi
aconꝫ ostium dicens. Sic agite q̄si reddituri dō
rationē. p̄ his rebus que eccleē uobis cōmisit̄. cla
uibus recludunt̄. P̄fatio ostiariorꝫ.*

Om̄ pat̄re om̄pon fr̄s km̄i suppliciter depre
cemur. ut hos famulos suos. H. benedicere digne
tur. q̄s in officium ostiariorꝫ eligere dignatus ē. ut
sit eis fidelissima cura diebꝫ ac noctibꝫ ad disti
nctionē horarū certarū. ad inuocandū nom̄
dñi. *O remus. et dicit̄ lectamꝫ g. Leuate.*

Dñe scēe pat̄ om̄p̄e et̄ne d̄s. *Bened̄ ostiariorꝫ
benedicere dignare. hos famulos tuos. H. in of
ficiū ostiariorꝫ. ut int̄ lanitores eccleē tuo pa
reat̄ obsequio. & int̄ electos tuos partē tue me
reant̄ habere mercedis. L. Lectores cū ordi
nant̄. faciat de illis ep̄e ūbū ad plebē. indi
cans eorꝫ fidē ac uitā. atq; ingenium. et dicat
ad electos. E. legerunt uos fr̄s ur̄i. ut sitis le
ctores in domo dñi. et ideo agnoscente officium
ur̄m. ut impleatis illud. potens ē enī d̄s. ut
augeat uobis grām. Et tradat ei ep̄e lecturā
dicens. **A**ccepit̄. & estote ūbi dñi relatores.*

habitu si fideliter et utiliter implueritis offi-
tium vestrum partem cum his quibus dei ministraverit.
Orem dilectissimi nobis domini patris. *Prefatio lectorum*
super hos famulos suos. H. quos in ordinem lectorum
dignatur assumere. ut benedictionem suam clementer
infundat. quantum distincte legant. que in ecclesia
legenda sunt. eadem operibus implerant. *Oremus. et*
diaconus. Flectamus genua. Levate. Benedictio eorum.

Dne sancte pater omnipotens eterne deus. benedicere dignare
hos famulos tuos in officium lectorum. ut sint apti
pronunciare verba vite. et multis ac vocis distincti-
one populo monstrare intelligibilia. *P. Exorciste*
cum ordinantur. accipiant de manu episcopi libellum
in quo scriptum est exorcismi dicens. Accipite et com-
date memorie. et habete potestatem imponen-
di manum super cencruminum. siue baptizatum. si-
ue catecuminum. Prefatio exorcistarum. O
remus pater omnipotens. fratres karissimi supplices deprecemur.
ut hos famulos suos. H. benedicere dignetur in offi-
tium exorcistarum. ut sint spirituales imperatores. ad
abiciendum demones de corporibus obsessis. cum omni
nequitia eorum multiformi. Oremus. et diaconus.
Flectamus genua. Levate. BENEDICTIO.

Dne pater omnipotens eterne deus. benedicere dignare
hos famulos tuos. H. in officium exorcistarum. ut per im-
positionem manuum et oris officium. potestatem habeant
et imperium spirituum immundorum coercendi. et probabiles
sint medici ecclesie tue. gratie curationum virtute con-
firmati. *P. Acoliti cum ordinantur. primum ab episcopo do-*
ceantur quantum in officio suo agere debeant. et ab
archidiacono accipiant censerarium cum cetero. et dica-
tur eis ab episcopo. Accipite censerarium cum cetero.
ut scilicet vos ad accendenda ecclesie luminaria
mancipari. Accipiant et urceolum vacuum ab episcopo
dicens. Accipite urceolum ad suggerendum
vinum et aquam in eucharistiam sanguinis christi.
Oremus pater omnipotens. *Prefatio ad acolitos.*
fratres karissimi supplices deprecemur. ut hos famulos suos
H. benedicere dignetur in ordinem acolitorum. quantum lu-
men visibile manibus preferentes. lumen quoque spirituale
moribus prebeant. Oremus. et diaconus. Flectamus genua.
Levate. BENEDICTIO ACOLITORUM.
Dne sancte pater omnipotens eterne deus. qui ad moysen et
aaron locutus es. ut accenderent lucerne in ta-
bernaculo testimonium. benedicere et sanctificare di-
gnare hos famulos tuos. H. ut sint acoliti in

in ecclesia tua. **P. It eo.** **D**ñe scē pater om̄pe
eternē d̄s. q̄ p̄ ih̄m xp̄m filiū tuū. et ap̄los ei in
h̄c mundū lum̄ claritatis misisti. q̄q; ut mortū nr̄
antiquū aboleret cyroḡphū gloriosissime illum
crucis uexillo affigi. ac sanguinē & aq̄m ex late
re illi p̄ salute humani generis effluere uoluisti.
benedicere dignare hos famulos tuos. **H.** in officiū
acolytoꝝ. ut ad accendendū lum̄ ecclie tue. et
ad suggerendū uinū et aq̄m ad c̄stendū san
guinem xp̄i filii tui. in offerenda eucharistia
sc̄is altarib̄ tuis. fideliter subministrant. accen
de dñe m̄tes eoz et corda ad amorē gr̄e tue. ut
illuminati uultu splendoris tui. fideliter tibi
in ecclia deseruiant. **P. c. A. t.** **O**m̄pe semp̄
d̄s. fons lucis et origo bonitatis. qui p̄ ih̄m xp̄m
filiū tuū lum̄ uerū mundū illuminasti. eisq;
passionis mȳsterio redemisti. benedicere dignare
hos famulos tuos. **H.** q̄s in acolytoꝝ officiū conse
crām̄. poscentes clem̄tiā tuā ut eoz m̄tes. & lumi
ne scientie illustres. et pietatis tue rore irriges.
ut ita p̄ceptū ministeriū te auxiliante pagant
q̄lit̄ ad c̄nā remunerationē puenire mereant. **P.**
Ordinatio subdiacon̄. Subdiaconi cū ordinan

258.
tur. quia manus impositionē non accipiunt. pa
tenā uacantā et calicē uacū de manu ep̄i accipi
ant. de manu ū archidiacon̄ urcū cū aqua manili
ae manutigū. et diē ep̄e. **U**idete cuius ministe
riū uobis tradit̄. et ideo si usq; n̄c fuistis tardi ad
eccliam. amodo debetis eē assidui. si usq; n̄c sōno
lenti. amodo uigiles. si usq; n̄c ebriosi. amodo so
brii. si usq; n̄c incesti. amodo casti. ideo uos ammo
neo ut tales uos exhibeatis. ut dō placere possit̄.
Orem̄ d̄m ac dñm. **Prefatio subdiaconoz**
nr̄m fr̄s km̄. ut sup̄ hos seruos suos. **H.** q̄s ad sub
diaconat̄ officiū uocare dignat̄ ē effundat be
nedictionē et grām suā. ut in c̄spectu suo fidelit̄
seruientes. p̄destinata sc̄is p̄mia c̄sequantur.
Orem̄. et diacon̄. Electam̄ g. Leuate. Benedic
Dñe scē pat̄ om̄pe c̄ne d̄s. **tio eorum.**
benedicere dignare hos famulos tuos. **H.** q̄s ad
subdiaconat̄ officiū eligere dignat̄ es. ut eos
in sacratio tuo sc̄o strenuos sollicitosq; celestū
militie instigatos excubitores. sc̄isq; altaribus
tuis fidelit̄ subministrant. et req̄scent sup̄ eos spē
scientie ⁊ intellect̄. sc̄e c̄silii et fortitudinī. spē
scientie ⁊ pietatis. reple eos spū timoris tui.

et eos ministerio diuino confirma. ut obediētes fa-
cto atq; dicto parentes. tuā grām cōsequant̄. *Et ep̄e det eis mappul.* *I*n uestione harum
mappularū subnixē te dn̄e deprecam̄. ut hi
famuli tui. *H.* sic operent̄ in tēporali cōuersatioē.
quā exemplo p̄oz patrū in futuro merent̄
p̄hennit̄ gaudere. *Et.* *DIACONI cū ordi-*
nant̄. solus ep̄e q̄ eos benedicit. manū sup̄ ca-
pita eoz ponit. q̄a n̄ ad sacerdotiū s; ad mini-
steriū cōsecrant̄. et alloquat̄ ppl̄m dicens.

*C*ōmune uotū cōmunis oratio p̄sequitur. ut hi to-
tus ecclē p̄ce. q̄ in diaconat̄ ministerio p̄pa-
rant̄. leuitice benedictionis ordine clarescant.
& spūali cōuersatione p̄fulgentes. grā scificationis
eluccant. *Prestante. v. H. Prefatio diaconorū.*

*O*rem̄ dilectissimi d̄m patrē omp̄em. ut sup̄ hos
famulos suos. *H.* q̄s ad offitiū diaconat̄ dignat̄
assumere. benedictionis sue grām elem̄ter infun-
dat. eisq; donū cōsecrationis indulgeat. p̄ qd̄ eos
ad p̄mia cōna p̄ducat. *Orem̄. v. Orl̄. Electam̄*
gen̄. Leuit. or̄. *E*xaudi dn̄e p̄ces nr̄as. et
sup̄ hos famulos tuos. *H.* sp̄m tue benedictionis
emitte. ut ecclēsi munere ditati. et tue grām

260.
possint maiestatis acquirere. et bene uiuendi aliis ex-
emplū p̄bere. *Et.* in unū eisdē. *Benedic̄ diaconorū.*
*O*mp̄e d̄s honoz dator. ordinū distributor. officio-
ozq; dispositor. q̄ in te manens in nouas om̄ia et cun-
cta disponis p̄ ubū. uirtutē. sapientiāq; tuā. *I*h̄m
xp̄m filiū tuū dn̄m nr̄m. sēptima p̄uidentiā p̄pa-
rans. et singulis q̄bq; tēp̄ibus aptanda dispensans.
cui corpus ecclēam uidelicet tuā celestiuū grāriū
uarietate distinctā. s̄rozq; cōnexa distinctione m̄-
brorū. p̄legē mirabilē totius cōpagnis unitā in
augm̄tū templi tui crescere dilatariq; largiris.
sacri muneris seruitutē in tribus gēlibus mini-
stroz nomini tuo militare cōstitiens. electi ab
initio leui filius. q̄ in mysticis operationibus
domus tue fidelib; excubiis p̄manentes. here-
ditatē benedictionis cōne sorte p̄petua possi-
derent. sup̄ hos q̄q; famulos tuos. *H.* q̄s dn̄e pla-
cat̄s intende. q̄s tuis saceratus seruituros in offi-
um diaconi supplicet̄ dedicam̄. et nos q̄dē tāq̄
homines diuini sensus et sum̄e rationis ignari.
hoz uitā quātu possim̄ estimam̄. tu autē dn̄e
ea que nobis s̄t incognita n̄ transeunt. te occul-
ta n̄ fallunt. tu cognitor secretorū. tu scrutator

cordiū. tu eoz uitā celesti poteris examinare iudicio. q̄ sēp p̄uales & admista purgare. et ei q̄ si agenda cēdere. Emitte in eos q̄s dñe sp̄m sc̄o. quo in op̄ ministerii fideliter exequendi. septiformis gr̄e tue munere roborent. abundet in eis totius forma uirtutis. auctoritas modesta. pudor c̄stans. innocentie puritas. ⁊ sp̄ualis obseruantia discipline. in morib⁹ eoz p̄cepta tua fulgeant. ut sue castitatis exemplo. imitationē sc̄a plebs acquirat. et bonū c̄scientie testimoniū p̄ferentes. in xp̄o firmi ⁊ stabiles p̄suerent. dignisq; successib⁹ de inferiori gradu p̄ grām tuam capere potiora mereant. *P. d. in unū eiusdem.*

Accipe stolā tuā. *Deinde ep̄c det ei stolā dicens.* et imple ministeriū tuū. potens ē enī d̄s ut augeat tibi grām. q̄ uiuit. *Te stola leue ei circūda*

Accipe potestātē legendi euāḡl̄m. *ta. det ei euāḡl̄m dicē.* in eccl̄a dī. tā p̄ uiuis qm̄ p̄ defunctis in nomine dñi. am. **D**ñe sc̄e. spei. fidi. gr̄e et p̄fectuū munerator. q̄ in celestib⁹ et t̄renis. angloz ministerus ubiq; dispositus. p̄ oīa elem̄ta uoluntatū tue diffundis effectū. hos q̄q; famulos tuos. h̄. speciali dignare illustrare aspectu. ut tuis

262.
obsequiis expediti. sc̄is altarib⁹ tuis ministri puri accrescant. et indulgentia puriores. eoz gradu q̄s aplū tui in septenario numero beato stephano duce ac p̄uio. sc̄o sp̄u auctore elegerunt digni existant. et uirtutib⁹ uniuersis quib⁹ tibi seruire oportet instructi cōplaccant. *P. in unū. ei. Cū ū consecrati fuerint induant dalmaticā. et dent osculū ep̄o ⁊ sacerdotib⁹. et stent ad dex*

ORDO AD EB̄M FACIENDVM. *Inter ep̄i. Post lectionē ⁊ tractū. paratū electū q̄ ordinand⁹ ē. diaconi more cū orario. ducant duo diaconi ad p̄bros. ⁊ p̄ri ad sedē pontificis. et ipse erigens se introget eō dicens. Est dignus. & dignus ē. l̄tē ep̄e. Est iustus. & iustus ē. Et iterū ac t̄cio simulit̄ introgent. Et dicat ep̄e. Dignū et iustū faciat illū d̄s sēp in suo seruitio manere. Et introget ep̄e ordinandum.*

Vis p̄briū gradū in nomine dñi accipere. *& uolo. Q*uis in eodē ḡdu q̄ntū p̄uales et intellegis sc̄dm canonū sanctiones iugit̄ maneat. *& uolo.*

Vis ep̄o tuo ad cui⁹ parochiā ordinandus es. obediē c̄. et c̄sentiens. sc̄dm iusticiā et ministeriū tuū. *& uolo. E*t hoc d̄o et sc̄is ei ita in

in presenti p̄mitto; p̄ ut scio & implere ualeo.
Uoluntate tua bona et recta. ad p̄fectione sibi be-
neplacita d̄s p̄ducere dignet̄. Am̄. **Allocutio**
Quo dilectissimi fr̄s. **p̄p̄li inordinat̄ p̄bri.**
rectori nauis. et nauigio deferendis eade ē uel se-
curitatis ratio uel timoris. cōmunis eoz debet
ēē sententia. quoz cōmunis causa existit. Nec
frustra a patrib; remuiscum̄ institutū. ut de
electione eoz q̄ ad regim̄ altaris adhibendi s̄t
c̄sulat̄ p̄pls. quia de actu et c̄uersatione p̄sen-
tandi. qd̄ n̄ nūq̄m̄ ignorat̄ a plurib;. scitur a
paucis. Et necesse est. ut facili q̄s obedientiā
exhibeat ordinato. cui assensū p̄bunt ordinan-
do. Fr̄m̄ nr̄oz. H̄. c̄uersatio. q̄ntū m̄ uidetur.
p̄bata ac d̄o placita ē. et digna ut arbitror
ecclesiastici honoris augm̄to. Sed ne unū fortas-
se uel paucos. aut decipiat assensio. aut fal-
lat affectio. sententia ē exp̄tenda multorum.
Itaq; qd̄ de eoz actib; aut morib; noueritis. qd̄
de meritis sentatis. d̄o teste c̄sulim̄. Debet h̄c
fidē karitas ur̄a habere. q̄m̄ scdm̄ eūḡliū p̄cep-
tū et d̄o exhibere debeat̄ & p̄ximo. ut uis testi-
moniū sacerdotū. magis p̄ merito quā affe-

264.
ctione aliqua tribuitis. Et qui deuotionē omniū
expectam̄. intelligere tacentes p̄ nos n̄ possumus.
Scim̄ tam̄ qd̄ ē acceptabili d̄o. adert̄ p̄ sem̄ sem̄
c̄sensus un̄ omiū animoz. Et idō electionem
ur̄am debeat̄ publica uoce p̄fiteri. **Ius autē p̄si-**
temib; dicat ep̄c̄ ad ordinando. Qui ordinan-
di estis p̄bri. offerre uos oportet et benedicere.
p̄ eē & p̄dicare. baptizare & bonis opib; ac d̄o
placitis undiq; redundare. P̄. **Iē inclinatis eis.**
imponat manū ep̄c̄. & om̄s p̄ri q̄ assunt sup̄
capita singloz. & dicat hanc p̄fationem.
Oremus dilectissimi d̄m̄ patrē omp̄m̄ ut sup̄
hos famulos suos. H̄. quos ad p̄bri mun̄ elegit.
celestia dona multiplicet. & qd̄ ei dignatione
suscipiunt̄. ipsi c̄sequant̄ auxilio. q̄ uiuit. **Ore-**
mus. Flectam̄ gen̄. **Luce. ORATIO.**
Exaudi nos q̄s d̄ne d̄s nr̄. et sup̄ hos famulo tuo.
H̄. benedictionē sc̄i sp̄s & gr̄e sacerdotalis effun-
dat uirtutē. ut q̄s tue pietatis aspectib; offerim̄ c̄se-
crandos. p̄petuā muneris tui largitate c̄sequant̄. P̄.
No esto q̄s omp̄e d̄s. honoz auctor. **Consecratio.**
et distributor omiū dignitatū. p̄ quē p̄ficiunt̄
uniuersa. p̄ quē cuncta firmant̄. amplificatis

in melius nature rationalis incrementis. p̄ ordinem
ēgrua ratione dispositū. unde & sacerdotales ḡ
dus atq; officia leuitarū sacramētis mysticis instrui
ta creuerūt. ut cū sumos pontifices regendis pplis
p̄ficeret. ad eoz societatis & operis adiutiū. sequenti
ordinis uiroꝝ i sedē dignitatis eligeret. Sic in here
mo p̄ septuaginta uiroz prudentū m̄tes. moy si
sp̄m p̄pagasti. q̄b̄ ille ad uitiorib̄ usus in pp̄lo. in
numeras multitudines facile gubernauit. Sic in
eleazarū et itamarū filios aaron pat̄ne pleni
tudinis habundantiā transfudisti. ut ad hostias sa
lutares. & frequentioris officii sacramēta ministeri
um sufficeret sacerdotū. hac prudentia dn̄e apl̄i
filii tui doctores fidei comites addidisti. q̄b̄ illi
orbē totū secundis p̄dicatorib̄ impleuerūt. Qua
pp̄t infirmitati q̄q; nr̄e dn̄e q̄s hęc adiutiā lar
guit. q̄ q̄nto fragiliores sumus. tanto his plurib̄
indigemus. Da q̄s om̄pe pat̄ in hos famuloꝝ tu
os. h̄. p̄br̄i dignitatē. in noua in uiscerib̄ eoz
sp̄m sc̄itatis. ut acceptū a te d̄s secundi meriti
munus obtineant. censurāq; morū exemplo sue
ēuersationis in sinuent. Sint p̄uidi coopato
res ordinis nr̄i. eluceat in eis totū forma iusticie.

266.
ut bonā rationē dispensationis sibi credit reddi
turi. cōte beatitudinis p̄mia ēsc̄q̄nt. *Et c. in un̄ ei.*
Et reflectat orariū sup̄ humerū dextorū dicens.
Accipe iugū dn̄i. iugū enī ei suauē ē. nō enī leue
Et uestiat eū casula dicens. **S**tola innocen
tie induat te dn̄s. **ALITER.** **A**ccipe uestē sa
cerdotale. p̄ q̄m karitas intelligit̄. potens ē enim
d̄s. ut auget t̄ karitatē et opus p̄fectū. q̄ uiu.
Induere uestib̄ p̄laris acunctis cōmaculatio **h̄.**
nū spurciis expurgatis. descendatq; sup̄ te di
uine trinitatis. ante mundi cōstitutionem tibi
benedictio data. *Sequit̄ p̄fatio.* **S**it nobis
fr̄s cōmunis oratio. ut hi q̄ in adiutoriū et utili
tatē nr̄e salutis eligunt̄. presbiterat̄ benedicti
onē diuini indulgentia muneri ēsc̄q̄nt. et sc̄i
sp̄e gr̄a sacerdotalia dona priuilegio uirtutū
n̄ impares loco cui deputantur obtineant.
D̄s sc̄ificationū auctor. **Consecratio eoz. yon.**
omniū. cui uera cōsecratio. cui plena ē benedictio.
tu dn̄e sup̄ hos famuloꝝ tuos. h̄. q̄s p̄br̄i honore
dedicam̄. mun̄ tue benedictionis effunde. ut q̄
uitate actiū. et censura uiuendi p̄bent se seni
ores. his instrati disciplinis. quas tyro et ty

motheo paulus exposuit. ut in lege tua die ac no
cte ompe meditantur. qd legerint credant. quod
crediderint doceant. qd docuerint imitentur.
iusticia. constantia. misericordiam. fortitudinem in se osten
dant. exemplo pbent. amonitione confirmant. ac
purum atq; immaculatum ministerium sui donum cust
odiunt. & p obsequium plebis tue panem & uinum
in corpore & sanguinem filii tui immaculata bene
dictione transformant. & inuiolabili karitate
in uirum perfectum. in mensuram etatis plenitudinis. x.
in die iusti & eterni iudicii dei. conscientia pura.
fide uera. spiritu sancto pleni persoluant. **Et p un
guat manibus ambas in modum crucis de oleo sancto**

Consecrare & sanctificare digneris domine **dicens.**
manus istas p istam unctionem. & nostram benedi
ctionem. ut quicumque consecraueris. consecrentur.
& quicumque benedixerint benedicantur & sanctificen
tur. in nomine domini. H. I. X. **A. m. Deinde pa**

triam cum oblata realiter cum uino det ei dicen.
Accipe potestatem offerre sacrificium deo. missamq;
celebrare tam p uiuis. quam p defunctis. in nomi
ne domini. **A. m. Benedictio in consuetudine.**

Benedictio dei patris. & filii. et spiritus sancti de

268
scendat super uos. ut sitis benedicti in ordine sacer
dotali. et offeratis placabiles hostias p peccatum atq;
offensionibus populi omnipotenti deo. cui est honor et gloria. &
omnia secula seculorum. **Te osculetur singulos dicens.**
Pax domini sit semper uobiscum. **Et p manus se com
mendat orationibus eorum.**

**ORDINATIO EPISCOPI. PRIMUM ELEGATUR. ET
POSTEA DICATUR AB ARCHIEPISCO HEC ORATIO.**

Quoniam dilectissimi fratres. ut deus et
dominus noster ihesus christus. nos et electum nostrum. gratia
spiritus sancti illustrare dignetur. Qui uiuit. **Sequitur.**
**v. Exultent cum in ecclesia plebis. Et in cathedra
seniorum laudent eum. Et mittat in cathedra. et**

**omnipotens pater sancte deus eterne. tu ho
mine dignatus es in celestibus sedibus ordinare ut
ait psalmista. Digne in eternum permanet uerbum tuum
in celo. angelos et archangelos suo tibi ordine
mancipari uoluisti. in ueteris testamenti priuile
gio. moysen & aaron. & samuelem inter eos
in sacerdotibus suis. qui inuocant nomen eius predesti
nasti. patriarchas prophetas p unguem ordinasti.
in nouo. p filium tuum ihesum christum apostolos sanctos no
bis omnibus tuis seruis ad solatium elegisti.**

primū petrū aplm in cathedrā honoris. & mathiā
in eidē consortis aplm. atq; cathedrā honoris enu-
merasti. & in numerū scōz omiū aplōz euocasti.
ut spē sc̄s ait p̄ p̄phetā. in cathedra senioz laudēs
cū. in illis tēpib; diuino nutu de aliis similib; his
similia cūgerit. Et tu dn̄e p̄ tua imensa mi-
sericordia in nr̄is tēpib; da simulē grām fr̄i nr̄o
H. ad instar scōz aplōz tuoz sedentiū in cathedra
honoris et dignitatis. ut in c̄spectu maiestatis
tue dignū honore appareat. & in ipso honore. om-
nibus sibi subiectis. om̄igenariū exempla uirtu-
tū dictis et factis om̄i humilitate p̄bendo me-
reat. ut p̄t hanc uitā int̄ angelicōs choros
eternariū sedii solio sublimetur. **E. in unū**
Oro q̄lit in romana ecclia ep̄e ordi. **Eidem.**
net. Primo p̄gredit̄ dn̄s metropolitan̄ cū ele-
cto & cuncto clero & pp̄lo ad eccliam ubi ipsa
fieri uult ordinationē. Et ingressus sacra-
riū. induit se uestim̄ta pontificalia. Post
pusillū p̄cedit e sacratio cū diaconib; &
reliquis ministris. sic dn̄icus dieb; mos est
p̄cedendi. et electus sacris uestib; indutus.
p̄cedat una cū archi ep̄o. & ceteris ep̄is e

270
sacratio. ante altare. factoz; ibi seruitio. & con-
crepantib; signis ecclie. domn̄i metropolitan̄ ut
uult idicet canoni. & ipse incipit anaphon. **in**
E legit te dn̄s sibi in sacerdotem. **ad introitum.**
magnum. et aperiens thesaurum tuum opumum. et habun-
dare te faciet omnibus bonis. **ps.** Exaudiat te dn̄s. **Ara**
Sicut fui cum moyse ita ero tecum. **A. ad introitū.**
dicet dn̄s. conforta pplm meum neq; timeas. ecce dn̄s deus
tuus. ante est & non te derelinquet. **E.** Exaudiat te dn̄s. **Itē**
Benedixit te hodie dn̄s. **E.** D̄s deoz dn̄s locutus. **A.**
Post introitū n̄ dicat̄ kyrie. s; a metropolitan̄.
Gra in excelsis deo. **Deinde.** Pax uobiscū. **Oremus.**
Qū om̄pe d̄s. ut huic uiro ad utilitatē ecclie
p̄uehendo. benignitas gr̄e tue tribuat largitatē.
Posita sella metropolitan̄i p̄ orationē ante **E.**
altare. ceterē ep̄iscopales selle. ordinant̄ e c̄tra.
respicientes sedem ordinatoris. & ordinandi sella
loct̄ in mediū ceteroz. Interī electus ille sacris
uestib; indutus. id ē alba. stola. cingulo. & cap-
pa. p̄cedit e sacratio. ducentibus cū duobus
ep̄is ante altare. Sedentib; q; ordinandi silen-
tio oib; & libros ordinationis p̄ oculi habentib;
domn̄i metropolitan̄. ita cū alloquatur.

ASTIOVA scōꝝ patrū institutio docet ac prece-
pit. ut is q̄ ad ordinē episcopatus eligit̄. maxi-
me ut in canone kartaginiensi legim̄. antea
diligentissime examinetur. cū omni karitate
de fide scē trinitatis. ut interroget̄ de diuersi
causis uel morib⁹. que huic regimini cōgruunt.
& necessaria s̄t retinere. scđm apli dictū. man-
nemini cito imposueris. et ut etiā is q̄ ordinan-
dus ē antea erudiat̄. q̄nter sub hoc regimine ē
statutū oportet cūersari in ecclā dī. et ut in repre-
hensibiles sint. q̄a manus ordinationis imponit̄.
Eadē itaq; auctoritate & p̄cepto int̄rogam̄ te di-
lectissime frater. karitate sincera. si omnē pru-
dentia tuā. q̄ntū tua capax ē natura. diuine
scripturę sensib⁹ accōmodare uolueris. **& ordi-
nand⁹.** Ita ex toto corde uolo in omib⁹ obedire
& consentire. **U**is ea q̄ ex diuini scripturę
intelligis. plebē cui ordinandus es. docere uer-
bis et exemplis. **& uolo.** **V**is traditiones
orthodoxoꝝ patrū. ac decretales scē & aplice
sedis institutiones uenerant̄ suscipere. docere
atq; seruare. **& uolo.** **U**is beato petro. siueq;
ecclē. cui a deo data ē potestas ligandi atq;

272
soluendi. eiusq; uicario successoribusq; eius. fidē
et subiectionē p̄ om̄a exhibere. **& uolo.**

Vis scē mogantiensi ecclē. mihiq; & successori-
bus meis. fidem & subiectionē exhibere. mores
tuos ab om̄i malo tēperare. & q̄ntū poteris dño
adiuuante ad omne bonū cōmutare. **& uolo.**

Uis castitatē & sobrietatē cū dī auxilio custodi-
re & docere. **& uolo.** **V**is semp̄ in diuinis
negotiis cē mancipat̄. & a terrenis negotiis uel
lucris turpib⁹ cē alien⁹. q̄ntū te humana hec fra-
gilitas consenserit posse. **& uolo.**

Uis humilitatē & patientiā in te met ipso cu-
stodire. & alios similiter docere. **& uolo.**

Pauperib⁹ et peregrinis. omib⁹q; indigentib⁹ uī
cē. p̄pt̄ nom̄ dñi affabilis ⁊ misericors. **& uolo.**

Hec om̄ia & cetera bona tribuat t̄ dñs. et cu-
stodiat te atq; corroboret in om̄i bonitate. **Am̄.**

Credis scđm intelligentiā & capacitatē sensus
tui. scām trinitatē. patrē & filiū et sp̄m sc̄m.
unū d̄m omp̄em. totāq; in trinitate ditatē coes-
sentialē & consubstantialē. coet̄nā et cōsubstan-
tialē unī uoluntatis. potestatis et maiestatis. cre-
atorem om̄iū creaturarū. a q̄ om̄ia. p̄ quē om̄ia.

in quo omnia. que sunt in celo & in terra. uisibilia
et inuisibilia. & spūalia. **& Assentio & ita credo.**

Credis singulā quāq; in trinitate psonā unū uerū
dīm plenum plenū & perfectū. **& Credo.**

Credis ipsū filiū dī. uerbū dī cōnalit̄ natū de patre
cōsubstantialē. cōompem. et equalē. p̄ om̄a patrii
diuinitate. tēp̄aliter natū de spū scō. et maria uir
gine. cū anima rationali. duas habentē natūitate.
unā ex patre cōnā. alterā ex matre tēporalē. deum
uerū et hominē uerū. p̄priū in utraq; natura atq;
p̄fectū. n̄ ad optuū nec phantasmaticū. unū
& unū filiū dī. in duab; et ex duab; naturis. sed
unū singularitate p̄sone. in passibile & īmor
talem diuinitate. s; in humanitate p̄ nobis. &
p̄ nr̄a salute passū uera carnī passione. sepul
tumq; ac resurgentē a mortuis tertia die uera
carnis resurrectione. die quadragesimo p̄t̄ resur
rectionē cū carne qua resurrexit. et anima
ascendisse in celū. et sedere ad dexterā patris.
inde uenturū iudicare uiuos & mortuos. et
redditurū unicuiq; scdm̄ opera sua. siue bona
fuerint siue mala. **& Assentio & p̄ om̄a credo.**
Credis etiā sp̄m sc̄m plenū & p̄fectū uerūq;

274.
deum. a patre p̄cedentē. cōequalē & cōessentialē.
cōompem. & cōcōnū p̄ om̄a pat̄ & filiō. **& Credo.**

Credis hanc sc̄am trinitatē n̄ tres deōs s; unū dīm
ompem. cōnū. inuisibilē. & in cōmutabilē. **& Credo.**

Credis sc̄am catholicā & ap̄licā unā cō uerā
eccliam. in qua dat̄ unū baptisma. et uera remi
ssio peccatorū om̄ium. **& Credo.** **A**nathema
tilas om̄em heresim. extollentē se aduersus hanc
sc̄am eccliam catholicā. **& Anathematizo.**

Credis etiā uerā resurrectionē eīdē carnis qm̄
nunc gestas et uitā cōnā. **& Credo.** **C**redis
etiā noui & ueteris testam̄ti. legis & p̄ph̄arum.
et ap̄lox. unū esse auctore dīm ac dīm omni
potentem. **& Credo.** **H**ec tibi fides auge
atur a dño. ad uerā & cōnā beatitudinē dulce

Hec sollicita m̄te & studio uigilanti cōser
ua. & tibi cōmissis nota facere cura. ut una
nimes uno ore collaudetī dīm. de suis erga
uos beneficis. cui ex hi be et ndus ē honor
& gl̄a. Et oīa sc̄la sc̄lox. **IO. Am. Hic finis.**

Regit. lect̄. ep̄l̄. s. p. n. ad tymantheum.
M̄. Fidelis sermo. Si q̄s ep̄scopatū

desiderat. bonum opus desiderat. Oportet ergo
ep̄m inrephensibile ēē. unū uxori uirū. sobrium
prudētē. pudicū. ornātū. hospitale. doctore. n̄
uinolentū. n̄ peussore. s; modestū. n̄ litigiosū. n̄
cupidū. sue domue bene p̄positū. filiō habentem
subditō cū omī castitate. Siq̄s autē domū sue
p̄ ēē nescit. quomodo ecclē dī diligentia habe
bit. Non neophitū. ne insupbia elatus. in iudi
ciū diaboli incidat. Oportet autē illū & testi
moniū habere bonū. ab his q̄ foris sūt. ut doc
trinā dī nr̄i ornet in omībus. *GR.* Memor sit oīs

sacrificii tui. *V.* Mittat t̄ auxiliū. *GR.* Immola deo.
TRAC. Desideriū. *VL.* Alta. *V.* Qui posuit. *Alt.* *V.* Dif
fusa ē gr̄a. *Tunc egrediatur ep̄e designatus. ad
sacrariū cū duob; ep̄is et archidiaconis. et subdiaconis
& acolytis. et induant ipsū electū eibagos &
sandalia. manicas dalmaticas. planetā. Quan
do induit eibagos. sandalia. dicit ab ep̄is.*

*O*m̄p̄e sēptimē d̄s. q̄ est initiū & finis. fac istū fa
mulū tuū. s; uirū fr̄em nr̄m. scilicet tua
benedictioē. uel calcari pedibus istis. in p̄pa
rationē euēgiū pacis. *P.* *Quando induit ma
n̄ mensā clem̄tiā tuā om̄p̄e. uel dicit.*

276
rogamus & piissime d̄s. ut manus istius famuli tui.
s; scilicet fr̄is nr̄i. sic ceteri obducunt manū
istis. sic ueteri asp̄gant rore tue benedictionis
ut quocūq; p̄ cas sint benedicenda. uel c̄seranda.
p̄ te benedicant & c̄serent. Qui uiuis. *Quando*

*D*s bonoz om̄ium *induit dalmaticas. dicit.*
auctor & largitor. governa famulū tuū. s; hūc
fr̄em nr̄m. ut sic typico hoc indumento priscoz
patrū n̄rū. latiora uestimenta p̄sentialit̄ c̄strin
gunt. ita m̄tis ei uane & uage cogitationes
ne in effectū periculosū pueniant te p̄gen
te coerceant. *P.* *Ep̄o ū p̄parato. idē ep̄i casu
tis induit. deportent eū sup̄us iuxta altare.
& ordinator ppl̄m alloquit̄ dicens.*

*S*eruanda ē dilectissimi fr̄is in excessu sa
cerdotū lex. & antiqua ecclē c̄suetudo.
ut decedentib; alius. q̄q; dignissimi subrogen
tur. p̄ quorū doctrinā fides catholica & reli
gio xp̄iana subsistat. ne ouile d̄ni p̄do uio
lens irrūpat. et dispersas absq; pastore oues fur
nocturnus in uia dat. *R.* excepto itaq; dispensa
tione dī sacerdote uro. sollicite uobis agen
dum ē. ut in locū defuncti talis successor

preparatur ecclesie. cuius per uigili cura. & in
stanti sollicitudine ordo ecclesie. & credentium fide
in dei timore melius eualescat. qui precipiente apostolo
in omni doctrina forma boni operis ipse prebeat
cuique habitus. sermo. uultus. incessus. doctrina.
uirtus sit. qui uos ut pastor bonus fide instruat.
exemplo patientie doceat. doctrina religionis
instruat. & in omni opere bono confirmet exemplo.
Secundum ergo uoluntatem domini. in locum sancte memorie.
H. uirum uenerabile. H. testimonio presbiterorum ac to
tus cleri. & consilio cuius ac consistentium credimus
eligendum. uirum nostris natalibus nobile. moribus cla
rum. religione presbiterum. fide stabile. misericordia habun
dantem. humile. iustum. pacificum. patientem. ka
ritatem habentem. tenacem in cunctis que in sacer
dotibus eligenda sunt bonis omnibus exuberantem.
Hunc ergo dilectissimi fratres a testimonio boni
operis electum. dignissimum sacerdotio consonantes lau
dibus clamate & dicite. Dignus est. *His autem
presentibus cum consensu clericorum & laicorum. ac euen
tu uobis. prouincie episcoporum. maxime metropolitani
auctoritate. ut presentia ordinet. Incipiat autem
clerus laici. in presentia se ordinator cum ordinan*

278
do. & ceteris episcopis ante altare super stramenta usque
domini dicat. Agnus dei. ut autem surrexerint duo episcopi
ponant & teneant euangelium super ceruicem eius. & inter
scapulas eius. et uno fundente super eum benedi
ctionem. reliqui omnes episcopi qui assunt. manibus caput eius

Stangar. et ordinator dicat hanc orationem.
Non esto supplicationibus nostris omnipotens deus. ut quod
humilitatis nostre gerendum est ministerio. tue uir
tutis impleat effectu. *P. PREFATIO. O*remus
dilectissimi nobis. ut huic uiro. utilitati ecclesie
puidens benignitas omnipotens dei. gratie sue tribuat
largitate. *P. OR.* **P**ropterea domine supplicati
onibus nostris. et inclinato super hunc famulum tuum. H.
cornu gratie sacerdotalis. benedictionis tue in eum
effunde uirtute. *P. P*er omnia secula seculorum. **A**men.
Dominus uobiscum. *E*t cum spiritu sancto. **S**ursum corda. **H**a
bemus a deo. **G**razias agamus domino deo. **D**ignum & i
Quoniam deus. **H**onor omnium dignitatum. que gratie
tue sacras famulantur ordinibus. deus qui moysen fa
mulum tuum secreta familiaris affatu. inter cetera
celestis documenta cultura. de habitu quoque indum
tu sacerdotalis instituens. electum aaron mystico
amictu uestiri iussisti. ut intelligen

te sensum de exemplis priorum caperet secutura
posteritas. ne eruditio tue doctrine ulli de esset
etati. cui apud ueteres reuerentia ipsa significa
tionu species obtineret. et ap nos certiora essent.
experimta reru. qm enigmata figuraru. Ius
naq; sacerdotu anterioris habitus. nre mitis or
natus e. & pontificale glam. n la nobis honor
comdat uestiu. s; splendor animaru. qd et illa
q te carnalib blandiebant obtutib. ea poti que
in ipsis erant intelligenda poscebant. et idcir
co huic famulo tuo. s. que ad sumi sacerdotu
ministerium elegisti. hanc qd dne gram largiaru.
ut qeqd illa uelamina in fulgore auri. in nitore
re gemaru. & in multimodi opis uarietate signa
bant. hoc in ei morib actibq; clarescat. Cople
in sacerdote tuo mysteru tui sumi. & ornain
tis totu glorificationi instructu. celestis ungu
enti flore scifica. **Hic mittat crisma sup eap**

Vnguati & ceterur **in modu cruris.**
caput tuu celesti benedictione. in ordine pon
tificali. in nomine patris et filii. & spe sei. **Re.**

A m. Pax tibi. & Et cu spu tuo. Hoc dne
copiose in ei caput influat. hoc in oris sub

280
iecta decurrat. hoc intus corporis extrema
descendat. ut tui spe uirtus. & interiora ei re
pleat. & exteriora circumtegat. abundet in eo
estantia fidi. puritas dilectionis. sinceritas pa
cis. Sint speciosi munere tuo pedes ei ad eugli
landa pace. ad euglianda bona tua. Da ei
dne ministeru reconciliationis i uerbo & in facti.
i uirtute signoz et pdigioz. Sit sermo ei & pdi
catio n in psuasibilib humane sapientie uerbi.
s; in ostensione spe et uirtutis. Da ei dne claue
regni celoz. ut utat n glet potestate qm tribu
is. in edificatione n in destructione. Qd cuq; li
gauerit sup tra sit ligatu & in celi. & qd cuq; sol
uerit sit solutu i celis. quoz detinuit peccata.
detenta sibi. & quoz dimiserit. tu dimittas. qui
benedixerit ei. sit benedictus. & q maledixerit
ei. maledictionib repleat. Sit fidelis seruus et
prudens. que estuas tu dne sup familia tua.
ut det illis cibū in tēpore oportuno. et exhibe
at omnē hominē pfectū. Sit sollicitudine im
piger. sit spū feruens. oderit supbiā. humilita
tem diligat. nec eā umquā deserat. aut lau
dib aut timore supas. Non ponat lucem

tenebras. nec tenebras lucē. n̄ dicat malū bonū. nec bonū malū. Sit sapientib⁹ et insipientib⁹ debitor. ut fructū de p̄fectu omnium cōsequat̄. Tribuas ei dñe cathedrā episcopate. ad regendā ecclīā tuā et plebē uniuersam. Sis ei auctoritas. sis ei potestā. sis ei firmitas. multiplices sup eū benedictionē & grām tuā. ut ad exorandā semp misericordīā tuā. tuo munere sēp idoneus. tua grā semp possit cōdeuotus. **℟. D.** **CONSECRATIO MANUꝝ.**

Vnguant manus iste de oleo sc̄ificato. & crismate sc̄ificationis. sic unxit samuhel dauid in regē. & p̄phetā. ita unguant et cōsumant in nomine dī patris. & filii. et sp̄s sc̄i. facientes imaginē sc̄e crucis. saluatoris nr̄i ihu xp̄i q̄ nos redemit a morte. & ad regna celorum p̄duxit. Exaudi nos pie pater om̄ip̄e et̄ne d̄s. et prestes. ut qd te rogamus exoremus. **℟.** **Et cōfirmet pollicē ei cū crismate** s̄ pat̄ dñi nr̄i ihu x̄. q̄ te ad pontificatū dicens. sublimari uoluit dignitatē. ipse te crismate. & mystice delibutionis liquore p̄fundat. & sp̄ualis benedictione ubertate fecundet. ut quicquid benedixeris benedicat̄. quicquid sc̄ificaueris sc̄ificet̄. & cōsecrate manus istas. uel pollicis im-

positio. cunctis p̄ficiat ad salutem. **℟.** **Ben̄ Anuli.**

Creator & cōseruator humani generis. dator gr̄e sp̄ualis. largitor eterne salutis. tu dñe p̄mitte tuā benedictionē sup h̄c anulū. ut quicquid hoc sacro sacre fidei signo imbutus insignitus incedat. in uirtute celestis defensionis ad et̄nā uitā sibi p̄ficiat.

Accipe anulū **Quando d̄t̄ anulus dicit. ℟.**

discretionis & honoris. fidei signū. ut q̄ signanda sunt signes. & que capienda s̄t p̄das. que liganda sunt liges. q̄ soluenda s̄t soluas. atq; credentib⁹ p̄ fidem baptismatū. lapsis autē s̄ penitentib⁹ p̄ ministeriū r̄conciliationis lanuas regni celestis aperias. cunctis ū de thesauro dñico noua iuetera p̄ferā. ad et̄nā salutē hominib⁹ cōsolat̄ grā dñi nr̄i.

Accipe anulū pontificalis honoris. ut sis **Alia.** fidei integritate ante om̄ia munit⁹. misericordie operib⁹ insistens. infirmis cōpatiens. bene uolentibus cōgaudens. aliena d̄apna p̄p̄a deputans. de alienis gaudis tāqm̄ de p̄p̄ris exultans. **℟.**

Accipe anulū. fidei sc̄ilicet signaculū. quatin⁹ sponsā dī. sc̄am uidelicet eccl̄iam. intemerata fide ornatis. illibate custodias. **Benedictio Baculi.**

Ds̄ sine q̄ nihil potest benedici uel consecrari.

hunc baculum benedicere dignare. ut quotienscūq;
famulus tuus illū gestando. & te ī corde tenendo.
p̄ hunc sustinet. tue benedictionis ubertate re
pletur. *℟. Cum datur baculus. dicatur.*

Accipe baculū pastoralis officii. idē potestātē
ligandi atq; soluendi. & sis in corrigendis uiti
is pie seuiens. iudiciū sine ira tenens. ī seruendi
uirtutib; auditorū animō demulcens. in tranquilla
te seueritatē censurā n̄ deserens. *℞. m.*

Accipe baculū sacri regiminis signū. ut imbe
cilles cōsolides. titubantes cōfirmes. prauō cor
rigas. rectō dirigas in uia salutis cōte. habeāq;
potestātē erigendi dignō. & corrigendi indignos.
Coopante d. n. i. x. *M*emor sponsionis. et
desponsationis ecclīastice. & dilectionis dñi dī
tui. indie qua affectus es hē honorē. caue ne
obliuiscaris illius. *℞. d. at osculū pontifici et
diaconib; oib; et tenens eū archidiacon; depor
tat in pbrū. & d. at osculū pbris et epī. Et tē
iubet eū pontifex in capite sedū epōz sedere.
Ipse ū ralat ad sedē suā. Notis manib; positq;
incenso. d. at benedictionē diacono. & ille le
git cingulum sedm. MARCUM.*

284.
Ih. ill. **C**ircuibat ih̄s incircuitu docens. & con
uocauit duodecī. et cepit illō mittere binō. et da
bat illis potestātē spūū inmundoz. Et p̄cepit eī
ne quid tollerent in uia. nisi uirgā tantū. non
perā. n̄ panē. neq; in zona es. s; calciatos in san
dalis. et ne induerent duab; tunicis. Et dicebat
eis. Quocūq; introieritis in domū. illic manete
donec exeat inde. Et quicūq; n̄ receperint
uos nec audierint uō. exeat inde excutite
puluerē de pedib; ur̄is in testimoniu illi. Et
excutes p̄dicabant ut penitentia agerent.
& demonia multa eiciebant. & unguebant
multos egros. et sanabant. *℞. m. aliud.*

Ih. ill. **F**acta ē cētatio. *off. Inueni dauid. off. Gloria
honore. SECRETA. Hec hostia dñe q̄s emundet
nr̄a delicta. et ad sacrificiū celebrandū. subditoz
corpora m̄tesq; sc̄ificet. *℟. Infra actiones.**

Hanc ḡ oblationē seruitutis nr̄e. s; et cuncte
familie tue. quā t̄ offerim; etiā p̄ famulo tuo.
H. quē ad episcopatus ordinē pmouere dignat
es. q̄s dñe ut placatus accipias. & ppitius in
eo tua dona custodias. ut qd̄ diuino c̄secutus
ē munere. diuinis effectibus consequatur.

Diesq; nr̄os. **Benedictio.** **D**eus qui ppl̄is
tuis indulgendo c̄sulis. ex amore d̄naris. da sp̄m
sapientie quib; tradidisti regimen discipline. ut
de p̄fectu sc̄arū ouīū. fiant gaudia c̄na pastoz.
Vt q̄ dierū nr̄oz nr̄oz. tempozq; m̄suras. **A**men.

maiestate tue potestati dispensas. p̄piti ad humi
litate nr̄e respice seruitute. & pacis tue habun
dantiā. t̄pib; nr̄is p̄tende p̄fectā. **A**men.

Collatis quoq; in me p̄ grām tuā p̄pitiare munerib;
& quē fecisti gradu episcopali sublimē. fac operū
p̄fectione t̄ placabile. atq; in eū affectū dirige
cor plebis & p̄sulis. ut pastori obedientia gregis.
nec gregi desit ūquā cura pastoris. **A**men. **Q**uod
ipse p̄stare dignet̄. **cō.** Beatus seruus. **cō.** Letabimur.

Cū autē uenerit ad cōmunicandū. don; ponti
fex porrigit ei formā integrā. ex qua cōmu
nicet sup̄ altare. qd' ū residuū fuerit. seruet
sibi ad deuoto comunicandū. p̄ xl. dies. et p̄
ea iussus a dono pontifice cōmunicet ppl̄m.
cū ceteris epis. **A** d' cō.

Plenum quesu
mus d̄ne in nobis remediū tue miserationis
operare. & tales nos esse p̄fice. ut p̄piti nos
ubiq; fouere digneris. **℟. D. H.**

286.
Orationes iste dicende sunt. sup̄ urebi cōm. a
d̄no papa. ante pal. 11. y. o. 2.

Dñe ōs om̄pe pat̄. q̄ n̄ p̄pitiis suffragantib; me
ritis. s; sola ineffabili gr̄e tue largitate. istum
famulū tuū. & p̄plo tuo p̄c̄e iussisti. tribue ei p̄
grām sp̄e sc̄i. digne t̄ p̄soluere ministeriū sacerdo
talis officii. et eccl̄iasticis c̄uenient̄ seruire ministe
riis. plebeq; cōmissā ad glām tui nōis. te in omnib;
protegente gubernare concede. **℟. At.** **O**s inno
centie restitutor. & amator. dirige h̄c famulū tuū
& sp̄e tui seruire. ut infide inueniat̄ stabilis. et
in opib; tuis efficax. illumina cū lumine sapien
tie tue. munda cū et sc̄ifica. da ei c̄siliiū rectū. do
ctrinā sc̄am. ut q̄ cū int̄ sūmo; sacerdotes uolui
sti numerari. c̄cede ut qd' humano ore eū uolui
sti uocari. hoc in c̄spectu tuo p̄ grām tue pietat̄
possit fieri. ut cū electis tuis c̄erne uite beattū
dinē p̄cipere mereat̄. **℟. Item. A. U. I. A.**

Dñe sc̄e pat̄ om̄pe c̄ne d̄s. Rex regū. & d̄ns d̄nan
tū. clem̄tiā tuā humilit̄ exoramus. nec n̄ et uni
geniti filii tui d̄ni nr̄i ihu xp̄i. q̄ om̄s c̄no pon
tificatu sup̄ emines. solus sine macula sacerdo
tale ministeriū impleuit. simulq; sc̄i sp̄s.

cuius septiformis gr̄a. celesti uirtute cuncta sc̄ifi-
cat. ut h̄c famulū tuū. H. diuine p̄uidentie gr̄a
largiente. a minorib⁹ usq; ad maiora p̄ gradus a-
scendentē. sup̄ne pietatis tue gremio gratanter
suscipias. & quia nobis indignis. q̄s sedis ap̄lice
sūmeq; ministro seruitus. n̄ exigentib⁹ meritis
s; dono clem̄ie tue c̄stitisti. salutarib⁹ indūm̄-
tis ad sacri altaris officiū foras uestitus in p̄senti
apparet. ab om̄ib⁹ c̄minū c̄tagus castigatus. p̄
petua sp̄e tui sc̄ificatione intus impleri mere-
atur. uiuiq; fontis fluentis irrigatū. uirtutib⁹
crescere. & corā om̄ib⁹ clarescere c̄cedas. ut eius
uita aliis possit exempla p̄bere. Sit ei honor
pallii ornām̄ti anime. et unde aduenit fasti-
giū uisibile. inde florescat amor inuisibilis.
tua diuina potentia. eū corroboret. tui filii
uirtus uiscera ei secundet. tui sp̄e gr̄a interiora
ei impleat. p̄ te firmitatē fidei catholice n̄ solū
sibi met seruandi. s; etiā aliō docendi causa c̄-
seruet. p̄ te cathedre episcopalis eccl̄ie uniuersalis
scuti n̄ solū a sp̄ualib⁹. s; etiā a corporalib⁹
hui⁹ sc̄li aduersitatib⁹ habere mereat. p̄ te ap̄lice
dignitatis i c̄elis & in terris soluendi et ligandi

288
non solum corpora sed et animas. diuina ditatus
gr̄a dominū suscipiat. ut ita dignis successibus
deuote degens ad destinata sc̄s p̄ om̄ia ueniens.
eternā accipiat beatitudinem. f.

*INCIPIT ORDO AD REGEM BENEDICTI NOVI.
cū nouus a clero et pp̄lo sublimatur.
Primū exiit illo de thalamo. un⁹ archi-
ep̄e dicat hanc orationem.*

Om̄es sempit̄ne d̄s. qui famulū tuū. H. reg-
ni fastigio dignatus es sublimare. tribue
q̄s ut ita in p̄senti collecta multitudine cun-
toꝝ in cōmune salutē disponat. quatinus a
tue ueritatis tramite n̄ recedat. f. *Postea sus-
cipiant illū duo ep̄i dextra leuaq; honorifice
parati. habentes sc̄oꝝ reliquiā collo pendente.
Ceteri autē clerici. casulis ad orn̄ti. p̄cedente
sc̄o euāḡlo & duab⁹ crucib⁹ cū incenso boni odo-
ris. et ducant illū ad eccl̄iam. canentes. Be-
Ece mitto anḡlū meū. cū v̄. cuncto eū uulgo se-
quente. Ad ostiū autē eccl̄ie. clerus subsistat.
et ali⁹ archi ep̄e dicat hanc orationem.*
Ds q̄ sc̄is genus humanū nulla uirtute pos-
se subsistere. c̄cede pp̄riū. ut famulus tuus.

h. quem populo tuo uoluisti p̄ferri. ita tuo fulci
atur adiutorio. q̄m̄ q̄b̄ potuit p̄c̄. ualeat et
p̄desse. *℟. Introcuntes autē exclam decanenti. A.*

*Ohē filiū fac regem. usq; ad introitū chori. Tē me
ropolitans dicat hanc or̄. O mēs deus*
celestiū t̄restriūq; moderator. q̄ famulū tuū
ad regni fastigiū dignatus es p̄uehere. c̄cede q̄s
ut acunctis adūsitatib; liberat; et eccl̄iastice pa
cis dono muniat;. e ad et̄ne pacis gaudia te do
nante p̄uenire mereat;. *℟. Tunc designat p̄ncep̄
pallū deponat. atq; int̄ manū ep̄ox p̄ducat; i cho
rū usq; ad altaris grad; p̄uinito tapeub; et palli
olis strato. humilit̄ in cruce p̄stratus laecat. una
cū ep̄is et p̄bris. hinc inde p̄stratus. choro leta
niā breuī psallente. ubi inferendū est.*

Ut hunc famulū tuū. h. in regē eligere digneris. te rogā. a.
Ut eū benedicere e sublimare digneris. te rogā. audi hos.
Ut eū ad imp̄i fastigiū p̄ducere digneris. *℟. a. h.*

Deinde sublimatū p̄ncep̄ introget metrop̄t̄.
Uis scām fidem. a catholicis uiris tibi traditam
tenere. et operib; iustis obseruare. *℟. Uolo.*
Vis eccl̄is eccl̄iarūq; ministris. tutor et defen
sor eē. *℟. Uolo.* **V**is regnū tibi a deo

290
confessum. secundum iusticiam patrum tuorum
regere e defendere. *℟. I* h quantum diuino ful
tis adiutorio. ac solatio omiū fideiū ualuerō.
ita me p̄ om̄ia fidelit̄ acturū esse promitto.

Deinde metropolitā alloq̄t ppl̄m dicens.
Qis tali p̄ncipi ac rectori te subicere. ipsiq;
regnū firmare. fide stabilire. atq; iussionibus
illū obtemperare. iuxta apl̄m. om̄is anima potes
tatib; sublimiorib; subdita sit. regi q̄si p̄cellentī.

Tē a circūstante clero e ppl̄o dicat. fiat fiat.
Am. Inde ū humilit̄ eo inclinatio dicat. ab

ep̄o hęc or̄.
Benedic dñe hunc regem *ep̄o hęc or̄.*
nr̄m. h. q̄ regna om̄a moderaris a seculo. e
tali cū benedictione glorifica. ut dauidice te
neat sublimitatis sceptrū. e glorificatus in ei
ptinus repperiat; merito. Da ci tuo inspirami
ne cū mansuetudine ita regere ppl̄m. sic sale
mon regnū meruit obtinere pacificū. Tibi sep̄
sit subditus. cū amore. tibiq; militet cū quie
te. Sit tuo clipeo p̄tectus cū p̄cerib;. et ubiq;
tua gr̄a uictor existat. Honorifica cū p̄cuncti
regib; gentiū. felix ppl̄is dominet;. e feliciter
eū nationes ad ornament. uiuat int̄ gentium

cateruas magnanimus. sit in iudicis equitatis
singulari. locupletet cum tua p̄diues dextera. fru
giferā obtineat patriā. et ei liberi t̄buas p̄futu
ra. P̄s ei p̄lixitate uite p̄tēpora. & in dieb̄ ei
oriat̄ iusticia. A te robustū tenet regiminis
solū. & cū iocunditate & iusticia. eterno glo
rietur in regno. **Ab alio ep̄o dicat̄ hec or̄.**
O s̄ in enarrabilis auctor mundi. c̄ditor generis
humani. gubernator imperii. c̄firmator regni.
q̄ ex utero fidelis amici tui patriarche nr̄i abrahę
p̄legisti regē sc̄lis p̄futuū. tu p̄sentē regē hunc
h. cū exercitu suo p̄ intercessionē om̄iū sc̄oz ube
re benedictione locupleta. & in solū regni fir
ma stabilitate conerte. Visita eū sic̄ moysen
in rubo. iesu naue in p̄lio. geddon in agro. sa
muelē in templo. et illa eū benedictione syde
ra ac sapientie tue rose p̄funde. quā beat̄
dauid in psalterio. salemōn te remunerante
p̄cepit eccelo. Sicuti cont̄ acies inimicōz lorica.
in aduersis galea. in p̄speris patientia. in p̄te
ctione clipeus sempit̄n̄. & p̄s. ut gentes illi
teneant fidē. p̄ceres sui habeant pacē. dili
gant karitatē. abstineant se a cupiditate.

292
loquantur iusticiā. custodiant ueritatē. Et ita
p̄pls iste pullulet coalitus benedictione c̄nita
tis. ut semp̄ maneant t̄pudantes in pace uicto
ris d̄ni h̄i. **Te dom̄i nicopolitan̄ unguis oleo
sc̄ificato caput. & pectus. sc̄apulas amb̄iq̄
cōpages brachioz ipsi ita dicendo**
Unguo te in regē de oleo sc̄ificato. in nomine
patris et filii. et sp̄s sc̄i. **& Am̄. Pax tibi. Et
cū s. tuo. Deinde unguis man̄ ei dicens.**
Vnguant̄ manus iste de oleo sc̄ificato. unde un
cti fuerunt reges & p̄phete. et sic̄ unxit samu
hel dauid in regē. ut sis benedictus. & c̄stitus
rex in regno isto sup̄ ppl̄m istū. quē d̄ns d̄s
tuus dedit tibi ad regendū ac gubernandum
Prospice om̄pe d̄s serenus obtutib̄. **Quiv̄.**
hunc gl̄osum regē. h. et sic̄ benedixisti. abra
ham. ysaac & iacob. sic̄ illū largis benedictio
nib̄ sp̄ualis gr̄e p̄fundere dignare. Tribue ei
de rose celi. & de pinguedine t̄re habundan
tiā. frum̄ti. uini. & olei. & om̄iū frugū opu
lentia. et largitatē diuini muneris longa p̄
tēpora. ut illo regnante sit sanitas corporū
in patria. sit pax inuiolata in regno. et

dignitas glōsa regalis palatii. maximo splendo
re regie potestatis oculis omnium fulgeat. luce cla
rescat clarissima. atq; splendere quasi splendidissima
fulgura. maximo profusa lumine uideat. Tribue
ei omnipotens deus. ut sit fortissimus p̄tor patrie. & solā
tor eccliarū atq; cenobiorū scōrū. maxima cū pie
tate regalis munificentie. atq; ut sit fortissimus
regū. triumphator hostiū. ad opprimendas rebelles et
paganas nationes. sitq; suis inimicis satis tribulū.
p̄ maxima fortitudine regalis potentie. O p̄
maximū quoq; atq; p̄cellis. p̄ceribusq; ac fidelibus
sui regni sit magnificus. et amabilis. & pius. ut
ab omnibus timeat atq; diligat. Reges quoq; de tribus
ei p̄ successiones tēporū futuroz egrediant. regnū
hoc regere totū. & p̄ glōsa tēpora atq; felicia p̄
sentis uite. gaudia sempiterna in p̄petua beati
tudine habere mereat. Qd̄ ip̄ p̄stare. n̄. q̄. c. p.
Sēs sc̄i gr̄a. humili **Alia.** I & sev̄ sc̄o.
tatis nr̄e officio uite copiosa descendat. ut sic
manibus nr̄is indignis olco materiali oblitus
pinguescis exterius. ita ei inuisibili unguine
delibutus inpinguari merearis interi. eiusq;
sp̄iali unctione p̄fectissime sēp̄ imbutus.

294.
& illicita declinare tota mente. et spernere dis
cas seu ualeas. et utilia anime tue iugit̄ cogita
re. optare atq; operari queas. Auxilium dno
Ds q̄ es iustoz gl̄a. **ITEM.** nr̄o ih̄u x̄po.
& misericordia peccatorū. q̄ misisti filiū tuū p̄ciosis
simo sanguine suo genus humanū redimere. q̄
conteris bella & p̄pugnator es uite sperantium.
sub cuius arbitrio omnium regnoz cuncti potestas.
te humilit̄ deprecam̄. ut p̄sentē famulū tuū. h̄.
in tua misericordia cōfidentē benedicās. eiq; p̄piti
ad eē digneris. ut q̄ tua expectat p̄tectione de
fendi. omnibus sit hostibus fortior. Fac eū dñe
beatū eē & uictorē de inimicis suis. corona cū
corona iusticie & pietatis. ut ex toto corde &
tota m̄te uite credent̄ tibi deseruiat. & sc̄am
tuā eccliam defendat. & sublimet. ppl̄mq;
ate sibi cōmissū iuste regat. nullus in insidi
antibus malis eū in iniusticiā uertat. Accen
de dñe cor ei ad amorē gr̄e tue p̄ hoc uncti
onis oleū. unde unxisti. sacerdotes. reges et
p̄phas. q̄tinus iusticiā diligen̄. p̄ tramitē si
militer iusticie ppl̄m ducens. post pacta uite
disposita i regali excellentia annoz curricula.

puenire ad eterna gaudia mereatur. Et eundem.
per omnia secula seculorum. **A**men. **D**ominus uobiscum. **E**t
cum spiritu sancto. **S**ursu corda. **H**abemus a. d. **G**ras
agamus domino nostro. **D**ignum et iustum est.

Wetene deus. **C**reator omnium. **I**mpator angelorum.
REX regnantium. **D**ominusque dominantium. **Q**ui abraham fide
lem famulum tuum de hostibus triumphare fecisti.
moysi & iosue populo prelatas. multiplicem uic
toriam tribuisti. humilemque dauid puerum tuum
regni fastigio sublimasti. & salomon sapientie
pacisque ineffabili munere ditasti. respice quos ad pro
ces humilitatis nostre. & super hunc famulum. **N** que
supplicii deuotione in regem eligimus. benedictionum
tuarum dona multiplica. eumque dextere tue poten
tia. semper & ubique circunda. quatinus predicti abrahe fi
delitate firmatus. moysi mansuetudine fretus.
iosue fortitudine munitus. dauid humilitate
exaltatus. salomonis sapientia decoratus. tibi in
omnibus placeat. et per tramite iusticie in offenso
gressu semper incedat. ecclesiamque tuam deinceps cum ple
bibus sibi annexis ita erudit. ac doceat. munit
& instruat. curaque omnes uisibiles. & inuisibiles
hostes eadem potentia. regalitatemque tue uirtutis regnum

296.
administret. & aduere fidei pacisque concordiam eorum
animos te optulante reformet. ut horum populorum
debita subiectione futuris. cum digno amore glo
rificatis. ad paternum solium decenti tua misera
uone ascendere mereant. tueque protectionis galea
munitus. et scuto in superabili uigilante protectus.
armisque celestibus circumdatus. optabilis uictorie
triumphum feliciter capiat. terroremque sue poten
tie infidelibus inferat. & pacem tibi militantibus
letanter reportet. per dominum nostrum. **Q**ui uirtute
sancte crucis tartara destruxit. regnoque diabo
li superato ad celos uictor ascendit. in quo
potestas omnis regnumque consistit. que est gloria humili
um. et uita salusque populorum. **Q**ui tecum uiuit. **OR.**
Omnis deus filius. ihesu christe dominus noster. qui a patre oleo
excitacionis unctus es pro participibus suis. ipse
per presentem sacri unguinis infusionem. spiritum para
cliti super caput tuum infundat benedictionem.
candemque usque ad interiora cordis tui penetra
re faciat. quatinus hoc uisibili & tractabili
dono. inuisibilia percipere. & temporalis regno.
iustis moderaminibus exequuto. eternaliter cum eo
regnare merearis. que solus sine peccato **R**EX

regum uiuit & gloriatur cū patre. in unitate eide.
Te ab ep̄i ense accipiat. & totū sibi regnū cōm-
dātū sciat & dicat. **A**ccipe gladiū p̄ ma-
nus ep̄oz licet indignas. uice tam̄ & auctorita-
te scōz ap̄loz c̄secratas. t̄ regalit̄ impositū. n̄q̄
benedictionis officio ī defensionē sc̄e di ecclie
diuinit̄ ordinatū. & esto memor de quo psalmista
pphetauit dicens. Accingere gladio tuo sup̄ fe-
mur tuū potentissime. ut in hoc p̄eundē. uim
equitatis exerceas. molē iniquitatis. potent̄ destru-
as. et sc̄am di eccliam. eiq̄ fideles ppugnes ac p̄-
tegas. nec minus sub fide falsos quā xp̄iani hō-
tes nominis execres ac destruas. uiduas & pupil-
los element̄ adiuues ac defendas. desolata restau-
res. restaurata c̄serues. ulciscaris in iusta. c̄firmē
bene disposita. q̄anus hęc agendo. uiracū triū-
pho gloriosus. iusticieq̄ cultor egregius. cū mun-
di saluatore cui ty p̄ū geris in nomine sine fi-
ne meraris regnare. Qui cū patre. *Accinctus*
uī ense. ab eis armillas. palliū ⁊ anulū. acci-
piat & dicat. **A**ccipe regie dignitatis
anulū. & p̄ hunc uite catholice fidei cognō-
ce signaculū. q̄a ut hodie ordinariis caput

294
& princeps regni ac ppli. ita p̄seuerabilis auctor
ac stabilitor xp̄ianitatis. & xp̄iane fidi. ut fe-
lix in opere. locuples in fide. cū rege regū glo-
rieris p̄ eū. cui ē honor. *Postea sceptrū & bacu-*
lū accipiat. dicente sibi ordinatore.
Accipe uirgā uirtutis atq̄; equitatis. qua intel-
legas mulcere pio. & terrere reprobos. errantibus
uiā pandere. lapsis manū porrigere. disp̄d. aq̄;
sup̄bos & releues humiles. & aperiat t̄ hostium
ih̄c xp̄e dñs nr̄. q̄ de se ipso ait. ego sū ostium.
per me siqs̄ int̄ierit saluabit̄. & ipse q̄ ē cla-
uis d̄i. & sceptrū dom̄ isrl̄. q̄ ap̄it ⁊ nemo clau-
dit. claudit ⁊ nemo ap̄it. s̄ntq̄; tibi auctor. qui
educit uictū de domo carceris. sedentēq̄; in tene-
bris. ⁊ ūbra mord̄. & in om̄ib̄ sequi merari eum
de quo dauid p̄pheta cecinit. sedes tua d̄s in
selm̄ seli. uirga eq̄tatis uirga regni tui. & imi-
tando ipsū. diligas iusticiā. & odio habeas in-
iqtatē. quia p̄pterea unxit te d̄s d̄s tuus. ad
exemplū illius. quē ante sc̄la unxerat oleo ex-
ultationis p̄ participib̄ suis. ih̄m xp̄m. *Deinde*
metropolitani coronā capiti ei imponens
Accipe coronā regni. que licet dicit.

ab indignis. episcopoz tamen manibus capiti tuo
imponit. q̄m̄q; sc̄itatis gl̄am & op̄ fortitudinis
expresse signare intellegas. et p̄ hanc te partici-
pem ministerii nr̄i n̄ ignores. ita ut sic nō in
interiorib; pastores rectoresq; animarū intelli-
gim̄. tu q̄q; in exteriorib; uerus dei cultor. stre-
nuusq; contra om̄s aduersitates eccl̄ie xp̄i
defensor. regniq; tibi a deo dati. & possitū nr̄e
benedictionis. uice ap̄toz omniumq; sc̄oz tuo re-
gimini cōmissi. utilis executor. regnatorq; p̄fi-
cuius semp̄ appareas. ut unū gl̄osus ad letas.
uirtutū gēmis ornatus. et premio sēptine feli-
citat̄ coronat̄. cū redēptore ac saluatore
ihu xp̄o. cui nom̄ uicēq; gestare crederis. sine
fine glorieris. q̄ uiuit & imp̄at d̄s cū patre.
in unitate s̄s. *SEQVITVR BENEDICTIO.*
Benedicat tibi d̄ns. custodiatq; te. & sic te uo-
luit sup̄ ppl̄m suū esse regem. ita in p̄senti
sc̄lo felicem. & c̄ne felicitatis t̄buat esse
confortē. *Am̄.* **C**lerū ac ppl̄m quem
sua uoluit op̄tulatione in tua sc̄ione c̄-
gregari. sua dispensatione. tua am̄ministra-
tione p̄ diuina tēpora faciat feliciter gu-

300.
bernari. *Am̄.* **Q**uatinus diuinis montis
parentes. aduersitatib; carentes. boni om̄ib; ex-
uberantes. tuo imperio fideli amore obsequēte.
& in p̄senti sc̄lo tranquillitate fruunt̄. et te
cū eternoz ciuū c̄sortio potiri mereant̄. *Am̄.*
Quod ipse. **B**enedictio dei patris & filii. &
s̄s sc̄i descendat sup̄ te. *Am̄.* **Deinde coro-**
natus. honorice p̄ chorū ducat̄ ad solium.
Manente clero. Desiderium anime eius. **Le dicit.**
Sta & retine locū amodo. **metropolitā.**
quē huc usq; paterna successione tenuisti.
hereditario iure tibi delegatū p̄ auctoritatē
dei omp̄is. & p̄sentē traditionē nr̄am. scilicet
omniū ep̄oz. ceterozq; seruoꝝ d̄i. & q̄nto cle-
rū sacris altarib; p̄p̄inquoꝝ p̄spicis. tanto ei
potiore in locis congruis honorē impendere
memineris. quatinus mediator d̄i et hominū
te mediatorē cleri & plebis. **et faciat cū se-**
dere in solio. in hoc regni solio c̄firmet. &
in regno eterno secū regnare faciat. **Ih̄e xp̄e**
d̄ns nr̄. rex regū & d̄ns dn̄antiū. Qui cum
patre. **Deinde det illis oscula pacis.** **Clerū**
aut̄ tali rectore gratulan̄. alta uoce c̄minat.

De deo laudamus. **Et metropolitanus plena p[ro]p[ri]e
sione missa celest[is].**
s qui mundo ordine.
uniuersa disponis. et ineffabiliter gubernas. p[ro]p[ri]e
q[ui]s. ut famulus tuus. h[ic]. hec in huius s[an]cti cursu
implenda decernat. unde in p[ro]p[ri]etate place
re preualeat. **PER. SECRETUM.**

Concede q[ui]s om[n]ip[ot]ens d[omi]n[us] his salutarib[us] sacrificiis
placatus. ut famulus tuus. h[ic]. ad p[ro]pagandum
regalis dignitatis officium inueniat s[em]p[er] idone
us. et celesti patrie reddatur acceptus. **BENE**

Om[n]ip[ot]ens d[omi]n[us] qui te p[ro]p[ri]i sui uoluit
esse rectore[m]. ipse te celesti benedictione s[an]cti
ficans. eterni regni faciat te esse sortem. **Am.**

Concedatq[ue] tibi contra om[n]es fidei xp[ist]iane ho
stes uisibiles atq[ue] inuisibiles uictoria[m] tri
umphalem. et pacis ac quietis ecclesiastice feli
cissimum te fieri longe lateq[ue] fundatorem.

Quatinus te gubernacula regni
tenente. populus tibi subiectus xp[ist]iane reli
gionis iura custodierit. undiq[ue] tutus pace tran
quilla p[ro]fruat. et te in concilio regu[m] beato
ru[m] collocato. eterna felicitate ibidem tecu[m]
gauderit merita. **Am.** **Q**ui ipse p[ro]stare dig
netur.

302.
Hec d[omi]n[us]e salutaris sacrificii p[ro]ceptio
famuli tui. h[ic]. peccatorum maculas diluat. et ad
regendum s[ecundu]m tuam uoluntatem p[ro]p[ri]um. idoneum
reddat. ut hoc salutaris mysterio extra uisibile[m]
atq[ue] inuisibiles hostes reddat s[em]p[er] in uictus. p[ro]
quod mundus est diuina dispensatione redemp

ORDO ROMANVS. **S**uis. **P.**

O AD BENEDICENDUM IMPERATOREM
H HOMINE XPI. **P**ROMISSIO IMPERIS.
p[ro]mitto. spondeo. atq[ue] pollicor ego. h[ic].
imperator coram deo et beato petro
ap[osto]lo. me p[ro]tecto[re]m ac defensore[m] esse.
huius sancte romane ecclesie. in om
nibus utilitatibus. in quantum diuino
fultus fuero adiutorio. secundum scire
meum ac posse. **Oracione[m] prima[m] det ep[iscopu]s
libanensis ante porta[m] argenteam.**

Deus in cuius manu sunt corda regum.
inclina ad preces humilitatis n[ost]re au
res misericordie tue. et principi n[ost]ro regimen
tue appone sapientie. ut haustus de tuo fon
te consilii. et tibi placeat. et sup[er] omnia re
gna precellat. **P.** **Or.** ii. **det ep[iscopu]s portuansis.**

Perz Leges II
10.97.

in ecclesia beati Petri. in medio rote. **D**EVS
in enarrabilis auctor mundi. Ut supra in or
dinatione regis. Deinde uadant ante con
fessionē beati Petri. et prosternat se. & ar
chidiaconus faciat letaniā. Qua finita. ep̄c
ostiensis. unguat ei de oleo exorcizato.
brachium dextrum. et inter scapulas. &

Omn̄e deus om̄p̄e. cui⁹ est **dicat hanc or̄.**
om̄is potestas. om̄is dignitas. te supplicī deuo
tione atq; humillimā p̄ce deposcim⁹. ut huic
famulo tuo. H. p̄sp̄erū imp̄atorie dignitatī
cēdas effectū. ut in tua dispositione cōstruito.
ad regendam eccliam tuā scām nihil ei p̄
sentia officiant. futuraq; n̄ obstant. s; in
spirante sc̄i sp̄s tui dono. ppl̄m sibi subdi
tum. equo iusticie libramine regere ualeat.
& in om̄ib⁹ operibus suis te sēp̄ timeat. tibi
iugiter placere contendat. **Pontifex ḡ**

Astet ante altare. & iponen̄ ei diadema. **dicat.**
pe signū glorie. in nomine patris & filii
et sp̄c sc̄i. ut spreto antiq; hoste. spretoq; c̄
tagis omniū uitioꝝ. sic iudiciū & iusticiā
diligas. & misericordit̄ uiuas. ut ab ipso

304
dn̄o nr̄o ihu xp̄o in consortio sc̄oꝝ ceterni regni
coronā p̄cipias. Qui cū patre. **ALITER.**

Accipe coronā a dn̄o deo tibi predestinatā
habeas. teneas atq; possideas. & filius tuus p̄
te in futurū ad honorē deo auxiliante dere
linquas. Exaudi dn̄e p̄ces nr̄as. & famulum
tuū. H. ad regendū Romanum imperiū con
stitue. ut p̄ te regere incipiat. et per te fide
liter regnum custodiat. Qui cū patre. **OR̄**

Prospice om̄p̄e d̄s serenis obtutibus **RATIO.**
hunc gloriosū imperatorem nr̄m. **Quere ior̄**

ALIA CONSECRATIO. dinat.
DEVS pater eterne gl̄e sit adiutor tuus. **RE**
et p̄ceptor. et om̄p̄e benedicat tibi. p̄ces **9**
tuas incunctis exaudiat. & uitā tuā lon **S**
gitudine ad impleat. & sēp̄ in sua uolunta
te custodiat. thronum regni corroboret. gen
tes ppl̄mq; tuū ad nutū tuū subiciet. & a
peste et fame tuis tēporib⁹ c̄seruet. inimicō
tuos c̄fusione induat. & sup̄ te xp̄i sc̄ifica
tio floreat. & sup̄ cetera regna excellentio
rem faciat. ut q̄ tribuit tibi in terris impe
rium. ipse tibi in celis cū electis suis.

conferat habere consortium. **MISSA pro in**

Dſ regnoz omniū & Romani impii. **PERATOR**

Suscipe dñe preces et hostias. **SECRETUM.**

Dſ qui congregatus intuo nomine. mediū te as
sistere duxisti. corona presentē imperatorem.
da grām sacerdotib' tuis quā abrahā in holo
causto. moy'ses in exercitu. helias in heremo.
samuhel meruit crinitus in tēplo. concede
concordiā quā inspirasti patriarchis. p'dica
sti pphetis. tradidisti aplis. mandasti euu
angelistis. Largitus es marty'rū triūphus. **Am.**

Benedic dñe hunc principem nr̄m. quē ad
salutē ppli nobis cognoscim' fuisse concessū.
fac annis esse multiplicē. salubri corporis
labore uigentē. ad senectutē optatā perueni
re felicē. sit nobis fiducia obtinere gratiam
p' pplō. quā aaron intabernaculo. heliscus
in fluuio. elcehlis in lecto. Zacharias uetulis
impetrauit in templo. **Am.** **S**it nobis
regendi auctoritas. quale iosue in castris.
gedeon sūpsit in pluis. petrus accepit in cla
ue. paulus ē usus indogmate. & ita pastoz
cura tuū pficiat ouile. sic ysaac ī fruge.

306
Iacob est dilatatus in grege. **Am.** **Q**uod ipse
p'stare dignet. **D**ſ q' ad p'dicandū cōni regi
cuglium. **BENEDICTIO REGINE: In ingressu**

Om̄s eterne d's fons et origo **ecclie dic. iiii.**
toti' bonitati. q' feminei sexus fragilitatem
nequaquā repbando auersaris. sed dignanter
copbando poti' eligis. & q' infirma mundi eli
gendo. fortia q'q; cōfundere decreuisti. q'q; etiā
glē uirtutisq; triūphū in manu iudith femi
ne olim iudaice plebi de hoste seuissimo re
signare uoluisti. respice q's ad p'ces humilitati
nr̄e. & sup hanc famulam tuā. **H.** qm̄ suppli
ci deuotione in reginā eligim'. benedictionū
tuarū dona multiplica. ut umbone muni
minis tui undiq; & firmit'. p'tecta uisibilis
seu īuisibilis hostes neq'tias triumphaliter
expugnare ualeat. & una cū sara atq; rebec
ca. lia. & Rachel. beatis reuerendisq; femini.
fructu uteri sui secundari. seu gratulari me
reat ad decorē toti' regni. statūq; scē dī ecclie
regendū. nec n̄ p'tegendū. p' xpm̄ dñm nr̄m.
q' extemerato beate marie uirginis alio nā
ci. uisitare ac renouare hē dignatus est

mundum. qui tecū uiuit & gloriatur deus inu-
nitate sp̄s sc̄i. *℟. Imortalia sela sc̄loꝝ. Antequā*
D̄s q̄ solus habes in mortalitate *ante dicatur:*
lucēq; habitas inaccessibile. cuius prudentia in
sua dispositione n̄ fallit. q̄ fecisti que uentura
sunt. & uocas ea que n̄ s̄t tāquā ea que s̄t. qui
sup̄bos equo moderamine de p̄ncipatu cecis-
atq; humiles dignant̄ in sublime. p̄uehis in-
effabile misericordiā tuā supplices exoram̄. ut sic
hester reginā istabelis causa salutis de capti-
uitatis sue cōpede solutā ad regis assueri
thalamū regniq; c̄sortiū transire fecisti. ita
hanc famulā tuā. *H.* humilitatis nr̄e benedicti-
one xp̄iane plebis grā salutis. ad dignā sub-
limēq; regis nr̄i copulā. regniq; sui participiū
misericordiā transire c̄cedas. et ut in regali
federe c̄uigu sep̄ manent̄ pudica. p̄ximā uir-
ginitati palmā obtinere queat. tibiq; deo
uiuo et uero in om̄ib; & sup̄ om̄a iugit̄ pla-
cere desideret. & te inspirante que placita
sunt toto corde pficiat. *℟. Inunctionē olei.*
S̄s sc̄i grā. *CORONÆ IMPOSITIO.*
Offitio indignationis nr̄e seu c̄gregationis.

in reginam benedicta accipe coronam regali ex-
cellentie. que licet ab indignis ep̄oꝝ tamen ma-
nib; capiti tuo imponit̄. unde uelut exteri auro
& gemis redimita entes. ita et interi auro
sapientie uirtutiq; gemis decorari c̄tendas.
quatin̄ p̄t̄ occasū hui; sc̄li. cū prudentib; uir-
ginib; sponso p̄enni d̄no ihu xp̄o digne & la-
udabilit̄ occurren̄. reginā celestis aule mere-
aris ingredi. Qui cū patre & sp̄u sc̄o uiuit.

Missa ad sponsam benedicendam.
Exaudi nos om̄ps et misericors d̄s. ut qd̄
nr̄o ministratur officio. tua benedicti-
one pot̄ impleatur. *℟. SECRETA.*

Suscipe d̄ne q̄s pro sacra conubii copula-
tione mun̄ oblatū. & cui largitor es operi.
Esto dispositos. *℟. Infra ACTIONEM.*

Hanc iḡ oblationē famuloꝝ tuoz qm̄ tibi
offerunt p̄ famulā tuā. *H.* quā p̄ducere dig-
natus es ad statū mensure. & ad diē nuptia-
rū. p̄ qua maiestati tue supplices fundim̄
p̄ces. ut eā p̄piti uiro suo copulare digner̄. *℟.*

Propitiare *Antequā dicat̄ pax d̄ni. dicat̄ or̄.*
d̄ne supplicationib; nr̄is. & institutū tuus.

quibus propagationem humani generis ordina-
sti benignus assiste. ut quod te auctore gerit
te auxiliante seruet. **O** ramus te dñe
q̄ federa nuptiarū blando cōcordie iugo. &
insolubili pacis uinculo nexuisti. ut ī ad-
optionē filioꝝ scōꝝ conubioꝝ fecunditas pu-
dica seruetur. ut tua prudentia. tua grā
utriūq; dispenset. ut quod generatio mundi edi-
dit adornatū. regeneratio ad ecclie p̄ducatur
augmentū. **P. Et. D** s̄ q̄ potestate uirtutū
tuę de nihilo cuncta fecisti. q̄ dispositus uni-
uersitatis exordius. homini ad imaginē dī
facto. ideo inseparabile mulieris adiuto-
riū cōdidisti. ut femineo corpori de uirili
dare carne p̄ncipiū. docens quod ex uno pla-
cuisset institui nūq̄m licere disiungi. Ds̄
q̄ tā excellenti mysterio conjugale copu-
lam cōsecrasti. ut xp̄i et ecclie sacramtū
p̄signares in federe nuptiarū. Ds̄ p̄ quem
mulier iungit̄ uiro. & societas p̄ncipalit̄
ordinata ea benedictione datur que sola
nec p̄ originalis peccati penā. nec p̄ dilu-
uii ē ablata sementiā. **R**espice p̄pitiū

310
sup̄ hanc famulā tuā. H. que maritali iun-
genda ē cōsortio. tua se expectat p̄tectione
muniri. Sit in ea iugū dilectionis et pacis.
fidelis et casta nubat in xp̄o. imitatrixq;
sc̄arū p̄maneat seminarū. Sit amabilis uiro
ut rachel. sit sapiens ut rebecca. longeva et
fidelis ut sara. Nihil in ea exactib' suis ille
auctor p̄uaricationis usurpet. nexa fidei
mandatisq; p̄maneat. uni thoro iuncta con-
tactus illicitos fugiat. muniat ī firmitatē
suā robore discipline. Sit uerecundia gra-
uis. pudore uenerabilis. doctrinis celestibus
crudita. Sit fecunda in sobole. sit p̄bata &
innocens. & ad beatorū requiē atq; ad celestia
regna pueniat. & uideat filios filioꝝ suoꝝ.
usq; interciā & quartā generationē. & adop-
tatā pueniat senectutem. **Pax dñi sit
semper uobiscorū. Ad cōplendum.**

Quesumus om̄p̄c d̄s. instituta prouiden-
tie tue pio amore comitare. ut quos
legitima societate coniectis. longeva pace
custodias. **P. E. R.**

Consecratio sacre uirginis. que in epipha-
nia. uel in .ii. febr. pasche. aut in aploꝝ na-
talius celebrat. **O**mnes q̄ ad sacros
ordines debent promoueri. ante pronun-
tationem euuangelii ab ep̄o debent
consecrari. quia ab eis predicatio sanc-
ti euuangelii debet per totum mundū
diffundi. Uirgines autem et uidue. post
per lectū euuangelium debent. quia de-
cet eas & per euuangelium. predicari. Uirginē
ep̄o parentes cum oblatione offerant. &
ille inuolutā manum eius in palla al-
taris recipiat. dicendo cum astantibus.
antiphonam. Ipsi sum desponsata cui angeli ser-
uiunt. cuius pulchritudinem. sol et luna mirantur.
**Sc̄imonialis uirgo cum ad consecrationē
sui ep̄i offertur. in talibus uestibus appli-
cetur. qualibus semper usura est profe-
ssioni. & sanctimonie aptis. In primis
autem offerantur illa uestimenta an-
te altare ep̄o ad benedicendum. Bene-
dictio uestimentorum uirginum.**
Dŝ eternoꝝ honoꝝ fidelissime promissor.

312

certissime per solitor. qui uestimentum sa-
lutare. & indumentū eterne iocunditatis tuis
fidelibus pmisisti. clementiā tuā suppliciter
exoram. ut hec indumenta humilitatē cor-
dis & contēptū mundi significantia. q̄bus
famulē tuē sc̄o uisibiliter sunt informan-
de. pposito ppiti benedicas. ut beate castita-
tis habitū. quē te assuante susceperunt te
pregente custodiāt. & quas uestibus ueneran-
de pmissionis indui tēporalitē beata facias
in mortalitate uestiri. **℟. D. H. O. A. L. I. A.**
Omnis dŝ bonarū uirtutū dator. & omnium
benedictionū largus infusor. te subnixis p̄-
cibus deprecam. ut has uestes quas famulē tuē
H. p̄ inditio cognoscende religionis induere
uolunt benedicere & sc̄ificare digneris. ut
inter reliquas feminas tibi cognoscantē dica
Exaudi dnē p̄ces nr̄as. **℟. A. L. I. A.** te. B.
& has uestes. quas famulē tuē. H. signo se
adoperendas exposcunt. uberrime bene-
dictionis imbre p̄funde. sic p̄fudisti horā
uestimtoꝝ aaron benedictione unguenti
p̄fluente acipite in barbā. & sic benedix

ista uestes omnium religiosorum. tibi p omnia pla
centium. ita etiam hanc benedicere dignare ac
presta clementissime pat. ut supradictis famu
labus tuis. H. hec sit uestis salubris pectio. hec
cognitio religionis. hec intuitu scitatis. hec e
tra omnia tela inimici robusta defensio. ut si
cunctantes fr. sexagesimi fructus accipiant do
nu. & si uirgo centesimi muneris opulentia
in utraq; parte p seuerante cunctantia dicitur

Caput fidelium omnium ds. et totus **S**tur. E.
corporis saluator. hoc operimentu uelaminis
qd famule tue. ppt tuu. tueq; genitricis bea
tissime scilicet semp uirginis marie amore
suo capiti e impositure. ita dextera scifica
& hoc qd p illud mystice dat intelligi. ita
sep custodi corpore pariter & animo inctami
nato custodiant. ut qndo ad ppetua scoz re
muneratione uenerint cu prudentib & ipse
uirginib pparate. te pducente ad ppetue
felicitatis nuptias intrare mereantur. E.

*Hic suppliciter psterment se ante altare.
ille q ceterande fr. & dicat he uersu trib
uicibus. Suscipe me dne scdm eloquiū*

314
tuum. & non confundas me ab expectatione
mea. & uiuā. *Postea dicit epē. Soror ac
cipe ueste in nomine dni. Et illa responō.*

*S*uscipio in nomine patris & filii. & spc scī.
*Te det epē ei ipsa uirginitatis induita. &
tantu uelam apud se faciat retineri. Ipsa au
uirgo uadat in sacranū. et induat se ipsis
uestimtis benedictis. accipiensq; duos cere
os in manus ardentes ueniat ante altare
Te imponat epē. Uenite uenite uenite sponse
xpi. Iterū epē imponat. Que est ista. & cho
rus resp. Ista e speciosa. Et iterū epē. Qui sequi
tur me. non ambulat in tenebris. Tunc sponse.
Et nunc sequimur in toto corde & timemus te.*

*Et respondit chorus. Quia non est confusi o
constentibus in te domine. Et iterū uirgo cant.
Et ecce uenio ad te que amavi que quesui que semper
optavi. Et tunc imponat clericus introitum.
ad missā. Et euanglium au. & dicta ea
prostrata letan. inclinato capite ante al
tare. benedicit eā epē dicens. Oracionem.*

Respice dne propiti sup hanc famulā tuā
H. ut uirginitatis scē ppositū. quod te

inspirante suscepit. te gubernante custodiat
s̄ castoz corporoz benignissi *Consecratio in f.*
mus habitator. & incorruptarū *modū p̄fāt.*
amator animarū. d̄s q̄ humanā substantiā
in p̄mis hominib⁹ diabolica fraude utitā.
ita in uerbo tuo p̄ qd̄ om̄a facta s̄ reparas. ⁊
ut eā n̄ solū ad p̄mē originis innocentia re
uoces. s; etiā ad experientia quorūdā bonoz
q̄ in nouo seclō f̄ habenda p̄ducas. & obstri
ctos ad huc cōditione mortalium. i. ad simili
tudine puebas angloz. respice sup̄ has famu
las tuas. h. que in manu tua cōtinentie sue
ppositū collocantes. tibi suā deuotionē offe
runt. ad q̄ & ipse idē uotū acceperunt. Quan
do enī animas mortali carne circūdatas.
legē nature libertatē licentie. uim cōsuetu
dinis. & stimulos etatis euinceret. nisi tu p̄
liberū arbitriū hē amorē uirginitatē cle
menter accenderes. tu hanc cupiditatē in
eius corde benignus aleres. tu fortitudinē
ministrares. Effusa nāq; in om̄s gentes gr̄a
tua. ex om̄i natione q̄ ē sub celo. instellarū
ī numerabile numerū noui testamenti.

216
heredibus adoptatus. inter ceteras uirtutes q̄s
filius tuus n̄ ex sanguinib⁹ neq; ex uoluntate
carnis. s; de tuo spū geniti indidisti. etiā hoc
donū in q̄ sola m̄tes de largitatis tue fonte de
fluxit. ut cū honorē nuptiarū nulla iter di
cta minuissent. ac sup̄ sem̄ cūgiū initalis
benedictio p̄maneret. existerent tam̄ subli
miores anime. q̄ in uiri ac mulierī copula
fastidirent conubiū. cōcupiscerent sacramtū.
nec imitarent qd̄ nuptus agit. s; diligeres
qd̄ nuptus p̄notatur. Agnouit auctorem suū
beata uirginitas. et emula integritatis angli
ce. illius thalamo. illi cubiculo se deuouit.
q̄ sic p̄petue uirginitatis ē sponsus. que admo
dū p̄petue uirginitatis ē filius. imploranti
bus q̄ auxiliū tuū dñe. & cōfirmari se benedi
ctionis tue cōsecratione cupientib⁹. da p̄tecti
onis tue munim̄ & regimen. ne hostis anti
quus q̄ excellentiora studia subtilioribus
infestat insidiis. ad obscuranda p̄fecte cō
tinentie palmā. p̄ aliquā m̄tis serpat in
curiā. & rapiat de p̄posito uirginū. quod
etiā moribus decet esse nuptiarum. Sit

in eis dñe p donū spē tui prudens modestia. sa-
pien benignitas. grauis lenitas. casta libertas.
In karitate ferueat. & nihil extra te diligat.
Laudabilit̄ uiuat. Laudariq; n̄ appetant.
Te in sc̄itate corporis. te ī anime sue puritate
glorificent. amore te timeat. amore t̄ serui-
ant. Tu ei sis honor. tu gaudiū. tu uoluntas.
tu ī merore solatiū. tu in ambiguitate c̄silii.
tu in iniuria defensio. in tribulatione patientia.
in paupertate habundantia. ī ieiunio cybus.
in īfirmitate medicina. In te habeant omnia.
quē diligere appetunt sup om̄ia. & qd̄ f̄t p̄fesse
custodiant. Seruatori pectorū. n̄ corpore pla-
citure. s; m̄te transeant in numerū sapientū
puellarū. ut celestē sponsū accensis lapadib⁹
cū oleo p̄parationis expectent. nec turbate
ī p̄uasi regis aduentu. s; secure cū lumine.
& p̄cedentiū uirginū choro. iocanter occurrat.
& ne excludantur cū stultis. regalē aula.
cū sapientibus uirginib⁹ licenter introeant.
& in agni tui p̄petuo comitatu p̄babiles.
mansura castitate permancant. P̄ eundē.

316.
Benedictione expleta. ep̄c mittat uelamen
sup caput uirginis dicens. **A**ccipe uelum
sacrū puella. qd̄ p̄feras sine macula ante tri-
bunal dñi nr̄i ih̄u xp̄i. cui flectit om̄e genu.
celestiū terrestriū & infernoꝝ in scl̄a sc̄loꝝ.
Am̄. **Tunc cantet̄ a circū adstantib⁹. ad singlā
antiphon̄.** Induit me dñs cyelade auro tecta. & īmen-
sis monilib⁹ ornauit me. **Or̄ p̄t̄ assumpti uelamen.**

Famula tuā dñe tue custodia muniat pieta-
tis. ut c̄uentie sc̄e p̄positū. qd̄ te inspirante
suscepit. te p̄tegente ulesū custodiat. q̄ uiu.

Seqt̄. A. Ipsi sū desponsata cui angeli seruiunt. cuius
pulchritudinē. sol & luna mirantur. **ORATIO.**

O a q̄s om̄ps d̄s. ut hec famulā tuā. q̄. que p̄
spe retributionis eterne tibi dño desiderat
c̄secrari. plena fide animoq; ī sc̄o p̄posito p̄
maneat. tu eā om̄ps pat̄ sc̄ificare & benedi-
cere. & in p̄petuū conseruare digneris. tribue
ei humilitatē. castitatē. obedientiā. karitatē.
& omniū bonoꝝ operū q̄ntitatē. da ei dñe p̄
operib⁹ gl̄am. p̄ pudore reuerentiā. p̄ pudicicia
sc̄itatē. ut ad meritū possit gl̄e p̄uenire. P̄

*In hac camera circumstantibus ant. Posuit signum
in facie mea ut nullum preter eum amatorem admittam.*

*Et dicit episcopus benedictionem mathei apostoli super
spiritum plasmator corporum afflator animarum. *EAQ.**

Dum nulla spernis etate. non sexum reprobas. non ullam
conditionem gratia tua ducis indignam. omnium equi-
lis creator es et redemptor. tu hanc famulam tuam
quoniam ex omni numero gregis boni pastor elige-
re ad conservandam coronam perpetue uirginitatis
et castimoniam anime dignatus es. tue protectioni
scuto circumtege. et ad omne opus uirtutis et glorie
magistrante sapientia prepara. ut uincens car-
nis illecebras. et licita conubia recusans.
in solubile filium tuum domini nostri ihesu christi copula
mereatur. Huic pecuni domine arma suggeram non
carnalia. sed spiritus uirtute potentia. ut te mu-
nente eius sensus et membra in eius corpore et animo
non possit dominari peccatum. atque sub tua gratia ui-
uere cupienti. nihil sit defensor malorum et in-
imicus bonorum de hoc uase iam nomini tuo
sacrato preualeat uendicare. Omne etiam ge-
nuinum calorem ymber gratie tue celestis ex-
tinguat. lumen uero perpetue castitatis accendat.

facies scandalis pudica non pateat. nec in-
caute occasione tribuat negligentia delin-
quendi. Sitque in ea casta uirginitas. et orna-
ta pariter et armata fide integra. spe cer-
ta. karitate sincera. ut preparato animo ad
continentiam uirtus tanta prestet quod superet dia-
boli uniuersa signata. atque contempnendo presen-
tia futura sectetur. leuonia epulis carnalibus
preferat. et lectiones sacras et orationes. cuius-
vis et potationibus ante ponat ut orationibus
intenta. et eruditionibus expleta. illumina-
ta uigiliis. opus gratie uirginalis exerceat. hi
uirtutum armis hanc famulam tuam. in interius
exteriusque comunien. presta in offensum cur-
sum uirginitatis implere.

Ad anulum dicitur

Accipe anulum fidei. signaculum spiritus sancti.
ut sponsa dei uoceri. si ei fideliter serueris.

Ad torquem

Accipe signum christi in capite. ut uxor eius efficiaris. et si in eo per-
manseris. in perpetuum coroneris.

Iterum dicitur

Benedicat *OR.* sponsa decorauit me corona.
te conditor celi et terre. deus pater omnes.

qui te eligere dignatus ad scē marie matris
dñi nr̄i ihu xpi c̄sortiū. ut integrā et immacu
latā uirginitatē qm̄ p̄fessa es corā dño & anglis
et c̄serues. p̄positū teneā. castitatē diligā. paci
entia serues. & coronā uirginitatis accipere
merearis. *℟. Post hoc relinquens cereos pucl*

*la. offerat oblationē. Iugū accipiens ce
reos. stet inclinata. usq; dñi cōmunicet.*

*Et missa finit ordine suo. Et qm̄ cōmu
nicet. reseruet de ipsa cōmunionē usq; in
diē octauū cōmunicet. Et si ē que ei testi
monii phibuit. mittat eā ep̄c̄ in manū suā*

*dicens. Uide qm̄ istā dō sacratā rep̄sentē
immaculatā ante tribunal dñi nr̄i ihu x̄.*

ORDINATIO ABBATISSE canonica regula
p̄fiteus. *In ordinacione abbatisse. ep̄c̄
debet missā cantare. & eā benedicere hoc
modo. ℟. antiph̄ ad introitū & d. itā orati
onē reliquiū officii missē usq; ad eugl̄m
p̄sternit se electa ante altare cū trib; ut
dñs ab̄ de sororib; suis. flantq; ibi letanie.
Quib; finit. benedicat eā ep̄c̄ inclinato
capite dicens. Dñs uobiscū. & Et cū spū tuo.*

Exaudi dñe preces nr̄as. & sup hanc
famulā tuā. *℟. sp̄m tue benedictionis e
mitte. ut celesti munere dicata. & tue grām
maiestatis possit acq̄rere. & bene uiuendi alii
exemplū p̄bere. ℟. d. in unū eide sp̄c̄ sc̄i. *Alia.**

Om̄ipotentia tuā dñe humilit̄ imploramus
ut sup hanc famulā tuā. *℟. qm̄ ad sacrū ordi
nē assumere dignat̄ es. benedictionis tue do
nū dignant̄ infundas. eiq; grām c̄secrationis
tribuas. ut qd̄ te donante p̄cipit. te p̄tegente
illesū custodiat. *Tunc dicat in altum.**

*℟. om̄ia sc̄la sc̄loꝝ. & Am̄. Dñs uobiscum.
& Et c. Sursū corda. & Hab. Ḡ. s̄as aga
mus dño dō nr̄o. & dignū et iustū est.*

Dequū & salutare. Hos t̄ sēp̄ & ubiq; grā
agere dñe sc̄e pat̄ omp̄c̄ eīne d̄s. **A**d esto
precib; nr̄is. adesto uotis. adesto famulatib;
ad esto c̄secrationib; q̄ om̄ia p̄ūbū uirtutū
tue mirabiliter dispensas. & dispenda mi
nistras. q̄ diuersis florib; tuā sēp̄ exornas
eccliam. dñi eā & uiroz exemplis. et illustri
um seminarū irradias institutis. q̄ etiā de
infirmiori sexu hanc famulā tuā serui

applicat ^{re} virtus tue dignatus es famulatu. effunde que
sum dñe sup hanc famula tuā. H. quā in of
ficiū diuinū fideliter dedicam. grām sp̄s sc̄i
ut t̄ om̄i tēpore seruitus ei dignant̄ cōplac
at. eāq; dextera potentie tue benedicere &
sc̄ificare. siue c̄secrare digner̄ in op̄ mini
sterii tui c̄dignū. quatinus actū ministrati
onis sibi credite fidelit̄ exequat̄. & eiusde
sc̄i sp̄s septiformis gr̄e uirtute corroboret̄.
Requiescat ḡ sup eā p̄cam̄ dñe sp̄s sapiē
& intellectus ⁊ pietatis. ac repleas eā spū
timor̄i tui. Concede q̄q; grauitatē actiui
ei. censurāq; uiuendi. ut in lege tua die ac
nocte meditē. Mandata tua custodiat.
dictis tuis obediat. sacris lectionib⁹ insinat.
t̄rena & transitoria despiciat. atq; om̄i tem
pore bonis opib⁹ inseruiat. Om̄em libidinē
prauē uoluptatis superet. amorē honeste
castitatis teneat. ut tibi sponso ueniēti
cū lapadib⁹ suis inextinguibilib⁹ possit oc
currere. & p̄cedentiū uirginū choro iungi
& ne cū stultis excludat̄. regale ianuā cū
sapiētib⁹ licenter introeat. Habundet.

324
in ea totius forma uirtutis. auctoritas modesta. pudor c̄stans. innocentie puritas. & sp̄a
lis obseruantia discipline. In morib⁹ eius
p̄cepta tua fulgeant. ut sue castitatis exem
plo. cunctis sibi subditis imitationē p̄beat
purā. et bonū c̄scientie testimoniū osten
dens. in xp̄o ih̄u firma & stabilis p̄seueret.
atq; ita p̄ceptū ministeriū te auxiliante.
pagat. qualiter ad eternā remunerationē
te donante puenire mereat̄. E eundē. d.

Accipe regulā. **Tē det ei regulā dicens.**
sc̄e c̄uersationis. simulq; grām diuine be
nedictionis. et ut p̄ hanc cum grege t̄ cre
dito in districti iudicii die dño inctami
nata representari ualeas. ipse te adiuuare
digneur. Qui cū dō patre. **Seqv̄it̄ or̄.**
Dñe ōs om̄pe. q̄ sorore moȳsi mariā p̄
tercuntē cū ceteris mulierib⁹ int̄ equorea
undas cū t̄mpanis & choris letā ad lit̄
maris uenire fecisti. te supplices deprecam̄
p̄ fidei famula tua. H. que hodie māna
in cathedra sup uniuersas subditas sibi.
abbatissa c̄stituit̄. ut ei canonica norma

tueatur cunctas famulas tuas. quatinus ad
eterna glam te auxiliante cum omnibus illis int
eat leta. ibique exultans. cum anglis canent can
tica noua sequatur agnum quocumque ierit. xpo
dnm nrm.

Famula tua. h. q. s. dne.
tua sep gra benedicat. e inculpabile adueta
pducatur eterna. **Et** si ordinatio in domo
sua facta fuerit. imponit. Te dm laudam.

pplo acclamante. kyrieel. Postea dicat orat
p. d. p. dignitate.

Omniu dne fons
bonorum. iustozq. p. uectiuu munerator. tri
bue q. s. famule tue. h. adeptu bene gerere di
gnitate. e ate sibi prestita bonis operibus
copbare. **Et** si alibi e. s. e. r. t. a. fuerit. regre

se ad monasteriu. omis chorus uirginu hono
rifice pcedat ei obuia. cum crucib. aqua bene
dicta. incenso. i. cinglio. et in ipso ecclie intro
itu imponant. Te dm laudam. turba accla
mante. kyrieel. e presbitero psequente

os ut sup. **O**mniu dne fons bonorum.

**ORATIONE ABBATISSE. MONASTICA RE
GULA. p. s. u. e. n. t. i. s. C. o. n. t. i. n. u. u. m. e. x. c. a. n. o. n. e.
theodori. inglor. a. n. t. i. p. i. s. c. o. p. i.**

In ordinatione abbatisse. epc debet missam
cant. e. ca. benedicere hoc m. Et ant. ad inu
tu. i. d. a. t. a. o. r. e. e. r. e. l. i. q. u. i. u. i. o. s. s. i. t. u. i. m. i. s. s. e. u. s. q. u. e.
ad eu. g. l. i. m. p. s. t. n. a. t. s. e. e. l. e. c. t. a. a. n. t. e. a. l. t. a. r. e. r. e.
tro epm cum duab. et trib. sororib. sui. si amq. ibi

letanie. **Sequit.** Pat nre. cum p. e. i. b. i. s. t. i. s. **S**aluam
fac ancilla tua. **Et** ds ms sp. **D**ns cseruet ea
i uiuificet ea. **Et** beatu faciet ea. i n. t. d. a. t.
ea. **D**ns custodiat introitu tuu. **Et** ex hoc ne
i usq. i. **D**ns custodiat te ab oi malo. **Et** Cust.

Mittat t. auxiliu de sco. **Et** t. **N**ihil pficiet
inimic. in ea. **Et** t. **E**sto illi dne tris fortu.
Et a. facie i. **E**xurge dne adiuua illi. **Et** li
ba ea ppt n. **D**ne exaudi oratione mea. **Et**

Et clamor ms. a. v. **P**recib. finitis. benedicat
ea epc. **inclinato capite dicit.** **D**ns uobiscu.

Concede q. s. **Et** t. c. **S**equitur oratio.

Compe os. affectu nro tue miserationis
effectu. ut famula tua. h. qua ad regim ani
maru eligim. gre tue dono psequere. ut te
largiente cu ipsa t. nra electione placeam.

Exaudi q. s. dne pces nre humilitatis. **Ant.**
Et sup hanc famula tua. h. gram tue bene

ditionis infunde. quatinus p nre manus im
positione. int̄ fideles dispensatres inueniat.
& subditis s̄ gregib⁹ placere t̄ mereat. **P**.

Cunctoz bonoz institutor d̄s. q̄ p moy sen famu
lum tuū. ad gubernandas ecclias pposito isti
tuisti. t̄ supplices fundim⁹ p̄ces. teq; deuotis m̄
tibus exoram⁹. ut hanc ^{hunc} famula ^{lū} tuā. ^{quā} h̄. ^{quem} quā
cohibentia & electio ^{loz} famularū ^{oz} tuā. ^{tem} abbat̄
ssam hodie ouū tuarū instituit. p̄tectionis
tue grā munire digneris. sicq; regere subditā
cōmdata s̄q; oues concedas. ut cū illis omnibus
regna celoꝝ adeptā. & te dñe opitulante a
postolicis iugit̄ fultā doctrinis. centesimo cū
fructu. letā ^{tar} uideat portas paradysi. atq; elau
dante te mereat̄ audire. euge ^{serue} ancilla ^{bone} bona
& fidelis. q̄a in pauca fuisti fidelis. sup mul
ta te c̄stitūā int̄ ingaudiū dñi tui. **Tunc**

imponit ei manū sup ei cap̄ dicens h̄c p̄fat̄.

Et oīa sc̄la sc̄loꝝ. & am̄. **D**ñs uobiscū. **S**ursū
corda. **B**ēs agamus dño dō nro.

Iustū ē equū i salutare. **H**os t̄ s̄p̄ & ubiq;
grās agere dñe sc̄e pat̄ om̄pe c̄ne de us.

Respice q̄s sup hanc famula tuā. h̄. quā in

228.
tui nominis uice custodem monachorum ordi
nam⁹. In mitte ei dñe sp̄m sapientie & intelle
ctus. sp̄m c̄silii & fortitudinis. sp̄m sapientie
& pietatis. & reple eā sp̄u amoris tui. q̄tūis
tua grā p̄uenta. nihil c̄t tuū p̄ceptū faciat.
doceat. c̄stituat. uel iubeat. s̄; magis m̄tes dis
cipularū. tā exēplis bonoz operū q̄m ubi in
struat. & q̄ discipul⁹ docuerit c̄ c̄traria. in
opib⁹ suis iudicet n̄ agenda. Sit in oib⁹ opib⁹
suis p̄uida & c̄siderata. sit sobria & casta. sit
uitā p̄habilis. sit sapiens et humilis. sit beni
gna et karitativa. sit in paupm p̄grinorū
susceptione assidua. sit in hospitalitate bi
laris. sit pia et misericors. et s̄p̄ misericordiam
sup exaltet iudicio. ut ipsa ate eq̄ssimo iu
dice ueniā c̄sequat̄. **F**ac eā dñe te solū ex
totis uirib⁹ suis diligere. ieiuniū amare. cor
pus castigare. delicias n̄ appetere. t̄bulan
tib⁹ subuenire. neminē odisse. zelū in iustū
& inuidiā n̄ habere. suspitionē omnino
deutare. in tuo nomine p̄ inimicis exora
re. **F**ac eā s̄p̄ agnoscere. quia t̄ redditura
ē rationē uillicationis sue. & q̄ntas sub

cura sua animas habuerit. ipsas sine dubio ante
sedem maiestatis tue sit latura. Qua propter est pussimo
pastori supplicam. ut ad humilitatis nostre oratio
nes cor eius gratia tua illustres. quod possit queque singula
ita discernere atque temptare. ut fortes habeant
quod cupiant. et infirmi. quod non refugiant. Da il
li domine semper compunctionem ut celestia semper diligat
et inextinguibile gehenne ignem ante mentis oculo
s proponat. quantum super nos dulcedine gaudiorum
et infernalium amaritudine tormentorum semet
ipsam in reprehensibile custodiat. et cum creditum
sibi omnibus intremido examine gaudeat. et cum
omnibus sanctis tuis in marcescibile celestis regni
coronam accipiat. *Et adhuc teneat ma
nu sup eap ei dicens hanc orat. mita uoce
mēs sepiōne dō. affluentē imodū orat.*
O spm tue benedictionis famule tue. h. oran
tibus propitius infunde. ut que per manus nostre
hodie impositionem abbatissa constituit. sanctifi
catione tua digne ac electa permaneat. ut
numquam per modum de tua gratia separet indigna.
Suscipiat te domine largiente hodie in bono
opere perseverantiam. in aduersis constantiam

330.
in tribulationibus tolerantiam. in ieiuniis desi
derium. in impietatibus misericordiam. in humilitate principa
tum. in superbia odium. in fide dilectionem. in doctri
na per uigilantiam. in castitate continentiam. in lux
uria abstinentiam. in uarietatibus moderationem.
in moribus doctrinam. Te munerante domine. talis in
hoc ministerio perseveret. quibus leuita electus ab
apostolis sanctis Stephanus meruit perdurare. Totam ab
hodie diabolicam conuersationem despiciat. tua
domine benedictione largiente contempnat presentia
diligat celestia. premia desideret sempiterna. Sit
exemplum et forma iusticie. ad gubernandam
regendamque ecclesiam fideliter. ut speculatrix
idonea inter suas collegas semper efficiat. Sit ma
gni consilii. industrie censure. efficacie. disci
pline. Ita te domine tribuente. in omnibus manda
tis tuis sine reprehensione tibi mundo corde de
seruiat. ut ad brauium superne uocationis mul
tiplicato fenore. cum centesimo fructu coro
naque iusticie. et ad celestium thesaurorum donati
ua perueniat. Prestante. *Te det ei regulam.*
Accipe regulam a sanctis patribus nobis traditam.
ad regendum custodiendumque gregem tibi a deo.

creditiū. quantū dō ipse te cōfortauerit ac fragi-
litas humana p̄miserit. **D**ñe dō om̄p̄c. q̄
sorore moȳsi mariā p̄tereunte. cū ceteri mu-
lierib⁹. *Requie in ordinat̄ abbisse canonice.*

Concede q̄s om̄p̄c dō. famule tue. h. abbatisse.
ut ostendendo & exercendo q̄ recta s̄t. exēplo
bonoz opm animo suarū instruat subditaz
& et̄ne remunerationis mercede. ate p̄ssimo
pastore p̄cipiat. *℟. Itē or̄. O* mniū dñe fōn̄
bonoz. *Requie in ordinū p̄scripta. Si ordina-
ta fuerit infra monasteriū. imponat̄. Itē dō.*
pp̄lo acclamante. kyriel. & sequat̄ or̄.

Dñs cui om̄s potestas & dignitas famulat̄. da famu-
le tue. h. p̄sperū sue dignitatis effectū. inq̄ te s̄p̄
timeat. tibiq; iugit̄ placere cōtendat. *℟. Si ali-
bi cōsec̄ta fuerit. redeunte om̄s sorores hono-
rifice suscipiant cū crucib⁹. aq̄ benedicta. in
censō. i. euglio. i. in intitu ecclie imponant.*

h. Itē dō. & pp̄ls kyriel. i. p̄br̄ or̄ ut supra.
xxviii or̄ Bened̄ uelam̄ uirginali.
Eom̄p̄c dō p̄ces nr̄as. & hanc uestem quā
famula tua. h. ad se coop̄iendū exposcit. u-
berrime benedictionis umbre p̄funde. sicut

392
p̄fudisti ora uestimentoz aaron benedictione un-
guenti. p̄fluente a capite in barba. Et sicut
benedixisti uestes omniū religiosoz t̄ p̄ om̄ia
placētū. ita eā benedicere dignare. ac p̄s
clētissime pat̄. ut hec uestis salubris sit p̄
tectio famulab⁹ tuū. hec cognitio religioni. hec
intū sc̄itatis. hec cōtra om̄ia tela inimici robu-
sta defensio. ut et si cōtinens ē sexagesimi fru-
ctus dono. & si uirgo ē centesimi muneris o-
pulentia in ut̄q; parte p̄seuerata cōtinētia
Ordo ad uirgines uelandas. I dicitur. *℟.*
*q̄b⁹ cūuersis uestim̄ta mutant̄. uirgo cū ad cōsec̄tio-
nē sui ep̄i offert̄. intalib⁹ applicet̄ uestib⁹. q̄lib⁹
s̄p̄ usura ē. Itē dicat̄ hec p̄refatio.*

Oremus fr̄s km̄i misericordiam dñi. ut illud do-
nū t̄buat huic puelle. que dō uotū uouit.
uestē candidā p̄ferre cū integritate corone
in resurrectione uite et̄ne q̄ futura ē nobi. *℟.*

Famula tuā dñe tue custodia muniat
pietatis. ut uirginitatis sc̄e p̄positū. qd̄ te in-
spirante suscepit. te p̄tegente ulesū custodiat.

Te inuocam⁹ dñe sc̄e pat̄ om̄p̄c et̄ne dō. *Ita*
sup̄ hanc famula tuā. h. q̄ t̄ uouit seruire

pura mente. mundoq; corde. ut eam sociare digne
ris. int̄ illa centū. xl. iiii. milia infantū. q̄ uir
gines p̄ manserūt. e se cū mulierib; n̄ conq̄nauē
runt. in q̄rū ore dolus inuent; n̄ ē. e ita hanc
famula tuā. h. facias p̄manere in maculatā
usq; in finē. Et in maculatū xp̄m dñm nr̄m.
cū q̄ uiuis ⁊ regnas d̄s in unitate sp̄s sc̄i. P̄.

Benedictione cepleta. mittat ep̄c uelamen

sup cap̄ ipsi; uirginis dicen. **A**cepe uelū
sacrū puella. quod p̄feras sine macula ante
tribunal dñi nr̄i ihu xp̄i. cui flectit̄ omne
genu. celestū t̄restriū et infernoz. in sc̄la
sc̄loz. *A m̄. A u. D̄s q̄ habitaculū cor*

de pudico fundasti. respice sup hanc famu

la tuā. h. e q̄ castigationib; assiduis postu

lat. tua c̄solatione p̄cipiat. BENEDICTIO.

Benedicat te d̄s pater. ⁊ fili; et sp̄s sc̄s. in oī

benedictione spiritali. ut maneat sine ma

cula. sub uestim̄to sc̄e marie matris dñi

nr̄i ihu xp̄i. qui uiuit e regnat.

CONSECRATIO uidue. que fuerit castitatē

pfessa. Vidue p̄ lectū euāḡm debent ue

lari. q̄a decet eas p̄ euāḡm predicari. l.

uidua autē q̄a soluta ē a lege uiri. se ipsam
si uult dare dō debet. e a p̄b̄o uelari. uel e
tā c̄secratū ab ep̄o uelam̄. ipsa s̄. n̄ ep̄c debet
imponere. P̄b̄ris ū licet uiduā uelare. solis
ep̄is uirgin̄. *BENEDICTIO uestim̄toz uidue.*

Uisibiliū e inuisibiliū creator d̄s. ad esto
pp̄riū. ut hec indum̄ta sc̄itatis effigie of
tendentiā. desup gr̄a tua irrigante. benedi
cere e sc̄ficare digneris. P̄. *ALIA.*

Aperi q̄s dñe oculos maiestatis tue ad bene
dicendā hanc uiduitatis uestē. ut q̄ inordi

natis uestib; uiri sui usib; placuit. in sacris in

dum̄ta benedictionis tue seruare mereat. P̄.

Itē agat letania. p̄ letaniā sc̄i p̄fatio.

Incorruptū c̄nitatis dñm. e in uolabilis na
ture dñm fr̄s km̄i supplic̄t̄ de p̄cam̄. poscen
tes p̄ sorore nr̄a. h. q̄ corpore ac mente p̄fecte

c̄tinentie e pudicitie se seruaturā dño deuo

uit. ut petenti famule sue. ipse q̄e iudex ui

duarū. p̄fectā tribuat c̄tinentiā. *Benedictio*

uidue pp̄ria.

Consolare dñe hanc

famula tuā. uiduitatū laborib; c̄strictā. sic

c̄solari dignat̄ es sareptenā uiduā p̄ helyā

prophetam. Concedē ei pudicitie fructum. ut
antiquarū n̄ meminerit uoluptatū. nesciat
etiā incentiua uitioꝝ desideria. ut soli t̄ sub
dat pp̄a colla. q̄ possit p̄ laborib⁹ tantis sexa
gesimo ḡdu p̄cipere mun⁹ delectabile sc̄ta

O q̄s om̄es d̄s. ut hec famula **ALLIA**. Ius
tua. H. que p̄ spe retributionis et̄ne se t̄ d̄no
desiderat consecrari. plena fide animoq; in
sc̄o p̄posito p̄maneat. tu eā om̄pe p̄t̄ sc̄i
ficare & benedicere. & in p̄petuū c̄seruare di
gneri. t̄bue ei humilitatē. castitatē. obedien
tiā. karitatē. & omniū bonoꝝ operū q̄ntita
tē. da ei d̄ne p̄ opib⁹ gl̄am. p̄ pudore reueren
tiā. p̄ pudicitia sc̄itatē. ut ad meritū gl̄e
possit puenire. **Dei uelam̄ imponat capl.**

Famula tuā. H. d̄ne tue custodia **tu suo.**
muniat pietatis. ut c̄inentie sc̄e p̄positū.
qd̄ te insp̄ante suscepit. te p̄tegente ille
sum custodiat. **℟. ALLIA.** **O** n̄e ih̄u xp̄e
omniū d̄s. qui int̄ cetera uirtutū docum̄ta
ad salutē nr̄am uigorē castitatī & pudicitie
reparasti. te supplices exorā. ut hanc sororē
nr̄am uiduā ad gr̄am pietatis tue ex toto

corde conuersam. ab omnibus temptationi
bus inimicoꝝ tutā. defensāq; custodias. et
hec capitis uelamina ad interioris hominis
tutamen p̄seuerare facias. **℟. ALLIA.**

Confirma hoc d̄s qd̄ operatus es in uidua.
ut fideles custodire ualeat p̄missiones q̄s
p̄miserat tibi. ut castitatē corporis & anime
exhibere d̄o ualeat. & digne occurrat. ut
sexagesimū fructū. cū electis sociis ei par
ticipare mereatur. **℟. ALLIA.**

On̄e d̄s uirtutū celestiuū et̄ne d̄nator. t̄ supple
ces effundim⁹ p̄ces. ut hanc famula tuā. H. c̄
secrare digneris. quā de pristina c̄uersatione
ad nouitatē uite. expolians ueterē hominem
et induens nouū c̄uerti fecisti. ut sic anna
p̄phetissa multis tēporib⁹ uestib⁹ uiduitatis i
duta. int̄plo gl̄e tue ieiuniis et orationibus
fidelit̄ deseruiuit. sic et famula tuā. H. t̄ so
li d̄o in eccl̄ia tua deuota m̄te deseruiat. **℟.**

Ds castitatis amator. **ALLIA.**
& continentie c̄seruator. supplicationem
nr̄am benignus exaudi. & hanc famulam
tuā. H. p̄p̄tius int̄uere. ut que p̄ timore

tuo continentie pudicitiam uouit. tuo auxilio
cōseruet. & sexagesimū fructū cōtinentie. & uitā
eternā. te largiente p̄cipiat. *P.*

ORDINATIO ABBATIS ex canone theodos. 1.

*In ordinatione abbatis ep̄c̄ debet missā com-
plere. & eū benedicere inclinato capite. cum
duob' & t̄b' fr̄ib' ei. et dat ei baculū & pedules.
P̄ introitū & orat̄. annuntiat ep̄c̄ dicens.*

*E*cclēsie nr̄e fr̄s km̄i pat̄ electus. suū ad ē ordi-
nē ad suscipiendū. Vnde ap̄lica prius eū cen-
semus examinandū. suū p̄positū & sc̄i benedi-
cti regula si uelit ipse obseruare. sibiq; subie-
ctos ut & ipsū faciant diligent̄ instruere.
res q̄q; ecclēie ubiq; locor̄ hacten' disp̄sas in-
iuste. quantū p̄ualet cōgregare. easq; in usus ec-
clēsie & fr̄m. paup̄m etiā & peregrinor̄ obserua-
re. sicq; dignū esse ad ordinē accedere. *Inier-*

rogatio. *V*is p̄positū tuū & sc̄i benedicti
regula obseruare. t̄q; subiectos. ut ipsū faciās
diligent̄ instruere. *& uolo.* *U*is ecclēie res
in iuste disp̄sas. q̄ntū p̄ualet cōgregare. *& uolo.*

*V*is easdē res in usus ecclēie & fr̄m. pauperū etiā
& peregrinor̄ cōgregatas obseruare. *& uolo.*

338.
Post hec p̄sternat se ep̄c̄ ante altare. & abh-
ueris uel sub' indut' si int̄q; ibi letanie. Pat̄
*nr̄. Et ne nos. S*aluū fac seruū tuū dñe. *vs.*

*D*ñs cōseruet eū & uiuificet. Et beatū fac. e. in.

*D*ñs custodiat r̄tū tuū. Ex hoc n̄c & usq; in.

*D*ñs custodiat te ab om̄i. Custodiat aīā tuā.

*M*ittat t̄ auxil' de sc̄o. Et de syon tueat̄ te.

*N*ihil p̄ficiat iimic' ieo. Et fili' iniquitat' n̄.

*E*sto illi dñe t̄ris fort'. A facie inimici.

*E*xurge dñe ad iuuā nō. Et redime nō p̄pt' n̄.

*D*ñe exaudi orat̄. m. Et clamor m̄s a. u.

*C*oncede q̄s omp̄c̄ d̄s affectui nr̄o *ORAT̄.*

tue miserationi effectū. & famulū tuū. q̄. quē

ad regim' animarū elegim'. gr̄e tue dono p̄seque-

re. ut te largiente. cū ipsa t̄ nr̄a electione pla-

ceamus. *P.* *Tunc det ei regulā.*

*A*ccipe regula a sc̄is patribus nobis traditā

ad regendū custodiendūq; gregē t̄ a dō credi-

tum. quantū d̄s ipse te confortauerit. ac fra-

gilitas humana p̄miserit. *Alia.* *A*ccipe mo-

nastice cōuersationis regula. ad quā p̄p̄riam

& subditōr̄ corrigere debes uitā. & uide ut n̄

sotū adiutor. s; etiā satagā eē illi' operator.

De om̄pe & piissime deprecamur dñe. *Sequitur.*
he famulū tuū. H. pp̄tū intuerē. ut gr̄a tua au
xilante. in sua subiectozq; cōuersationis. p̄cep
ta sc̄e regule efficacit̄ studeat ad implere. ut
transacto uillicationis sue tēpore. una cū cō
missō grege. p̄petua potiāt beatitudine. *Tunc*
det ei curam. deinde baculū. **A**ccipe
baculū pastorale. quē p̄ferā catue t̄ cōmissē.
ad exemplū iuste seueritatis & correptionis.
Accipe p̄lationis uirgā pastorale. custodie curā
significantē & diligentī. q̄m̄ in cōmissis tibi
ouib; tam incoercendis earū erratib;. quā in
om̄ib; p̄uidendis utilitatib; omnino sis solli
citor bonoz. *Consecrat̄ abbas.* **C**onsecrat̄ abbas. **C**itus.
institutor d̄s. q̄ p̄ moȳsen fam̄. *Requirit̄ in*
ordinat̄ abbatissē. *Tunc imponit ei manū*
sup̄ caput. dicens hāc or̄ in mod̄ p̄fationis.
Om̄pe sēpit̄ne d̄s. affluentē tue sp̄m̄ bened̄.
h̄c or̄ in ord̄ abbatissē. **O**s̄ om̄iū
fidelīū pastor & rector. famulum tuū. H.
quē eccl̄ie tue p̄c̄e uoluisti. pp̄tū respice.
da ei q̄s uerbo et exēplo q̄b; p̄re est p̄ficere.
ut ad uitā una cū grege sibi cōmissō per

340.
uenit semp̄ternam. **P.** *Oratio.* **O**m̄nium
dñe fons bonoz. **D**eus cui om̄is potestas. J. d.
reque in ordinat̄ p̄scripta. *Sequitur.* Te deum
Laudam; *P̄plo acclamante.* Kyrieel. *Postea*
die or̄.
Deus et̄ne lucis inuentor. omnipo
tentīā tuā suppl̄ici p̄ce deposcū. ut famulū
tuū. H. quē ad regim̄ animarū eligim; gr̄e tue
dono p̄sequari. ut te largiente. cū ipsa t̄ n̄ra
deuotione placeam;. **E** unigenitū tuū dñm n̄m
ih̄m xp̄m. cū quo et sp̄u sc̄o. unus et uerus es d̄s.
uiuens et regnans p̄ om̄ia sēla secl̄oz. **A**men.
Concede q̄s **MISSA PRO ABBATE.**
Dñe famulo tuo abbati. ut p̄dicando et
exercendo que recta s̄t. exemplo bonoz operū
animos suoz instruat subditoz. & et̄ne remu
nerationis mercedē ate piissimo pastore per
Munera n̄ra q̄s dñe **SECRETUM.** **P**iat. **P.**
suscipe placat̄. & famulū tuū. H. sēp et ubiq;
misericorditer protege. **P.** *Post communio.*
Hec nos dñe cōmunio purget ā crimine. &
famulū tuū. H. benigna pietate conseruet. **P.**
Dñe d̄s. qui **MISSA CRISTALLIS.**
regenerandis plebibus tuis. ministerio

uteris sacerdotū. tribue nobis pseuerantem in tua
uoluntate famulatū. ut dono grē tue. indiebus
nr̄is. & merito et numero. sacratus t̄ pp̄ls augeat.
a nobis om̄p̄e d̄s. remedia c̄ditionis. **A. LIA.**

humane. & sincero tractare seruitio. & cū p̄fectu
salutis implere. **P. SECRETA.** **H**uius sacrifi
cii potentia d̄ne q̄s. et uetustate nr̄am clem̄ter
abstergat. et nouitate nobis augeat et salute. **At.**

Ipse tibi q̄s d̄ne sc̄e pat̄ om̄p̄e eterne d̄s. sacrifici
um nr̄m reddat acceptū. qui discipulis suis in sui
cōmemoratione hoc fieri hodierna traditione
monstrauit. Qui tecū uiuit. **7. A. O. cōplendum.**

Dñe d̄s h̄r. concede pp̄iti. ut q̄ unigeniti tui
sūpsimus corpus & sanguinē ab infidelis dis
cipuli reddam̄ ceitate diuisi. q̄ xp̄m d̄nm no
strū. uerū d̄m. hominēq; fatem̄ & colimus. q̄. t.

P̄r̄a q̄s d̄ne. ut sic de preteritis ad **A. LIA.**
noua uenim̄. ita uetustate deposita. sc̄ificati

arce nob̄ om̄p̄e. **A. O. VESPER.** **I**ntib̄ innouem̄. **P.**
d̄s. ne nō sic merem̄ affligā. s; ad bonū potū tua
pietate c̄uertas. **P. A. LIA.** **O**srūpe q̄s d̄ne

nr̄oz uincula peccatoz. & ne dominantur
nobis. potenti pietati succurre. **P. O. H. O.**

342
**Benedictio sup capsellas et fustes. et sup illos qui
cū his limina se suffragia sc̄oz appetituri s̄t.**

Dñe ihu xp̄e mundi redēptor & conditor.
qui beatis ap̄is tuis p̄cepisti ut cunctes i
predicationē. uirgas tantū sumerent. te sup
plici deuotione deposcim̄. ut digneris has
capsellas. et hos benedicere fustes. quatinus
eos q̄ illo insignū peregrinationis. & suoz corpoz
sustentationē f̄t recepturi. tue celestis grē recipi
ant plenitudinē. ut in eis munim̄ tue benedictioni
p̄cipere possint. ut quē admodū uirga aaron in
tēplo d̄ni florens ad rebellū iudeoz numero ipsi
stirpem rite seunxit. ita & hos signaculo sc̄i pe
tri adornandos. ab omnib̄ peccatis absoluas.
q̄ in die iudicii ab impiis separati. in dextera
sint parte coronandi. **P. eū qui tecū & cū spū**
sc̄o uiuit & regnat. P. oia. s. Quando d̄ibunt

Accipe has capsellas **capselle et fustes.**
& hos fustes. & p̄gite ad limina ap̄loz. in no
mine patris & filii. et sp̄e sc̄i. ut p̄ intercessio
nē beate d̄i genitricis marie. & omnū ap̄loz
atq; omnū sc̄oz mereamini in hoc sc̄lo acci
pere remissionem omnū peccatoz. & in

futuro consortiū omniū beatorum. *Sequit̃ or̃.*
Omp̃e sēpit̃ne n̄s. humani generis reformator.
& auctor. q̄ abrahę puero tuo ut irret de trā na
tuitatis sue. & ueniret int̄rā rēpmissionis. q̄m
ei daturus p̄miseras p̄cepisti. nec n̄ & p̄p̄m
isrl̄iticū in deserto te adorandū mutis p̄digi
is uenire fecisti. hos q̄s ad beatorū PETRI & PA
ULI limina te adorare p̄gentes. a periculis om
nib⁹ eruas. & a peccatorū nexib⁹ soluas. et tu
q̄ uera es uia in te fidentib⁹. eorū iter bene
dispone. ut int̄ om̄s hui⁹ sēli p̄t̄bationes.
tuo p̄tegan̄t auxilio. mitte eis dn̄e angelū
tuū. quē tobie famulo tuo comitē dedisti
ut ubicūq; manserint. sit illis defensor. c̄tra
insidias omniū inimicorū. uisibiliū & inui
sibiliū. quatinus leti & incolumes. ad nos ite
rū redire p̄ualeant. *P. De eo cur ampulla q̄b⁹*

da nuda. q̄b⁹ da ū coopta ad salutandū desertū.
Dicit libellus romani ordinis. de c̄secratione
crismatis. c̄tinuo duo accoliti in uolutas am
pullas cū sindone alba de serico. teneant ī
brachio sinistro. ita ut uideri possint a medio.
Ampulla ante quā ueniat ante ep̄m ad alta

344
re. media pars eius est coopta. & media nudo.
Ampulla cū crismate. quodā m̄ significat
corpus dn̄i sup̄tū ex uirgine. Quod antequā
transiret ad altare crucis. aliquo tēpore erat
cooptū. et aliquo nudū. Primeuo tempore erat
cooptū. q̄ndo ita fugit in egyptū. q̄si n̄ esset
rex regū. & q̄ndo ita portatus in templū est.
quasi n̄ esset omp̃e. et q̄ndo ita subditus erat
parentib⁹. q̄si non esset auctor parentum. In
his & his similib⁹ cooptū latebat. Nudū erat p̄
q̄m miracula cepit facere simulq; p̄dicare. &
se dn̄m demonstrare ut inq̄t. Ego & pat̄r unū
sum⁹. In his et aliis nudū erat. Ampulla ū. p̄
q̄m benedicta fuerat. & ab altare rediit. a pon
tifice & ministris altaris uisibilis et nuda sa
lutat̄. hoc significat. qd̄ xp̄c̄ p̄ q̄m ab altare
crucis transiuit. p̄sentia suā corporale eis p̄
buit. q̄s testes sue resurrectionis esse uoluit.
Qd̄ ceteri inuisibilis et coopta ad salutandū
desertū. significat qd̄ xp̄c̄ rediens in celū. in
uisibilis hominib⁹ factus ē. ut ipse testatur.
Exiui a patre. & ueni ī mundū. iterū relinq̄
mundū. & uado ad patrē. Hos ū quāuis

presentiam eius corporalem non uideamus. tamen
uenerando. cotidie eam salutamus.
Ieo eēs. seruus seruoꝝ dī. dilectissimis frīb⁹ & filiū.
archi epīs atq; suffraganeis eoz. abb. atq; & mo
nachoꝝ ēgregationibus in francia cōmanentib⁹
salutē ppetuam. **I**udic. tū ē nobis filii kmī
quod in ur̄is regionib⁹ malignoꝝ hominū puer
sitas creuerit. ita ut res ur̄as in suis prauis usib⁹
redigere cupiant. **Q**ua ppt̄ ex auctoritate
dī patris omnipotentis. & filii ei⁹ dñi nr̄i ihu
xp̄i. & sp̄s sc̄i paracyti. atq; ex uice beati petri
ap̄li. nec n̄ et beate marie matris dñi. & p̄ bea
tos anglos & ap̄los. martyres. confessores ac uir
gines. ex cōmunicam⁹ eos atq; maledicim⁹. q̄ pos
siones seruoꝝ sc̄i martini. & q̄cqd ad illos p̄ti
net tollunt. & perperā inuadunt. Sit pars
corū cū dathan & abyron. q̄s tr̄a p̄ sua supbia
uiuos absorbuīt. & cū iuda p̄dore. q̄ dñm pre
cio uendidit. **A**men. **F**iant filii eoz or
phani. & uxoꝝ eoz uidue. Mutantes transfe
rant filii eoz & m̄dicent. eiciant de habita
tionib⁹ suis. Scrutet̄ fenerator omnē substan
tiā eoz. & diripiant alieni labores eorum.

346
Et iterū. Ds̄ qui dixerit hereditate possideamus
sc̄i ar̄iū dī. Ds̄ m̄s pone illō ut rotā. & sic stipulā
an̄ faciē uenti. **A**m. **S**i ē ignis q̄ cōburit siluā.
& sic flāma cōburens montes. ita p̄sequis illo in
tēpestate tua. & impleas facies eoz ignominia. ita
ut erubescant. & peant. **A**m. **S**intq; maledic
tiones ille q̄s dñs sup filios isrl̄ p̄ moy sen. p̄mul
gaut sup illos q̄ bona & uillas sc̄i martini dep̄
dant. **S**intq; maledicti in ciuitate. maledicti
in agro. & in om̄i loco. **A**m. **M**aledicta cella
ria eoz. maledictus fruct⁹ uentris eoz. & fruct⁹
tr̄e eoz. **A**m. **M**aledicta om̄ia q̄ illoꝝ s̄c̄i. &
maledicti egredientes & regredientes. **A**m. **D**is
perdat eos dñs de tr̄a uelocit̄. **A**m. **P**ercutiat
eos dñs fame & siti. egestate. frigore & febr̄i. do
nec peant. **T**radat illos corruentes ante hos
tes eoz. **S**intq; cadauera eoz in escā cunctis uo
latilib⁹ celi. & bestis agri. **P**ercutiat eos dñs ul
cere pessimo. sc̄abie quoq; & purigine am̄tia.
& cecitate. **A**m. **P**alpentq; in meridie sic
palpare solet cecus in tenebris. **E**t sic dñs
beato petro ap̄lo. ciq; successorib⁹. cui uicē te
nemus. quāuis indigni potestate. **S**it qd̄ eiq; **S**edit.

ligarent sup terrā ligatū esset & in celis. qd cūq;
soluerent. solutū eēt in celis. ita illis si em̄dare
noluerint celū claudim̄. & terrā ad sepeliendum
negam̄. & dimergant in inferno inferiori. sol
uantq; qd gesserunt sine fine. **A** m̄. **S**i au
tem ad penitentiā et em̄dationē uenerint. &
secūm modū culpe. fructus dignos penitentiā
fecerint. om̄ia mala ista auertat d̄s ab illis. &
nos parati sum̄ ad recipiendū & orandū p̄ illis.
Si aut̄ ad em̄dationē noluerint uenire p̄petuo
anathemate feriant̄. ita eccl̄iā d̄i n̄ intrent.
pacē cū xp̄ianis n̄ habeant. nec ulla participa
tionē faciant. Corpus & sanguinē d̄ni. nec
indie mortis p̄cipiant. s; eterne obliuioni tra
diti. tāquā puluis ante faciē fiant uenti. & cū
diabolo & anglis ei' p̄petuis ignib' tradantur.
& sic lucerna ista extinguit. sic extinguant̄
anime eoz infetore inferni. **A** m̄. **E** H.

Omnis excommunicatus qui uult uiuere in seculo
corrigibilis anathematizari debet. Et post eū
excommunicare et anathematizare aliquis pro
curus et in uultu suo de se dispositū habet.
p̄ electionē eius d̄i & p̄ hanc alioquinor.

348.
NON ERIT KARITAS VRA FR̄S MEL. QD QD
uit nomine. h. diabolo suadente. p̄ponen
xp̄ianā p̄fessionē. quā in baptismo p̄fessus ē.
p̄ apostasiā euerfus p̄t̄ satanā cui abrenun
tiavit. & om̄ib' opibus ei'. uineā xp̄i. idē eccl̄iam
ei' deuastare & dep̄dari n̄ p̄timescit. paupes
xp̄i. q̄s p̄cioso sanguine suo redemit. uiolenter
opprimen' & interficiens. & bona eoz diripiens.
Unde q̄a fili' hui' n̄re eccl̄ie cui d̄o auctore p̄sident̄
debuerat eē. q̄a mea p̄ aquā & sp̄m sc̄m renatus ē.
& int̄ ad optiuos filios d̄i annumerat̄. q̄m uis m̄
fili' diaboli sit. imitando diabolu. solliciti ne
p̄ negligentia pastoralem aliqua de ouib' nobis
creditis deperiret. p̄ qua int̄m̄do iudicio an
te principē pastorū d̄nm n̄m ih̄m xp̄m ratio
nem reddere cōpellem̄. iuxta qd ipse terribilit̄
nobis cōminat̄ dicens. si n̄ annuntiaueris iniqui
tatem suā. sanguinē ei' de manu tua requam
misim̄ ad eū p̄br̄m n̄m. et litteras cōmonito
rias. semel & iterū. ac tertio. inuitantes eum
canonice ad em̄dationē & satisfactionē. &
penitentiā. corripientes eū pat̄no affectu. Sed
ipse prodolor diabolo cor eius indurante

monita salutaria spernit. & in incepta malicia perseuerant. ecclesie dei quam lesit. superbie spiritu inflatus. sati facere dedignatur. De talibus itaque transgressoribus. & sceleris religionis. pacisque quam christus suis discipulis dedit. atque reliquit. uoluntariis precepta dominica & apostolica habent. quibus informantur. quod de huiusmodi peruariis toribus agere non oporteat. Agit enim dominus in euangelio. Si peccauit inter fratres tuos. corripere eum. Et in unum quicumque nostrum peccat. qui in sanctam ecclesiam peccat. Si enim sancta ecclesia unum corpus est. cuius corporis caput est christus. singula autem sumus aut atterius membra. & si copati unum membrum. copatiuntur omnia membra. proculdubio in nos peccat. qui membra nostra ledit. lubet ergo dominus. ut si frater idem christianus in nos peccans. primo secrete corripiatur. deinde cum testibus redarguatur. nouissime in conuentu ecclesie publice eueniat. Quod si has tres commonitiones & plures correptiones contempnit. & sati facere despicit. potest hec scilicet inquit si ethnicus & publicanus. id est gentilis & paganus. ut non iam pro christiano. sed pro pagano habeatur. Et in alio loco membrum quod a sua copage resolutum. & a iunctura caritatis dissociatum. & omne corpus scandalizat. dominus & abscidat. & pie iubet dicens. Si oculus

manus. uel pestius scandalizat te. abscide eum & proice abste. & apostolus. aufer te inquit malum a uobis. Et iterum. Si quis frater nominatur. & est fornicator. aut adulter. aut homicida. aut rapax. cum huiusmodi nec cibum sumere licet. Et iohannes dilectus preterea christi discipulis. tale nefarium hominem salutare prohibeat dicens. nec ei aue dixeris. neque cum in domum receperis. Qui enim ei aue dicit. communicat operibus eius malignis. Dominica itaque atque apostolica precepta ad implentes. membrum putridum & insanabile quod medicinam non recipit. ferro excommunicationis a corpore ecclesie abscidantur. ne tamen pestifero morbo reliqua membra corporis ueluti ueneno inficiantur.

IGITUR quia monita *Ipsa Anathematis* nostra. & crebras exhortationes contempnit. quia tertio secundum dominicum preceptum uocatus ad emendationem & penitentiam uenire despexit. quia culpam suam nec dum cognouit. nec confessus est. nec missa nobis legatione. quia causam ipsius exquirimus. quia nostrum parochianus est ueniam postulauit. quia in incepta malicia diabolo cor eius indurante perseuerat. et iuxta quod apostolus dicit secundum duritiam suam. & cor inpenitens. thesaurizat sibi iram in die ire. Idcirco nos cum cum uniuersis

complicibus & cōmunicatoribus fautoribusq; sui
iudicio dī omīpīs . patris & filii . ⁊ sp̄s sc̄i . & be
ati PETRI principis ap̄loꝝ . et omniū sc̄oꝝ . nec
ñ et nr̄e mediocritatis auctoritate . & potesta
te nobis diuinit̄ collata . ligandi & soluendi
in celo & in tr̄a . à pretiosi corporis & sangui
nis dñi p̄ceptione . & societate omīū xp̄ianoꝝ
separamus . & à luminib; sc̄e matris eccl̄ie in celo
& in tr̄a excludim; & ex cōmunicam; . & anathe
matizatū eē decernim; . et dāpnatū cū diabolo
& angelis ei; . & omīb; rep̄bis in igne eterno iudi
camus . nisi forte a diaboli laqueis resipiscat .
& ad emendationē & penitentiā redeat . & ec
clesiē dī quā lesit satisfaciāt . Et respondes
om̄s terciō . Amen . aut fiat . fiat . Anathe
ma sit . **D**ebent enī . xii . sacerdotes ep̄m
circūstare . & lucernas ardentes in manib; tene
re . q̄s in c̄lusionē anathematis ul' ex cōmuni
cationis . picere debent . in tr̄a & c̄cutare pedi
bus . Et hęc ep̄e plebi ipsā ex cōmunicationem
cōmuni b; uerbis debet explanare . ut om̄s in
telligant quā tribuit dāpnat; sit . et ut noue
rint quā ab illa hora in reliquū ñ . p̄explano .

252
si o pro pagano habendus sit . & quod illi quasi
xp̄iano cōmunicauerit . ut eū in modis seane
in aut abertit . ut eū oblatiois dūctū . ut eū
in colloqū familiare habuerit . nisi forte ad sa
tisfactionē & penitentiā ei; p̄ceperit . Sicut enī
in modis sua ei; receperit . ut simul eū ex
comunicet . per dubio simul sit ex cōmunicat; .
Deinde ep̄e p̄bris p̄ parrochias mittant; . cōmuni
tes modū ex cōmunicationis . in q̄b; uideat; . ut
dñe die b; p̄ lectionē euāḡlii picib; suis cōmi
sis publice annuntient . ipsā ex cōmunicatio
nē . ut neis p̄ignorantiā ex cōmunicatio cōmuni
cetur . Oportet etiā . ut aliis ep̄is ipsā ex cōmuni
cacione manifestent . Precepit enī . ut etiam in
lū . ut in uicē . ut in uicē . ut in uicē . ut in uicē .
uincie ep̄os quosq; . ut in uicē . ut in uicē . ut in uicē .
municatio . ut in uicē . ut in uicē . ut in uicē .
necno . debet . nota sit & l .
Satis factio & cōmunicatio et reconciliatio
Vōi aliquis uel . Satis factio & cōmunicatio
Cōmunicatio . ut in uicē . ut in uicē . ut in uicē .
necno . debet . nota sit & l .
cōmunicatio . ut in uicē . ut in uicē . ut in uicē .

debet. et auodere potest cum eo qui cum hinc. et in
de emendare debent. huiusmodi ad se debent
non deo inuicem. ut si ipse inuicem est. Et ibi se
cunctis legibus. ut si oportet. dampnum commissum
emendari. aut si emendatum est. eorum testimonio
comparari. Deinde interroget episcopus si penitentiam
iuxta quod canones precipiunt. per peccatum desiderium
suscipere. uelit. Et si ille terrore prostratus. neminem
potest. ut eum per se est. penitentiam impleret.
et si autem cautela spondet. tunc episcopus apprehensa
manu eius dextra. eum in ecclesia. in introitu. et

Recommunionem. et societatem christi. in se reddat. et
vii. ps. penitentiam. ut dicitur. cum istis precibus.
yrieley son. **X** p̄e elej son. **R** yrieley son.
pat̄ nr̄. **E** t ne n̄. **S** ; liba nos a malo.
S aluū fac seruu t. d. **R** Ds̄ ms̄ sperantē inte.
M itte ei dnē aux̄. d. s. **R** Et de syon tuere cum.
N ihil pficiet inimic̄ i. **R** Et filius iniquitatis.
E sto ei dnē tr̄is forit̄. **R** A facie inimici. **S**er
D ne exaudi orat̄ meā. **R** Et clamor ms̄. **ps̄ vii.**
P r̄s̄ q̄s dnē huic famulo tuo. h. dignū peniten
tie fructū. ut eccleie tue sc̄e a cuius int̄. **Am̄.**
M agestatē tuā q̄s dnē sc̄e pat̄ om̄pe et̄ne ds̄.

qui non mortem. sed peccatorum uitam semp̄ inquit
Ds̄ misericors. ds̄ clemens. **I**ris respice famulū
qui sc̄dm̄ multitudinē miserationū tuarū pec
cata penitentium det. **R**equie f̄er. v. maior
clonade. id est. **ih̄c̄ q̄na d̄m̄. ih̄c̄ reconcilia**

Post hec sc̄dm̄ modū culpe. **I**uone lapsus.
penitentiam ei in iungat. **I**licet is per parrochianū
dirigat. ut om̄s nouerint eū in societate. christi
na receptū. Alius etiā ep̄is notū faciat. **N**on
lus autē ep̄e alteri parrochianū excommunicare.
uel reconciliare p̄sumat. sine conscientia
uel consensu proprio ep̄iscope. **id est. q̄na d̄m̄.**

Ordō in exultatione. **I**n primis. **M**issa
missa. ad quā communiter inclinat. **id est. q̄na d̄m̄.**
disaleiatus. **F**inita missa. ante. **id est. q̄na d̄m̄.**
nat. et p̄missis. **vii. ps̄. dicitur. q̄na d̄m̄.**

Ryriel. et cetera. **P**ropitiū esto. **L. H.** **A**b oī
malo. **L. n. d.** **A**b insidiis diaboli. **tēptationi**
bus ei malignis. L. H. d. **A**b hoste malo. **L. H.**
Asubitanea et inuisa morte. **L. P**er crucem
tuā. **L. P**er resurrectionē tuā. **L. P**er ascen
sionē tuā. **L. P**er aduentū s̄s̄ sc̄i paracl̄yti.
L. H. **I**n hora mortis. **s. H. d.** **I**n die iudicii. **L. H.**

Peccatores te. R. a. H. **U**t pacem nobis dones. **V**t
GRAM sp̄s sc̄i cordib' nr̄is clement̄ infundere. d.
t. R. a. H. **U**t indulgentiā omniū peccatorū nr̄oz
nobis dones. t. r. **U**t famulū tuū c̄seruare dign̄.
t. r. a. n. **U**t ei in hoc sc̄o p̄posito p̄seuerantiū
dones. t. r. **V**t cū p̄fecte sc̄lo renūciare facias
t. r. **V**t de uirtutib' ad uirtutes. de bonis ad me
liora. p̄ dies singulōs p̄ficiat. t. r. **U**t cū ad p̄missū
gl̄e tue p̄miū p̄ducere digneris. t. r. a. n. **U**t nō
exaudire digneris. t. r. a. H. **F**ili dī te. r. a. n. **A**ḡ
dī. ter. & **Y**riēl. **P**at̄ nr̄. **E**t ne nō. **S**al
uū fac seruū tuū. **O** tte ei dñe. a. **E**sto ei dñe
t̄ris fort. **N**ihil p̄ficiat inim̄. **D**ñs uobiscum.
a. q̄s dñe d̄s seruo tuo indulgentiā suorū **OR.**
delictorū. q̄tinus de omib' que carnali delectati
one uel animi cogitatione atq; uana hui' sc̄li
ambitione. c̄tra tuorū rectitudinē mandatorū
p̄petrauit. in p̄senti uita ueniā ate p̄cipere
mereat. **P.** **S**i extraneus ē. det̄ ei fr̄nit̄as & soci
etas. **P**ostea ducat̄ ab abbate uel seniorib' in lo
cū reclusionis. ceteris in choro remanentibus.
Cūq; eductū incipit. abb. a. **I**n parady' suorū.
cū. ēs. **I**ḡ exitu. & si uia longior fuerit. addat̄.

356
Dñs illuminatio. cū. **C**redo uidere. **ORATION**
Dñs infinite miē & bonitatis in m̄se. adesto fa
mulo tuo. in te c̄fidenti. nihil ei aduersitatis no
ceat. nihil difficultatis obsistat. cuncta ei salu
bria. cuncta sint p̄sp̄era. & quicquid iusto petierit
desiderio. celeri c̄sequat̄ effectu. **P.** **S**ignific. **R.**
Aperite illi p. **OR.** **C**onfitemini. **S**uscipe dñe
d̄s pat̄ om̄pe hunc famulū tuū. quē de huius
mundi naufragis & periculis eruis. et ad tuā
uocare dignaris grām. c̄cede p̄pitius. ut aram
& angustā uia quā deuota m̄te exquirat. iugi
ter diligat teneat atq; sectet̄. quaten' ad et̄nā
quā in te sperantib' p̄mittere dignatus es gl̄am
puenire mereat. **P.** **L**uceo inquit. **OR.** **D**om̄.
quandiq; asp̄git̄ eā. **OR.** **B**enedic̄. **OR.** **B**enedic̄.
p̄p̄ius quam in te. **OR.** **B**enedic̄. **OR.** **B**enedic̄.
Sc̄ificet̄ hui' officinē locus **OR.** **B**enedic̄.
dñe & fugiat ab eo om̄is immundus sp̄s. p̄
uirtutē dñi nr̄i ihu xpi. deturq; famulo tuo.
in eo cōmoranti. sanitas corporis. claritas cor
dis. p̄tegente atq; c̄seruante maiestate tua.
om̄pe n̄s. **P.** **B**enedic̄ d̄s om̄pe locū istū ut
sit famulo tuo in eo. sanitas. sc̄itas. castitas.

uirtus. e uictoria. humilitas. bonitas. mansuetudo.
obediencia. karitas. sep. e habundantia in celestib
bonis. de patre e filio et spu sco. Et oia. s. s. *Te indu
cat cu. e incipit si nouit ipsemet a. In*ngrediar i
locu. *is. Que admodu. or.* *A*d esto dne supplica
tionib' nr's. e he famulu tuu que hic intuo no
mine ponim'. custodire dignare. ut te largiente
deuotus psistat. e uitā p'cipere mereat' c'na. *P.*

Tunc edstruat foramen q' ingressus e. e dicat or.
Os castoz corporoz benign' inhabitator. e incor
ruptaz amator animaz. respice sup he famulu
tuu. qui t' deuotione sua offert. sit in eo p'donu
spe tuu. prudens modestia. sapiens benignita. ca
sta libertas. ferueat in karitate. e nihil extra
te diligit. laudabilu uiuat. e laudari n' appe
tat. te timeat. t' seruiat. tu ei honor e gaudium.
in merore solatiu. in ambiguitate esiliu. in in
iuris defensio. in tribulatione patientia. i paup
tate abundantia. in ieiunio cybus. i infirmi
tate medicina. iteq; diligere sup omia appetat
qd e p'fessus custodiat. ut e hoste antiquu de
uincat. e uitioz squalores expurget. q'tinus
omniu electoz tuoz esortio mereat' te donan

358.
te uniri. *P. An* non intres in iudicium cum seruo tuo dne.
ne dapnet' cu impus in aduentu tuu districti iudici. *Ad* he

Dignare qs dne famulo tuo *or.* *P*roaudi.
renunciandi setarib' popis. gre tue ianuas aperire
q' despecto diabolo. ad te confugit. uenientē sere
no uultu suscipe. tribue ei brachiū infatigabi
le auxiliu tuu. mentē ei fidei lorica circūda. ut
felici muro uallat'. mundū se gaudeat euasisse.
P. v. R. Omis spe. *L*audate s. *or.* *C*lementissime ds
tua inuocam' pietatē sup he famulu tuu. quem
a seto conuersu. ad te accersire dignatus es. qs ut
e uersionis sue fide digne custodiat. e quicqd
p'salute anime sue fuerit depeatus. obtineat. *P.*

Ad ne dilexi decorē dom' tue. Et locū hab. *R.* *M*e qd
dat m' pat'. *Canticū.* *B*enedictus dns ds isrl.

P. at' nr'. Et ne nos. v In memoria c'na erit iustus.

*C*redo uidere bona dñi. *R*equie c'na dona ei dne. *or.*
Os q' iustis supplicationib' sep' presto es. qui
pia uota dignaris intueri. da famulo tuo cu
scis tuis beati muneris portionem. *P. R. D.*

*Y*ditivo aqve frigidē. *C*uoy vis homi
nē in aqua mittere ad cōpationē. ista debet
facere. *A*ccipe illos qs in uoluntate habes.

mittere in aquam. et duc eos in ecclesiam. et coram
omnibus canet pbr missa. Cū autē ad cōmunionē
uenerint. ante qm̄ cōmunicent. interroget cōsacer
dos. et cōiurationem istam dicat.

Adiuro uos homines p̄ patrē et filiū et sp̄m sc̄m. et
p̄ sc̄am trinitatē. et p̄ inuocationē unigeniti filii
et p̄ uerā xp̄ianitatē qm̄ suscepistis. et p̄ sc̄m eu
angliū. et p̄ istas reliquias q̄ in ista ecclesia s̄t. ut
n̄ p̄sumatis ullomodo cōmunicare. neq; accede
re ad altare. si uos hoc fecistis. aut cōsensistis. aut
sensistis q̄s hoc fecerit. *Si om̄s tacuerint. et nullus
hoc dixerit. accedat sacerdos ad altare. et cōmuni
cet illos q̄s uult in aqm̄ mittere. Cū autē cōmu
nicent. dicat p̄ singulos.*

Corpus et sanguis
dñi nr̄i ihu xp̄i. sit tibi hodie ad cōp̄bationē.
Hec ē celebratio missę ad iudiciū aque frigide.

O q̄s om̄pe d̄s. sic nos *I*ustus es dñe. v̄. Beati iij.
tuā grām p̄merere. ut nr̄os corrigam̄ excessus.

Quod sic confitentib; relaxare delictū. ut coerceamus
in suis prauiatib; obstinatos. *¶ d. Lectio Esa
y diebus illis. Locutus ē esayas. Tye. et h.*

Quod propheta dicens. Querite dñm dū inueniri po
test. iuocate eū dū p̄pe ē. Derelinquat impi;

360.
uiam suam. et uir iniquus cogitationes suas. et re
uertat̄ ad dñm et miserabit̄ ei et ad dñm nr̄m. qm̄
mutus ē ad ignoscendū. *or. Custodi me dñe. De uul
tu tuo. Aua. De profundis. Sec̄oy Iouanne.*

Ies ut. **R**espiciens ihs discipulos suos ait illis.
Habete fidē dī. Am̄ dico uobis. q̄a q̄cūq; dice
rit huic monti tollere et mittere in mare. et
n̄ hesitauerit in corde suo. s; crediderit q̄a q̄d cūq;
dixerit fiat fiet ei. *¶ P̄terea dico uobis. Om̄ia q̄
cūq; orantes petitis. credite q̄a accipietis. Et ueni
ent uobis. Et cū stabitis ad adorandū. dimittite
siquid habetis aduersus aliquē. ut ep̄at̄ ur̄ qui
in celis ē dimittat uobis peccata ur̄a. De profundis.*

Rom̄i reatu nos dñe sc̄a que *SECRETUM*
tractam̄ absoluant. et eadē nos muniant a uoci
prauitatis et diabolice illusionis incurſu. *or. Am̄*

Conspirantes dñe contra *et cōm̄* dico uob.
tue plenitudinis firmam̄tū. dextere tue uirtute
p̄sterne. ut iusticie n̄ dñetur iniquitas. s; subdat̄
sēp falsitas ueritati. *¶ Aua. O*stende nobis
dñe miām tuā. ad examinandū iudiciū rectum.
ut p̄ aduentū sēs sc̄i. om̄is falsitas diabolice ar
tis procul remota existat. *PER. dñm.*

Expleta missa. fiat sacerdos aqua benedictam.
Quaerit ad illu locu ubi homines pbantur. Cu
ante uenerint ad locu istu. u homine phandi st.
det omib' bibere de aqua benedicta. Et tñ dote
rit ad mat. ad uniuersosq; eoz. **H**ec aqua fiat tibi
hodie ad cōpationē. Postea ū cōuertat se sacerdos
ad aqua ubi istu muret. cūret hi uerbis sequen
tib' in p̄m̄ dicit. **D**ñs in adiutoriū meū in
tende. **Ter.** Dñe ad adiuuandū me festina. cū
oia. **R.** yrieel. **ut.** X. p̄e et. **ter.** Et letaniā no
minibus in eadē sententis. dicit. **hos ūs?** Pro hui
negotii qualitate te rogam'. audi nos. **ter.** ut
iusticie n̄ dñet iniquitas. s; subdat falsitas ueri
tati. **te. r.** **ter.** **Qua simp̄. eunt. p̄br.** **Pater**
n̄. et credo in dñm. Et dicit. **A**diuro te
aqua in nomine dī patris om̄ipotentis. q̄ te i p̄n
cipio creauit. e te iussit ministrare humanis
necessitatib'. q̄ te etiā iussit segregari ab aquis
superiorib'. adiuro te etiā p̄ ineffabile nom̄ x̄i ihu.
filii dī om̄ipotentis. sub cui' pedib' mare elemen
tū aquarū calcabile se p̄buit. qui etiā bap
ta **ri** in elemento aquarū uoluit. e p̄ indiuidu
am trinitatē. cui' uoluntate aquarū elementū

362.
diuisum est. e populus israheliticus sup illud. sicci
uestigis t̄nsunt. ad cui' etiā inuocationē helyas.
ferrū qd̄ de manubrio ceciderat. sup aqua natare
fecit. ut nullom̄ suscipias h̄c hominē. si in aliq̄ ex
hoc ē culpabili qd̄ illi obiecit. scilicet aut popa.
aut p̄sensū. aut p̄scientiā. aut p̄ullū ingeniū.
s; fac eū natare sup te. e nulla possit ēē cont̄ te
aliqua facta causa. aut ulla prestigatio. q̄ illud
n̄ possit manifestare. **A**diurata autē p̄ nom̄ x̄pi
p̄cipim' tibi. ut p̄nomen ei' obedias. cui om̄is cre
atura seruit. quē cherubin e seraphin laudant
dicentes. sc̄s. sc̄s. sc̄s. dñs d̄s exercitū. q̄ etiā re
gnat. e dñatur p̄ infinita sc̄la sc̄loz. **am.** **ter.**
Dñs qui maxima queq; sacram̄ta. in aquarū
substantia c̄didisti. adesto inuocationib' nr̄is. ut
elemento huic multimodis purificationib' p̄para
to. uirtutē tue benedictionis infunde. ut crea
tura mȳsteris tuis seruens. ad diabolicas e
humanas fallacias detegendas. et adeoz figm̄ta
e argumenta dissoluenda. atq; ad multiformes
eoz artes destruendas. diuine gr̄e sumat effectū.
discedant hinc om̄s insidie latentis inimici. q̄
tinus ueritas de his que diuini sensus. e alieni **anobi**

cordis ignaris requiruntur. tuo iudicio expectata. p
inuocationē scī tui nominis patefacta clarescat.
Et ne unde req̄rim⁹ in iuste innocens dāpnetur.
neq; nocens ate q̄ lux uera es. cuiq; n̄ s̄t obscure te
nebre. & q̄ illuminā tenebrā nr̄as. querentib⁹ ueri
tatē. impune possit deludere. te quē occulta
n̄ transeunt ostendente. & uirtute tua. q̄ secreto
rū es cognitior declarante. fiat hinc nobis inte
credentib⁹ ueri cognitio manifesta. *Ps. **Alia.***
Omēs d̄s. qui baptismū in aqua fieri iussisti. &
hominib⁹ remissionē peccatorū in eo c̄cessisti. tu
iust⁹ iudex. rectū iudiciū in ista aqua discerne
ta ut si culpabilis sit iste homo de p̄nominata
causa. aqua que in baptismo eū suscepit. n̄c non
recipiat. si autē innocens sit. aq̄ que in baptis
mo eū suscepit. n̄c in se recipiat. nullūq; ma
lificū tu examinis ueritatē in isto iudicio p̄
ualeat inmutare. s; c̄tra cunctas demoniacā
illusiones. obstantib⁹ scī iohannis baptiste me
ritis. ad dignō fruct⁹ penitentie. q̄ culpabilis ē
cōpellat. *Ps. **Alia.*** **O**mēs d̄s. q̄ aquarū
substantiā archanis tuis subter c̄e iussisti. no
bisq; seꝝ sc̄o cooperante. p̄ ea abolitionē

364.
omniū peccatorū remissionē dedisti. tu prestes per
opera iusticie tue. ut hec aqua p̄ uirtutē sc̄e trini
tatis. quā uis fluens. tam̄ sit sc̄ificata. & omniū
fantasmatū ad inuentiones expellat. detq; iustis
& innocentib⁹ de p̄nominata causa. p̄ qua discu
tuendi s̄t securitatē. reis q̄dē culpārū manifesta
tionē. ut uterq; in ea p̄batione. qua inuentus
ē. iste p̄ p̄bitatē iusticie. ille p̄ correctionē ob
durationis. laudent nomen sc̄m tuū in ea cla
ritate qua p̄manes in sc̄la sc̄lorū am̄. *Postea
aque benedictionē dicit hos uersus.*

Exurgat d̄s & dissipent̄ inimici ei⁹. & fugiant
qui oder̄t eū a facie ei⁹. **S**ic deficī fum⁹ deficiat.
sic fluit cera a facie ignis. sic p̄eant peccatores
a facie d̄i. *Ter cū ista. p̄ c̄mrationē. autē q̄de
nedictionē. aque. exuat illos uentūm d̄i. &
faciat illos p̄ singulos osculari sc̄m cr̄ anglin.
& cruce d̄ni. et p̄t̄ h̄c de ipsa aqua benedi
cta aspgat sup̄ unumquēq; conuictus.*

Adiuro te. s; p̄ inuocationē d̄ni nr̄i ihu
xpi. & p̄ iudiciū aque frigide. adiuro te p̄
patrē. & filiū. & sp̄m sc̄m. & p̄ inseparabile trini
tatē. & p̄ d̄nm nr̄m ih̄m xpm̄. & p̄ om̄s anglos

et archangelos & p om̄s sc̄os d̄i & p diē tremendi
iudicii d̄i. & p. xx. iiii. seniores. q̄ cotidie d̄m lau
dant. & p. iiii. euanglistas. et p. xii. ap̄los. & p. xii.
pphas. & p om̄s sc̄os d̄i. p. martyres et confessores.
atq; uirgines. & p̄ncipatus & potestates. & p. domi
nationes et uirtutes. & p. thronos. & p. cherubin
& seraphin. & p om̄ia secreta celestia. Te adiuro
p. ues puerō. q̄ cotidie d̄m laudant. sydrac. ozi
sach. & abdenago. & centū quadraginta. iiii. mu
lia. q̄ p. xpo passi sunt. & p. sc̄am mariā matrem
d̄ni nr̄i ihu xp̄i. & p. cunctū ppl̄m sc̄m d̄i. & p.
illud bapty smū. qd̄ sacerdos sup te regenerauit.
te adiuro. ut si tu de hoc furto sc̄is. aut uidisti.
aut bauulasti. aut in domū tuā recepisti. aut con
sentien̄. uel c̄sentaneus exinde fuisti. aut si ha
bes cor incrassatū. uel induratū. aut si culpabi
lis inde es. euanescat cor tuū. & n̄ suscipiat te
aqua. neq; ullū maleficiū contra hoc p̄ualeat.
hoc autē d̄ne ihu xp̄e fac ad laudē. & gl̄am
& ad inuocationē nominis tui. ut om̄s cognos
cant. q̄a tu es d̄s benedictus in sc̄la. q̄ uiuis.
*Tunc statū p̄iet eos in aquā. Hec om̄ia de
bent ieiuni facere. neq; illi antea comedent*

366.
*cy. uos qui quosdam mittunt in aqua. ad
hospitium. mittunt aqua calide. In quibus
cibus de suis uel uicinis. uel aduicinis. q̄
huc impetrant. & nolent c̄senti magistro. uel
uel magistro. ista erit ratio. Pagent sacer
dos ad ecclesiam. induat se. uestim̄tis sacris. ce
cepta calida. sc̄ens in leua euangliū. cū x̄i
mario. & p. uocem̄s sanctorū. calidū. cū pat
na. expectante plebe. cū cū fuit. uel. cū per
hinc. implicato in atrio ecclesie. & dicat. corā
astante plebe. in hospio. & ceteris.*

VIDE TE FR̄S xp̄iane religionis offitiū. ecce
lex in qua ē spes. & remissio peccatorū. hic
hic erismatis unctio. corporis & sanguinis d̄ni
c̄seratio. uide te ne tante beatitudinis heredi
tate. & c̄sortio priuemini. implicentes uos scele
ri alieno. q̄a scriptū ē. Non solū q̄ faciunt. s; etiā
q̄ c̄sentunt facientib; digni s̄t morte. *Uende
uerens se ad sceleratū. dicat tā ei quā plebi.*

HYTER dico tā tibi. quā om̄ib; assistantib; o homo
p. patrē & filiū & sp̄m sc̄m. p. tremdū diē iudicii.
p. mysteriū baptismatis. & p. uenerationē om̄iū
sc̄oz. si aut. sc̄isti. aut bauulasti. aut c̄sensisti.

aut propter actam culpam prenominatam scienti
factoribus iussisti. ut in ecclesiam non introcas. christiane
societati non miscearis. si reatum nolueris esse
admissum. antequam iudicio examinari publico.

*Deinde signet locum in arduo ecclesie. ubi ignis si
eri possit. ad caldarium suspendendum. in quo
aqua bulliens efficiatur. aut ferrum ignitum. na
tamen ut prius locus ille aqua benedicta
aspargatur. hec non est aqua que in caldario est. propter
illusiones diabolicas. Et his diebus accendat ad
altare. et imponat missam officium. Que ferro fe
quiritur est in frigida aqua iudicio. Per celebra
tionem missam. aspargatur sacerdos cum plebe. ad locum
proximum atque caldarium non ferre. Et in primis igni
nem et aquam seu ad ferrum. Benedicatur sic.*

Omnis deus noster pater omnipotens. lumen indeficiens. exaudi
nos. quia tu es creator omnium luminum. Benedic
deus hoc lumen. quod ante sanctificationem. atque bene
dictum est. quod illuminasti omnem mundum. ut ab eo
lumine accendamus igne claritatis tue. et sicut
igne illuminasti moysen. ita illumina corda
nostra. et sensus nostros. ut ad vitam eternam pervenire
mereamur. Amen. Tunc mittat ferrum in ignem.

Deinde incipit letaniam plenius. et in letania
dicat hos versus. Pro huius negotii qualitate.
te rogo. Ut iusticie non dominetur iniquitas. sed
subdat falsitas veritati. te. R. Ut rectum iudici
um ostendere digneris. T. R. Quia sancta est. in
terris pater noster. et exaudi in domino. Et presertim die.

Exurge domine adiuva nos. Et libera. **D**omine deus
virtutum creature nostre. Et ostende. Fiat misericordia tua
domine super nos. Que ad misericordiam. Ostende nobis domine
misericordiam. T. Et sal. **N**e intres in iudicium. Quia
non iustificaberis. **S**alvum fac servum tuum. **D**eus meus. **S**.
Mitte eis domine auxilium. **D**eus. **E**t. **D**omine ne memineris
iniquitatum. **C**ito anticipa. **P**ropterea esto peccatis. **H**.
Propter nomen tuum. **D**omine exaudi orationem meam. **E**t clamam.

Benedic. **B**enedictio ferri in igne.
Domine sancte pater pro invocatione sanctissimi no
minis tui. et pro adventu filii tui domini nostri
ihesu christi. atque pro donum spiritus paraclyti. ad mani
festandum iudicium verum tuum. hoc genus metal
li ut sit sanctificatum et consecratum ad manifestan
dum verum iudicium tuum. ut omni demonum falsita
te penitus remota. veritas veri iudicii tui fi
delibus tuis manifesta fiat. Amen eundem.

Omne dñs. te suppliciter rogamus pro huius
negotii examinatione. quā modo inter nos hie
uentilamus. ut iusticie n̄ dominet̄ iniquitas. set
subdat̄ falsitas ueritati. Et si aliq̄s hanc p̄sentē
examinationē p̄ aliqd̄ maleficiū. aut per her
bas tegere. & impedire uoluerit. tua sc̄a dex
tera iustissime iudex euacuare digneris. *P.*

DEO ALIę benedictiones. siue ad ferrū. siue ad
Dñs iudex iustus. fortis & *in aquā calidā.*
paciens. qui auctores pacis. & iudicas eq̄tatem.
respice ad deprecationē nr̄am. & dirige iudiciū
nr̄m. qui iustus es & rectū iudiciū tuū. q̄ respi
cis terrā. & facis eā tremere. & q̄ p̄ aduentū dñi
nr̄i ihu. xp̄i. seu passione mundū saluasti. ge
nusq; humanū liberaſti. tu hanc aquā igne fer
uente. uel hoc ferrū igne feruens sc̄ifica. & sic
tres pueros. sydrach. misach. & abdenago. iussu
regis babylonii in fornacē succensam misso
uilesos saluasti. angelūq; tuū mittens. inde e
duxisti. & susannā de falso testimonio eripu
isti. ita elem̄tissime dominator oramus. & pe
timus. ut q̄sq; innocē de crimine p̄nomina
to. in hanc aquā. uel in hoc ferrū manū mi

370
ferit. sanam & illesam eam educat. & te salua
torē mundi. q̄ uenturus es in sp̄u sc̄o. *A. tu.*

Om̄ps sempit̄ dñs. q̄ es scrutator occultorū
cordiū. te supplices exoramus. ut si homo
hic culpabilis ē de reb̄ p̄fatis. & diabolo īgrauan
te cor ei p̄sūpserit in aquā igne feruente. uel
in ferrū igne feruens manū mittere. tu iustissi
ma ueritas det penitentiā in corpore. anima
ei saluet̄ in extremo examine. si uero in aliq̄
diabolice deceptionis uersitia c̄fidens reatum
suū dissimulare. celareq; uoluerit. tua sc̄a de
xtera om̄em illā calliditatē demonis eua
cuare dignetur. & unigenitū tuū dñm nr̄m
ihm. xp̄m filiū tuū. q̄ uenturus ē in sp̄u sc̄o
iudicare uiuos. *Postea designatum locū
spaciū. siue ad uomerē portandū. siue ad
ferrū portandū. aqua benedicta aspergat̄.
Et ferro de igne sūpto. & uerita c̄licūdimi
modū. ligno sup̄posito. dicit h. ic. or̄ sup̄*
Dñs iudex iustus. q̄ auctor pacis. *in ferrū.*
et iudicas eq̄tatē. te suppliciter rogamus.
ut hoc ferrū ordinatū ad iustam examina
tionē cuiuslibet dubietatis faciendam

benedicere & sanctificare digneris. ita ut si hic ho-
mo innocens de p̄nominata & sibi imputata cau-
sa unde purgatio querenda ē. hoc ignitū ferrū
in manū acceperit. illesus appareat. Et si cul-
pabilis sit atq; reus. iustissima sit ad hoc uirtū
tua in eo cū ueritate declarandū. quatinus
iusticie n̄ dominet̄ iniquitas. s; subdat̄ semp
falsitas ueritati. *Tunc qui discutendus ē*
Ao iuro te. *H. p̄* *ex ore ille h̄is uerbis.*
d̄m pat̄rē omnipotentē. q̄ fec̄ celū & t̄rā. mare
& om̄ia que in ea s̄t. et p̄ ih̄m x̄m̄ filiū ei. q̄ pro
nobis natus & passus ē. & p̄ sc̄os sc̄os. atq; p̄ sc̄am
mar̄iā dei genitricē. & p̄ om̄s sc̄os. anḡlos &
ap̄los. martȳres. c̄fessores. uirgines. si te culpa-
bilē & reum de p̄nominato & tibi imputato
crimine scias. ut suadente diabolo. hoc ferrū
hodie in manū accipere n̄ p̄sumas. si ū tam
temerarius sis. ut eodē crimine pollutus.
accipere p̄sumas. p̄ uirtutē d̄ni n̄ri ih̄u x̄pi
uictus. & confusus. abscedas. Si autē intemet
ipso securus & innocens de hoc crimine sis.
p̄ nom̄ d̄ni n̄ri ih̄u x̄pi. & p̄ signū hui' sc̄e
crucis. licentiā & fiduciā habeas accedere.

372
et tibi ad securitatē hoc ferrū in manū accipere
& liberet te d̄s iudex iustus. sic tres pueros de
incendio ignis eripuit. & susannā de falso c̄-
mine liberauit. quatinus saluus sis. & uirtū
d̄ni n̄ri ih̄u x̄pi in te declaret. Qui tecū. **A**

Quod ergo p̄ illa discussione & securi-
tate. *quā hodie ad calidū ferrū. siue ad
calidā aquā facere debeo. magis credo in d̄m
om̄ipotentē qd̄ ipse potens ē pro hac re pro
qua criminatus sum. iusticiā & ueritatem
in me ostendere. quā in diabolū & ei' magi-
cas artes credam. illā iusticiā & ueritatem
irritare. & d̄m n̄m ih̄m x̄m̄.* *his
dictis. ipse criminatus diuinū super & pub-
lice imprecei testimonium. & statim peragat
iudicium. Quo peracto. membra que igni
applicata fuerint. sigillatim de cera be-
nedicta. Tunc post iudicium. restitutiōe
de aqua benedicta sumat. & postea us-
que ad probationem iudicii. in om̄i
ni cybo & potu suo. salem et aquam be-
nedictam ad miscere bonum e s t.*

Oro ad signum ecclesie benedicend v orō.
In primis dicit letania. postea vi. psalmi
ueni uel. Misere mei d's. O's in nomine. T.

Misere mei d's misere mei. q. O's misereat
nri. O's in adiutoriū meū. l. I. Helina dñe.

SEQUITUR EXORCISMSVS SALIS

Exorcizo te creatora salis. per deū uiuū. p deū
scō. per dñm totius creature. qui diuina uoce
oris sui locutus ē ad discipulos suos dicen. Vos
estis sal terre. Et qui p aplm suū paulū digna
tus est dicere. sit sermo ur sapientie sale con
ditus. ut efficiaris sal exorcizatiū. ad euacu
andū & expellendū ab hoc ecclesie signo. in
micū omnēq; uirtutē putredinis eius. & om
nes qui exte sumpserunt. sint scificati ani
mis atq; corporibus. & ubicūq; fueris asper
sum. prestes omnib' remissionem peccatorum.
sanctitē mentis. pfectionē salutis. In nomi
ne dñi nri ihu xp̄i. Qui uenit. BENEDICIT

Uirtutis tue. in uirtutem. dicitur. SALIS
fortitudinem deprecantes dñe. se ē patr
om̄p̄a eternis. qui inter omnia necessa
ria. que per ihō xp̄m dñm nrm. procreari

374
iussisti. non minimam gratiam conferre digna
tus es sal. ut ex illo possint uniuersa condiri.
que hominib' ad escam p eundē filiū tuū dñm
nrm. percasti. te supplices exoram'. ut hoc sal di
gneris aspicere. q̄tinus ex maiestatis tue uirtute
cont' om̄s sp̄s immundō ualorē possit accipere.
Expellat ab hoc ecclesie signo. & ab om̄i loco
ubi fuerit tua inuocatione aspersū. quicquid
potest esse pestiferū. et exhibeat plenū salutis ef
fectū. deterreat om̄ia prestigia inimici. & om̄a
monstrorū genera longius faciat effugari. Gra
uedines omnes fantasiasq; compescat. & p si
gnū crucis filii tui dñi nri ihu xp̄i. tutelam
fidelissimā desiderantibus prestet. & eundem.

EXORCISMSVS AQVE
Disce de immun
de sp̄e ab om̄ib' quib' fides nre usura ē reli
gionis officii sacramentis. nec p̄tendas culpam
criminis. qui agnosces potentia saluatoris. Non
est meriti confidentia s; precepti. licet ipsa potes
tas mysterii. dignitas sit ministri. Te igit' p cō
munē dñm aque creatura conuenio. ut conser
uare motū sensibilitatis intelligens. subici ser
uitio quo placare dñm nitim' non recuses. om

nem. ante demonum communionem. omne col-
legium iniquitatis expurget. totam fantasmatum
labem. capax dominice protectionis exterminet.
ut gratia sanctificationis ad epta. tuo nostroque pariter
creatori deseruiens. omnem spiritum pravorum nequi-
tiam ab hoc ecclesie signo. et in quocumque loco
fueris aspersa deicias. et sancte copiam benedictio-
nis inducas. prestante domino nostro ihesu christo. qui
cum deo patre. **BENEDICTIO.**

BENEDIC domine hanc aquam benedictione celesti.
et assistat super eam uirtus spiritus sancti. ut cum hoc
uasculum ad inuitandos filios ecclesie preparatum.
in ea fuerit tinctum. ubicumque sonuerit hoc tin-
tinnabulum. longe recedat uirtus inimicorum.
umbra fantasmatum. incursum turbinum. per-
cussio fulminum. lesio tonitruorum. calamitas
tempestatum. omnis species peccatorum. ut cum clan-
gorem illius audierint filii christianorum. crescat
in eis deuotionis augmentum. ut festinantes
ad pie matris ecclesie gremium. cantent ibi in
ecclesia sanctorum canticum nouum. deferentes in so-
no preconiium tube. modulationem psalterii.
suauitatem organi. exultationem tympani.

376.
iocunditatem cymbali. quatinus in templo san-
cto glorie tue. suis obsequiis et precibus inuitare
ualeant. multitudinem exercitus angelorum.
Hic mittatur sal in aquam et dicatur.

Fiat comixtio. **ORATIO PRÆ COMIXTIONE ET**
Quoniam eterne deus. qui nobis ante conditam
creaturam aque uiuide distinxisti. ut li-
quorem simplicem ad lauacrum. salisam solidi-
tatem preberes ad condimentum. quantum et sordi-
da abluui. et fatua imbui. quo et noxia tolle-
rentur. et originalis corrigeretur error ad uiam
salutis. te officii nostri functione in meriti de-
precamur. ut hec salis et que in tuo nomi-
ne facta permixtio. clementie tue dono sancti-
ficetur. ad purificandum hoc ecclesie signum. quodque
mysteria liter baptismi commoda. culpe traduci
in uicium. sapientie aptum. errori prestat aduersum.
sancti spiritus tui sanctitate reddat sanctificationem. nec ullo con-
tagio reddat in mundum. quod tua fieri credimus
maiestate beatum. sed ita parte plenum prebeat sancti-
ficationis effectum. ut ubicumque in uocato tuo no-
mine manu fuerit emissum. uel modo quo
libet assumptum. expulsis et explosis omnibus

insidius contrarie potestatis. non solum diabolica
machinamenta ex eodem loco fugata deficient
s; etiã scõrum angelorum custodia semp inibi
mansura cõsistat. te prestante omnipotente
deo. qui cū filio tuo & sp̃y scõ uiuis & regnãt
in secula seclõz. a. m̃. *Post hec canunt psalmi
isti. L. auda anima mea dñm. Laudate. d.
qm̃ bonus. p. Laudate ihertm dñm. Laudate
dñm de celis. Cantate. d. Laudate. d. i sc̃is.
Qui dum canunt. Lauet pontifex signũ de aqua
benedicta. & sale. benedictõ cū oleo scõ. cruce
meo faciendo. & dicat hanc orationem.*

Dñs qui p moy sen legiferum tubas argenteas fie
ri precepisti. quas dñ leuite tempore sacrificii
clangerent. sonitu dulcedinis pp̃is monitus
ad te adorandũ fieret p̃paratus. quarũq; clan
gore etiam hortatus ad bellũ. tela p̃sterne
ret aduersantiũ. presta ut hoc uascũ tue
ecclesie preparatũ. sc̃ificetur a sc̃ificare omniũ
sp̃u scõ. ut p illius tactũ & sonitũ fideles inui
tentur ad premiũ. & cum melodia illius au
ribus insonuerit pp̃loz. crescat in eis deuotio
fidei. procul pellantur om̃s insidie inimici.

376
fragor grandinum. procella turbinum. impecos
tempestatũ. temperentur in festa tonitrua. uen
torum flabra fiant salubriter ac moderate
suspensa. Prosternat acrias potestates. dextera
tue uirtutis. ut hoc audientes tintinnabulũ con
tremiscant. & fugiant ante sc̃e crucis in eo depi
ctum ueritum. *Tunc extergat illud cū lin
theo mundo. & cantat antiphã cū gloria.*

Et quot uicibus in primis dicit. uox dñi sup
aquis. dñs. m. int. dñs sup a. m. uox dñi in uir
tute. uox. d. *Uxiq; in finem psalmi. totidem
signa faciat cum crismate de foris in campa
na. & sunt. septem. intus autem faciat. iiii.
De inde dicit hanc orationem.*

Om̃es semper cõ. qui feceris per clangorem
tubarũ. multos lapideos quibus aduer
santium tibi cingebatur exercitus cadere feci
sti. tu hoc tintinnabulũ. edisti benedictione
per funde. ad ante sonitum. uis. iugiter effugen
tur ignita licet. inimici. petentes fulminum.
impecus lapidum. lesio tempestatũ. us ad in
terrogationem prophetica. quid est ubi mare.
quod fugisti. suis motib; cum iordanico retro

actis fluente respondeant. a facie dñi commota
ē terra. a facie dī iacob. qui conuertit solidam
petrā in stagnū aque. & rupem in fontes aquarū.
Non ergo nobis dñe non nobis. s; nomini tuo.
da gloriam. sup mīa tua. ut cū presens uascu-
lum. sicut reliqua altaris uasa. sacro khrisma-
te tangitur. oleo sancto ungitur. quicumq;
ad sonitum eius conuenerint. ab omnibus
inimici temptationib; liberi. semper fidei
catholice documenta sectentur. & dñm nrm
ihōm xp̄m. Tunc ponatur in incensorio ignis.
& thymiana. thus et myrra. & erigatur si-
gnum super incensorium. ut totum illum
fumū colligat. & dicatur antiphōnā.

DEVS in scō uia tua. quis dicit magnificat es nū. **V**ideris
te aque vs. usq; ad finem psalmi. **V**ox mea
cuius **GLORIA. ORATIO.**

Omnes dominator xp̄s. que scdm assumptionem
carnis dormiente in nauī dum oborta tem-
pestas maria conturbasset. prouinus excitato.
& imperante desiluit. tu necessitatibus ppū
tui benignus succurre. tu hoc tintinnabulū
scī sp̄s rore perfunde. ut ante sonitū illius

360
semper fugiat inimicus. inuictetur ad fidem po-
pulus euocatus. atq; sicut super dauidicam
cytharam delectatus. desuper descendit sp̄s.
sc̄s. atq; ut samubele erugero agnum mactan-
te in holocausto tuo. **R**EX ceteri imperii. fra-
gor aurarum turbam repulit aduersantem.
ita dum huius uasculi sonitus transit per
nubila. ecclesie tue conuentum manus ser-
uet angelica. fruges credentium. mentes &
corpora saluet protectio **S**EMPITERNA.
PER TE **I**HESV X P̄ S.

de medicis & hōis

Vniuersis presentes lras p̄sentis dñi regis vidua relictā hōestata nobis
de perrenuo notum esse volumus & p̄sentia septa prestamus quod medicarum
decime in Louen que ad uice nre tempore depuncta nobis fuerat nos cum
bona uoluntate p̄sentis & consensibus filis nris in p̄sentia suorum Cadeyen
victi dno Thymoi eiusdem eccle Ab̄y reseruum & sigillo omniū filiorū
nrorū ad nra p̄sentem paginam sup ea est p̄sentem fecim; omniū. **D**atum
Cadeye anno gr̄e 2. cc. Lxxij. Indie beate Remigij Epi & Conf̄

In octava sui Stephani dante dno abba de oymetrehusen
huic v. malo tna n. mil. filij. m. et sic m. v. ue mel
is. n. pates valentes vi gues sol. v. tates et oua. In festo sicut
ti. bonifatij tantumque. In octava sui dno tantum. In festo
sui laurentij omnium pdoy medietas donatur. pr. pates
quibz dant duo saluones delibem. De bodake mocta.
sui Stephani. dante vni maldy tan. r. eiusa. due vne ml
lz vni pates valens m. sol gues v. tates. o. oua. Item bo
dake in festo bonifatij n. mita. tan. r. eiusa. ut motf. Stepha
Item bodake moctana sui vni stud m festo su bonifatij sic
bodake m festo su laurenij. datur medietas omnium que
m festo eustem dat. de oymetrehusen. adh. suua dante
r. v. ut me de oymetrehusen. De bodake imatiale dnt
admittum fm. dante dno abba. r. v. modij auentium bazeij
r. duo modij ad elemofinas r. due oue melis. De hemetop
In penceostu. de eustem curas tantu. In festo su dyonisi
tantu. Item dante dno abba vnteam vne melis man
supno. de oymetrehusen.
Ite eate pnt. ad dnt corbeyn ashoncorp in caplla
pedhe. lothen. werclehe. Sugele. oyeppen. Gottho. v. p.
reger. Siphem Oyte Goppentede. kneten. Ber neitrop
vntelike bathem hesepe que subz eate meppon.
de horehusen i hospitiu r. vntu r. v. factoz manipuloz
r. salomone m cona. dnt. et. allecta. et. oua. l. fusta. de
rasam r. culcollz r. fozp. cauoi vntu vni paupz
De hometrehusen. vni modij amone horehusen m hie
delon vni sol. s. o. f. monete. de moludno o. r. de s. p. r.
v. r. sol. de doston. v. r. motu iudij r. siligij r. r. auene. r. n.
portoz
De. vnterwiche r. m sol gues monete r. v. vni den. euste
monete de alleborne. De simekehusen moel su steph
v. somoz ordeazq bazeij. v. o. ratu tan n. motu siligij. r. r. ta
koz et oua vi gues sol. pates m vnta. melis. moel su
dua omia supata dntu. In festo su bonifatij omi. In festo
laurenij et somoz ordeazq bazeij. v. vne melis. pates
de laheim. f. r. ut mspaz festis. f. aut aut vni so
nu vni modij s. am m suam suam. Item de oymetre
husen. r. v. sol gues. pates r. mammo i hospitiu r. allecta
v. vrie melis. de hucche. Item. de bodake m p. stha r
penteostu. r. imitium vni medietas omnium. q. de oym
etrehusen solau. r. m festo kuluu. r. m sol. pates r. hor
pau amia. h. d. suua fm pates. m. dnt. abbas. v. r.
dem curaz sua suua que dnt uia. app. aut. v. de oymetre
husen m suua. De bodake duo. Si aut quz fac volue
quo pntat ad dntu suua. h. se v. p. gues portoz r. j
spmev. l. hen. et. cos. d. elge. r. pater. qui. j. ni. fia. v. b. e.
r. ad hoc assumptu toto phedato. r. d. stuto. v. v. sint. d.
pentes. p. p. uent. h. camep. dnt. abbas. h. v. b. e. a. f. i. c. e.
qua tenen eate. r. p. r. abnut. h. modioz q. r. e. j. h. modioz
ad elemofina j. modioz modioz ad hulloz r. motu auene v. n. d.
tan n. mita filioz m. h. v. nat. melis. r. v. n. q. atez. q. s.
fustellaz v. pulloz n. auas r. ollaz h. truz h. vata. r. h. canaz
r. j. licoua mortaz u. r. h. guetas. r. h. equoz sub f. amia
r. h. faustuloz r. h. bocen. de huo. j. modioz sal. j. pates. fm. f.
n. a. p. r. n. d. e. n. e. u. s. t. e. m. m. o. n. e. t. e. v. i. r. e. f. e. a. z. h. o. v. r. a. z.

pates r. factoz auone. h. p. o. l. u. e. n. t. i. u. m. p. a. t. u. r. a. s. u. u. t. i. u. t. z
h. m. j. t. a. l. e. n. t. i. u. p. i. p. u. s. h. h. t. u. o. e. t. a. u. r. i. a. m. n. o. d. a. n. t. i. u. r.
r. v. r. e. t. c. a. t. o. s. o. u. i. n. o. z. r. u. C. a. t. o. z. u. a. m. a. g. n. o. z. u. t. p. o. l.
l. e. r. i. m. m. e. d. i. o. p. o. s. i. t. u. s. v. i. r. i. p. o. z. p. r. u. g. a. t. e. t. e. m. t. a. z.
Dns abbas reuetur hie pistatom in siera. meo loto
vbi melior a dnt r. capitua. f. i. a. c. o. d. i. t. i. u. r. z. a. b. h. i. n. o. d.
t. p. i. b. z. u. b. e. l. i. u. r. a. t. i. o. n. i. s. a. b. a. t. i. s. e. a. u. d. p. i. s. t. a. t. o. n. i. s. p. a. r. a. b. a. t.
r. p. i. s. t. e. z. m. a. t. u. l. u. t. Item hiebit pistatom qu. v. d.
Engle m. p. a. a. q. u. a. a. u. l. l. a. o. r. t. h. e. l. e. n. s. i. z. n. a. v. i. s. t. a. m.
q. v. u. e. n. t. i. s. s. a. l. t. h. e. r. i. s. m. e. r. t. h. e. l. e. n. s. i. s. t. a. u. r. a. s. s. i. f. i. a.
u. t. o. m. u. l. p. o. d. u. z. d. e. b. a. k. i. e. m. i. t. e. z. u. o. l. e. n. t. p. i. s. t. a. t.
f. e. a. s. t. m. e. a. t. o. m. a. q. u. a. p. e. v. i. l. l. a. m. e. r. t. h. e. l. e. n. s. i. t. e. m. i. m.
f. i. e. s. d. a. m. e. l. a. n. s. e. n. a. t. e. p. t. a. s. s. e. u. t. q. a. b. a. z. t. h. y. m. i. o. e. z.
f. i. c. t. a. g. r. o. z. m. l. o. s. a. o. m. m. i. o. z. e. r. a. t. a. v. t. u. t. h. m. a. n. i. d.
a. b. b. a. z. v. n. q. u. a. e. z. p. o. r. e. r. i. t. v. i. m. p. i. g. n. o. r. a. u. t. h. m. o. t. e.
s. a. n. t. B. o. u. h. a. r. t. o. d. e. w. i. t. h. b. e. t. e. p. o. a. t. h. e. n. s. i. b. u. s. i. n. o. t. h. i.
p. a. r. t. o. r. e. t. l. i. t. e. u. t. i. p. m. q. u. a. d. u. u. a. u. e. t. r. m. e. a. s. t. a. r. o.
p. i. s. t. a. t. o. n. i. s. a. t. e. t. p. o. s. s. i. t. e. t. Item p. d. i. s. f. i. s. l. o. n. i. m. m.
C. a. s. t. r. o. v. b. i. a. b. b. a. z. r. e. s. i. d. e. s. o. l. e. b. a. t. s. u. a. s. o. s. s. i. r. u. s. o. r. t. u.
p. a. u. l. i. t. z. l. o. t. u. h. i. u. v. a. t. i. u. d. m. i. s. t. a. u. t. Item d. i. z. z.
d. i. u. r. e. d. e. b. i. t. u. o. c. a. s. t. r. e. u. t. q. s. i. a. b. b. a. z. p. u. t. a. t. e. z. v. n. j.
o. y. r. t. u. t. t. e. n. e. i. t. p. i. d. a. t. e. u. n. u. a. l. e. s. u. a. u. i. m. C. a. r. i. a.
a. m. m. e. l. h. u. s. e. n. q. r. e. a. m. p. i. r. q. m. r. Item n. o. q. m. e. t.
j. o. q. u. i. s. t. a. t. a. q. u. i. e. a. t. e. p. t. o. r. a. b. b. a. z. t. h. y. m. i. n. o. z.
r. e. a. t. h. a. z. a. b. b. a. z. m. i. s. t. o. q. u. i. b. z. v. o. l. u. t. h. o. s. f. e. c. i. t. h.
h. m. i. p. r. o. p. a. d. t. u. r. a. e.

382

Bruno Ruchatz
Staatsarchiv

44 Münster, den 9. Dezember 1970

Restaurierungsbericht

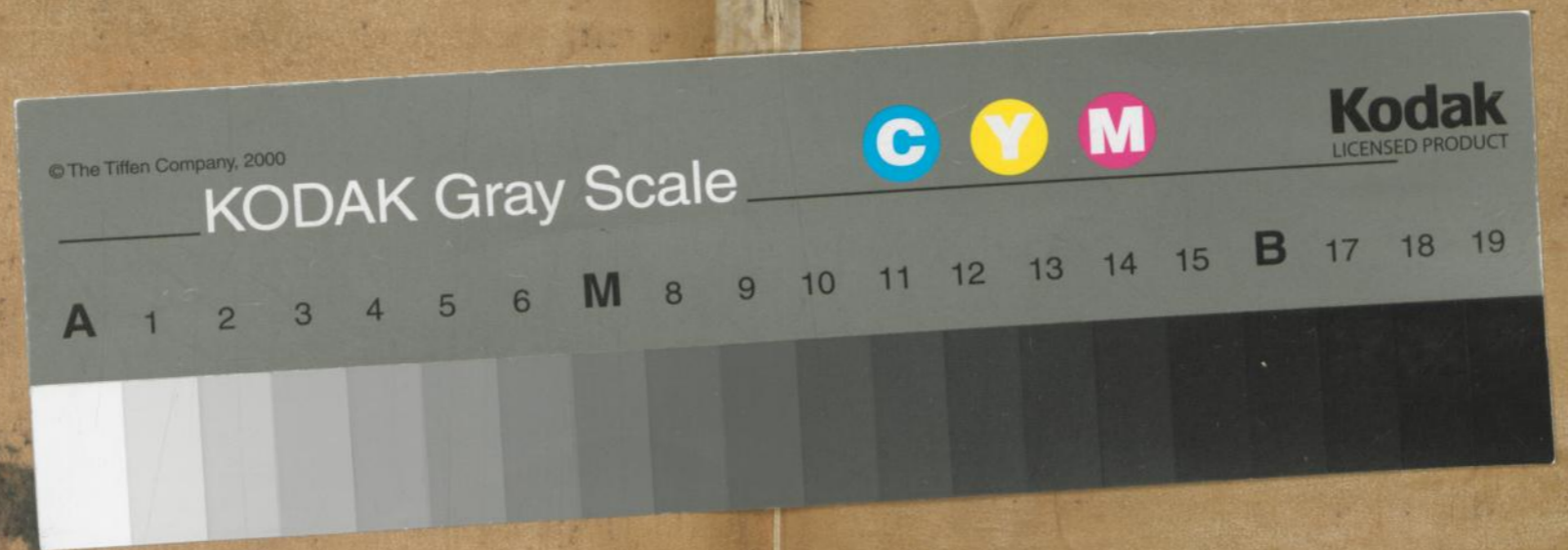
Der vorliegende Codex ist bereits 1935 restauriert worden.
Zustand: Die ersten Lagen sind lose, ebenso die zwei Schließenösen
und ein Schließenhaken. Das Einbandleder ist an vielen Stellen ab-
geplatzt und ausgetrocknet. Das untere Kapital ist ausgerissen.

Ausgeführte Arbeiten: Lagen vom alten Leim gereinigt und ausgebes-
sert, mit Doppelfaden geheftet, doppeltes Vorsatz neu angebracht.
Schließenösen und -haken befestigt. Abgeplatzte Stellen des Ein-
bandleaders angeklebt und das untere Kapital erneuert. Den ganzen
Einband mit Lederpflegemittel behandelt.

Verwendetes Material: Geschliffenes altes Pergament, Büttenpapier,
Kleister, Mischung- (Kleister-Planatol), Hautleim, Messingstifte,
Messingblech, Lederpflege- und Konservierungsmittel.

B. Ruchatz

384

Einband renoviert Frühjahr 1935 (Verband von W. Hasmeier)